Esrarengiz Kitaplar

Jamaika Hanı

Daphne Du Maurier

Çeviren: Püren Özgören

MK
MERKEZ KİTAPLAR

DAPHNE DU MAURIER

1907'de Londra'da doğdu. Kız kardeşleriyle birlikte önce evde, daha sonra Paris'te eğitim gördü. 1928'de kısa öyküler ve makaleler yazmaya başlayan yazar, ilk romanı *The Loving Spirit*'i 1931'de tamamladı. İsminin geniş kitlelerce duyulmasını ve önemli bir yazar olarak kabul edilmesini sağlayan romanı ise, Hitchcock tarafından da filme alman *Rebecca* oldu. Hem popülerliği hem de eleştirmenlerin takdirini kazanmayı başarmış çok az yazardan biri olan *du Maurier*, 1989 yılında öldü.

PÜREN ÖZGÖREN

Adana'da doğdu. Avusturya Lisesi'ni bitirdikten sonra University of Miami'de dil eğitimi aldı. 1984'ten bu yana sürdürdüğü çeviri çalışmaları arasında, tanınmış pek çok yazarın eseri vardır: *Bereket Denizi* dörtlemesi, Yukio Mişima; *Çılgın Üçlü,* Henry Miller; *Kara Defter,* Lawrence Durrell; *Cennet Bahçesi,* E. Hemingway; *Bukalemunlar İçin Müzik,* Truman Capote; *Cennet, Sevilen,* Toni Morrison; *Uçurtma Avcısı,* Halit Hüseyni; *Çöl Kraliçesi,* Janet Wallach; *Ateş Merdivenleri, Albatrosun Çocukları,* Anais Nin; *Alıklar Birliği,* John Kennedy Toole.

ÖZGÜN ADI Jamaica Inn
© 1936, Daphne du Maurier/Akcalı Telif Hakları/Merkez Kitapçılık Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş. (2006)

Her hakkı saklıdır. Tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Genel Merkez: Barbaros Bulvarı, No: 153, Kat: 3,
34349 Beşiktaş /İstanbul
Yayınevi: Barbaros Bulvarı Ufuk Apt. C 2 Blok No:58/4
34349 Beşiktaş /İstanbul
Tel: 0212 288 50 68 Faks: 0212 288 50 67
www.merkezkitapcilik.com.tr

Genel Yayın Yönetmeni İlknur Özdemir
Editör Zeynep Tür
Düzelti Ayten Koçal

Kapak Tasarımı Beril Tokcan Creative
Grafik Bilgi Erdoğan
Birinci Basım Ocak 2008, İstanbul
Genel Yayın 145 *Esrarengiz Kitaplar* 8
Isbn 978-9944-86-048-2
Basıldığı Yer Basıldığı Yer Pasifik Ofset Ltd. Şti. (0212) 551 11 19

Merkez Kitapçılık bir MERKEZ YAYIN HOLDİNG kuruluşudur.

Daphne du Maurier

JAMAİKA HANI

Roman

Çeviren
PÜREN ÖZGÖREN

Esrarengiz Kitaplar

MK
MERKEZ
KİTAPLAR

Jamaika Hanı bugün, Bodmin ile Launceston arasındaki otuz iki kilometrelik yolda bulunan, içki sunmayan, konuksever ve güler yüzlü bir otel.

Okuyacağınız serüven romanında, hanı yüz yirmi yıl önceki haliyle gözümde canlandırarak betimledim; her ne kadar sayfalarda gerçek, var olan yer adları geçiyorsa da, anlatılan kişiler ve olaylar bütünüyle hayal ürünüdür.

Daphne du Maurier,
Bodinnick-by-Fowey,
Ekim 1935

1

Kasım sonlarına doğru soğuk, gri bir gündü. Dirise bir rüzgâr, granit bir gökyüzüyle birlikte çisentili bir yağmur getirince, hava bir gecede değişivermişti; şimdi, saat henüz öğleden sonra iki olmasına karşın, tepelere bir kış akşamının solgunluğu çökmüş, pustan bir pelerin örtülmüştü. Saat daha dört olmadan havanın kararacağı belliydi. Islak, yapışkan bir soğuk vardı; sıkıca kapatılmış olsa da, pencerelerden faytonun içine sızıyordu. Dokunduğunuzda, deri koltuklar nemliydi; tavanda da küçük bir çatlak olmalı ki, arada bir, minik yağmur damlaları usulca içeriye süzülüyor, deri döşemeyi ıslatıp geride mürekkep lekesini andıran, lacivert bir benek bırakıyordu. Rüzgâr ani, şiddetli hamlelerle geliyor, bazen, yolda bir dönemeci almakta olan yolcu arabasını silkeliyordu; yüksek arazinin çıplak kısımlarındaysa öyle bir şiddetleniyordu ki, arabanın bütün gövdesi sarsılıp yalpalıyor, yüksek tekerlerin üzerinde sarhoş gibi sendeliyordu.

Paltosuna kulaklarına kadar gömülmüş olan sürücü, oturduğu tahta sırada neredeyse iki büklüm olmuştu; rüzgârdan korunmak için, boş bir çabayla, kendi omuzlarına sığınmaya çalışıyordu; onun buyruklarına somurtarak uyan, keyifsiz atlar ağır, zoraki adımlarla ilerlemekteydi; yelden, yağmurdan öylesine yılmışlardı ki, sürücünün uyuşmuş parmaklarından sarkan, başlarının üstünde ara ara şaklayan kırbacı hissetmiyorlardı bile.

Arabanın tekerlekleri yoldaki çukurlara, eski tekerlek izlerine girdikçe gıcırdıyor, inildiyordu; arada bir camlara fışkırttığı yumuşak, sulu çamur, camları aralıksız döven yağmura karışıyor, taşranın sunabileceği her türlü görüntü amansızca kapanıyordu.

Isınmak için birbirine sokulmuş birkaç yolcu, araba öncekilerden daha büyük bir çukura girdiğinde, bir ağızdan çığrışmaktaydı; Truro'da faytona bindiğinden beri sürekli yakınan yaşlı

adam yerinden öfkeyle fırladı, pencerenin çerçevesiyle bir süre beceriksizce boğuştuktan sonra, camı çatırtıyla indirdi ve hem kendisini hem de diğer yolcuları ıslatan bir sağanağın içeriye hücum etmesine neden oldu. Başını dışarıya çıkardı, tiz, hırçın bir sesle sürücüye bağırdı, onu bir eşkıya, bir katil olmakla suçladı: Arabayı böyle tehlikeli bir hızla, paldır küldür sürmeye devam ederse, Bodmin'e ulaşamadan, hep birlikte can vereceklerdi; yürekleri ağızlarına gelmişti; ötekileri bilmiyordu, ama kendisi bir daha asla bir yolcu arabasıyla seyahat etmeyecekti.

Sürücünün onu duyup duymadığı belli değildi; bu azar seli büyük bir olasılıkla rüzgâra kapılıp gitmiş olmalıydı; yaşlı adam bir dakika kadar bekledikten ve arabanın içinin iyice serinlemesine yol açtıktan sonra, camı yeniden kaldırdı, eski yerine, köşesine yerleşip battaniyesini dizlerine çekti, sakalına doğru homurdandı.

Yan komşusu, mavi mantolu, al yanaklı, şen şakrak kadın derin, manidar bir iç çekişin, ondan yana bakan herhangi biri varsa, ona yönelik bir göz kırpmanın ve başıyla yaşlı adamı göstermenin ardından, belki yirminci kez, bunun bugüne kadar gördüğü en berbat gece olduğunu belirtti; üstelik 'kötü gece' nedir bilen biri olarak konuşuyordu; eski, mevsimine uygun, münasip havalardan eser kalmamış, yaz kış birbirine karışmıştı. Geniş sepetinin dibini karıştırdı, koca bir parça kek çıkardı, güçlü, beyaz dişlerini keke geçirdi.

Mary Yellan karşı köşede oturuyordu; yağmur serpintilerinin tavandan sızdığı yerde. Arada bir, omzuna düşen serin bir damlayı, sabırsız parmaklarıyla siliyordu.

Çenesini avcuna dayamış, gözlerini çamurun, yağmurun sıvaştığı cama dikmişti; yersiz bir umutla da olsa, bir güneş ışınının gökyüzündeki kalın battaniyeyi delip geçmesini, dün Helford'ı örten o masmavi göğün hiç olmazsa küçücük bir parçasının, bir anlığına parlamasını bekliyordu; talihin bir müjdecisi gibi.

Yüreğindeki umut şimdiden, yirmi üç yıldır yuvası olan yerden daha altmış kilometre bile uzaklaşmadan solmuştu; ki-

şiliğinin en önemli özelliklerinden biri olan ve annesinin hastalığını, sonra da ölümünü kapsayan o uzun, acılı süreçte çok işine yarayan, neredeyse yiğitçe denebilecek cesaretiyse, yağmurun ve sinir bozucu rüzgârın bu ilk saldırısında sarsılmıştı.

Taşra ona tam anlamıyla yabancıydı, buysa başlı başına bir yenilgiydi. Yolcu arabasının puslu camından gördüğü şey, kendi dünyasından yalnızca bir günlük mesafedeki, bambaşka bir dünyaydı. Helford'ın parıltılı suları, yeşil tepeleri, meyilli vadileri, suyun kıyısına kümelenmiş küçük, beyaz evleri şimdi ne kadar uzaklarda kalmış, belki de elinden sonsuza dek alınmıştı. Helford'a yağan, tatlı, yumuşak bir yağmurdu; çeşit çeşit ağaca pıtır pıtır dökülen, gür otların arasında kaybolan, geniş ırmağa ulaşacak küçük çaylar, derecikler oluşturan, minnettarlığını çiçeklerle ödeyen toprağa karışan bir yağmur.

Oysa arabanın camlarını döven yağmur eli kamçılı, merhametsiz bir sağanaktı ve katı, kıraç bir toprağa gömülüyordu. Burada çıplak dallarını deli rüzgâra uzatmış, beli yüzlerce yıllık fırtınalardan bükülüp çarpılmış bir-iki tanesi hariç hiç ağaç yoktu; bunları da zaman ve kasırgalar öylesine karartmıştı ki, bahar soluğunu buraya üflese bile, son ayazın hışmına uğramaktan korkan hiçbir tomurcuk patlamayı göze alamazdı. Bodur makilerle kaplı, hoyrat bir araziydi; çitle çevrilmiş tarlalardan, çayırlardan yoksun: Bir kaya, karaçalı ve güdük katırtırnağı diyarı.

Burada hiçbir zaman latif, ılıman bir mevsim yaşanmayacak, diye düşündü Mary; ya bugünkü gibi iç karartıcı bir kış ya da yaz ortasının kuru, kavurucu sıcağı; gölgesine sığınılacak bir vadi yok, yalnızca, daha mayısın bitmesine kalmadan sararan, kararan otlar. Haşin hava burayı gri, kasvetli bir yer yapmıştı. Yolda rastladıkları tek tük köyün insanları bile değişmiş, arkalarındaki fona uyum sağlamıştı. Mary'nin Helston'da bindiği ilk fayton, bildik topraklarda ilerlemişti. Helston'a öyle çok çocukluk anısı eşlik ediyordu ki. Yitip gitmiş günlerde, babasıyla birlikte, her hafta kurulan pazara gidişleri, sonra, babasını kaybettikleri zaman, annesinin büyük bir gözü peklikle onun yerini alışı, at arabasına atlayıp yaz kış demeden, tıpkı

babasının yaptığı gibi, arabanın arkasını tavuklar, yumurtalar ve tereyağıyla doldurup, yanında oturan, kendi boyundaki bir sepeti kucaklamış, küçük çenesini sepetin sapma dayamış Mary'yle birlikte pazara yollanışı. Helston'da insanlar samimi, güler yüzlüydü; Yellan ise kasabada bilinen, sayılan bir addı, çünkü bu kadın kocası ölüp de dul kalınca hayata karşı çetin bir mücadele vermişti; böyle, bakım gerektiren bir çocuk ve bir çiftlikle, tek başına ayakta kalabilen, yeniden kocaya varmayı aklına bile getirmeden hayatını sürdürebilen kadın sayısı fazla değildi. Manaccan'da bir çiftçi vardı, bir tane de ırmağın yukarısında, Gweek'te; cesaretlerini toplayabilselerdi ona evlenme teklif ederlerdi, ama her ikisi de kadının gözlerinden onları kabul etmeyeceğini, hem bedeninin hem de zihninin hâlâ, kaybettiği erkeğe ait olduğunu anlamışlardı. Sonunda onu yatağa düşüren de çiftlikteki bu ağır, meşakkatli çalışma oldu, çünkü kendini hiç sakınmamış, işten asla kaytarmamıştı; on yedi yıllık dulluğu boyunca enerjisini öyle zorlamış, öyle dolu dizgin kullanmıştı ki, son sınav vakti geldiğinde gerilime daha fazla dayanamadı ve kalbi onu yarı yolda bıraktı.

Hayvanlarının sayısı yavaş yavaş azaldı; ekonomik durgunluk (Helston'da ona söylenen buydu) ve fiyatların iyice düşmesi nedeniyle, ortada para filan kalmadı. Ülkenin iç kısmında da durum aynıydı. Çiftliklerde açlığın baş göstermesi yakındı. Sonra yöreye bir hastalık yayıldı, köylerdeki, Helford civarındaki çiftlik hayvanlarını telef etti. Nedeni bilinmiyordu, dolayısıyla çaresi de bulunamadı. Her şeye bulaşan, her şeyi mahveden bir illetti, tıpkı mevsimsiz, geç vuran bir don, yeni ayla gelen, sonra da çekip giden, geride ölülerin saçıldığı, küçük bir patikanın dışında, hiç iz bırakmayan bir ayaz gibi. Mary Yellan'la annesi için kaygı dolu, yıpratıcı bir dönemdi. Elleriyle yetiştirdikleri tavukların, ördek yavrularının teker teker hastalanıp ölmesini seyrettiler; genç dananın otladığı yere devrilmesini. En acıklısı da, onlara yirmi yıldır hizmet eden yaşlı kısrağın kaybı oldu; Mary'nin genç bacakları ilk kez onun geniş, sağlam sırtını kavramıştı. Kısrak bir sabah ahırda, sadık başı Mary'nin kucağında can verdi; bahçedeki elma ağacının altı-

na çukur kazıp atı gömdükten ve onları artık Helston'daki pazara götüremeyeceğini anladıktan sonra, annesi Mary'ye döndü: "O mezara, zavallı Nell'le birlikte benim de bir parçam gömüldü. Kaderim midir nedir, bilmiyorum, ama kalbimin yorulduğunu ve daha fazla devam edemeyeceğimi hissediyorum."

Sonra eve girmiş, mutfak masasına çökmüştü; yüzü çarşaf kadar beyazdı, yaşından on yıl fazla gösteriyordu. Mary doktor çağıracağını söyleyince, omuzlarını silkti. "Artık çok geç, kızım," dedi, "on yedi yıl geç." Ve, daha önce hiç ağlamamış olan bu kadın, usulca ağlamaya başladı.

Mary, Mawgan'da yaşayan ve onu dünyaya getirmiş olan yaşlı doktora koştu; onun iki tekerli, hafif arabasıyla geri dönerlerken, adam kıza bakıp başını salladı: "Sana nedenini söyleyeyim, Mary. Annen, baban öldüğünden beri kendini hiç esirgemedi, bedenini de zihnini de son damlasına kadar tüketti, sonunda da iflas etti. Durumu beğenmiyorum. Kötü bir zamana denk geldi."

Kıvrımlı yolda, köyün tepesindeki çiftliğe doğru ilerlediler. Bir komşu, yüzünde kötü haberi bir an önce verme telaşıyla onları kapıda karşıladı. "Annen daha da kötüledi," diye çığırdı kadın. "Az önce kapıdan çıktı, bir hortlak gibi boş boş bakıyordu, sonra sendeledi, yere yığıldı. Bayan Hoblyn yanına koştu, Will Searle de öyle, kaldırıp içeriye taşıdılar. Zavallı kadın. Dediklerine göre, gözleri kapalıymış."

Doktor toplanmış olan küçük, şaşkın kalabalığı sert, kararlı bir tavırla yardı, kapıdan uzaklaştırdı. Searle denen adamla ikisi, mutfak zeminindeki hareketsiz bedeni kaldırdılar, yukarıya, yatak odasına taşıdılar.

"Felç," dedi doktor. "Ama soluk alıp veriyor, nabzı düzenli. Ben de bundan korkuyordum işte – bir gün aniden, pat diye çökmesinden; aynen böyle. Neden şimdi, onca yıldan sonra olduğunu ise bir Tanrı bilir, bir de kendisi. Şimdi, soyadına layık bir evlat olduğunu kanıtlamalı, annenin bunu atlatmasına yardım etmelisin, Mary. Bunu yapabilecek tek kişi sensin."

Altı ay, belki daha da uzun bir süre Mary bu ilk ve son hastalığında annesine baktı, fakat onun ve doktorun gösterdiği bü-

tün özene karşın, dul kadın iyileşmek istemiyordu. Yaşamı için savaşma arzusu yoktu.

Artık azat edilmenin özlemini çekiyor, bir an önce huzura kavuşmak için sessizce yakarıyordu sanki. "Benim yaptığım gibi mücadele etmeni istemiyorum," dedi Mary'ye. "Bedeni de ruhu da mahvediyor. Ben gittikten sonra Helford'da kalmana gerek yok. Senin için en iyisi Bodmin'e, Patience Teyze'nin yanına gitmek."

Annesine 'ölmeyeceksin' demenin yararı yoktu. Kadın bunu aklına koymuştu ve artık karşı çıkılacak, tartışılacak bir şey kalmamıştı.

"Çiftlikten ayrılmayı kesinlikle istemiyorum," dedi Mary. "Burada doğdum, benden önce de babam doğdu, sen de bir Helford kadınısın. Yellan'ların ait olduğu yer, burası. Yoksul kalmaktan, çiftliğin dağılmasından korkmuyordum. Burada on yedi yıl tek başına çalıştın, didindin, neden aynısını ben de yapmayayım? Güçlüyüm, bir erkeğin işini yapabilirim, bunu sen de biliyorsun."

"Genç bir kıza uygun bir yaşam değil bu," dedi annesi. "Ben bunu yıllarca yaptım; baban için, senin için. Birinin uğruna çalışmak bir kadına huzur verir, onu tatmin eder, oysa kendin için çalışmak apayrı bir şeydir. Yüreğini katmazsın, harcadığın emek de sana şevk vermez."

"Bir şehirde hiç işe yaramam ki," dedi Mary. "Bundan, ırmak kıyısındaki bu yaşamdan başkasını bilmiyorum, bilmek de istemiyorum. Helston'a gidince bir kente gitmiş kadar oluyorum. Burada mutluyum... elimizde kalan üç-beş tavukla, bahçedeki yeşilliklerle, yaşlı domuzla ve ırmaktaki bir lokmacık sandalla. Bodmin'de, Patience Teyzemin yanında ne yaparım ki?"

"Bir kız tek başına yaşayamaz, Mary; kimsesiz kalırsa ya çıldırır ya da şeytanın eline düşer. İkisinden biri. Zavallı Sue'yu unuttun mu; dolunayda kilisenin avlusunda dolanıp durur, hiç sahip olmadığı âşığı çağırırdı? Bir kız daha vardı, sen doğmadan önce; on altı yaşındayken kimsesiz kaldı. Falmouth'a kaçtı, denizcilerle düşüp kalkmaya başladı.

"Seni güvenli ellere teslim etmezsem, mezarımda rahat ede-

mem... baban da öyle. Patience Teyzeni seveceksin; oldu bitti neşeli, cıvıl cıvıl bir kızdı; üstelik koskoca bir kalbi vardır. Buraya gelişini anımsıyor musun, hani on iki yıl önce? Kurdeleli boneleri, ipek bir jüponu vardı. Trelowarren'da çalışan bir adam ona göz koymuştu, ama kardeşim onu beğenmedi, kendine layık görmedi."

Evet, teyzesini hatırlıyordu; kıvırcık, kakülllü saçlarını, iri, mavi gözlerini, nasıl sürekli gülüp gevezelik ettiğini, bahçedeki çamurdan parmak uçlarında geçerken eteğinin ucunu nasıl kaldırdığını. Bir masal perisi kadar güzeldi Patience.

"Joshua Enişte'nin nasıl biri olduğunu söyleyemeyeceğim," dedi annesi, "çünkü onu hiç görmedim, gören biriyle de tanışmadım. Ama onunla evlendiğinde, on yıl önce, teyzenden bir sürü mektup gelmişti; otuzunu geçmiş bir kadına yakışmayan, ancak bir genç kızdan bekleyebileceğin hoppa, sevinçten çıldırmış zırvalarla dolu sayfalar..."

"Orada beni kaba saba bulurlar," dedi Mary usulca. "Bekledikleri zarafet, cici tavırlar yok bende. Birbirimizle konuşacak fazla bir şey bulamayız."

"Seni bu halinle, olduğun gibi seveceklerdir; öyle havalı, çıtkırıldım edalar için değil. Bana söz vermeni istiyorum, kızım; ben ölünce Patience Teyzene mektup yazacak, onun yanına gitmenin son arzum, en büyük dileğim olduğunu bildireceksin."

"Peki, söz veriyorum," dedi Mary, ama böylesine kuşkulu, farklı bir geleceğin düşüncesi yüreğini eziyor, içini karartıyordu; tanıdığı, sevdiği herkesi yitirmiş olacak, onu bekleyen kötü günleri atlatmak için yuvasının, doğduğu toprakların sıcaklığından bile mahrum kalacaktı.

Annesi günbegün kötüledi, güçten düştü; hayat her geçen gün ondan biraz daha uzağa çekildi. Hasat dönemine, meyvelerin toplanma ve ilk yaprakların dökülme zamanına kadar dayandı, oyalandı. Ama sabahları sis çökmeye başlayıp da toprağı kırağı kaplayınca, kabaran nehir fırtınalı denize kavuşmak için kudurunca, kükreyerek saldıran dalgalar Helford'ın küçük kumsallarında kırılınca, dul kadın yatağında huzursuzca dönmeye, çarşafları çekiştirmeye başladı. Mary'ye ölmüş kocasının

adıyla sesleniyor, çoktan yitip gitmiş şeylerden, kızın hiç tanımadığı kişilerden söz ediyordu. Üç gün boyunca kendine ait, küçük bir dünyada yaşadı, dördüncü gün de öldü.

Mary bugüne kadar sevdiği, bildiği her şeyin teker teker başka ellere geçişini izledi. Çiftlikteki hayvanlar Helston pazarına yollandı. Mobilyalar komşular tarafından satın alındı; parça parça. Coverack'li bir adam evi beğendi, satın aldı; piposu ağzında, bahçeyi arşınlarken yapacağı değişikleri sıraladı, manzaranın önünü açmak için keseceği ağaçları gösterdi; Mary pencereden dili tutulmuş bir nefretle onu seyretti, bir yandan da üç-beş parça eşyasını babasından kalan sandığa doldurdu.

Coverack'ten gelen bu yabancı, onu kendi evinde bir işgalciye dönüştürmüştü; kızın bir an önce çekip gitmesi için sabırsızlandığı apaçık ortadaydı; Mary'nin de zaten buradan derhal uzaklaşmaktan, bütün bunları sonsuza kadar arkada bırakmaktan başka bir isteği yoktu. Teyzesinden gelen, sıkışık bir el yazısıyla, yalın bir kâğıda yazılmış olan mektubu bir kez daha okudu. Kadın, yeğeninin başına gelen felakete inanamadığını, fena halde sarsıldığını, ablasının hastalığından habersiz olduğunu, Helford'a son gidişinden bu yana yıllar geçtiğini belirtiyordu. Sonra, sürdürüyordu: "Hayatımızda, tabii ki bilemeyeceğin bazı değişiklikler oldu. Artık Bodmin'de değil, yirmi kilometre kadar dışında oturuyorum; Launceston'a giden yolun üzerinde. Vahşi, ıssız bir yöre; yanımıza gelmen, bana can yoldaşı olman beni çok sevindirecektir; özellikle de kışları. Eniştene danıştım, karşı çıkmam, diyor, yeter ki alçak sesle konuşan, daha doğrusu fazla konuşmayan ve gerektiğinde yardım eden biri olsun. Senin de göreceğin gibi, sana para ödeyemez ya da seni boşa besleyemez. Yatak ve yiyeceğe karşılık barda ona yardım etmeni isteyecektir. Kendisi Jamaika Hanı'nın sahibi."

Mary mektubu katladı, sandığına koydu. Anımsadığı o güler yüzlü Patience Teyze'ye pek yakışmayan, garip bir davet şekliydi.

Soğuk, bomboş bir mektup; içini rahatlatacak tek sözcük yok, sadece para istememesi için uyaran satırlar. Patience Teyze, ipek iç eteklikleri ve o zarif, narin tavırlarıyla, bir hancının

karısı! Annesinin bundan haberi yoktu hiç kuşkusuz. On yıl önce mutlu bir gelinin kaleme aldığı satırlardan ne kadar da farklıydı.

Ne olursa olsun, diye söz verdi kendi kendine, geri dönüş yok. Evi satılmıştı; burada yeri yoktu artık. Patience onu nasıl karşılarsa karşılasın, sonuçta annesinin kardeşi, kendisinin de öz teyzesiydi; bunu aklından çıkarmayacaktı. Eski yaşam geride kalmıştı –her karışını bildiği, sevgili çiftlik, Helford'ın ışıl ışıl suları. Önündeyse, gelecek uzanıyordu –ve Jamaika Hanı.

Böylece Mary Yellan kendisini Helston'dan kuzeye doğru ilerleyen, şu anda da Fal'in yukarısındaki Truro Kasabası'ndan geçmekte olan, gıcırtılı, sarsıntılı yolcu arabasında buldu. Sayısız çatısı ve kulesiyle, kaldırım taşı döşeli, geniş sokaklarıyla, hâlâ güneyin dilini konuşan masmavi gökyüzüyle, kapılarda durmuş, önlerinden geçen arabaya gülümseyerek el sallayan insanlarıyla Truro vadinin arkasında kalınca, gökyüzü karardı, anayolun her iki yanındaki arazi hoyratlaştı; toprak kıraçtı, işlenmemişti. Köyler şimdi aralıklı, seyrekti; kulübelerin kapısında gülümseyen yüzler azalmıştı. Ağaçlar tek tüktü, sık çalıların oluşturduğu çitler bile yoktu. Sonra rüzgâr başladı, yanında da yağmuru getirdi. Araba, onu bir beşik gibi kuşatan tepeler kadar gri ve asık yüzlü görünen Bodmin'e gürültüyle, sarsılarak girdi, yolcular inme hazırlığıyla eşyalarını toparlamaya koyuldular – Mary'nin dışında; o köşesinde kıpırdamadan oturuyordu. Sürücü yağmurdan sırılsıklam olmuş yüzünü camdan içeriye uzattı.

"Sen Launceston'a mı devam ediyorsun?" diye sordu. "Gece vakti bozkırı geçmek çetin iştir. Bodmin'de kalabilirsin, yola sabah arabasıyla devam edersin. Bu arabada senden başkası kalmadı."

"Beni bekleyenler var," dedi Mary. "Yolculuk beni korkutmuyor. Üstelik Launceston'a kadar gitmeyeceğim; beni Jamaika Hanı'nda indirir misiniz lütfen?"

Adam ona merakla baktı. "Jamaika Hanı mı? Orada ne işin var ki senin? Orası genç bir kıza göre değil. Bir yanlışlık olmalı; herhalde adresi yanlış anladın." Gözünü dikmiş kıza bakıyordu, ona inanmadığı belliydi.

"Ah, oldukça tenha bir yer olduğunu biliyorum," dedi Mary, "ama ben de bir şehir kızı değilim zaten. Helford da, geldiğim yer yani, çok sakindir, yaz kış; orada hiçbir zaman yalnızlık çekmedim."

"Ben ıssızlıktan söz etmiyorum," diye karşılık verdi arabacı. "Buralara yabancı olduğun için, galiba anlamadın. Beni düşündüren, bozkırdaki otuz küsur kilometrelik yol değil – ki bu da çoğu kadının gözünü korkutmaya yeterdi. Dur, bekle bir dakika." Omzunun üstünden, Royal'ın girişinde durmuş kapının üstündeki lambayı yakmakta olan kadına seslendi; akşam karanlığı çoktan çökmeye başlamıştı.

"Bayan," dedi, "buraya gelip şu genç kızı ikna etmeme yardım eder misiniz. Bana Launceston yolcusu olduğu söylenmişti, oysa Jamaika'da inmek istiyor."

Kadın basamakları indi, eğilip faytonun içine baktı.

"Orası yabani, sert bir yerdir," dedi. "Eğer iş arıyorsan, oradaki çiftliklerde bulamazsın. Avlaklarda yabancılardan hoşlanmazlar. Burada, Bodmin'de şansın daha yaver gider."

Mary gülümsedi. "Beni merak etmeyin. Akrabalarımın yanına gidiyorum. Eniştem Jamaika Hanı'nın sahibi."

Uzun bir sessizlik oldu. Arabanın loş ışığında Mary, sürücüyle kadının gözlerini dikmiş onu süzdüklerini görebiliyordu. Ansızın ürperdiğini hissetti; kadından güven verici birkaç sözcük bekledi, ama gelmedi. Sonra kadın pencereden çekildi. "Kusura bakmayın," dedi yavaşça. "Bu konu beni ilgilendirmez, elbette. İyi geceler."

Arabacı ıslık çalmaya başlamıştı; suratı tatsız, biçimsiz bir durumdan bir an önce kurtulmayı dileyen biri gibi sıkıntılı, kıpkırmızıydı. Mary ani bir dürtüyle öne eğildi, onun koluna dokundu. "Benimle açık konuşabilirsiniz," dedi. "Söyleyeceklerinize alınmayacağım. Eniştem sevilmeyen biri mi? Ortada bir sorun mu var?"

Adam çok rahatsız görünüyordu. Gözlerini kaçırdı, ters bir sesle açıkladı: "Jamaika, adı kötüye çıkmış bir yerdir; hakkında çok acayip hikâyeler anlatılıyor... Bilirsin işte. Ama ben ortalığı karıştırmak istemem. Belki de hiçbiri doğru değildir."

"Ne tür hikâyeler?" diye sordu Mary. "Orada çok fazla içildiğini, sarhoşları filan mı kastediyorsunuz? Eniştem kötü kişilerle mi düşüp kalkıyor?"

Adam bulaşmak istemiyordu. "Sorun çıkarmak istemem," diye yineledi, "hem bir şey bildiğim de yok. Yalnızca milletin söyledikleri işte. Saygıdeğer insanlar Jamaika'ya ayak basmaz oldu. Bütün bildiğim bu. Eskiden atlarımızı orada dinlendirir, doyururduk, bu arada biz de bir şeyler yer içerdik. Ama artık orada durmuyoruz. Atları kırbaçlayıp geçiyoruz, Beş Yol'a kadar da mola vermiyoruz."

Mary bastırdı: "İnsanlar neden gitmez oldu hana? Gerekçeleri ne?"

Arabacı duraksadı; doğru sözcükleri arar gibiydi.

"Korkuyorlar," dedi sonunda. Sonra başını salladı; daha fazlasını söylemeyecekti. Belki de kabalık ettiğini hissetmiş, kıza acımıştı, çünkü bir dakika sonra yeniden cama eğildi: "Yola çıkmadan önce bir fincan çay içmez miydin? Önümüzde uzun bir yolculuk var, üstelik avlaklar soğuk olur."

Mary başını hayır anlamında salladı. İştahı filan kalmamıştı, çayın onu ısıtacağını bilse de, içinden arabadan inip Royal'a girmek gelmiyordu; kadın onu tuhaf tuhaf süzebilir, insanlar mırıldanabilirdi. Dahası, içinde onu dürtüp duran, 'Bodmin'de kal, Bodmin'de kal,' diye fısıldayan, küçük bir korkak vardı; Royal'ın sıcak, korunaklı salonuna girerse, o sese boyun eğebilirdi. Annesine, Patience Teyze'nin yanma gideceğine dair söz vermişti ve verdiği sözden asla dönmeyecekti.

"Öyleyse yola düşelim," dedi sürücü. "Bu gece tek yolcu sensin. Al, dizlerine örtmen için bir battaniye daha. Tepeyi tırmanıp Bodmin'den çıkınca atları dehleyeceğim, çünkü uzun yola uygun bir gece değil. Kendimi Launceston'daki yatağıma atmadan içim rahat etmeyecek. Kışın bozkırı geçmekten hoşlanan arabacıların sayısı fazla değildir; hele de hava berbatken." Kapıyı kapadı, sürücü yerine tırmandı.

Fayton gümbürdeyerek caddeyi indi, güvenli ve sağlam evleri, kırpışıp duran ışıkları, akşam yemeği için evlerine seğirten, rüzgâra ve yağmura karşı iki büklüm olmuş yayaları geç-

ti. Mary mumların, panjurların arasından, yarıklardan sızan sıcak, dostane ışığını görebiliyordu; ocakta yanan ateş, masaya serilen örtü, evin erkeği ellerini sobanın şen kızartısında ısıtırken, sofradaki yerlerini alan bir kadınla çocuklar. Buraya kadar birlikte geldiği, güleryüzlü, taşralı kadını düşündü; şimdi yanında çocukları, kendi sofrasında mı oturuyordu? Elma yanakları, kaba saba, yıpranmış elleriyle nasıl da rahat, kaygısızdı! O derin sesinde nasıl da güvenli bir dünya vardı! Bunun üzerine, Mary onunla birlikte arabadan indiğini, kendisini yalnız bırakmaması, yuvasını açması için kadına yalvardığını hayal ettiği küçük bir öykü uydurdu. Kadın onu kesinlikle geri çevirmezdi, bundan emindi Mary. Kıza kocaman bir gülümseme, bir dost eli, bir de yatak sunardı. Mary de ona ev işlerinde yardım eder, onu sevmeye başlar, yaşamının bir parçasını paylaşır, onun insanlarıyla içli dışlı olurdu.

Atlar kasabanın hemen dışındaki dik tepeyi tırmanmaya başlamıştı; faytonun arka tarafındaki camdan dışarıya bakınca, Bodmin'in ışıklarının hızla uzaklaştığını, teker teker gözden yittiğini gördü; sonunda, son parıltı da kırpışıp söndü. Şimdi rüzgâr ve yağmurla baş başaydı; menziliyle arasında yirmi küsur kilometrelik çıplak, kıraç bir bozkır uzanıyordu.

Güvenli limandan ayrılan bir gemi de kendini böyle mi hissederdi? Hayır, hiçbir taşıt aracı kendini Mary kadar perişan hissedemezdi; yelkenlerinde gürleyen rüzgâra, güvertesini yalayan dalgalara rağmen.

Arabanın içi karanlıktı şimdi, çünkü meşalenin titrek, gönülsüz, sarı alevi tavandaki çatlaktan giren esintiyle sağa sola çırpınmaya, deri döşeme için tehlike oluşturmaya başlayınca, Mary onu söndürmenin daha doğru olacağını düşünmüştü. Köşesine büzülmüş oturuyor, arabayla birlikte bir o yana bir bu yana sallanıyordu; yalnızlığın böylesine hain olabileceğini şu ana kadar hiç bilmezdim, diye düşündü. Onu bütün gün bir beşik gibi sallamış olan araba bile, şimdi çatırtılarıyla, iniltileriyle onu tehdit eder gibiydi. Tavanı kırbaçlayan rüzgâr, şiddetini giderek artıran sağanak, artık koruyucu tepeler de ortadan kalktığı için, camlara taze bir kinle saldırmaktaydı. Fundalık

arazi yolun her iki yanında kesintisizce, göz alabildiğine uzanıyordu. Ne ağaç, ne patikalar, ne kulübe öbekleri, ne de köyler; sadece görünmez bir ufka doğru yayılan, genişleyen, karanlık, ayak basılmamış bir çöle benzeyen, kilometrelerce uzunluktaki çıplak, vahşi düzlükler. Bu çorak, ıssız topraklarda hiçbir insanoğlu yaşayamaz, diye düşündü; yaşasa da diğer insanlar gibi kalamaz; çocuklar bile çarpık, eciş bücüş doğar burada; tıpkı bir an kesilmeyen, doğudan ve batıdan, kuzeyden ve güneyden saldıran rüzgârın büktüğü şu kararmış süpürge çalıları gibi. Zihinleri de çarpılır; bu bataklığın, granitin, acımasız çalıların ve parçalanmış, ufalanmış taşların ortasında yaşamaya zorlananların düşünceleri mutlaka bozulur, kötüleşirdi.

Kapkara bir göğün altında, başlarını yastık diye bu toprağa dayayan, garip bir canlı türü doğardı. İçlerinde iblisten bir şeyler taşıyan. Karanlığın ve sessizliğin içinde, titreşen, arabanın içindeki yolcuya bir anlık bir umut mesajı ileten tek bir ışık bile yok; bir ıssızlığın ortasında, hızla ilerlemek, hepsi bu. Belki de Bodmin'le Launceston arasındaki otuz kilometrelik yolda hiç yerleşim yoktu; bu ıssız düzlükler yoksul bir çobanın kulübeciğinden bile yoksundu belki... Bir tek o çirkin, iç karartıcı yapı: Jamaika Hanı.

Mary zaman ve mekân duyusunu yitirmişti; ona kalsa, araba yüz kilometre yol almış, vakit de gece yarısını bulmuş olabilirdi. Fayton şimdi ona güvenli bir sığınak gibi geliyordu; hiç olmazsa bir âşinalık kırıntısı vardı aralarında. Onu sabahın erken saatlerinden beri tanıyordu, buysa epey zaman önceydi. Bu bitmek bilmez yolculuk derin bir kâbustan farksız olsa da, arabanın en azından kızı koruyan, kapalı bir bölmesi, bakımsız, akıtan bir tavanı ve seslenebileceği kadar yakınında oturan, varlığıyla rahatlatan bir sürücüsü vardı. Şimdi atlar biraz daha hızlanmış gibiydi; arabacının onlara bağırdığını duydu, adamın tiz sesi rüzgârla birlikte camın önünden geçip gitti.

Camı kaldırdı, dışarıya baktı. Yüzüne kırbaç gibi inen yağmurlu rüzgâr yüzünden, bir an hiçbir şey göremedi, sonra, başını sallayıp saçlarını gözünün önünden çekince, bir tepenin yamacında delice bir koşu tutturmuş olduklarını gördü; yolun

öteki yarındaysa pustan, sağanaktan zar zor seçilen, mürekkepkarası, haşin bozkır uzanıyordu.

Önlerinde, tepenin sol tarafında, binaya benzeyen bir şey vardı; yoldan az geride duruyordu. Karanlıkta kasvetli, bulanık görünen, uzun bacaları seçiliyordu. Etrafta başka bir ev, başka bir kulübe yoktu. Eğer bu Jamaika ise, tek başına, rüzgârlara karşı sapasağlam, azametle dikilmekteydi. Mary pelerinine sarındı, kopçasını vurdu. Dizginler çekilmiş, atlar durdurulmuştu; terli gövdelerinden yükselen buhar onları bir bulut gibi kuşatırken, yağmurun altında beklediler.

Arabacı, kızın sandığını da alıp oturduğu sıradan aşağıya indi. Acele edermiş gibi bir hali vardı, ikide bir omzunun üstünden eve doğru bakıyordu.

"İşte geldik," dedi, "şu avlunun karşısında. Kapıyı yumrukla, açarlar. Ben hemen yola çıkmalıyım, aksi halde bu gece Launceston'a varamam." Bir dakika sonra çoktan yerine geçmiş, dizginleri eline almıştı bile. Atlara bağırdı, kırbacını asabi bir telaşla şaklattı. Araba sarsıldı, tekerler gümbürdedi, hızla uzaklaşıp yokuşu inmeye koyuldu; sonra karanlığın içinde yitip gitti, sanki hiç var olmamış gibi.

Mary ayaklarının dibindeki sandığıyla, öylece bekledi. Arkasındaki karanlık evde birkaç sürgünün çekildiğini, sonra da kapının açıldığını duydu. İriyarı bir karaltı, geniş adımlarla avluya çıktı; elindeki feneri sağa sola sallıyordu.

"Kim o?" diye bağırdı. "Ne istiyorsun?"

Mary ona doğru ilerledi, başını kaldırıp adamın yüzüne baktı.

Işık doğrudan gözüne giriyor, hiçbir şey göremiyordu. Adam feneri biraz kaldırdı, sonra birden, bir kahkaha attı, kızı kolundan yakalayıp sertçe sundurmaya çekti.

"Ah, sensin demek? Sonuçta kalkıp geldin, ha? Ben senin enişten Joss Merlyn'im ve sana Jamaika Hanı'na hoş geldin diyorum." Kızı evin içine çekti, bir kez daha güldü, kapıyı kapadı, feneri holdeki bir sehpanın üzerine bıraktı. Sonra karşılıklı durdular, birbirlerinin yüzüne baktılar.

2

Boyu bir doksana yakın, irikıyım bir adamdı; kırışık bir alnı, bir Çingeneninki kadar esmer teni vardı. Gür, siyah saçları perçemler halinde gözlerine dökülüyor, kulaklarını kapatıyordu. Geniş, sağlam omuzları, neredeyse dizlerine değen uzun kolları ve birer jambona benzeyen, iri yumruklarıyla bir at kadar güçlü görünüyordu. Gövdesi öyle iriydi ki, başı sanki güdük kalmış, omuzlarının arasına gömülmüş gibi duruyor, kara kaşlarıyla, keçeleşmiş, karman çorman saçlarıyla birleşince, ona dev boyutlu, hafif kamburumsu bir goril havası veriyordu. Ama kollarının, bacaklarının uzunluğuna, görkemli vücut yapısına karşın, yüz hatlarında gorillikten eser yoktu; kemerli bir burun, bir zamanlar kusursuz olduğu anlaşılan, ama artık çökmüş, sarkmış bir ağız; çizgilere, alttaki torbalara ve kırmızı kan beneklerine rağmen hâlâ bir güzelliği, çekiciliği olan, iri, siyah gözler.

Elinde kalan en iyi yeri, dişleriydi; hepsi de gayet sağlam, bembeyazdı; gülümsediği zaman esmer teninde hemen göze çarpıyor, yüzüne zayıf, aç bir kurt ifadesi veriyordu. Bir erkeğin gülümseyişiyle bir kurdun diş göstermesi arasında dünya kadar fark olmalıydı, oysa Joss Merlyn'de bu ikisi tıpatıp aynı şeydi.

"Mary Yellan sensin, demek," dedi sonunda, kızın tepesinde heyula gibi dikilirken; başını eğmiş dikkatle onu inceliyordu. "Ve bunca yolu Joss Eniştene bakmak için geldin. İşte kibarlık diye buna derim."

Bir kez daha, alayla gülmeye başladı; kahkahaları evde yankılanıyor, Mary'nin zaten gerilmiş olan sinirlerine kırbaç gibi iniyordu.

"Patience Teyzem nerede?" diye sordu, küçük, loş girişte etrafına bakınarak; iri, yassı taşlı zemini, dar, sarsak merdiveniyle soğuk, iç karartıcı bir holdü. "Beni beklemiyor muydu yoksa?"

"'Patience Teyzem nerede?'" diye ona öyküdü adam. "'Neden sevgili teyzeciğim beni öpüp koklamak, bağrına basmak için burada değil?' Bu ne sabırsızlık böyle? Joss Eniştene bir öpücük yok mu, ha?"

Mary geri çekildi. Bu adamı öpme fikri midesini bulandırmıştı. Adam ya sarhoştu ya da deli. Belki de her ikisi birden. Öte yandan, onu kızdırmak da istemiyordu, bunu göze alamayacak kadar korkmuştu.

Adam onun zihninden geçen kuşkuları gördü, yeniden kahkahaları koyuverdi.

"Ah, yo," dedi, "sana dokunacak değilim; yanımdayken bir kilisedeki kadar güvendesin. Esmer kadınlardan hiçbir zaman hoşlanmadım, canım; ayrıca karımın yeğeniyle evcilik oynamaktan çok daha eğlenceli uğraşlarım var."

Kızı tepeden, küçümseyerek süzdü; sonra, bir budalayla şakalaşmaktan sıkılmış gibi başını merdivene doğru kaldırdı.

"Patience!" diye kükredi. "Ne yapıyorsun yahu? Kız geldi, seni istiyor, mızıldanıyor. Benden daha şimdiden usandı bile."

Merdivenin başında hafif bir patırtı oldu, yere sürtünen ayakların sesi duyuldu. Bir mumun titrek alevi göründü, bunu bir sevinç nidası izledi. Bir kadın, ışığa karşı gözlerini eliyle perdeleyerek, dar basamakları indi. Seyrek, kır saçlarının üzerine rengi atmış, basit bir takke geçirmişti, saçlarının ucundaki kıvırma-kurdeleleri omuzlarına sarkıyordu. Eski buklelerine kavuşma umuduyla, nafile bir çabayla saçlarını kıvırmıştı, ama o güzelim lülelerin yerinde yeller esiyordu. Yüzü zayıflamıştı, derisi elmacık kemiklerini sımsıkı sarıyordu. İrileşmiş, sabit gözleri sürekli soru sorarmışçasına bakmaktaydı; ağzına da asabi bir tik musallat olmuştu, dudaklarını bir büzüyor, bir gevşetiyordu. Bir zamanlar vişne rengi olan, solmuş, yıkana yıkana uçuk pembeye dönüşmüş, çizgili bir iç etekliği giymiş, omuzlarına defalarca onarılmış bir şal atmıştı. Görüntüsünü az buçuk renklendirme gayretiyle bonesine yeni bir kurdele geçirmişti, buysa apayrı telden çalıyor, genel görünümüyle uyumsuz, aykırı bir nota çıkarıyordu. Kurdelenin rengi parlak kızıldı ve benzinin sarılığıyla korkunç bir tezat oluşturuyordu.

Mary hayretten, üzüntüden dili tutulmuşçasına bakakaldı ona. Bu zavallı, pejmürde yaratık, bir pasaklı gibi giyinmiş, en az yirmi yaş büyük gösteren bu bakımsız kadın, hayallerindeki büyüleyici Patience Teyze miydi?

Ufak tefek kadın merdiveni indi, hole geldi; Mary'nin elini avuçlarının arasına aldı, dikkatle yüzünü inceledi. "Gerçekten geldin, demek," diye fısıldadı. "Sen yeğenim Mary Yellan'sın, değil mi? Merhum ablamın kızı?"

Mary başıyla doğruladı; annesi iyi ki kardeşinin şu halini görmemişti. "Sevgili Patience Teyze," dedi tatlılıkla. "Seni yeniden gördüğüme sevindim. Bize, Helford'a gelmenin üzerinden uzun yıllar geçti."

Kadın onu ellemeyi sürdürüyordu; giysilerini sıvazlıyor, orasına burasına dokunuyordu, sonra birden onu kucakladı, yüzünü kızın omuzlarına gömdü ve ağlamaya başladı; yüksek, korkutucu bir sesle hıçkırıyor, kesik kesik soluyordu.

"Aa, kes şunu," diye homurdandı kocası. "Ne biçim bir karşılama bu böyle? Böyle höyküreceк ne var, lanet olası budala? Kızın karnı aç, göremiyor musun? Mutfağa götür de biraz pastırmayla süt ver."

Eğildi, küçük bir paketmişçesine Mary'nin sandığını sırtlayıverdi. "Bunu odasına çıkarayım," dedi. "Aşağıya indiğimde masada yiyecek bir şeyler görmezsem, işte o zaman ağlayacak bir nedenin olur. Arzu edersen seni de memnuniyetle ağlatırım, tabii," diye ekledi, yüzünü kızınkine iyice yaklaştırıp kalın parmaklarından birini onun ağzına dayarken. "Evcil misin yoksa ısırıyor musun?" diye sordu; sonra yine gülmeye başladı; kahkahaları tavanda yankılanırken, merdivene yöneldi, sırtında iki yana sallanan sandıkla birlikte dar basamakları gümbürdeterek tırmanmaya koyuldu.

Bu arada Patience Teyze kendini toparlamıştı. Müthiş bir çabayla gülümsedi, Mary'nin hayal meyal anımsadığı bir el hareketiyle cılız lülelerini düzeltti; sinirli sinirli kırpışan gözleri, seğiren ağzıyla öne düştü, kızı yine loş, kasvetli bir koridordan geçirip mutfağa götürdü; içeride üç tane mum yanıyor, ocaktaki kısık turba ateşinden duman tütüyordu.

"Joss Enişten aldırmamalısın," dedi sonra; hali tavrı ansızın değişmişti, neredeyse yaltaklanır bir hali vardı: Mutlak itaati öğrenmesi için sabit, kararlı bir gaddarlıkla eğitilen, inildeyip mızıldanan, ama bütün tekmelere, küfürlere karşın, efendisini korumak için kaplan kesilen bir köpek gibi. "Enişten suyuna gitmek gerekir, anlıyor musun? Kendine has bir tarzı vardır, yabancılar onu başta anlayamaz. İyi bir koca o; evlendiğimiz günden beri öyle."

Mekanik bir tavırla konuşuyor, yassı taşlı zeminde bir öne bir arkaya gidip gelerek sofrayı hazırlıyordu; aynalık tahtasının arkasındaki büyük dolaptan ekmek, peynir ve kızarmış etten kalan yağı çıkardı; Mary üşümüş parmaklarını ısıtmak için ateşin yanma çömelmişti, fakat kolay kolay ısınacağa benzemiyordu.

Mutfak kesif bir turba dumanıyla kaplıydı. Çürümüş bitkilerin dumanı kıvrılarak tavana, köşelere yükseliyor, ince bir bulut gibi havada asılı kalıyordu. Mary'nin gözlerini yaktı, burun deliklerine sızıp genzine yayıldı.

"Yakında Joss Enişten hoşlanmaya başlar, tarzına alışırsın," diye sürdürdü teyzesi sözünü. "Çok düzgün bir adamdır, çok da cesurdur. Buralarda önemsenen, sayılan biridir. Joss Merlyn'in aleyhine tek kelime edecek biri çıkmaz. Bazen burada harika konuklar ağırlarız. Her zaman bu kadar sakin olmaz burası. Çok işlek bir karayolu bu; devamlı yolcu arabaları geçer. Yöre halkıysa bize karşı son derece medeni ve kibardır. Daha dün bir komşu uğramıştı, eve götürmesi için pasta yaptım ona. 'Bayan Merlyn,' dedi, 'siz Cornwall'da pasta yapabilen tek kadınsınız.' Aynen böyle söyledi. Köyün en ileri gelen adamı, Şövalye Silahtarı Bassat bile, hani şu North Hill'li... buralardaki bütün toprakların sahibidir... geçen gün yolda karşılaştığımızda... sah günüydü, evet şapkasını çıkardı. 'Günaydın, hanımefendi,' dedi ve atının üzerinden bana reverans yaptı. Zamanında kadınlar arasında çok tutulan biriymiş, dediklerine göre. Sonra Joss ahırdan çıktı, orada faytonun tekerleğini tamir ediyordu. 'Hayat nasıl, Bay Bassat?' diye sordu. 'Senin kadar geniş,' diye yanıtladı Silahtar ve ikisi gülmekten kırıldılar."

Mary bu küçük söyleve karşılık bir şeyler mırıldandı, ama Patience Teyze'nin konuşurken gözlerini onunkilerden kaçırması ve sözcüklerin böyle peş peşe, bir sel gibi akması kuşku uyandırıcıydı; kadının bu hali yüreğini burkmuş, onu kaygılandırmıştı. Kendi kendine masal anlatan, uydurma yeteneği güçlü bir çocuk gibiydi. Onu bu durumda görmek Mary'nin canını yakıyordu; kadının rolünü bir an önce oynayıp bitirmesini ya da çenesini kapamasını diledi, çünkü bu sözcük seli nedense gözyaşlarından çok daha ürkütücüydü. Kapının dışından ayak sesleri geldi; Joss Merlyn'in aşağıya indiğini ve büyük bir olasılıkla karısının konuşmasını dinlediğini anlayan Mary'nin içi daralıverdi.

Gürültüyü teyzesi de duymuştu, rengi soldu, ağzı seğirmeye başladı. Eniştesi mutfağa girdi, bir ona, bir ötekine baktı.

"Oo, tavuklar gıdaklamaya başlamış bile," dedi; tebessüm de kahkahalar da silinmiş, gözler kısılmıştı. "Eh, artık çenen açıldığına göre yakında gözyaşların diner, seni budala, geveze kadın – hindi gibi guruldayıp duruyorsun. Değerli yeğenin ağzından çıkan tek bir sözcüğe bile inanıyor mu sence? Küçük bir çocuğa bile yutturamazsın bunları, nerde kaldı bunun gibi süslü koket yutacak!"

Duvarın önündeki iskemleyi çekti, çarparcasına masaya yaklaştırdı. Olanca ağırlığıyla çökünce altındaki iskemle gıcırdadı; ekmek somununa uzandı, koca bir parça kopardı, et kızartmasından kalan yağa bandı. Lokmayı ağzına attı, yağ çenesinden akarken, masaya gelmesi için Mary'ye işaret etti. "Yemeğe ihtiyacın var, belli oluyor," dedi; sonra ekmekten ince bir dilim kesti, dört parçaya bölüp üzerlerine tereyağı sürdü. Bütün bunları büyük bir zarafetle, kendi karnını doyuruşuyla çarpıcı bir tezat oluşturacak şekilde yapmıştı – kaba saba vahşilikten bu titiz, özenli tavra geçişte Mary'yi dehşete düşüren bir şey vardı. Sanki parmaklarında gizli, görünmez bir güç vardı da, bu kısa, kalın sopaları bir anda becerikli, marifetli hizmetkârlara dönüştürüyordu. Ekmekten iri bir lokma koparıp kıza doğru fırlatsaydı, Mary, tanıdığı kadarıyla adama yaraşan bir davranış sayar, bu kadar rahatsız olmazdı. Ama bu ani, beklen-

medik zarafet, ellerin bu hızlı, seçkin devinimi insanı gafil avlayan, tekinsiz denebilecek bir keşif olmuştu; hem beklenmedikti, hem de sırıtıyordu.

Kocası mutfağa girdikten sonra, tek kelime bile etmemiş olan Patience Teyze ocakta pastırma pişirmekle meşguldü. Bir süre hiç kimse konuşmadı. Mary, Joss Merlyn'in masanın karşısından onu süzdüğünün farkındaydı; onun arkasında, teyzesinin beceriksiz parmaklarıyla tavanın aşırı ısınan kulpuyla boğuştuğunu duyabiliyordu. Kadın bir dakika sonra tavayı düşürdü, küçük bir öfke çığlığı attı. Mary ona yardım etmek için doğruldu, ama Joss kükreyerek onu yerine mıhladı.

"Evde bir tane budala yetip de artıyor, ikincisine gerek yok!" diye bağırdı. "Otur oturduğun yerde, teyzen de pisliğini temizlesin. Eh, ilk kez başımıza gelmiyor." İskemlesinde geriye yaslandı, tırnaklarıyla dişlerini temizlemeye koyuldu. "Ne içersin?" diye sordu kıza. "Konyak, şarap, bira? Burada açlık çekebilirsin, ama asla susuz kalmayacaksın. Jamaika'da kimsenin boğazı kurumaz." Gülmeye başladı; kıza göz kırptı, sonra da dilini çıkardı.

"Mümkünse, bir fincan çay alabilirim," dedi Mary. "İçki içmeye alışık değilim, şaraba da öyle."

"Ah, içmezsin demek? Eh, sen kaybedersin. Bu gece çayını afiyetle iç, ama Tanrı şahit, bir-iki aya kalmaz konyak diye yalvarırsın."

Uzandı, kızın elini tuttu.

"Çiftlikte çalışan biri için, bayağı güzel pençelerin var," dedi. "Sert, kıpkırmızı ellerle çıkagelmenden korkuyordum. Bir erkeğin midesini bulandıracak bir şey varsa, o da birasının çirkin bir el tarafından doldurulmasıdır. Tamam, müşterilerim ayrıntılara fazla dikkat etmez, ama Jamaika Hanı'nın barında daha önce hiç kadın çalıştırmadık ki." Alaylı bir baş eğmesiyle kızı selamladı, elini bıraktı.

Sonra karısına döndü: "Patience, tatlım, işte anahtar. Bana bir şişe konyak getir, Tanrı aşkına. Öyle bir susadım ki, Dozmary'nin bütün suları dindiremez." Karısı hemen mutfağın kapısına seğirtti, koridorda gözden yitti. Adam da yeniden dişle-

rini karıştırmaya döndü, arada bir ıslık çalıyordu; Mary tereyağlı ekmeğini yedi, adamın önüne koyduğu çayı yudumladı. Başına daha şimdiden keskin bir ağrı saplanmıştı; düşüp bayılacak haldeydi. Turba dumanından yanan gözleri sulanmıştı. Ama enişteşini gözleyemeyecek kadar bitkin değildi, çünkü Patience Teyzesinin gerginliği daha şimdiden ona da bulaşmıştı; burada bir bakıma kapana kısılmış, kaçmaları olanaksız iki fare oldukları duygusuna kapıldı, adamsa onlarla oynayan devasa bir kediydi.

Birkaç dakika sonra kadın konyak şişesiyle döndü, kocasının önüne koydu; sonra pastırmayı pişirdi, Mary'yle kendisine paylaştırdı; bu arada adam durmaksızın içiyor, keyifsiz gözlerle karşıya bakıyor, hafif hafif masanın ayağını tekmeliyordu. Ansızın yumruğunu masaya indirdi, tabakları, bardakları şıngırdattı; tabaklardan biri yere düşüp kırıldı.

"Bak, sana ne diyeceğim, Mary Yellan," diye gürledi. "Ben bu evin efendisiyim ve bunu kafana iyice sokmanı sağlayacağım. Sana söyleneni yapacak, ev işlerine yardım edecek, müşterilerime hizmet edeceksin; ben de sana parmağımı bile sürmeyeceğim. Ama, Tanrı şahit, ağzını açıp da tek kelime cıyaklarsan, burnunu öyle bir sürterim ki, elimden beslenen köpeğe dönersin, tıpkı teyzen gibi."

Mary sırtını dikleştirdi, onun gözlerinin içine baktı. Ellerini kucağına indirmişti ki, titredikleri görünmesin.

"Seni anlıyorum," dedi. "Kişilik olarak meraklı biri değilimdir ve hayatımda hiç dedikodu yapmadım. Handa ne yaptığın ya da kimleri ağırladığın beni ilgilendirmez. Burada üstüme düşen işleri yaparım, sen de homurdanacak hiçbir şey bulamazsın. Ama şu kadarını söyleyeyim, Patience Teyzemin herhangi bir biçimde canını acıtacak olursan – fırlayıp giderim, sulh yargıcını bulup buraya getiririm ve seni adalete teslim ederim; işte o zaman, burnumu sürtmeyi bir dene istersen."

Mary'nin yüzü kül gibi olmuştu; adamın şu an üstüne yürümesi halinde, çözüleceğini ve ağlamaya başlayacağını biliyordu; işte o zaman üstünlüğünü kıza sonsuza kadar kabul ettirmiş olacaktı. Sözcükler ağzından dökülüvermişti; teyzesi

olacak şu zavallı, ezik yaratığa duyduğu acıma içini öyle yakıyordu ki, dilini tutamamıştı. Kendisi farkında değildi, ancak bu küçük cesaret gösterisi adamı etkilemişti; iskemlesinde geriye yaslandı, gevşedi.

"Bu pek şıktı," dedi, sonunda. "Gerçekten de pek güzel ifade edilmişti. Yanımıza ne tür bir pansiyoner aldığımızı öğrenmiş olduk. Azıcık kaşıyorsun, hemen pençelerini gösteriyor. Pekâlâ, birtanem; seninle ben sandığımdan daha yakın akrabaymışız. Oynayacaksak, birlikte oynayacağız. Bir gün sana Jamaika'da gerçek bir iş verebilirim; daha önce hiç yapmadığm türden bir iş. Erkek işi, Mary Yellan; masaya yaşamla ölümü süreceğin bir kumar." Mary yanında oturan teyzesinin soluğunu tutuverdiğini duydu.

"Ah, Joss," dedi kadın. "Ah, Joss, lütfen!"

Sesinde öyle bir panik vardı ki, yeğeni şaşırarak ona baktı. Kadın öne eğilmiş, susması için kocasına kaş-göz işareti yapıyordu; çenesini öne uzatışındaki telaş, gözlerindeki ıstırap Mary'yi bu gece gördüğü her şeyden daha çok korkuttu. Birden ürperdi, tüyleri diken diken oldu; midesi fena halde bulanıyordu. Patience Teyze'yi böylesine telaşlandıran, paniğe sürükleyen neydi? Joss Merlyn ne söylemek üzereydi? İçinde yoğun, daha doğrusu korkunç bir merak uyanmıştı. Eniştesi elini sabırsızca salladı.

"Gidip yat, Patience," dedi. "Soframda o ölü suratını görmekten bıktım. Bu kızla biz birbirimizi anlıyoruz."

Kadın hemen doğruldu, omzunun üstünden kocasına yakarı dolu ama yararsız, son bir bakış fırlattıktan sonra, kapıya yöneldi. Basamakları aceleyle tırmandığını duydular. Joss Merlyn'le Mary baş başaydı artık. Adam önündeki boş kadehi itti, kollarını masanın üzerinde kavuşturdu.

"Yaşamımda hep tek bir zayıflığım oldu," diye başladı. "Ne olduğunu sana söyleyeyim: İçki. Bu bir lanet, biliyorum. Kendime engel olamıyorum. Bir gün sonumu getirecek, tam anlamıyla canıma okuyacak. Bazen, günlerce ağzıma tek damla koymadığım oluyor; tıpkı bu akşamki gibi. Sonra birden, susuzluk öyle bir saldırıyor ki, şişeyi elimden bırakamıyorum. Saatlerce içiyorum. Güç, zafer, kadınlar, kutsanma; alkol hepsini

sağlıyor bana. O zaman, kendimi bir kral gibi duyumsuyorum, Mary. Dünyanın ipleri iki parmağımın arasındaymış gibi hissediyorum. Hem cennet hem de cehennem bu. Ve konuşmaya başlıyorum; yaptığım her şey, her lanet olası eylem ortalığa saçılıncaya kadar konuşuyor, konuşuyorum. Odama kapanıyor, sırlarımı yastığıma haykırıyorum. Teyzen kapıyı üstümden kilitliyor, ayılınca kapıyı yumrukluyorum, gelip açıyor. Bunu onunla benden başka bilen yok; şimdi de sana anlattım işte. Anlattım, çünkü daha şimdiden kafayı buldum, dilimi tutamaz oldum. Ama kendimi kaybedecek kadar sarhoş değilim. Neden bu Allah'ın unuttuğu yerde yaşadığımı, neden Jamaika Hanı'nın patronu olduğumu açıklayacak kadar bulmadım kafayı." Sesi boğuktu; artık neredeyse fısıltıyla konuşuyordu. Ocaktaki turba ateşi sönmeye yüz tutmuştu, siyah gölgeler duvarda uzun parmaklar gibi kıpırdıyordu. İyice küçülen mumlar tavana Joss Merlyn'in canavarsı gölgesini düşürmekteydi. Kıza gülümsedi; gülünç, çakırkeyif bir jestle parmağını burnuna bastırdı.

"Her şeyi açıklayacak değilim, Mary Yellan. Ah, yo, kafamda o kadarcık akılla kurnazlık kaldı. Daha fazlasını öğrenmek istersen, teyzene sorarsın. Sana bir masal anlatacaktır. Bu gece bir şeyler saçmaladığını duydum; burada iyi dostlarımız olduğunu, silahtarın ona şapkasını çıkardığını filan. Yalan, hepsi yalan. Bu kadarını söyleyebilirim, nasılsa er geç öğreneceksin çünkü. Silahtar Bassat buraya adımını atamayacak kadar ödlek, ölümüne korkak biridir. Beni yolda görse, hemen haç çıkarıp atını mahmuzlar. Diğer saygıdeğer yöre eşrafı da öyle. Faytonlar artık burada durmaz oldu, posta arabaları da. Dert etmiyorum; yeterince müşterim var. Yöre halkı benden ne kadar uzak dururwhile, o kadar işime gelir. Ah, burada içki içiliyor, hem de bolca. Jamaika'ya cumartesi geceleri gelenler de var, kapılarını kilitleyip kulaklarını tıkayıp uyuyanlar da. Bazı geceler bozkırdaki bütün evlere karanlık, sessizlik çöker; kilometrelerce çapındaki alanda görünen tek ışık, Jamaika Hanı'nın parıl parıl parlayan pencereleridir. Haykırışların, şarkıların ta Roughtor'ın aşağısındaki çiftliklerden bile duyulduğunu söylüyorlar. Öyle

gecelerde, içinden gelirse barda çalışırsın ve nasıl insanlarla haşır neşir olduğumu görürsün."

Mary hiç kıpırdamadan oturuyordu, iskemlesinin kenarlarına sıkıca yapışmıştı. Adamın ruh halindeki, daha önce de tanık olduğu o ani değişime yol açmamak için, kıpırdamayı bile göze alamıyordu; kıza duyduğu güveni yansıtan bu beklenmedik samimiyetten, bir anda, vahşi, gözü dönmüş bir hoyratlığa geçebilirdi.

"Hepsi de benden korkuyor," diye sürdürdü eniştesi sözünü. "O lanet olası güruhun tamamı. Benden korkuyorlar, hiç kimseden korkmayan bu adamdan. Eğer yeterince eğitim görseydim, inan bana, İngiltere topraklarını bizzat Kral George'un yanında gezerdim. Beni mahveden içki oldu, bir de bu ateşli mizacım. Bu bizim aile lanetimiz, Mary. Yatağında, huzur içinde ölen tek bir Merlyn bulamazsın.

"Babam Exeter'da asıldı – adamın biriyle kavga etmiş, sonra da öldürmüş. Hırsızlık yaptığı için büyükbabamın kulaklarını kesmişler, mahkûmların sürüldüğü bir sömürgeye göndermişler; tropiklerde bir yılan ısırığından çıldırarak ölmüş. Ben üç erkek kardeşin en büyüğüyüm, üçümüz de Kilmar'ın gölgesinde doğmuşuz, On iki Adam Bozkırı'nın öteki yanında. Oraya yürüyerek gidebilirsin, Doğu Bozkırı'nı geçer, Rushyford'a varırsan, iblisin eli gibi gökyüzüne saplanmış, dev boyutlu, granit bir kaya görürsün. İşte o, Kilmar'dır. Onun gölgesinde doğduysan, içmeye başlarsın, tıpkı benim yaptığım gibi. Kardeşim Matthew, Trewartha Bataklığı'nda boğuldu. Bir anda ortadan kaybolunca, bir gemiye tayfa yazıldığını sandık; sonra yazın kuraklık oldu, yedi ay hiç yağmur yağmadı ve Matthew karşımıza çıktı: Bataklığa gömülmüş, elleri başının üstünde, çulluklar etrafında uçuşup duruyor. Öteki kardeşim, Jem, Tanrı cezasını versin, daha bebekti. Matt'le ben kocaman adamlar olmuştuk, o hâlâ annemin eteklerine yapışan bücürün tekiydi. Jem'le tek bir gün, tek bir konuda anlaşamadık. Fazla zeki; dili de çok sivri. Eh, vakti gelince onu da yakalayıp tıpkı babam gibi asacaklar, kesin."

Bir dakika kadar sustu, gözlerini boş kadehine dikti. Kade-

hi kaldırdı, sonra yeniden masaya bıraktı. "Hayır," dedi, "yeterince konuştum. Bu gecelik bu kadar. Ben boynunu buruvermeden, çık odana da yat, Mary. Şu mumu al. Odan sundurmanın üstünde."

Mary bir şey söylemeden tek mumluk şamdanı aldı; tam onun yanından geçerken, adam kızın omzuna yapıştı, kendisine doğru çevirdi.

"Bazı geceler yolda tekerlek sesleri duyacaksın," dedi. "Geçip gitmeyecek, Jamaika Hanı'nın önünde duracaklar. Sonra, avludan ayak sesleri, pencerenin altından gürültüler gelecek. O zaman, yatağından çıkmayacaksın, Mary Yellan ve başını battaniyenin altına sokacaksın. Anlıyor musun?"

"Evet, enişte."

"Çok güzel. Hadi git artık; bana bir daha soru filan soracak olursan, vücudundaki bütün kemikleri kırarım."

Kız mutfaktan çıktı, karanlık koridoru geçti, holdeki tahta sıraya çarptı; elleriyle çevresini yoklayarak merdiveni tırmandı; sahanlıkta yönünü saptayabilmek için kendi etrafında dönüp yüzünü yeniden yıldızlara verdi. Eniştesi odasının sundurmanın üstünde olduğunu söylemişti; ışıksız, karanlık sahanlıkta sürünürcesine ilerledi, iki yandaki ikişer odayı geçti (konuk odaları olmalıydı; son zamanlarda yolu bu tarafa hiç düşmeyen, Jamaika Ham'nın çatısının altına sığınma ihtiyacı hissetmeyen yolcuları bekliyorlardı), sonra, sendeleyerek bir başka kapıya tosladı, kulpu çevirdi ve elindeki mumun titrek alevinde, bunun kendi odası olduğunu gördü, çünkü sandığı yerde duruyordu.

Duvarlar yamru yumru, kağıtsızdı, parke zeminse çıplak. Ters çevrilmiş, karton bir kutu tuvalet masası olarak kullanılıyordu; üzerine çatlak bir ayna dayanmıştı. Ne lavabo vardı ne de bir su testisi; elini yüzünü mutfakta yıkayacaktı herhalde. Şilteye bastırınca yatak gıcırdadı; ellediği iki ince battaniye nemliydi. Soyunmamaya karar verdi; tozlu da olsa sırtındaki giysiyle yatacak, üzerine de pelerinini alacaktı. Pencereye gidip dışarıya baktı. Rüzgâr dinmişti, ama yağmur hâlâ sürüyordu – evin yan tarafından savrulan, kirli cama sıvaşan, ince, bezgin bir çisenti.

Avlunun öteki ucundan bir ses geldi; garip bir inlemeydi, acı çeken bir hayvanın iniltisini andırıyordu. Dışarısı açık seçik görülemeyecek kadar karanlıktı, fakat usulca öne arkaya sallanan bir karaltıyı seçebildi. Karabasansı bir an, Joss Merlyn'in anlattıklarıyla iyice alevlenmiş olan hayal gücüyle, bunun bir darağacından sallanan bir ceset olduğunu düşündü. Sonra, hanın tabelası olduğunu fark etti; şu ya da bu nedenden, ihmalkârlıktan vidaları gevşemişti, en küçük esintide öne arkaya sallanıyordu. Perişan haldeydi, fena hırpalanmıştı; ilk asıldığında kıvançlı, gururlu günler görmüş olmalıydı, oysa şimdi beyaz harfleri silikleşmiş, grileşmiş, yaptığı duyuru deli rüzgârların insafına kalmıştı: Jamaika Hanı... Jamaika Hanı. Mary güneşliği indirdi, yatağına süzüldü. Soğuktan dişleri takırdıyordu, elleri ayakları uyuşmuştu. Uzun bir süre yatağında dertop olup yattı; çaresiz bir av gibi. Bu evden kurtulmanın, otuz kilometrelik mesafeyi kat edip Bodmin'e dönmenin bir yolunu bulabilir miydi? Belki de bitkinliği, yılgınlığı onu yarı yolda bırakırdı; bitap düşüp yol kıyısına yığılabilir, oracıkta uyuyakalabilirdi; gün ışığıyla gözlerini açınca da, tepesine ızbandut gibi dikilmiş olan Joss Merlyn'i bulurdu.

Gözlerini yumdu, aynı anda karşısında adamın gülümseyen yüzü belirdi; sonra tebessümün yerini sert, çatık kaşlar aldı; başını öfkeyle sallayınca, çatılmış kaşlar binlerce kırışığa dönüştü ve Mary onun göz alıcı gürlükteki simsiyah saçlarını, kanca burnunu, ölümcül bir zarafete sahip, uzun, güçlü parmaklarını gördü.

Buraya tıkılıp kaldığını hissediyordu, ağa yakalanmış bir kuş gibi; ne kadar mücadele ederse etsin, buradan asla kurtulamayacaktı. Özgür olmak istiyorsa, hemen şimdi, şu anda çıkıp gitmeliydi; pencereden atlamalı, çorak, fundalık arazide bir yılan gibi kıvrılan beyaz şosede delice bir koşu tutturmalıydı. Yarın çok geç olacaktı.

Erkeğin merdivendeki ayak seslerini duyuncaya kadar bekledi. Kendi kendine bir şeyler mırıldanıyordu; aksi istikamete, sahanlığın sol yanındaki koridora saptığını duyunca rahatladı. Uzaktan uzağa bir kapı kapandı, sonra sessizlik çöktü. Daha

fazla beklememeliydi. Burada bir gece bile geçirecek olursa, hayatı kayardı. Yitik, delirmiş, çökmüş biri olup çıkardı; tıpkı Patience Teyze gibi. Kapıyı açtı, koridora süzüldü. Parmak uçlarına basarak merdivenin başına gitti. Durdu, kulak kabarttı. Öteki koridordan gelen sesi duyduğunda, eli tırabzanda, ayağı ilk basamaktaydı. Biri ağlıyordu. Kısa, kesik soluklar alarak, hıçkırarak, sesini yastıkla boğmaya çalışarak. Patience Teyze! Mary bir dakika kadar bekledi, sonra döndü, yeniden odasına girdi, kendini yatağa atıp gözlerini kapadı. Gelecek ne kadar karanlık olursa olsun, ne kadar korkarsa korksun, şu an Jamaika Hanı'ndan ayrılamazdı. Teyzesinin yanında kalmak zorundaydı. Kadının ona ihtiyacı vardı. Teyzesini avutup rahatlatabilir, iki kadın birbirine destek olabilirdi; şu an neyi nasıl yapacağını tasarlayamayacak kadar bitkin olsa da, bir şekilde teyzesini koruyup kollayabilir, onunla Joss Merlyn'in arasına girebilirdi. Annesi tam on yedi yıl tek başına yaşamış, çalışmış ve Mary'nin asla bilemeyeceği güçlüklere göğüs germişti. Hayır, yarı deli bir adam yüzünden tabanları yağlayıp kaçmayacaktı. Kötülük kokan bu evden korkup sinmeyecekti; her ne kadar bu rüzgâra açık tepede, yapayalnız dikilen, insana da fırtınaya da meydan okuyan bir kâbus olsa da. Mary'nin annesi, düşmanlarla savaşacak yürekliliği göstermişti. Sonunda onları alt edecek cesareti de. Annesi asla pes etmemişti.

Böylece Mary sert yatağına uzandı; bir an önce uyuyabilmek için dua ederken, zihni harıl harıl işliyordu; arkasındaki duvarı kemiren fareden, avludaki tabelanın gıcırtısına kadar her ses, sinirlerine saplanan bir hançerdi. Bu bitimsiz gecenin dakikalarını, ardından saatlerini saydı; evin arkalarındaki bir tarlada günün ilk horozu öttüğünde, saymayı bıraktı, içini çekti ve bir ölü gibi uyudu.

3

Mary batıdan esen sert bir rüzgâra ve cılız, tatsız bir güneşe uyandı. Onu uyandıran, penceredeki takırtı olmuştu; gün ışığının enginliğine, göğün rengine bakınca, epeyce uyuduğunu anladı; saat sekizi geçmiş olmalıydı. Camdan görünen, avlunun karşı yanındaki ahırın kapısı açıktı, önündeki çamurda taze toynak izleri vardı. Evin efendisinin evde olmadığını anlayınca, rahat bir soluk aldı; kısa bir süreliğine de olsa, Patience Teyze'yle baş başa kalabileceklerdi.

Sandığını açtı, çabucak boşalttı; kalın eteğini, renkli önlüğünü, çiftlikte giydiği kalın tabanlı ayakkabılarını çıkardı; on dakika sonra aşağıda, mutfaktaydı, dipteki küçük, kilerimsi odadaki lavaboda elini yüzünü yıkıyordu.

Patience Teyze evin arkasındaki kümesten çıkıp mutfağa girdi, önlüğündeki taze yumurtaları küçük, gizemli bir tebessümle uzattı. "Kahvaltıda bir tane istersin, diye düşündüm. Dün gece çok yorgundun, doğru dürüst yiyemedin. Ekmeğine sürmen için birazcık kaymak ayırdım sana." Bu sabah hali tavrı oldukça normaldi, göz kenarlarındaki, kötü bir gece geçirdiğini söyleyen kızarıklığa karşın, neşeli davranmak için gözle görülür bir çaba harcamaktaydı. Mary onun salt kocasının karşısında dehşete kapılmış bir çocuk gibi dağıldığı, kocası ortalarda yokken, yine çocukça bir gamsızlıkla olup biteni unutuverdiği sonucuna vardı; Mary'ye kahvaltı hazırlamak, ona bir yumurta haşlamak gibi küçük değişikliklerden bir mutluluk payı çıkarabiliyordu anlaşılan.

Bir gece öncesine değinmekten ikisi de kaçındı, Joss'un adı hiç geçmedi. Mary onun nereye, ne için gittiğini sormadığı gibi, umursamıyordu da; ondan kurtulmuş olmanın ferahlığı yeter de artardı.

Teyzesinin, mevcut yaşamıyla ilintisiz konulardan söz etmeyi yeğlediğini görebiliyordu; her türlü sorudan korktuğu belliydi; Mary de onu kaygılarından kurtardı, uzun uzun Helford'daki son yıllarını anlatmaya koyuldu; çekilen sıkıntıları, annesinin hastalığını ve ölümünü.

Patience Teyze'nin dinlediklerini tam olarak kavrayıp kavramadığından emin değildi; arada bir başıyla onaylıyor, dudaklarını büzüyor, başını sallayıp küçük ünlemler çıkarıyordu, fakat yıllar süren korku ve endişe kadının odaklanma gücünü yok etmiş gibiydi; sanki altta yatan, kendini sürekli hissettiren bir dehşet, herhangi bir sohbete kendini bütünüyle vermesini engelliyordu.

Evde her sabah yapılması gereken gündelik işler vardı, böylece Mary, hanı adamakıllı, köşe bucak keşfedebildi.

Düzensizce yayılmış, asık yüzlü bir binaydı; uzun koridorlar, beklenmedik yerlerde ortaya çıkan odalar. Barın, evin yan tarafına düşen, ayrı bir girişi vardı; içerisi şu an boş olsa da, son kullanıldığı, tıka basa dolduğu günden kalan, ağır bir şey vardı burada: Bayat tütünün, alkolün ekşi, kekre kokusu havada salınıyordu; bir de, kararmış, lekeli sıralarda omuz omuza oturanları hatırlatan, ılık, temiz olmayan bir insan kokusu.

Bıraktığı olanca tatsız, nahoş izlenime karşın, hanın belli bir canlılığı olan, yaşayan tek odasıydı; ölgün, kasvetli değildi. Öteki odalar ya çok bakımsızdı ya da hiç kullanılmaz gibiydi; giriş sundurmasına açılan salona bile bir ıssızlık çökmüştü; düzgün bir yolcunun eşiği geçip içeri girmesinin, sırtını şömine ateşinde ısıtmasının üstünden aylar geçmişti sanki. Üst kattaki konuk odaları daha da berbat durumdaydı, acilen onarıma gereksiniyorlardı. Bir tanesi sandık odası olarak kullanılıyordu; duvarın önüne yığılmış kutular, fare sürülerinin kemirdiği, yırtık pırtık eyer örtüleri. Onun karşısındaki odaya, kırık bir karyolanın altına patatesler, şalgamlar depolanmıştı.

Mary ona verdikleri küçük odanın da, o gelmeden önce aşağı yukarı bu halde olduğunu tahmin etti; içindeki üç-beş parça eşyayı teyzesine borçluydu anlaşılan. Karı-kocanın, daha ilerideki koridorda yer alan yatak odasına girmedi. Onun altında,

üstteki koridora paralel, mutfağınsa aksi yönünde uzanan, uzun geçitte bir oda daha vardı, kapısı kilitliydi. Mary camdan içeriye bakmak için avluya çıktı, ama pencere kepenkliydi, içeriyi göremedi.

Evle dıştaki binalar küçük, dört köşe avlunun iç yanını çeviriyordu; avlunun ortasında bir ot yığınıyla bir su yalağı vardı. Anayol avlunun az ilerisindeydi; her iki uçta da ufka doğru akan, ince, beyaz bir kurdele; sağı solu şiddetli yağışlardan esmerleşmiş, suyu emmiş bozkırla kuşatılmış. Mary yola çıktı, etrafına bakındı: Gözünün görebildiği her yerde, kıraç düzlüklerin, kapkara tepelerin dışında hiçbir şey yoktu. Kayağantaşından yapılma, gri han ince uzun bacalarıyla, alabildiğine ürkütücü ve ıssız görünse de, yöredeki tek yerleşim yeriydi. Jamaika'nın batısında yüksek, sarp kayalıklar başlarını gökyüzüne dikmişti; bazısı güneydeki bayırlar gibi yumuşak, ılımlıydı; çayırlar kararsız, nazlı kış güneşinde sarı sarı parlıyordu; ama kayaların çoğunluğu meşum, haşindi; dorukları granitle, görkemli, kalın taş dilimleriyle kaplıydı. Bulutlar ara ara güneşi kapatıyor, bozkıra parmaklara benzeyen uzun gölgeler düşüyordu. Renkler yamalar halindeydi; bazen tepeler mor, mürekkep lekeli, benekliydi, sonra, cılız bir güneş huzmesi bir bulut kümeciğinden kurtulduğunda, tepelerden biri altın-kahveye dönüşürken komşusu karanlıkta çürümeye terk ediliyordu. Manzara her an değişiyordu, çünkü doğuda öğlen olanca şaşaasıyla hüküm sürerken, bozkır bir çöl kadar kıpırtısızdı; oysa aynı anda batıda, dağlara kutuplara yaraşır bir kış çökmekte, bir yol eşkıyasının pelerinine benzeyen, kenarları çentikli, lime lime bir bulutun getirdiği dolu fırtınası, kar ya da iğne-uçlu bir sağanak granit zirveleri dövmekteydi. Havanın güçlü, keskin bir kokusu vardı; dağ havası kadar soğuk, alışılmadık ölçüde temiz ve arıydı. Yüksek çalılıkları ve uzun, koruyucu ağaçlarıyla Helford'ın ılıman, yumuşak iklimine alışkın olan Mary için şaşırtıcı bir yenilikti. Orada doğu rüzgârı bile en küçük bir güçlük yaratmazdı, çünkü denize doğru uzanan burunla oluşturduğu körfez karadakileri korur, savunurdu; bir tek ırmak çalkantılı ve yemyeşil akardı; dalgalarının sorguçlarında apak köpükler.

Bu yeni arazi ne kadar kasvetli ve itici, kıraç ve verimsiz olsa da, tepenin üzerinde tek başına dikilen, dört yönden esen rüzgârlara karşı bir tampon vazifesi gören Jamaika Hanı'yla, burada Mary Yellan'ı kışkırtan, mahmuzlayan bir meydan okuma, bir serüven çağrısı vardı. Bu davet kızı tahrik etmiş, yanaklarına renk, gözlerine ışıltı vermişti; saçlarıyla oynuyor, yüzüne doğru savuruyordu; Mary derin soluklar alınca, bu küstah havayı burun deliklerinden içeriye, ciğerlerine çekiyordu; henüz şişelenmemiş elma şarabının rayihasından bile daha baygın, daha doyurucuydu. Yalağa gitti, ellerini musluktan akan kaynak suyunun altına tuttu. Su dupduru, buz gibiydi. Biraz içti, tadı daha önce içtiği hiçbir suya benzemiyordu; keskin, tuhaf, ağızda kekremsi bir lezzet bırakan bir suydu bu – tıpkı mutfaktaki çürümüş bitkilerin, turbanın dumanı gibi.

Su dolgun, doyurucuydu; susuzluğunu bir anda gidermişti.

Bedeninin, ruhunun güçlendiği, yüreğine cesaret dolduğu duygusuna kapıldı; Patience Teyze'yi bulmak üzere eve döndü; iştahı açılmıştı, akşam yemeğiyse umduğu gibi hazır, onu bekliyordu. Koyun etli, şalgamlı yahniye iştahla girişti; yirmi dört saatlik bir açlığın ardından, karnı güzelce doyunca, eski yürekliliğine kavuştuğunu hissetti; teyzesini sorguya çekmeye de, sonuçlarına da hazırdı artık.

"Patience Teyze," diye başladı, "eniştem neden Jamaika Hanı'nı işletiyor?" Bu ani, doğrudan saldırı kadını şaşırttı, yanıt vermeden önce, bir dakika kadar Mary'ye baktı. Sonra kıpkırmızı kesildi, ağzını kıpırdatmaya, bir büzüp bir açmaya başladı.

"Neden işletmesin ki," diye kekeledi; "burası çok... gayet önemli, elverişli bir yer, yolun üzerinde. Bunu sen de görebiliyorsundur. Bu, güneyden gelen anayol. At arabaları haftada iki kez buradan geçiyor. Truro'dan, Bodmin'den filan gelip Launceston'a gidiyorlar. Tıpkı dün senin geldiğin gibi. Yol her zaman işlektir. Yolcular, işadamları, bazen de Falmouth'lu denizciler..."

"Evet, Patience Teyze. Ama neden Jamaika'da durmuyorlar?"

"Duruyorlar. Sık sık bara girer, bir içki isterler. Burada iyi bir müşteri kitlemiz var."

"Salon hiç kullanılmazken, odalara kereste yığılmışken, zaten sırf farelerle sıçanlara uygun haldeyken, nasıl söylersin bunu? Odaları kendi gözlerimle gördüm. Daha önce de birkaç han görmüştüm – bundan daha küçüktüler gerçi. Bizim orada, köyde bir han vardı. Sahibi dostumuzdu; annemle pek çok kez salonunda çay içtik; üst katında sadece iki odası vardı, ama dayalı döşeliydi, gezginlere hizmet verecek biçimde düzenlenmişti."

Teyzesi bir süre sustu; dudaklarını oynatıyor, kucağında kavuşturduğu parmaklarını buruyordu. "Joss Enişten burada kalmaları için insanları yüreklendirmiyor," dedi sonunda. "'Kimle karşılaşacağını bilemezsin,' diyor. Bu kadar tenha bir yerde, uykuda öldürülebiliriz. Böyle anayollarda her türden insan bulunur. Tedbirli olmak gerek."

"Teyze, saçmalıyorsun. Dürüst bir yolcuya, geceyi geçirebileceği bir yatak sunmadıkça han işletmenin ne anlamı var? Başka hangi amaçla yapılmış olabilir ki bir han? Peki, hiç müşteriniz yoksa, neyle geçiniyorsunuz?"

"Müşterimiz var," diye bastırdı kadın, huysuzca. "Sana söyledim ya. Erkekler çiftliklerden, hatta uzak yerlerden kalkıp geliyorlar. Bu avlaklarda her tarafa, kilometrelerce ötelere yayılmış çiftlikler, evler bulunur; oralardan geliyorlar. Bazı geceler bar tıklım tıklım dolar."

"Dün, arabacı bana saygın insanların artık Jamaika'ya ayak basmadığını söyledi. Korkuyorlarmış."

Patience Teyze'nin rengi attı. Yüzü bembeyaz kesilmişti, gözleri bir o yana bir bu yana mekik dokuyordu. Yutkundu, diliyle dudaklarını yaladı.

"Joss Enişten biraz asabi mizaçlıdır," dedi. "Kendin de gördün ya. Çok çabuk öfkelenir; insanların ona karışmasına tahammülü yok."

"Patience Teyze, sahibi olduğu hanı işleten birine insanlar

neden karışsın ki? Bir insan sırf biraz huysuz diye, çabuk alevleniyor diye insanlar kaçışmaz. Bu bir mazeret değil."

Teyzesi susuyordu. Kaynaklarını tüketmişti; bir katır kadar inatçı, öylece oturuyordu. Yerinden kıpırdamayacaktı. Mary şansını bir başka soruyla denedi.

"Hem buraya neden gelmiştin? Annemin bundan hiç haberi yoktu, seni hâlâ Bodmin'de sanıyorduk; evlendiğinde bize oradan yazmıştın."

Teyzesi ağır ağır açıkladı: "Enişten Bodmin'de tanıştım, ama orada hiç oturmadık. Bir süre Padstow yakınlarında yaşadık, sonra da buraya geldik. Enişten hanı Bay Bassat'tan satın aldı. Birkaç yıldır boşmuş, yanılmıyorsam; enişten kendine uygun gördü. Yerleşmek, bir düzen kurmak istiyordu. Vaktiyle epeyce dolanıp durmuş; adlarını hatırlayamadığım kadar çok yere gitmiş. Bir kere Amerika'ya bile gitmiş."

"Yerleşmek için burayı seçmek garip geliyor bana," dedi Mary. "Daha kötüsünü seçemezdi, değil mi?"

"Eski yuvasına çok yakın," dedi teyzesi. "Enişten buradan birkaç kilometre ileride doğmuş, On İki Adam Bozkırı'nda. Erkek kardeşi Jem hâlâ orada, küçük bir evde yaşıyor – ülkeyi dört dönmediği zamanlar yani. Arada bir buraya da uğrar, ama Joss Enişten ondan pek hazzetmez."

"Bay Bassat hana gelir mi hiç?"

"Hayır."

"Neden peki; enişteme o satmış burayı?"

Patience Teyze'nin parmakları kıpır kıpırdı, ağzı seğiriyordu.

"Bir yanlış anlama olmuştu," dedi sonunda. "Enişten burayı bir arkadaşının aracılığıyla aldı. Bay Bassat, biz buraya yerleşinceye kadar yeni mal sahibinin Joss Enişten olduğunu bilmiyormuş, öğrenince de pek memnun olmadı."

"Neden?"

"Enişteni gençliğinden, Trewartha'da yaşadığı günlerden beri görmemişti. Eh, enişten de deli dolu bir delikanlıymış; hırçınlığıyla ünlüymüş. Onun suçu değil, Mary, talihi yaver gitmemiş, hepsi bu. Merlynler'in hepsi çılgın, delifişektir. Küçük

kardeşi Jem, onun gençliğinden bile beter. İnan. Ama enişten hakkında yalanlarla doldurulan Bay Bassat, hanı ona sattığını anlayınca çok bozuldu. İşte mesele bundan ibaret."

İskemlesinde geriye yaslandı; bu çapraz sorgulamadan yorgun düşmüştü. Gözleri daha fazla sormaması için yalvarıyordu, yüzü solgun, bitkindi. Mary onun yeterince acı çektiğini görebiliyordu, ama gençliğe özgü, gaddarca denebilecek bir küstahlıkla bir soru daha yöneltti.

"Patience Teyze," dedi, "bana bakmanı ve şu soruyu yanıtlamanı istiyorum; seni bir daha rahatsız etmeyeceğim. Koridorun ucundaki şu kilitli odanın, bazı geceler avluya gelen at arabalarıyla bir ilintisi var mı?"

Daha konuştuğu an pişman olmuştu; fazla acele, fazla erken konuşanların tamamı gibi, bütün kalbiyle, bunları hiç söylememiş olmayı diledi. Ama artık çok geçti. Olan olmuştu.

Kadının yüzü bir anda allak bullak oldu; iri, çökük gözleri dehşetle doldu, masanın karşısındaki boşluğa dikildi. Dudakları titredi, eli boğazına gitti. İrkilmiş, korkmuştu.

Mary iskemlesinden kalktı, onun yanına diz çöktü. Kollarını beline doladı, onu kendine çekti, saçını öptü.

"Özür dilerim," dedi. "Bana kızma; kabalık, küstahlık ettim. Bunlar beni ilgilendirmez, seni sorgulamaya hakkım yoktu. Kendimden utanıyorum. Söylediklerimi lütfen unut, lütfen."

Teyzesi yüzünü ellerinin arasına gömmüştü. Taş kesilmişçesine oturuyor, yeğenini duymuyordu. Birkaç dakika böyle, hiç konuşmadan oturdular; Mary onun saçlarını okşadı, ellerini öptü.

Sonra, Patience Teyze ellerini yüzünden çekti, yanma diz çökmüş olan kıza baktı.

Gözlerindeki korku silinmişti, artık sakindi. Mary'nin elini tuttu, gözlerinin içine baktı.

"Mary," dedi, alçak, kısılmış bir sesle, neredeyse fısıldar gibi. "Mary, sorularına cevap veremem, çünkü cevapların çoğunu ben de bilmiyorum. Ama sen yeğenimsin, ablamın yâdigarısın; seni uyarmalıyım."

Omzunun üstünden geriye baktı; Joss'un kapının arkasına, gölgelerin içine sinmiş olmasından korkuyordu sanki.

"Jamaika'da bazı şeyler oluyor, Mary, ağzıma almaya bile cesaret edemediğim şeyler. Kötülükler. İblisçe şeyler. Sana asla anlatamam; onları kendime bile itiraf edemem. Kimilerini zamanla kendin de anlayacaksın. Burada yaşadığına göre, bundan kaçınamazsın. Joss Enişten tuhaf işler çeviren, tuhaf adamlarla düşüp kalkıyor. Bazen, geceleri geliyorlar; penceren sundurmanın üstünde olduğu için, ayak seslerini, konuşmaları duyacaksın; enişten onları alıp o kapalı odaya götürüyor. İçeri giriyorlar; üst kattaki yatak odamdan saatlerce konuştuklarını duyabiliyorum. Şafak sökmeden gidiyorlar; buraya geldiklerine dair hiçbir iz bırakmadan. Geldikleri zaman, Mary, ne bana ne de Joss Eniştene tek kelime etme. Yatağında kalmalı, kulaklarını tıkamalısın. Bana hiç soru sormamalısın, tabii ona da – daha doğrusu hiç kimseye, çünkü benim bildiklerimin yarısını bile öğrenecek olsan, saçların ağarırdı, Mary; tıpkı benimkilerin ağardığı gibi; konuşurken kekeler, geceleri ağlardın; bu güzelim, tasasız gençliğin solar giderdi, Mary... Aynen benim başıma geldiği gibi."

Sonra masadan kalktı, iskemlesini yana itti; Mary onun ağır, tereddütlü adımlarla basamakları çıktığını, sahanlığı geçip odasına girdiğini ve kapıyı kapadığını duydu.

Yerde, boş iskemlenin yanında oturmayı sürdürdü; mutfağın camından bakınca, güneşin çoktan en uzaktaki tepenin gerisine çekilmiş olduğunu gördü; bir kasım akşamının gri kasveti bir kez daha Jamaika'nın tepesine çökmek üzereydi.

4

Joss Merlyn yaklaşık bir haftadır evden uzaktaydı; Mary fırsattan istifade çevreyi az da olsa tanıdı.

Barda çalışması gerekmiyordu, çünkü patron yokken buraya uğrayan da yoktu; teyzesine mutfakta, ev işlerinde yardım ettikten sonra dışarıya çıkıp dolaşmakta, canının istediği yere gitmekte özgürdü. Patience Merlyn yürüyüşten hoşlanan biri değildi, hanın arka tarafındaki kümesin ötesine geçmek gibi bir arzusu yoktu, dahası, yön duyusundan da yoksundu. Kayalık tepelerin, burunların adlarını kocasından duyduğu için, şöyle böyle biliyordu, ama yerlerinden de, oralara nasıl gidileceğinden de habersizdi. Dolayısıyla, öğlen olunca Mary yalnız başına yola düşüyordu; tek kılavuzu güneşti, bir de, taşralı biri olmanın doğal mirası olan, iliklerine işlemiş, tartışılmaz bir sağduyu.

Bu kıraç topraklar, ilk tahmininden de genişti. Uçsuz bucaksız bir çöl gibi doğudan batıya uzanıyordu: Yüzeyi şurada burada kesen dar yolları, ufuk çizgisini bölen, görkemli tepeleriyle.

Bozkırın nerede son bulduğunu bilemiyordu, yalnız bir kez, batıya doğru ilerleyip Jamaika'nın arkasına düşen en yüksek kayalığa tırmanınca, denizin gümüşsü parıltısını seçebilmişti. Sessiz, ıssız bir yöreydi, insan eli değmemiş; sarp bayırlardaki sivri kaya dilimleri, granit tabakalar birbirlerine doğru eğilir, yaslanırken tuhaf biçimler, formlar oluşturmaktaydı; Tanrı'nın eliyle yontuldukları günden bu yana orada, öylece dikilen, devasa gözcüler.

Kimileri dev boyutlu mobilyaları andırıyordu; canavarsı koltuklar, çarpılmış masalar; bazılarında, tepenin doruğuna kümelenmiş, daha küçük kaya oluşumları vardı; ana kütleyse haşmetli bedeniyle boylu boyunca uzanmış bir başka devdi, gölgesi süpürgeotu çalılıklarını, adi ot öbeklerini karartıyordu. Tam uçta duran, uzun taşlar dengelerini kuşkulu, mucizevi bir biçimde ko-

ruyor, sanki rüzgâra yaslanıyorlardı; sunak taşına benzeyen, düz, yassı kayalar da vardı; pürüzsüz, cilalı yüzeyleri ısrarla gökyüzüne bakıyor, bir türlü gelmeyen kurbanı bekliyordu. Sarp bayırlarda yaban koyunları, kuzgunlar, şahinler yaşıyordu; bu tepeler yalnızlığı seven her türden canlının yuvasıydı.

Aşağıdaki düzlüklerde kara sığırlar otluyordu; dikkatli ayaklarıyla sert zemini çiğniyor, içgüdüsel bir bilgiyle püskürlü, akıl çelici otlardan uzak duruyorlardı, çünkü bunlar ot filan değildi, çamurlu bataklığın el eden, fısıldayan bitkileriydi. Rüzgâr tepelere saldırdığında, granit yarıklarda kederle sızlanıyor, bazen de acı çeken bir insan gibi inliyordu.

Nerden geldiği belli olmayan, garip esintiler vardı; onlar otların yüzeyini yalayarak ilerlerken, otlar ürperiyordu; içi boş kayalara, kovuklara yağmur üflüyor, çırpıntılı, küçük gölcükler oluşturuyorlardı. Bazen rüzgâr haykırıyor, çığlıklar atıyordu; çığlıklar yarıklarda yankılanıyor, inildiyor, sonra da çekip gidiyordu. Bu kayalıklardaki sessizlik, bir başka çağa ait bir sessizlikti; hiç yaşanmamışçasına silinip giden, insanın var olmadığı, ama putperest adımların tepelere tırmandığı çağa. Havaya mutlak bir dinginlik egemendi; ve yabancı, çok eski bir huzur; dinsel, Tanrısal olmayan bir huzur.

Mary Yellan bozkırda yürür, kayalık bayırlara tırmanır, çukur yerlerdeki pınarların ve derelerin yanında dinlenirken, hep Joss Merlyn'i düşündü; nasıl bir çocukluk geçirmiş olabileceğini, neden tomurcuğunu kuzey rüzgârına kaptırıp güdük kalan bir katırtırnağı gibi böyle çarpık, aykırı biri olup çıktığını.

Bir gün Doğu Bozkırı'nı geçti, adamın ilk akşam bahsettiği istikamete doğru yürüdü; bir miktar ilerlemiş, dört yanı çıplak düzlüklerle çevrili bir sırtta duruyordu ki, arazinin derin ve tehlikeli bir bataklığa doğru alçaldığını gördü; bataklığın ortasından fokurdayarak, çağıldayarak bir çay geçiyordu. Bataklığın ilerisinde, karşı uçta dimdik yükselen, muazzam parmaklarını gökyüzüne dikmiş bir kaya vardı, bozkırı yarıp çıkmış bir elden farksızdı; yüzeyini kaplayan granit, bir heykeltıraş tarafından yontulmuştu adeta; dik bayırının grisi kötücüldü.

Kilmar Kayası buydu demek; bu kunt taş kütlenin bir yerle-

rinde, bayırların güneşi sakladığı yerde Joss Merlyn doğmuştu, erkek kardeşi de hâlâ orada yaşıyordu. Aşağıdaki bataklıkta, Matthew Merlyn boğulmuştu. Mary'nin gözünün önünde, uzun adımlarla yüksek arazide ilerleyen delikanlı canlandı; kulaklarında çayın uğultusu, ıslık çalarak yürüyor, nedense vaktin ne kadar geç olduğunu fark etmemiş; hava birden kararıyor, bunun üzerine, patikayı izleyen adımları ikircikli bir hal alıyor. Mary hayalinde onun durduğunu, bir an düşündüğünü gördü; genç adam usulca küfretti, sonra omuzlarını silkip karanlık pusa daldı; güvenine yeniden kavuşmuştu, ama daha beş adım atmasına kalmadan, ayaklarının altındaki toprağın çöktüğünü, bel verdiğini hissetti, tökezledi, yere düştü; bir an sonra dizlerine kadar yosunlara ve balçığa gömülmüştü bile. Bir ot öbeğine tutunmak için uzandı, fakat bir külçe gibi saplanmaktaydı balçığa. Ayaklarını oynatmaya, tekmeler savurmaya çalıştı, sözünü dinletemedi. Bir kez daha denedi ve bir ayağını kurtarabildi, fakat o panikle, öne doğru pervasızca hamle edince, suya daha da gömüldü; şimdi çaresizce çırpınıyor, elleriyle yosunları dövüyordu. Mary onun dehşetle haykırdığını duydu; bataklıktan, tam önünden bir çulluk havalandı; kanatlarını çırparak, acı acı öterek uçup gitti. Çulluk bir toprak yığınının ardında gözden yitince, bataklık yeniden sakinleşti; esintide hışırdayan birkaç sazın dışında, tam bir sessizlik çöktü.

Mary, Kilmar'a sırtını döndü, fundalık arazinin karşı tarafına doğru koşmaya başladı, çalılara, taşlara takıldıkça tökezliyordu, ama hiç durmadı, ta ki bataklık tepenin ardında görünmez oluncaya, kayalık uçurum gözden kaybolunca kadar. Amaçladığından da uzağa gitmişti, uzun bir dönüş yolu bekliyordu onu. Son tepeyi de aşıp arkasında bırakması ve kıvrımlı yolun tepesinde Jamaika Hanı'nın uzun bacalarını görmesi, sanki bir ömür sürdü. Avluyu geçerken ahırın kapısının açık, atın da içeride olduğunu fark edince, yüreği daralıverdi. Joss Merlyn dönmüştü.

Kapıyı elinden geldiğince sessiz açtı, ama kanat yerdeki yassı taşlara sürtündü, yakınırcasına gıcırdadı. Ses, çıt çıkmayan holde çınladı; bir an sonra da evin efendisi koridorun so-

nunda belirdi; kirişe çarpmamak için başını eğmişti. Gömleğinin kolları dirseğine kadar sıvalıydı, elinde bir bardakla bir de peçete vardı. Keyfi yerindeydi; gümbür gümbür bir neşeyle Mary'ye seslendi, elindeki bardağı salladı.

"Hey," diye kükredi, "beni her gördüğünde suratını beş karış asmasan olmaz mı? Döndüğüme sevinmedin mi? Çok özledin mi beni, ha?"

Mary gülümsemek için kendini zorladı, yolculuğunun keyifli geçip geçmediğini sordu. "Keyfin canı cehenneme," diye yanıtladı adam. "Ucunda para vardı, önemli olan da buydu. Kralın sarayında ağırlanmış değilim, kastettiğin buysa yani." Kendi şakasına kahkahalarla gülmeye başladı; tam o sırada omuz başında karısı belirdi, kocasının neşesine eşlik etmek için budalaca sırıtıyordu.

Adamın kahkahaları kesilir kesilmez, Patience Teyze'nin yüzündeki gülümseme de silindi, yerini yine o gergin, ürkmüş anlam aldı; gözlerine, kocasının yanındayken hep olduğu gibi, o sabit, neredeyse bön bakışlar yerleşti.

Mary teyzesinin şu bir hafta boyunca tattığı küçük özgürlüğün sona erdiğini, yeniden asabi, kırık dökük yaratığa dönüştüğünü gördü.

Odasına çıkmak için arkasını dönmüştü ki, Joss Merlyn'in sesini duydu: "Hey, bu akşam surat asmak yok. Barda, enişteyle omuz omuza çalışman gerekiyor. Bugün günlerden ne, bilmiyor musun?"

Mary duraladı, düşündü. Zaman kavramını yitirmeye başlamıştı. Yola pazartesi arabasıyla mı çıkmıştı? Öyleyse, bugün cumartesiydi. Cumartesi gecesi. Birden, Joss Merlyn'in ne demek istediği kafasına dank etti. Bu gece Jamaika Hanı'nda konuk ağırlayacaklardı.

* * *

Teker teker geldiler, bozkırın erkekleri; avluyu hızla, sessizce, görünmek istemezmişçesine geçtiler. Loş ışıkta, özdekten yoksun gibiydiler; duvar dibinden ilerler, sundurma çatısının

altından geçip barın kapısını çalar ve içeriye alınırken, yalnızca birer gölgeydiler sanki. Kimisinin elinde fener vardı, arada bir, ansızın yükselen alevin parıltısı, taşıyıcısını kaygılandırıyor olmalı ki, ışığı paltosuyla örtmeye çalışıyordu. Bir ya da iki tanesi avluya atlarının sırtında girdi, taşlara sürtünen nallar keskince çınlıyor, toynakların takırtısı sessiz gecede kulağı tırmalıyordu; bunu, ahır kapısının menteşelerinden çıkan gıcırtı ve atlarını ahıra sokan erkeklerin mırıltısı izliyordu. Kimileri de iyice gizli, sinsice davranıyordu, ne bir mum ne de bir fener; şapkalar iyice indirilmiş, palto yakaları kaldırılmış, avluyu koşarcasına geçen karaltılar – bütün bu gizlenme çabalarıyla, aslında görünmeme, göze çarpmama arzularına ihanet ederek. Bu gizlilikte hiçbir mantık yoktu, çünkü yoldan geçen herkes, bütün gezginler, Jamaika Hanı'nın bu gece konuk ağırladığını görebilirdi. Genelde panjurları inik, karanlık olan camlar şimdi ışık saçıyordu; gece ilerleyip saatler geçtikçe, sesler, gürültüler de ayyuka çıktı. Bir ağızdan söylenen şarkılar, bağrışmalar, arada patlayan kahkahalar, hana öylesine sinsice, utanırmışçasına gelen ziyaretçilerin, kapağı içeri atar atmaz korkularından kurtulduklarını, tıka basa doluştukları barda pipolarını yakıp kadehlerini de doldurunca, olanca tedbiri bir yana bıraktıklarını gösteriyordu.

Barda, Joss Merlyn'in etrafında toplananların arasında her çeşit insan vardı; tuhaf bir mozaik. Bar tezgâhı sayesinde onlardan güvenle ayrılmış olan ve şişelerden, bardaklardan oluşan bir barikatın yarı gizlediği Mary, az aşağıda kalan kalabalığı rahatça seyredebiliyordu. Taburelere, tahta sıralara yayılmışlardı; duvara yaslananlar, masaların yanına, yere bağdaş kuranlar vardı; başı ya da midesi diğerleri kadar güçlü olmayan birkaçı daha şimdiden sızmıştı, yerde boylu boyunca yatmaktaydı. Çoğunluğu kirli, kılıksızdı; taraz taraz saçları, kırık, pis tırnaklarıyla serseriler, işsiz güçsüz aylaklar, dilenciler, yankesiciler, dolandırıcılar, sığır hırsızları, Çingeneler. Kötü yönetim ve yolsuzluk yüzünden çiftliğini kaybetmiş bir çiftçi; patronunun samanlığını yakan bir çoban; Devon'dan kovulan bir at hırsızı. Bir tanesi Launceston'da ayakkabı tamircisiydi ve bu paravan işin gerisinde, çalıntı mallar satıyordu; yerde sızıp kalmış olan-

lardan biri, bir zamanlar üç direkli bir yelkenlinin ikinci kaptanıydı, ama gemisini karaya oturtmuştu. En uzak köşede oturan, tırnaklarını yiyen, ufak tefek adam Port Isaac'li bir balıkçıydı; söylentiye göre, biriktirip bir çoraba doldurduğu altınları kulübesinin bacasında saklıyordu – fakat altının nereden geldiğini kimse bilmiyordu. Yakınlarda, kayalıkların hemen altında oturanlar da vardı; bozkır, bataklık ve granit tepelerinden oluşan bu araziden başkasını görmemişlerdi; bir tanesi, fenersiz filan, Roughtor'ın ötesindeki Crowdy Bataklığı'ndan yürüyerek gelmişti, bir başkası ta Cheesewring'den; şimdi çizmeli bacaklarını bir tabureye uzatmış, yüzünü kocaman bira bardağına gömmüştü, yanında, Dozmary'den sendeleyerek, düşe kalka gelen, yarım akıllı zavallı oturuyordu. Bu sonuncunun yüzünde, bir yanağını boydan boya kaplayan bir doğum lekesi vardı, ışıkta mor mor parlayan lekeyi iki eliyle çekiştirip duruyordu; bu görüntü, şişelerin tamamı dağıtıldığı için, şimdi onunla aynı hizada duran Mary'yi tiksindirdi, bayılacak gibi oldu; buna bir de içkinin bayat, kekre kokusu, tütünün iğrenç kokusu, yıkanmamış bedenlerden yayılan ağır koku eklenince, midesi bulandı, burada biraz daha kaldığı takdirde kusacağını anladı. Neyse ki aralarında dolaşması gerekmiyordu; onun görevi bar tezgâhının gerisinde, gözlerden mümkün olduğunca uzakta durmak, gerektikçe bardakları yıkayıp kurulamak, boşalan kadehleri fıçının musluğundan ya da şişeden doldurmaktı; Joss Merlyn ondan aldığı kadehleri müşterilere uzatıyor, arada bir de tezgâhın kapağını kaldırıp salona dalıyordu; birine gülüp bir başkasına açık saçık bir laf atıyor, birinin omzuna bir şaplak indirip bir başkasına başıyla bir işaret çakıyordu. İlk coşkulu haykırışlardan, ilk meraklı bakışlardan, kaş-göz işaretleri ve kıkırdaşmalardan sonra, bardaki kalabalık Mary'ye aldırmaz olmuştu. Tanıştırıldığı gibi, patronun daha doğrusu karısının yeğeniydi işte; bir tür garsonluk, hizmetçilik yapmak için gelmişti; genç erkeklerden bir-ikisi belki onunla konuşmaya, musallat olmaya yeltenebilirdi, ama patronun gözlerinden ürktüler; bu türden laubaliliklere tepesi atabilirdi, çünkü kızı Jamaika'ya muhtemelen kendi zevki için getirtmişti. Kısacası,

Mary rahatsız edilmedi, bu da yüreğine su serpti; öte yandan, ona ilişmemelerinin nedenini bilseydi, o gece bardan utanç ve tiksintiyle ayrılırdı.

Her ne kadar gölgesi ara ara kapının aralığından seçilse, koridorda ayak sesleri işitilse de, teyzesi görünmedi; yalnızca bir kez, Mary onun korku dolu gözleriyle kapıdaki çatlaktan içeriyi dikizlediğini ayrımsadı. Akşam bitmek bilmez gibiydi, Mary buradan kurtulmaya can atıyordu. Duman, soluklar havayı öylesine kesifleştirmişti ki, salonun karşı ucu zor seçiliyordu; adamların yüzleri, kızın yorgun, kapandı kapanacak gözlerine, biçimden yoksun, çarpık, ürkütücü hayaller gibi görünüyordu: Tepeden tırnağa kıllarla dişlerden oluşan, ağızları bedenlerine göre fazla büyük canavarlar. Artık tek yudumu bile kaldıramayacak kadar içmiş olanlar, yüzlerini ellerine gömmüş, tahta sıralarda ya da yerde ölü gibi yatmaktaydı.

Ayakta duracak kadar ayık kalanlar, kendini grubun nüktedanı ilan eden, Redruth'lu küçük, pis bir kopuğun çevresinde toplanmıştı. Eskiden çalıştığı maden şimdi enkaz halindeydi, o da kendini yollara vurmuş, seyyar tamircilik, satıcılık, torbacılık gibi şeyler yapıyordu; bu gezgin yaşam sırasında, belki de bir zamanlar diri diri gömüldüğü kara toprağın derinliklerinde, iğrenç şarkılardan oluşan bir koleksiyon derlemişti ve şimdi bu mücevherlerle Jamaika Hanı'nın müşterilerini eğlendirmekteydi.

Şarkıların açık saçık sözlerinin yol açtığı kahkahalar, ulumalar neredeyse duvarları sarsıyordu; hepsinden baskın çıkansa, patronun böğürtüsüydü elbette; bu çirkin, böğürtülü kahkahalarda Mary'yi dehşete düşüren bir şey vardı; çok tuhaftı ama, en küçük bir neşe kırıntısı, bir keyif tınısı yoktu onlarda; karanlık, taş koridorlarda ve yukarıdaki boş odalarda, acı çeken, işkence gören bir zavallının canhıraş çığlıkları gibi yankılanıyorlardı. Seyyar satıcı kancayı, Dozmary'den gelen geri zekâlı biçareye takmıştı; içkiden iyice coşmuş, zıvanadan çıkmış olan budala, bir hayvan gibi çömeldiği yerden bir türlü kalkamıyordu. Onu kaldırıp bir masanın üzerine koydular, satıcı da kalabalığın taşkın kahkahaları arasında, söylediği şarkının sözlerini ona tekrarlatmaya, manidar el-kol hareketleri yaptırmaya girişti; alkış-

lardan iyice çıldıran acınası yaratık masanın üzerinde aşağı yukarı zıplıyor, zevkle kişniyor, kırık tırnağıyla o kabarık, mor doğum lekesini yolmaya çalışıyordu. Mary daha fazla dayanamadı. Enişteşinin omzuna dokundu; adam odadaki hararetten kızarmış, oluk oluk terleyen yüzünü ona çevirdi.

"Benden buraya kadar," dedi Mary. "Dostlarınla artık kendin ilgilen. Yukarıya, odama çıkıyorum."

Adam gömleğinin yeniyle alnındaki teri sildi; başını eğmiş, kızın yüzünü inceliyordu. Mary bütün gece içmiş olan adamın gayet ayık olduğunu görünce şaşırdı; bu başıbozuk, çılgın gürühun kışkırtıcısı olsa da, aklı başındaydı, ne yaptığını biliyordu.

"Canına tak etti, demek? Kendini bizim gibilerden üstün görüyorsun tabii. Bak sana ne diyeceğim, Mary. Barın gerisinde gayet rahat ettin; bunun için dizlerinin üzerine çöküp bana teşekkür etmelisin. Sırf benim yeğenim olduğun için rahat bıraktılar seni, hayatım; bu şerefe nail olmasaydın – Tanrım, senden geriye fazla bir şey kalmazdı, inan !" Gürültülü bir kahkaha patlattı, baş ve işaretparmaklarıyla kızın yanağını çimdikledi, canını acıttı. "Git hadi," dedi, "gece yarılandı zaten, seni buralarda istemiyorum artık. Bu gece kapını kilitle, Mary, panjuru da indir. Teyzen çoktan yattı, yorganı da başına çekti."

Sesini alçalttı, kızın kulağına eğildi; bileğini yakalayıp sırtına doğru kıvırdı, ta ki kız acıdan bağırıncaya kadar.

"Pekâlâ," dedi sonra, "göreceğin cezanın tadına bakmış oldun, seni neyin beklediğini anlamışsındır herhalde. Ağzını kapalı tuttuğun sürece, sana bir kuzuymuşsun gibi davranırım. Jamaika Hanı'nda fazla meraklı olmak iyi değildir, bunu aklından çıkarma; çıkarmamanı da bizzat sağlayacağım zaten." Artık gülmüyordu, asık yüzle, dik dik kıza bakıyordu; düşüncelerini okumaya çalışırcasına. "Teyzen gibi salak değilsin," dedi tane tane, "bu da senin aleyhine. Küçük, cin gibi bir maymun suratın var, bir maymun kadar da kurnazsın; seni korkutup sindirmek kolay olmayacak. Ama şunu bil, Mary Yellan, eğer zapturapt altında tutmazsan, o cin fikirli beynini dağıtırım, bedenini de un ufak ederim. Şimdi gidip yat; bu gece artık çıt çıkardığını duymayayım."

Kıza arkasını döndü, kaşları hâlâ çatık, barda, önünde du-

ran bardağı aldı, evirip çevirmeye, bir bezle ağır ağır ovmaya başladı. Kızın gözlerindeki küçümseme sinirine dokunmuş olmalıydı, çünkü neşesi bir anda uçup gitmişti; bardağı öyle bir öfkeyle tezgâha çarptı ki, paramparça oldu.

"Şu kahrolası gerzeği soyun !" diye gürledi. "Sonra da çırılçıplak annesine yollayın. Belki kasım havası o mor suratını serinletir, yılışık köpek tavırlarını düzeltir. Jamaika'da yeterince katlandık ona."

Satıcıyla etrafındakiler keyifle çığrıştılar, acınası budalayı sırtüstü yatırıp ceketini, külot pantolonunu sıyırmaya giriştiler; deliye dönen zavallı boşu boşuna çırpınıyor, koyun gibi meliyordu.

Mary bardan koşarak çıktı, kapıyı arkasından çarptı; sallantılı basamakları tırmanırken elleriyle kulaklarını tıkadı, ama aşağıdan, cereyanlı koridordan yankılanan böğürtülerden, iğrenç şarkılardan kurtulamadı; sesler onu odasına kadar izledi, döşeme tahtalarının arasındaki çatlaklardan içeriye sızdı.

Midesi fena halde bulanıyordu, kendini yatağa attı, başını ellerinin arasına gömdü. Avludan itişip kakışmalar, kaba kahkahalar geliyordu; bir fenerin öne arkaya sallanan, çizgi halindeki ışığı cama vurdu. Kalktı, perdeyi çekti, ama bu arada, avluyu yabani bir tavşan gibi çığlıklar atarak, koşar adım geçen, kıvranan çıplak birinin dış çizgilerini görebilmişti; peşinde yuhalayan, dalga geçen bir avuç adam, başlarında da, elindeki kamçıyı havada savurup duran Joss Merlyn'in dev karaltısı.

Mary enistesinin dediğini yaptı. Çabucak soyundu, yatağa süzüldü, battaniyeyi tepesine çekip ellerini kulaklarına bastırdı; şimdi tek derdi, aşağıdaki dehşeti, cümbüşü unutmaktı; fakat gözlerini kapamış, yüzünü yastığa gömmüş olsa da, sefil budalanın tacizcilerine çevrilmiş, mor lekeli yüzü gözlerinin önündeydi; hendeğe yuvarlanırken attığı çığlığın cılız yankısını duyabiliyordu.

Böyle yarı uyur yarı uyanık yatarken, günün olayları zihnine üşüşüyor, tam bir keşmekeş yaratıyordu. Gözünün önünde dans eden imgeler, tanımadığı suratlar, kafalar; zaman zaman

bozkırda yürüdüğünü hayal etse de, birden kendisini, etrafındaki tepeleri cüceleştiren o görkemli, azametli Kilmar Kayası'nda buluyordu; öte yandan, ayın yatak odasının zeminine düşürdüğü küçük ışık yolunun da, penceredeki panjurun sabit tıkırtısının da ayırdındaydı. Sesler geliyor, arada bir kesiliyordu; şosenin ötelerinde bir yerde, bir at dörtnala koşmuş, çektiği arabanın tekerleri gürültüyle dönmüştü, ama şimdi ortalık sakindi. Uyudu; sonra birden, huzura kavuşmuş zihninde bir şey çat diye koptu, onu uyandırıverdi; yatağın içinde doğrulup oturdu; ay ışığı huzmesi yüzüne vuruyordu.

Kulak kabarttı, başta, kendi kalbinin gümbürtüsünden başka hiçbir şey duyamadı, ama birkaç dakika sonra bir başka ses geldi; odasının hemen altından geliyordu – aşağıdaki geçidin yassı taşlarında sürüklenen, duvarlara çarpan, ağır bir şeylerin boğuk gümbürtüsü.

Yataktan çıktı, pencereye gitti, perdeyi azıcık araladı. Avluya beş tane at arabası dizilmişti. Hepsini de ikişer at çekiyordu; üç tanesi kapalıydı, diğer ikisiyse üstü açık, çiftlik arabalarıydı. Kapalı faytonlardan biri tam sundurmanın kenarında duruyor, atlardan buhar yükseliyordu.

Daha önce barda içki içen adamlardan kimisi, arabaların çevresinde toplanmıştı; Launceston'lı ayakkabı tamircisi tam Mary'nin penceresinin altındaydı, at tüccarıyla konuşuyordu; Padstow'lu denizci kendini toparlamış, bir atın başını okşuyordu; zavallı budalaya musallat olan seyyar satıcı, açık arabalardan birine tırmanmış, yerden aldığı bir şeyi kucaklamıştı. Avluda Mary'nin daha önce hiç görmediği yabancılar da vardı. Ay sayesinde yüzlerini açıkça görebiliyordu; parlak ay ışığının adamları kaygılandırdığı belliydi, çünkü içlerinden biri parmağıyla gökyüzünü gösterdi, başını salladı, arkadaşıysa omzunu silkti; bir başkası, yetke dolu bir havası olan biri, acele etmelerini istercesine kollarını sabırsızca salladı, sonra üçü birlikte sundurmadan geçip hana girdiler. Bu arada, çekilen ağır eşyaların gürültüsü sürüyordu; Mary durduğu yerden, sürüklenme sesinin yönünü saptamakta zorlanmadı. Bir şeyler, koridordan

geçirilip en sondaki odaya götürülmekteydi; camları tahtayla kapatılmış, kapısı kilitlenmiş olan odaya.

Anlamaya başlamıştı. At arabalarının getirdiği mallar, Jamaika Hanı'na boşaltılıyordu. Kilitli odada depolanıyordu. Atlardan tüten buhara bakılırsa, oldukça uzaklardan –belki de sahilden– geliyorlardı; arabalar boşalır boşalmaz hemen yola çıkıyor, tıpkı geldikleri gibi, mümkün olduğunca hızlı ve sessiz bir biçimde geceye karışıyorlardı.

Avludaki adamlar süratle, zamana karşı çalışıyordu. Üzeri tenteli arabadaki eşyalar hana taşınmadı, avlunun karşı tarafındaki tulumbanın yanında bekleyen çiftlik arabalarından birine aktarıldı. Paketlerin boyutları, cinsleri farklıydı; kimileri geniş, kimileri küçük kutular şeklinde, bazıları da samana, kâğıda sarılmış, uzun rulolar halinde. Araba dolunca Mary'nin tanımadığı sürücü yerine tırmandı, atları dehledi.

Geride kalan arabalar birer birer boşaltıldı; paketler, denkler ya diğer açık arabaya yüklenip götürüldü ya da adamlarca eve taşındı. Her şey sessizce olup bitti. Daha önce haykıran, şarkılar söyleyen bu adamlar şimdi ayık ve suskundu, kendilerini yaptıkları işe vermişlerdi. Atlar bile sessizliğin önemini anlamış gibiydi; hiç kıpırdamadan duruyorlardı.

Joss Merlyn sundurmaya çıktı; seyyar satıcı yanındaydı. Soğuk havaya karşın, ikisinde de ne palto vardı ne de şapka; gömleklerinin kolunu dirseklere kadar sıvamışlardı.

"Hepsi bu kadar mıydı?" diye sordu eniştesi, alçak sesle; son arabanın sürücüsü başıyla doğruladı, elini kaldırdı. Bunun üzerine, adamlar arabaya tırmanmaya koyuldu. Aralarında, hana yürüyerek gelenler de vardı, böylece uzun eve dönüş yolculuğunun birkaç kilometresinden kurtulacaklardı. Ödülsüz ayrılmıyorlardı, hepsinin de elinde bir parça eşya vardı: Omuzlarına vurdukları kutular, kollarının altına sıkıştırdıkları bohçalar; Launceston'lı seyyar satıcı atının semer torbalarını tıka basa doldurmakla kalmamış, kendi bedenini de beslemişti: beli, göbeği buraya geldiği zamankinin birkaç katıydı şimdi.

Sonra arabalar Jamaika'dan ayrıldı; avludan gıcırdayarak, peş peşe, tuhaf bir cenaze alayı gibi çıktılar; şoseye çıkınca kimi-

si kuzeye döndü, kimisi güneye; sonunda hepsi gitmiş, avluda yalnızca Mary'nin daha önce görmediği bir adam, seyyar satıcı ve Jamaika Hanı'nm sahibi kalmıştı.

Adamlar dönüp içeriye girdiler, avlu boşaldı. Mary onların geçitte bara doğru ilerlediklerini duydu, sonra ayak sesleri kesildi, bir kapı kapandı.

Şimdi evde, holdeki saatin boğuk hırıltısından ve çalmaya hazırlanırken çıkardığı o ani vızıltıdan başka çıt çıkmıyordu. Sonra, saat üçü vurdu ve soluk alamayan, ölmek üzere olan biri gibi hırıldayarak, tıslayarak tiktaklamayı sürdürdü.

Mary camdan uzaklaştı, yatağa oturdu. Soğuk hava omuzlarına doğru esiyordu, ürperdi, şalına uzandı.

Artık uyumak olanaksızdı. Fazlasıyla uyanık, sinir uçlarını tek tek hissedecek kadar diriydi; her ne kadar enişteşine duyduğu hoşnutsuzluk ve korku yerli yerinde duruyorsa da, içini giderek büyüyen bir ilgi, yoğun bir merak sarmıştı. Adamın ne iş çevirdiğini az çok kestirmeye başlamıştı. Bu gece tanık olduğu şey, büyük çaplı bir kaçakçılıktı. Jamaika Hanı'nın bu amaç için ideal bir konumu olduğu kuşku götürmezdi; adam burayı sırf bu nedenle satın almıştı. Çocukluğunun geçtiği yerlere dönme lafları bütünüyle palavraydı, elbette. Han, kuzeye ve güneye giden önemli karayolunun üzerindeydi ve Mary belli bir örgütleme yeteneği olan herhangi birinin, sahille Tamar arasında bir at arabası trafiğini ne kadar kolaylıkla işletebileceğini görebiliyordu; özellikle de hem mola yeri hem de ana depo olarak kullanabileceği bir hanı varsa.

Ticaretin başarılı olabilmesi için, taşraya yayılmış aracılara, casuslara ihtiyaç vardı; yani Padstow'lu denizciye, Launceston'lı ayakkabıcıya, Çingenelere, aylaklara, o iğrenç, küçük satıcıya.

Öte yandan, kişiliği, enerjisi, müthiş fiziksel gücüyle diğerlerinin arasından sivrilse de, Joss Merlyn'de böyle bir girişime önderlik etmek için gereken beyin ve kurnazlık var mıydı? Her hareketi, her sevkıyatı inceden inceye tasarlamayı becerebiliyor muydu? Bu geceki görevin hazırlıklarını, ayarlamalarını geçen hafta, evden uzaktayken mi yapmıştı?

Öyle olmalıydı; Mary başka bir seçenek göremiyordu; ev sa-

hibine duyduğu nefret artmıştı, evet, ama becerisine, kıvrak yöneticiliğine karşı istemeyerek de olsa belli bir saygı duymaktan kendini alamıyordu.

Bütün iş, her aşamada denetleniyor, olanca kabalıklarına, rezil görünüşlerine rağmen elemanlar özenle seçiliyor olmalıydı, aksi halde yasaları bunca zamandır atlatamazlardı. Bir sulh yargıcı kaçakçılıktan kuşkulansaydı, ilk bakacağı yer Jamaika Hanı olurdu; tabii kendisi de işbirlikçilerden biri değilse. Mary, eli çenesinde, kaşlarını çattı. Arada Patience Teyze olmasaydı, handan şu an çıkıp giderdi; kendini en yakın kasabaya atar, Joss Merlyn'i ihbar ederdi. Az sonra da adam kendini hapiste bulurdu, haydut dostlarıyla birlikte elbette, böylece kaçakçılık trafiği de sona ererdi. Ancak, Patience Teyze'yi hesaba katmadan plan yapmak yararsızdı; kadının kocasına hâlâ bir köpek sadakatiyle bağlı olması sorunun çözümünü güçleştiriyor, şimdilik olanaksız kılıyordu.

Mary meseleyi kafasında evirip çevirdikçe, henüz her şeyi çözemediğini kavradı. Jamaika Hanı hırsızların, kanunsuzların yuvasıydı; enişte sinin önderliğinde, sahille Devon arasında kârlı bir kaçakçılık şebekesi kurmuşlardı. Bu kadarı ortadaydı. Ama belki de, oyunun yalnızca bir parçasını görmüştü; öğrenmesi gereken başka şeyler de vardı belki? Teyzesinin gözlerindeki dehşeti anımsadı; o ilk ikindi, erken akşam karanlığının gölgeleri mutfağa süzülürken, fısıltıyla söylenen sözleri: "Jamaika Hanı'nda bir şeyler oluyor, Mary, ağzıma alamayacağım şeyler. Kötü, iblisçe şeyler. Onları kendime bile itiraf etmeye cesaretim yok." Sonra çöküp, solgun, ayaklarını bitkin bir ihtiyar gibi sürüyerek yukarıya, odasına çıkmıştı.

Kaçakçılık tehlikeli bir işti; baştan sona sahtekârlık, ülkenin yasalarınca kesinkes yasaklanmış bir suç; peki ama, iblisçe miydi? Mary karar veremiyordu. Akıl almaya ihtiyacı vardı, ama akıl danışacak kimsesi yoktu. Bu iç karartıcı, hatta nefret edilesi dünyada yapayalnızdı ve onu değiştirme, düzeltme olanağı da neredeyse yoktu. Erkek olsaydı, aşağıya inip Joss Merlyn'in karşısına dikilir, ona ve arkadaşlarına meydan okurdu. Evet, onlarla dövüşür, şansı yaver giderse biraz da kanları-

nı akıtırdı. Sonra altına ahırdan bir at çeker, terkisine aldığı Patience Teyze'yle birlikte yeniden güneye, dost Helford'a yollanırdı; Mawgan yolunun ya da Gweek'in az ilerisinde teyze-yeğen küçük bir çiftlik kurar, el birliğiyle çekip çevirirlerdi.

Eh, hayal kurmanın ne yeri ne de zamanıydı; mevcut durumla yüzleşmesi, yüreklice üstüne gitmesi gerekiyordu – tabii bundan hayırlı bir sonuç çıkmasını istiyorsa.

İşte, yatağındaydı; yirmi üç yaşında bir genç kız, üzerinde iç etekliğiyle şah, karşısındaysa yaşı onun iki katı, gücüyse sekiz katı olan bir hasım: Onu alt edebilmek için beyninden başka silahı olmayan bir kızla, onun bu gece olup bitenleri pencereden seyrettiğini bilse, boynunu iki eliyle kavrayıp parmaklarının hafif bir baskısıyla bütün bu sorulara son verebilecek bir hasım.

Bunun üzerine, Mary yemin etti; ömründe daha önce yalnızca bir kez, Manaccan'da bir boğa tarafmdan kovalanırken yaptığı bir şeydi ve nedeni yine aynıydı: Kendi kendine cesaret aşılamak; yalan da olsa, cesur görünebilmek için.

"Ne Joss Merlyn'e ne de herhangi bir erkeğe korkumu göstermeyeceğim," diye ant içti. "Bunu kanıtlamak için de, hemen şimdi aşağıya, o karanlık geçide inecek, bara gireceğim; beni öldürürse, bu benim kendi seçimim, kendi hatam olacak."

Hızla giyindi, çoraplarını çekti, ayakkabılarını olduğu yerde bıraktı; kapıyı açtı, durup dinledi; holdeki saatin ağır tiktaklarından başka ses yoktu.

Çıt çıkarmadan koridora süzüldü, merdivene gitti. Baştan üçüncü basamağın gıcırdadığını artık öğrenmişti, bir de sonuncu basamağın. Yavaşça, dikkatle indi, ağırlığını azaltmak için bir eli tırabzandaydı, öteki elini duvara dayamıştı; sonunda, giriş kapısının önündeki loş hole ulaştı; dengesiz bir iskemlenin ve dış çizgileri zar zor seçilen, büyük, sarkaçlı saatin dışında boştu. Saatin boğuk hırıltısı kulağının dibinde gürültüyle yankılanıyor, sessizliği canlı bir şey gibi bozuyordu. Hol zifiri karanlıktı, orada yalnız olduğunu bilse de bu boşluk gözüne tehditkâr görünüyordu; kullanılmayan salonun kapalı kapısı imalarla, uyarılarla doluydu.

Hava küflü, ağırdı, çoraplı tabanlarına değen, ayaklarını üşü-

ten soğuk taşlarla garip bir karşıtlık oluşturuyordu. Durmuş, devam etmek için cesaret toplamaya çalışırken, holün arka tarafına uzanan koridora ani bir ışık huzmesi düştü, konuşma sesleri duyuldu. Barın kapısı açılmış, biri dışarıya çıkmış olmalıydı, çünkü Mary mutfağa giren, birkaç dakika sonra da dönen ayak sesleri duydu; bu kişi, her kimse, barın kapısını aralık bırakmıştı, dışarıya mırıl mırıl sesler ve bir ışık çizgisi süzülüyordu. Merdiveni çıkıp odasına dönmek, güvenli uykuya sığınmak için içi gidiyordu, ama aynı zamanda da içinde, bir türlü susturamadığı bir merak şeytanı kımıldanıp duruyordu; sonunda bu dürtü ağır bastı ve onu koridoru geçmeye, barın kapısından yalnızca bir-iki adım uzakta, duvara yaslanmaya zorladı. Elleri, alnı ter içindeydi; önce, kalbinin gümbürtüsünden başka ses duyamadı. Kapının aralığından bar tezgâhının ön kısmını, şişelerle kadehleri seçebiliyordu; bir de, tezgâhın hemen önündeki zeminin dar bir şeridini. Eniştesinin kırdığı bardağın kırıkları hâlâ olduğu yerde duruyordu, yanında da titrek bir elin döktüğü, kahverengi bir bira lekesi. Adamlar karşı köşedeki duvarın dibindeki tahta sırada oturuyor olmalıydılar, çünkü onları göremiyordu; susmuşlardı, sonra ansızın bir erkek sesi yükseldi – titrek, tiz, yabancı bir ses.

"Hayır, efendim, hayır!" dedi. "Son kez söylüyorum, bunun bir parçası olmayacağım. Senden şimdi ve temelli ayrılıyor, antlaşmaya son veriyorum. Benden istediğin şey, bir cinayet, Joss Merlyn; bunun başka adı yok – düpedüz cinayet."

Sesi iyice tizleşmiş, son hecede açıkça titremişti; konuşan kişi fazlasıyla duygulanıp dilinin denetimini yitirmişti sanki. Biri –hiç kuşkusuz, ev sahibi– alçak sesle karşılık verdi, sözleri anlaşılınıyordu; aynı anda konuşması, gıdaklamaya benzeyen bir kahkaha tarafından kesildi; Mary gülenin seyyar satıcı olduğunu biliyordu. Sesin niteliği kuşku götürmezdi – aşağılayıcı ve kaba.

Bir soru sormuş olmalıydı, çünkü yabancı kendini savunurcasına atıldı: "Sallandırılmak mı? O riski daha önce de göze aldım ben; boynumun derdinde değilim. Hayır, beni düşündüren vicdanım, bir de Yüce Tanrı; adil bir dövüşte hiç kimseden korkmam, gerekirse cezamı da çekerim, ama iş masum insanları öldürmeye gelince... hele de çocuklarla kadınları, işte bu,

doğruca cehenneme gitmek demektir, Joss Merlyn, bunu sen de benim kadar bilirsin."

Mary bir iskemlenin yere sürtündüğünü, adamın ayağa kalktığını duydu, tam o sırada biri yumruğunu masaya indirdi, bir küfür savurdu; eniştesi ilk kez sesini yükseltiyordu.

"Dur bakalım, dostum, bu kadar acele etme," dedi. "Bu işe gırtlağına kadar battın bile; başlatma şimdi kahrolası vicdanından! Çok geç, ahbap, artık geri dönüş yok; senin için de, bizler için de çok geç. Seninle ilgili baştan beri kuşkularım vardı zaten, şu beyefendi havaların, tertemiz manşetlerin filan... Tanrı şahit, haklı çıktım işte. Harry, şu kapıyı sürgüle, barı da önüne daya."

Hemen ardından bir itiş kakış oldu, bir çığlık ve düşen birinin gürültüsü duyuldu, sonra bir masa devrildi, avluya açılan kapı çarpılarak kapatıldı. Satıcı bir kez daha iğrenç, müstehcen kıkırtılarla gülmeye başladı, malum şarkılarından birini ıslıkla çalmaya başladı. "Sersem Sam gibi soyalım mı şunu da?" diye sordu, şarkıyı yarıda keserek. "Şık giysilerinden olunca, süngüsü düşecektir. Saatiyle kösteği işime yarar doğrusu; benim gibi fakir bir gezgin kendine saat alacak parayı bulamıyor tabii. Şunu kamçıyla biraz okşasana, Joss; bakalım teni ne renkmiş?"

"Kapa çeneni, Harry, sana söyleneni yap," diye yapıştırdı patron. "Olduğun yerde, kapının önünde kal; geçmeye kalkışırsa bıçağın ucunu değdiriverirsin. Şimdi bana bak, Bay Avukat-Kâtibi, ya da işte Truro'da ne iş yapıyorsan... Bu gece kendini rezil ettin, ama beni de küçük düşürmene izin vermeyeceğim, anlaşıldı mı? Şu kapıdan çıkıp gitmek, atına atlayıp Bodmin'e sıvışmak istiyorsun, öyle mi? Eh, sabah dokuzda da, vilayetteki bütün yargıçları Jamaika Hanı'nda buluruz artık, bir alay asker de cabası. Aklından geçen bu, değil mi?"

Mary yabancının derin derin soluduğunu duyabiliyordu, arbedede yaralanmış olmalıydı, çünkü konuştuğunda sesi acı çekiyormuş gibi boğuk, kısıktı. "Bu iğrenç işi yapmak zorundaysan yap," diye kekeledi, "seni durduramam, ayrıca seni ele vermeyeceğime de yemin ederim. Ama seninle işbirliği yapmayacağım; bu da son sözüm, her ikinize de."

Bir sessizlik oldu, sonra yeniden Joss Merlyn'in sesi duyul-

du. "İyi dinle," dedi tatlılıkla. "Bir keresinde, aynı şeyi başka biri söylemişti, beş dakika sonra ayakları havayı dövüyordu. Bir ipin ucunda, yani... Başparmağı yerden bir santim yukarıdaydı. Yere bu kadar yakın olmak hoşuna gidiyor mu, diye sordum ama yanıtlamadı. Urgan yüzünden dili ağzından fırlamış, o da tam ortasından ısırıp koparmıştı. Daha sonra, tam yedi buçuk dakika can çekiştiğini söylediler."

Dışarıda, geçitte duran Mary boynunun, alnının tere battığını hissetti; kollarıyla bacakları kurşunla dolmuşçasına ağırlaşıvermişti. Gözlerinin önünde küçük, siyah benekler uçuşuyordu; bayılmak üzere olduğunu anlayınca büyük bir korkuya kapıldı.

Aklında tek bir düşünce vardı: El yordamıyla boş hole dönmek, saatin gölgesine sığınmak; ne olursa olsun buraya yığılıp kalmamalı, burada bulunmamalıydı. Işık huzmesinden çekildi, duvarı elleyerek ilerledi. Dizleri titremeye başlamıştı, onu daha fazla taşıyamayıp bükülmeleri an meselesiydi. Midesi bulanıyor, başı dönüyordu.

Enistesinin sesi çok uzaklardan geliyordu, eliyle ağzını örtmüş gibi. "Bizi yalnız bırak, Harry," dedi. "Bu gece Jamaika'da sana ihtiyaç kalmadı. Şunun atını alıp git; hayvanı Camelford'un öteki yanında salarsın. Bu meseleyi bizzat halledeceğim."

Mary her nasılsa hole ulaşmayı başardı, ne yaptığının tam da farkında olmadan, salonun kapısını açtı, sendeleyerek kendini içeriye attı. Sonra bir külçe gibi yere yığıldı, başını dizlerinin arasına soktu.

Bir-iki dakika kadar kendinden geçmiş olmalıydı, çünkü gözlerinin önündeki kara benekler birleşip kocaman bir leke olmuş, dünya kararmıştı; ama düşüş şekli, onu başka bir şeyin başaramayacağı kadar çabuk kendine getirdi; bir dakika sonra yarı doğrulmuş, tek dirseğinden güç alarak, avludan gelen nal seslerini dinlemekteydi. Biri, rahat durması için hayvana küfretti – seyyar satıcı Harry. Sonra eyere sıçrayıp atı topuklamış olmalıydı ki, toynak sesleri duyuldu; avludan anayola çıktı, az sonra da bayırın aşağısında yitip gitti. Enistesi şimdi barda, kurbanla baş başaydı. Mary merak ediyordu: Dozmary tarafındaki en yakın yerleşim yerine ulaşıp yardım çağırmayı başara-

bilir miydi acaba? Bu, bir çoban kulübesine rastlayıncaya kadar, bozkırın ortasından geçen patikada dört-beş kilometrelik bir yürüyüş demekti; akşamın daha erken saatlerinde, zavallı geri zekâlının paldır küldür kaçtığı patikaydı bu; belki de şimdi yolun kenarındaki hendekte feryat figan ağlamaktaydı.

Bulacağı kulübede kimlerin yaşadığını bilmiyordu ki; eniştesinin çetesinden olabilirlerdi, bu durumda Mary kendi ayağıyla, doğruca kapana koşmuş olacaktı. Yukarıda, yatağında uyuyan Patience Teyze'nin ona hiçbir faydası yoktu, tam tersine ayak bağı oluyordu. Umutsuz bir durumdu; bardaki yabancının kaçıp kurtulma şansı yok gibi görünüyordu; Joss Merlyn'le anlaşmaya varmadığı sürece, elbette. Eğer kurnaz biriyse, eniştesinin hakkından gelebilirdi; satıcı gittiğine göre artık güçleri eşitti, en azından sayıca eşittiler, ancak eniştesinin fiziksel gücü dengeyi bir hayli bozuyordu elbette. Mary bir çıkış yolu bulamıyordu. Bir yerlerde bir tüfek ya da bir bıçak olsaydı, belki eniştesini yaralayabilir, en azından etkisiz hale getirebilir, bardaki biçare de fırsattan yararlanıp kaçardı.

Kendi güvenliğini dert etmez olmuştu, oysa yakalanması an meselesiydi; bu boş salonda böyle çömelmiş beklemenin de pek anlamı yoktu. Şu ani baygınlık neyse ki çabuk geçmişti, ama yine de, zayıflığı yüzünden kendinden nefret ediyordu. Doğruldu, kapıya gitti, ses çıkmaması için mandalı iki eliyle tutup kapıyı birkaç santim araladı. Holde, saatin tiktaklarından başka ses yoktu, arka koridora vuran ışık demeti de kaybolmuştu. Barın kapısını kapamışlardı anlaşılan. Belki de şu an yabancı canını kurtarmak için mücadele ediyor, Joss Merlyn'in koca elleri arasında soluk almaya çalışırken, barın taş zemininde öne arkaya savruluyordu. Ancak hiç ses gelmiyordu; o kapalı kapının ardında ne olup bitiyorsa, sessizce oluyordu.

Mary bir kez daha hole çıkmaya, parmak uçlarında merdiveni geçip bara doğru ilerlemeye hazırlanıyordu ki, yukarıdan gelen bir sesle zınk diye durdu, kulak kabarttı. Gıcırdayan bir yer döşemesiydi. Bir anlık bir sessizlik oldu, sonra parke bir kez daha gıcırdadı: Üst katta biri yavaşça, ses çıkarmamaya ça-

lışarak yürüyordu. Patience Teyze'nin yatak odası koridorun karşı ucunda, evin öteki kanadındaydı, satıcı Harry'nin de on dakika önce ata atlayıp uzaklaştığını kendi kulaklarıyla duymuştu. Eniştesi barda, yabancıyla birlikteydi; kendisi indikten sonra, merdiveni tırmanan da olmamıştı. Sonra, parke yine gıcırdadı, yumuşak ayak sesleri sürdü. Üst kattaki boş konuk odasında biri vardı.

Mary'nin kalbi gümbür gümbür atmaya başlamış, solukları sıklaşmıştı. Yukarıda saklanan her kimse, saatlerdir orada olmalıydı. Akşamın ilk saatlerinde odaya girip beklemeye başlamış, Mary yatmaya giderken de, kapının arkasına sinmişti. Yukarıya daha sonra çıksaydı, Mary onun basamakları tırmandığını duyardı. Belki de, kızın yaptığı gibi, at arabalarının gelişini, budalanın yolda çığlık çığlığa Dozmary'ye doğru koşuşunu seyretmişti. Aralarında incecik bir duvar vardı, kızın her hareketini duymuş olmalıydı – kendini yatağa bıraktığını, daha sonra kalkıp giydiğini, kapıyı açtığını.

Saklanmayı yeğlediği kesindi, aksi halde, kızın çıktığını duyunca kendisi de sahanlığa çıkardı; bardaki güruhtan biri olsaydı, kızla konuşur, ne yaptığını, nereye gittiğini sorardı. Onu içeri kim almıştı? Odaya hangi ara çıkmıştı? Kaçakçılara görünmemek için oraya gizlendiği belliydi. Dolayısıyla, onlardan biri değildi; eniştesinin düşmanıydı. Ayak sesleri kesildi; Mary soluğunu tutmuş, dikkatle dinlemesine karşın, hiçbir şey duyamıyordu. Ancak yanılmamıştı, bundan emindi. Biri –belki de bir müttefik– bitişiğindeki konuk odasında saklanıyordu ve bardaki yabancıyı kurtarmasına yardım edebilirdi. Adımını ilk basmağa atmıştı ki, bar kapısının hızla açıldığını duydu. Eniştesi koridora çıkıyordu. Mary'nin basamakları çıkacak vakti yoktu, hemen geriye, salona kaçtı, kapının arkasına geçip öylece durdu. Hol öyle karanlıktı ki, adam kapı mandalının açık olduğunu göremezdi.

Heyecandan ve korkudan tir tir titreyerek bekledi, ev sahibinin holü geçtiğini, merdiveni tırmandığını duydu. Ayak sesleri, tam başının üstünde, konuk odasının önünde durakladı; adam bir-iki saniye bekledi; tuhaf bir sese kulak kabartır gibi. Sonra, iki kere kapıya vurdu; çok hafifçe.

Yer döşemesi bir kez daha gıcırdadı, biri üst kattaki odayı geçip kapıyı açtı. Mary'nin yüreği sıkışıverdi, içini yeniden çaresizlik kapladı. Bu kişi, enişte sinin düşmanı olamazdı. Büyük bir olasılıkla onu içeri Joss Merlyn almıştı: Akşamın başlarında, teyzesiyle ikisi barda hazırlık yaparken; adam da yatıp herkesin gitmesini beklemişti. Patronun özel bir dostu olmalıydı; akşamki patırtıya karışmak istemeyen, patronun karısına bile görünmekten kaçınan.

Enişte si onun burada olduğunu baştan beri biliyordu elbette, satıcıyı da bu yüzden savmıştı. Dostunu görmesini istememişti. Mary yukarıya çıkıp kapıyı çalmadığı için Tanrıya şükretti.

Peki ya uyuyup uyumadığına bakmak için onun odasına girerlerse? Yokluğu ortaya çıkınca, hiç şansı kalmazdı. Dönüp arkaya, pencereye baktı. Kapalı, parmaklıklıydı. Kaçış yolu yoktu. Şimdi, ikisi birlikte aşağıya inmekteydi; salonun önünde bir an durakladılar. Mary içeriye gireceklerini sandı. O kadar yakındaydılar ki, kapının aralığından elini uzatsa, enişte sinin omzuna dokunabilirdi. Aynı anda enişte si konuştu; doğruca kızın kulağına fısıldıyordu sanki.

"Son sözü sen söyleyeceksin," diye soludu. "Karar sana ait, bana değil. Dediğini yapacağım, ya da birlikte yapacağız. Evet, karar senin."

Kapının arkasında durduğu için, Mary enişte sinin bu yeni refakatçisini göremiyor, sesini duyamıyordu; karşılık olarak bir el hareketi, bir mimik yaptıysa bile, kız göremedi. Fazla oyalanmadılar, bara giden karşı koridora yöneldiler.

Sonra barın kapısı kapandı, Mary onları duymaz oldu.

İlk dürtüsü, ana kapıdan fırlayıp yola koşmak, buradan hemen uzaklaşmaktı, ama düşününce bir işe yaramayacağını anladı; sorun çıkabilir diyerek, şose boyunca belli aralıklarla nöbet tutanlar olabilirdi – satıcı, örneğin, hatta diğerleri de.

Bütün gece üst kattaki odada gizlenen bu yeni adam, Mary'nin odadan çıktığını duymamıştı anlaşılan; yoksa enişte sini çoktan bilgilendirir, birlikte kızı aramaya koyulurlardı; öte yandan, onu hiç önemsemiyor, çevrilen entrika her neyse, kızın bunu kesinlikle aksatamayacağına inanıyor da olabilirlerdi el-

bette. Onları asıl endişelendiren, bardaki adamdı; Mary'yle daha sonra ilgilenebilirlerdi.

Bir ses, bir işaret duymak için on dakika kadar bekledi, ama ortalık sakindi, çıt çıkmıyordu. Yalnızca holdeki saat tıkırdıyor, yavaşça hırıldıyordu: Olup bitenlere kapalı, hiçbir faaliyetin rahatsız edemediği, asırlık bir kayıtsızlık abidesi. Bir kez, bir çığlık duyar gibi oldu, ama aynı anda silinip gitti; öyle hafif, öyle uzaktı ki, bütün gece tanık olduğu şeylerin şahlandırdığı hayal gücünün bir oyunu olabilirdi.

Sonra hole çıktı, karanlık geçitte usulca ilerledi. Bar kapısının altından hiç ışık sızmıyordu. Mumlar söndürülmüştü belli ki. Üçü de içeride, karanlıkta mı oturuyordu? Mary'nin zihninde çirkin bir tablo oluştu; anlayamadığı bir amaca hizmet eden, meşum bir grup; mumların söndürülmüş olması, sessizliği daha da ölümcül kılıyordu.

Bir cesaret kapıya kadar gitti, kulağını kanada dayadı. Bir mırıltı bile yoktu; ne de yaşayan, soluk alan insanlara özgü en küçük bir belirti. Koridora bütün gece yapışıp kalan o bayat, kekre içki kokusu kaybolmuştu, anahtar deliğinden hafif, sabit bir esinti geliyordu. Mary ani, denetleyemediği bir dürtüyle kulpu çevirdi, kapıyı açıp bara girdi.

İçeride hiç kimse yoktu. Avluya açılan kapı açıktı, odaya taze kasım havası dolmuştu. Koridordaki cereyanın nedeni buydu demek. Tahta sıralar boştu, ilk itiş kakışta devrilen masa hâlâ yerde, üç ayağını tavana dikmişti.

Adamlar gitmişti, evet; mutfağın önünden sola dönüp doğruca bozkıra dalmış olmalıydılar; şoseye çıksalardı Mary onları mutlaka duyardı. Yüzüne çarpan hava serin, tatlıydı; enişteesiyle iki yabancı içinde olmadığından, bar yine zararsız, kişiliksiz bir odaya dönüşmüştü. Dehşet sona ermişti.

Aydan dökülen son, küçük bir ışın demeti yerde beyaz bir hale oluşturuyor, ortasındaki koyu renk leke bir parmak gibi kıpırdıyordu. Bir gölgenin yansısıydı. Mary yukarıya, tavana baktı ve sarkan ipi gördü; kirişteki bir kancaya bağlanmıştı. Yerdeki beyaz halede kımıldayan leke, ipin ucundaki ilmekti; açık kapıdan giren esintide öne arkaya sallanmaktaydı.

5

Günler geçtikçe, Mary Yellan Jamaika Hanı'ndaki yaşama ayak uydurdu; kendini zorlayarak, inatçı bir azimle. Teyzesini kışı tek başına göğüslemeye bırakamayacağı ortadaydı, ama belki, bahar gelince kadını razı edebilir, ikisi birlikte buralardan ayrılıp Helford Vadisi'nin huzuruna, dinginliğine dönerlerdi.

En azından Mary'nin umudu buydu, bu arada, onu bekleyen altı iç karartıcı ayı iyi kötü atlatmaya çalışacaktı; eğer becerebilirse, er geç enişte sinin bir açığını yakalamaya, işbirlikçileriyle birlikte adalete teslim etmeye kararlıydı. Bu rezil sahtekârlıktan iğreniyordu, tamam, ama sorun sırf kaçakçılık olsaydı, omuz silkip geçebilirdi, fakat şu ana kadar gördükleri, Joss Merlyn'le yardakçılarının salt bununla kalmadığını kanıtlıyordu; gözü dönmüş adamlardı bunlar; hiçbir şeyden, hiç kimseden korkusu olmayan, cinayet işlemekten bile çekinmeyen zorbalar. O ilk cumartesi gecesi yaşananları aklından çıkaramıyordu; kirişten sarkan ipin ucundaki ilmek de zaten her şeyi anlatıyordu. Yabancının, enişte sinin öteki adam tarafından öldürüldüğünden, cesedinin de arazinin bir yerine gömüldüğünden en küçük bir kuşkusu yoktu.

Öte yandan, elinde bunu kanıtlayacak hiçbir şey yoktu; dahası, gün ışığında bir kez daha düşününce, öykü kendisine bile inanılmaz, gerçekdışı gelmişti. O gece, ipi bulduktan sonra, açık kapı enişte sinin bara her an geri dönebileceğini gösterdiği için yatak odasına dönmüş ve olup bitenlerden bitkin bir halde uyuyakalmıştı; uyandığında güneş çoktan yükselmişti, Patience Teyze'nin aşağıdaki holden gelen mırıltısını duyabiliyordu.

Dün akşamki patırtıdan hiç iz kalmamıştı; bar süpürülüp temizlenmiş, mobilyalar yerlerine yerleştirilmiş, kırık bardak

kaldırılmıştı; kirişten sarkan ip ortada yoktu. Hancı sabahı ahırda ve inek ağılında, pislikleri tırmıkla avluya savurarak, bir sığırtmaç tutsaydı, onun yapacağı işleri yaparak geçirmişti; öğle vakti, devasa bir öğünü aç kurt gibi mideye indirmek üzere mutfağa gelince, Mary'ye Helford'daki çiftlik hayvanları hakkında şorular sordu, hastalanan bir dana için akıl danıştı; dün gece yaşananlara hiç değinmedi. Keyfi yerindeydi; hem de, her zamanki gibi onun çevresinde pervane olan, efendisini hoşnut etmeye çalışan bir köpekmişçesine sürekli onun gözlerindeki ifadeyi kollayan karısına sövüp saymayı unutacak kadar. Joss Merlyn tam anlamıyla ayık, aklı başında, normal bir erkek gibi davranıyordu, daha birkaç saat önce birini öldürdüğüne inanmak olanaksızdı.

Bu olayda suçsuz olabilirdi elbette, suçu şu gizemli yoldaşı işlemişti belki de; ama Mary onun çıplak, geri zekâlı delikanlıyı avluda kovaladığını kendi gözleriyle görmüş, patronun kırbacını yedikçe oğlanın attığı çığlıkları duymuştu. Bardaki aşağılık güruhu bir sirk şefi gibi yöneten, buyruğuna karşı çıkan yabancıyı ölümle tehdit eden bu adam, şimdi karşısına oturmuş, ağzı sıcak yahniyle dolu, hasta bir dana için esefle başını sallıyordu.

Enişte sinin sorularını 'Evet' ve 'Hayır' diye yanıtlar, çayını yudumlarken, fincanının üstünden adamı süzdü; gözleri onun önündeki kocaman, dumanı tüten yahni tabağıyla uzun, güçlü parmakları arasında gidip geliyordu; bu parmakların hem bu kadar kuvvetli hem de böylesine zarif olabilmesi korkutucuydu.

Aradan iki hafta geçti, cumartesi cümbüşü yinelenmedi. Belki de son sevkıyat patronla yandaşlarını fazlasıyla tatmin etmiş, bir süre idare edecek kadar hoşnut bırakmıştı, çünkü Mary at arabalarının sesini bir daha duymadı; gerçi artık deliksiz uyumaya başlamış olsa da, tekerleklerin gıcırtısına kesinlikle uyanırdı. Enişte si onun etrafta, bozkırda dolaşmasına ses çıkarmıyordu; o da çevreyi her geçen gün daha iyi tanıdı, başta fark edemediği patikalar, yollar keşfetti; bunlar onu yükseltilere, sonunda da sarp kayalıklara götürüyordu. Bu arada, tepesi püsküllü otlarla kaplı, aslında bu zararsız, masum görüntüsüyle

bile kuşkulanılması gereken, bodur, ıslak çayırlardan uzak durmayı da öğrenmişti: Bu otlar bir tek o tehlikeli, ölümcül bataklığın sınırında ortaya çıkıyorlardı.

Yalnızdı evet, ama bundan öyle aman aman şikâyetçi değildi; öğle yemeğinin ardından, gri ışıkta yaptığı bu yürüyüşler onu en azından sağlıklı tutuyor, Jamaika'nın uzun, karanlık gecelerinin kasvetine, can sıkıntısına dayanmasını azıcık da olsa kolaylaştırıyordu: Patience Teyze'nin elleri kucağında, gözlerini turba ateşine dikmiş, öylece oturduğu, Joss Merlyn'in ise ya tek başına bara kapandığı ya da atını bilinmeyen bir istikamete doğru sürdüğü akşamlara.

Dostluk, ahbaplık diye bir şey olmadığı gibi, gecelemek ya da yiyip içmek için hana gelen de yoktu. Mary'ye, artık Jamaika'da asla durmuyoruz, diyen arabacı doğruyu söylemişti; avluda dikilip haftada iki kez geçen yolcu arabalarını seyrediyordu; hızla geçip gidiyor, yokuşu paldır küldür inip ilerideki tepeyi, Beş Yol'a ulaşan yokuşu dizginlere bir kez olsun asılmadan, bir an bile durup soluklanmadan tırmanıyorlardı. Mary bir keresinde, sürücüyü tanıyınca el salladı, ama adam onu görmezden geldi, atları sertçe kırbaçladı, bunun üzerine Mary içini acıtan bir çaresizlikle, insanların onu da eniştesiyle aynı kefeye koyduklarını düşündü; kalkıp Bodmin ya da Launceston'a gitse bile, büyük bir olasılıkla kimse onu evine kabul etmeyecek, kapılar yüzüne kapanacaktı.

Bazen gelecek gözüne kapkaranlık görünüyordu, özellikle de Patience Teyze'den yeterince sıcaklık, yakınlık göremediği zamanlar; arada bir Mary'nin elini tutup birkaç dakika okşuyor, buraya gelmesine ne kadar sevindiğini söylüyorsa da, zavallı kadın çoğunlukla bir rüyada yaşıyordu; evdeki görevlerini mekanik bir biçimde yerine getiren, nadiren konuşan bir uyurgezer. Konuştuğu zaman da, hayıflanıyor, sızlanıp duruyordu; şu peşini bırakmayan talihsizlik olmasaydı, kocası ne büyük bir adam olabilirdi, türünden saçmalıklar. Bu kadınla normal, aklı başında bir sohbeti sürdürmek olanaksızdı; Mary ona takılmaya, küçük bir çocukmuş gibi, tatlılıkla konuşmaya başlamıştı, fakat bütün bunlar sinirlerini geriyor, sabrını zorluyordu.

İşte, yürüyüşe çıkmak için hiç de elverişli olmayan yağmurlu, rüzgârlı bir günün ertesi sabahı, Mary böyle asabi, hırçın bir ruh haliyle kendini işe verdi ve evin arka tarafını boydan boya kat eden, uzun, taş geçidi temizlemeye girişti. Bu zorlu çalışma kaslarını güçlendirmiş olabilirdi, ama öfkesini dindiremedi; işi bittiğinde Jamaika Hanı'ndan da, sakinlerinden de öylesine nefret eder haldeydi ki, doğruca mutfağın arka tarafındaki bahçeye, eniştesinin keçeleşmiş, gür saçlarını ıslatan yağmura aldırmaksızın çalıştığı küçük tarha çıktı, elindeki kovadaki pis, sabunlu suyu adamın suratına boca etmeye hazırlandı. Ama eğilmiş, bir değnekle cılız turba ateşini karıştırmakta olan teyzesinin görüntüsü, elini kolunu bağladı; giriş holündeki kaba taşları yıkamaya girişmişti ki, avludan gelen nal seslerini duydu, bir dakika sonra da biri barın kapalı kapısını yumrukladı.

Jamaika Hanı'nın kapısını daha önce hiç kimse çalmamıştı, dolayısıyla bu ziyaret başlı başına bir olaydı. Mary, teyzesine haber vermek için mutfağa gitti, ama kadın orada değildi, camdan bakınca, bahçede kocasıyla konuştuğunu gördü, adam yakacak olarak kullanılan çürümüş bitki yığınından aldığı turbayı bir varile doldurmaktaydı. İşitme mesafesinden uzaktaydılar, kapının çalındığını duymamışlardı. Mary ellerini önlüğüne kuruladı, bara gitti. Anlaşılan kapı kilitli değildi, çünkü bir erkeğin, elinde ağzına kadar birayla dolu bir bardak, bir iskemleye ata biner gibi, tersten oturduğunu görünce şaşırdı; fıçının musluğunu açmış, bardağını güzelce doldurmuş olmalıydı. Birkaç dakika, sessizce birbirlerini süzdüler.

Adamda tanıdık gelen bir şey vardı; Mary onu daha önce nerede gördüğünü merak etti. Ağır, düşük gözkapakları, ağzının kıvrımı, çene yapısı, hatta kıza diktiği cesur, daha doğrusu küstah gözler; bütün bunlar kıza hiç yabancı gelmeyen, kesinlikle de hazzetmediği şeylerdi.

Onu böyle tepeden tırnağa süzüşü, bir yandan da birasını yudumlayışı, nedense sinir bozucuydu.

"Ne yaptığını sanıyorsun sen?" dedi, sertçe. "Buraya girip kendine içki doldurmaya hakkın yok. Ayrıca, han sahibi yabancılardan hoşlanmaz." Başka zaman olsa, kendi sözlerine, eniş-

tesini böyle savunur gibi konuşmasına önce kendisi gülerdi, ama sabahtan beri taşları kazımak olanca mizah duygusunu alıp götürmüştü; öfkesini en yakındaki kurbana kusacak haldeydi.

Adam birasını bitirdi, doldurması için bardağını uzattı.

"Jamaika Hanı'nda ne zamandır kadın barmen çalıştırıyorlar?" diye sordu; cebinden bir pipo çıkarıp yaktı, kocaman bir duman bulutunu kıza doğru üfledi. Hali tavrı Mary'yi çileden çıkarmıştı, uzandı, adamın ağzındaki pipoyu çekip aldı, yere fırlattı, pipo yere çarpar çarpmaz kırıldı. Adam omuzlarını silkti, ıslık çalmaya başladı; gelişigüzel, ahenksiz melodi kızın öfkesini daha da alevlendirdi.

Sonra, adam ıslığı yarıda kesip, "Müşterilere böyle mi hizmet etmeyi öğrettiler sana?" dedi. "Yaptıkları seçimi hiç beğenmedim. Launceston'daki garson kızlar çok daha terbiyeli; dün oradaydım... Resim kadar da güzeller. Şu haline bak. Saçlarını sırtına salmışsın, yüzün de pek temiz sayılmaz."

Mary dönüp kapıya doğru yürüdü, ama adam onu geri çağırdı.

"Bardağımı doldur. Bu iş için buradasın, öyle değil mi? Kahvaltıdan beri at sırtındayım, yirmi kilometre yol geldim ve susadım."

"Yüz kilometre de gelsen, umurumdaydı sanki. Madem buraya alışkın bir halin var, kendi bardağını kendin doldur. Bay Merlyn'e burada olduğunu haber vereceğim, arzu ederse sana hizmet eder."

"Ah, Joss'u boş ver," diye atıldı adam, "günün bu saatinde başı ağrıyan bir ayıdan farkı yoktur, eminim. Ayrıca, beni görmeye pek hevesli olduğunu sanmıyorum. Karısına ne oldu? Sana yer açmak için sepetledi mi kadını? Zavallıcığın zoruna gitmiştir herhalde. Sen olsan, o herifin yanında on yıl kalmazdın."

"Bayan Merlyn bahçede, görmek istiyorsan," dedi kız. "Kapıdan çıkıp sola dönersen kendini küçük bahçede ve kümeste bulursun. Beş dakika önce, ikisi de oradaydı. Bu taraftan geçemezsin, çünkü koridoru yeni yıkadım, bir kez daha uğraşamam."

"Hey, heyecanlanma, vaktimiz bol," diye karşılık verdi adam. Mary onun hâlâ, kim olduğunu çıkarabilmek için kendisini baştan ayağa süzdüğünü görebiliyordu; bu gözlerdeki tanıdık, hafif uyuşuk küstahlık sinirine dokunuyordu.

"Patronla konuşmak istiyor musun, istemiyor musun?" diye sordu sonunda. "Çünkü bütün gün burada senin keyfini bekleyemem. Onunla görüşmeyeceksen, içkini de bitirdiğine göre, parayı tezgâha bırakıp gidebilirsin."

Adam güldü; bu kahkaha ve ansızın parlayan dişler kızın belleğinde bir titreşim yarattıysa da, neden böylesine aşina geldiğini hâlâ çıkaramıyordu.

"Joss'a da böyle emirler yağdırıyor musun?" diye sordu adam. "Cevap evetse, bizimki epeyce değişmiş olmalı. Zaten çelişkilerle dolu yaratığın tekidir. Diğer etkinliklerinin yanı sıra, bir de genç bir kadını işe alacağı hiç aklıma gelmezdi. Geceleri zavallı Patience'ı ne yapıyorsunuz? Yerde mi yatırıyorsunuz, yoksa üçünüz kucak kucağa mı uyuyorsunuz?"

Mary kıpkırmızı kesildi. "Joss Merlyn benim eniştemdir," dedi. "Patience Teyze, annemin tek kardeşi. Sizin için bir anlamı var mı bilmem, ama adım Mary Yellan. İyi günler. Kapı arkanızda."

Bardan çıktı, mutfağa doğru seğirtince karşısında ev sahibini buldu. "Barda kiminle konuşuyordun yahu?" diye kükredi adam. "Sana çeneni kapalı tutmanı söylemiştim, hani?"

Gümbür gümbür sesi koridorda yankılandı. "Pekâlâ," diye seslendi bardaki adam, "yüklenme kıza. Pipomu kırdı, bira vermeyi reddetti; bu da senden gerekli eğitimi aldığını gösteriyor, öyle değil mi? İçeri gel de sana bir bakayım. Bu hizmetçinin sana az buçuk iyi geldiğini umuyorum."

Joss Merlyn kaşlarını çattı, Mary'yi yana itip bara daldı.

"Ah, sen miydin, Jem," dedi. "Bu sefer ne istiyorsun? Senden at satın alamam, eğer peşinde olduğun şey buysa. İşler kötü; yağmurlar ürünü mahvetti; bir tarla faresi kadar yoksulum." Kapıyı çekti, kızı dışarıda, koridorda bıraktı.

Mary giriş holünde duran su kovasının başına döndü, yüzündeki kir lekesini önlüğüyle sildi. Adam Jem Merlyn'di de-

mek, eniştesinin erkek kardeşi. Elbette, baştan beri gözü ısırıyordu zaten, ama aradaki bağlantıyı bir türlü kuramamıştı; bir aptal gibi. Konuşma boyunca Mary'ye hep eniştesini çağrıştırmış, ama o bunu anlayamamıştı. Joss Merlyn'in gözleri, yalnızca kanlı damarlar ve alttaki torbalar eksik; Joss Merlyn'in ağzı, ama onunki gibi gevşek değil, sıkı; onun sarkık alt dudağına karşılık, bununki ince, gergin. Joss Merlyn'in on sekiz, yirmi yıl önceki hali – yalnız boy ve kiloca biraz daha ufak tefeği, genel görünümü de daha düzgün.

Mary yerdeki iri, yassı taşlara su serpti, var gücüyle fırçalamaya girişti; ağzı gergin, dudakları sımsıkı kapalıydı.

Bunlar ne berbat bir soydu böyle, bu Merlynler; kasıtlı küstahlıkları, terbiyesizlikleriyle, kaba saba, haşin tavırlarıyla. Jem denen adam da en az ağabeyi kadar acımasızdı; Mary ağzının biçiminden anlayabiliyordu bunu. Patience Teyze onun ailenin en beteri olduğunu söylemişti. Başı, omuzları Joss'tan küçük, eni onun yarısı kadar olsa da, ağabeyinde bulunmayan, belirgin bir güçlülüğü, dayanıklılığı vardı. Sert, çetin görünüyordu; daha uyanık. Hancının çenesi, gıdığı sarkmıştı, omuzlarını ağır bir yük gibi taşıyordu. Gücünü şöyle ya da böyle boşa harcamış, daha şimdiden tohuma kaçmıştı. Onu bu hale getiren şeyin içki olduğunu Mary biliyordu; şimdi, eski haline ilişkin bir fikir edindiği için, Joss Merlyn'in nasıl bir enkaza dönüşmüş olduğunu da ilk kez kavramaktaydı. Bunun için küçük kardeşi görmesi yetmişti. Adam kendi kendisine ihanet etmişti. Genç olanın kafasında azıcık akıl varsa, kendine çekidüzen verir, ağabeyinin yolundan gitmezdi. Öte yandan, hiç umursamıyor da olabilirdi; belki de Merlyn Ailesi'nin üstünde ilerlemek, hayatta başarılı olmak, kararlılık gibi vasıfları yok eden bir lanet vardı. Sicilleri fazlasıyla karanlıktı. "Kötü kan güçlü bir akıntı gibidir, onunla savaşamazsın," derdi annesi, "sonunda hep o kazanır. İstediğin kadar mücadele et, akıntıya kürek çekmiş olursun. Peş peşe iki kuşak temiz kalmayı başarırsa, bazen akıntıyı temizlediği olur, fakat genellikle üçüncü kuşak fire verir, kirli kan da akmayı sürdürür." Ne büyük bir kayıp ve ne kadar yazık! İşin kötüsü, talihsiz Patience Teyze de Merlynler'le

birlikte aynı akıntıya kapılmış sürükleniyordu, olanca gençliğini, neşesini yitirmiş, geriye –açık konuşmak gerekirse– Dozmary'li şu budala oğlandan bir gömlek üstün bir zavallı kalmıştı. Oysa Gweek'te bir çiftçinin karısı olabilir, oğullarıyla, evi ve arazisiyle, normal, mutlu bir hayatın bütün o küçük, sıradan gaileleriyle yaşayıp gidebilirdi: Komşularla dedikodu, pazar günleri kilise, haftada bir arabayla pazara gitmek; meyve toplamak, hasat mevsimi. Severek yapacağı, bir ağırlığı, bir temeli olan işler. Huzuru, dinginliği tadabilir, saçını zamanla, yavaş yavaş kırlaştıran, sakin yıllar geçirebilirdi – gerçek, elle tutulur işlerle, küçük zevklerle dolu yıllar. Bütün bu olasılıklara bir zorbanın, bir ayyaşın ezik, pasaklı karısı olmak için mi sırt çevirmişti? Kadınlar nasıl bu kadar budala, kör ve mantıksız olabiliyor, diye sordu Mary kendi kendine. Holdeki son taşı da hınçla, parçalarcasına fırçaladı; bu yolla bütün dünyayı temizleyebilir, hemcinslerinin akılsızlığını yok edebilirmiş gibi.

Enerjisini bir cinnete dönüştürmüştü; holü bitirince loş, kasvetli salona daldı, yıllardır süpürge yüzü görmemiş olan zemini süpürmeye girişti. Havalanan toz bulutu yüzüne çarparken, havı dökülmüş, içler acısı kilimi vahşice dövdü. Kendini bu tatsız faaliyete öylesine kaptırmıştı ki, salonun camına çarpan taşı duymadı; ancak bir çakıl taşı sağanağı camı çatırdattıktan sonradır ki kendine geldi; gidip camdan bakınca Jem Merlyn'in avluda, atının yanında durduğunu gördü.

Suratını astı, sırtını döndü, ama genç adam pencereye bir kez daha, bir avuç çakıl taşı fırlattı, bu kez cam gerçekten kırıldı, kırık parçalardan biri, taşla birlikte salonun zeminine düştü.

Mary ağır giriş kapısının mandalını kaldırdı, sundurmaya çıktı.

"Bu sefer ne istiyorsun?" diye sordu; dağınık saçlarından ve buruşuk, kirli önlüğünden ansızın utanarak.

Erkek onu hâlâ merakla süzüyordu, ama küstahlığından eser kalmamıştı; yaptıklarından az da olsa utandığını belirtecek kibarlığı da gösterdi.

"Az önce kabalık ettiysem, beni bağışla," dedi. "Jamaika Hanı'nda bir kadın görmeyi hiç beklemiyordum – hele senin

gibi genç bir kızı. Joss'un seni bir şehirde bulduğunu, süs bebeği, kapatması yapmak için buraya getirdiğini sandım."

Mary yeniden kızardı, sabrı taşmışçasına dudağını ısırdı. "Süslü bir halim var mı benim?" dedi küçümseme dolu bir sesle. "Şu eski önlüğüm, kaba saba ayakkabılarımla kentte pek hoş görünürdüm, herhalde. Bir çift gözü olan herkes benim bir çiftlikte büyüdüğümü anlar."

"Ah, bilemiyorum," dedi erkek kayıtsızca. "Şık bir elbiseyle yüksek ökçeli ayakkabılar giysen, saçına da bir tarak taksan, hanımefendiyim diye geçinebilirsin; Exeter gibi büyük bir yerde bile."

"Şimdi bu bir iltifat mı yani?" dedi Mary. "Teşekkür ederim, ama eski giysilerimi giymeyi ve kendim gibi görünmeyi yeğlerim."

"Haklısın, bundan çok daha kötüsü olabilirdi tabii," diye katıldı adam; Mary başını kaldırıp bakınca, onun güldüğünü gördü. Döndü, eve girmeye hazırlandı.

"Hey, gitme," dedi Jem. "Söylediğim şeyler yüzünden bu tavrı hak ettim, biliyorum, ama ağabeyimi benim kadar iyi tanısaydın, neden böyle bir hata yaptığımı çok iyi anlardın. Jamaika'da genç bir hizmetçiyle karşılaşmak tuhaf geliyor işte. Hem buraya neden geldin ki?"

Mary sundurmadaki gölgelikten onu süzdü. Ciddi görünüyordu, Joss'la arasındaki benzerlik de şimdilik uçup gitmişti. Keşke soyadı Merlyn olmasaydı diye düşündü Mary.

"Buraya Patience Teyzemin yanına geldim," dedi. "Annem birkaç hafta önce öldü, başka akrabam yok. Size bir şey söyleyeyim, Bay Merlyn; annemin hayatta olup kız kardeşinin şu halini görmediğine memnunum."

"Joss'la evli olmanın kolay bir şey olduğunu hiç sanmam," dedi adam. "Oldu bitti öfkesi burnunda biriydi, üstelik küp gibi de içer. Teyzen onunla neden evlenmiş ki? Joss, kendimi bildim bileli böyle biri. Çocukken beni çok döverdi, cesaret etse bugün de yapar."

"Galiba o parlak gözlerine aldandı," dedi Mary alayla. "Patience Teyze Helford'dayken epeyce havaiymiş, annem söyler-

di. Ona evlenme teklif eden çiftçiyi kabul etmemiş, ülkenin iç taraflarına gitmiş, orada da ağabeyinle tanışmış. Hayatının en kötü günüymüş, anlaşılan."

"Ev sahibini pek beğenmedin sanırım?" diye takıldı genç adam.

"Hayır, beğenmedim," diye yapıştırdı kız. "Çevirdiği dolaplar yetmezmiş gibi, kabadayının, zorbanın teki. Teyzemi gülen, mutlu bir kadından acınası bir köleye dönüştürmüş; bu yüzden onu yaşadığım sürece bağışlamayacağım."

Jem ıslık çalmaya başladı, atının ensesini okşadı.

"Biz Merlynler kadınlarımıza hiçbir zaman iyi davranmadık," dedi sonra. "Babam annemi yere yıkılıncaya kadar döverdi. Ama annem onu asla terk etmedi, ömrü boyunca yanında yer aldı. Babam Exeter'da asılınca, annem tam üç ay hiç kimseyle konuşmadı. Saçları üzüntüden bembeyaz oldu. Büyükannemi hatırlamıyorum, ama bir keresinde, Callington'da dedemle omuz omuza savaşmış, onu almaya gelen askerlere direnmiş; birinin parmağını öyle bir ısırmış ki, az kaldı koparıyormuş. Dedemde neyi sevdiğini bilemeyeceğim, çünkü götürüldükten sonra adam onu hiç aramamış, varını yoğunu da Tamar'ın öteki tarafında bulduğu, başka bir kadına bırakmış."

Mary susuyordu. Adamın sesindeki vurdumduymazlıktan dehşete düşmüştü. Sesinde ne utanç vardı ne de esef; o da ailenin diğer üyeleri gibi, şefkat duygusundan tamamen yoksun doğmuştu anlaşılan.

Jem birden sordu: "Jamaika'da ne kadar kalmayı tasarlıyorsun? Senin gibi genç bir kız için tam bir vakit kaybı, öyle değil mi? Burada arkadaşlık edeceğin hiç kimse yok."

"Bu benim elimde değil," dedi Mary. "Teyzemi almadan buradan gitmeyeceğim. Onu burada tek başına bırakamam; gördüklerimden sonra olmaz."

Jem eğildi, atının nalındaki bir parça çamuru temizledi.

"Bu kısa sürede ne öğrenmiş olabilirsin ki? Buranın ne kadar sakin bir yer olduğu malum."

Mary kolayca kandırılacak biri değildi. Eniştesi onu konuşturmak, neler bildiğini öğrenmek için kardeşini onun üstüne

salmış olabilirdi. Hayır, o kadar da budala değildi. Konuyu kapamak, önemsemediğini göstermek için omuzlarını silkti.

"Bir cumartesi gecesi barda enişteme yardım ettim," dedi, "düşüp kalktığı insanları hiç gözüm tutmadı."

"Tutmamıştır, eminim. Jamaika'ya gelenler, hiç terbiye alamadılar. Zamanlarının çoğunu taşra hapishanesinde geçirdiler de. Senin için ne düşündüler acaba? Benimle aynı hataya düştüklerinden eminim, şimdi de ününü ülkenin dört bir yanına yaymakla meşguldürler. Tahminimce, Joss bir dahaki sefere senin için zar atacaktır, kaybederse kendini Roughtor'ın öteki yakasında, yasak bölgelerde avlanan, pis bir avcının eyerinde bulursun."

"Böyle bir olasılık söz konusu değil," diye yapıştırdı Mary. "Birinin eyerine bindirmek için, beni önce bayıltmaları gerekir."

"İş oraya gelince, kadının baygın ya da ayık olması hiç fark etmez," dedi Jem. "Bodmin avlağının avcıları aradaki farkı anlamaz zaten." Bir kahkaha patlattı ve tıpatıp ağabeyine benzedi.

"Ne iş yapıyorsun?" diye sordu kız, ani bir merakla; sohbet ilerledikçe, ağabeyinden çok daha düzgün konuştuğunu fark etmişti.

"Ben at hırsızıyım," dedi erkek keyifle, "ama açık konuşmak gerekirse, fazla para getirmiyor. Ceplerim sürekli tamtakır. Benimle gelsene. Tam sana göre, ufak tefek bir at var elimde. Şu an Trewartha'da. Neden benimle gelip bir bakmıyorsun?"

"Yakalanmaktan korkmuyor musun?"

"Hırsızlık, kanıtlanması güç bir şeydir," diye açıkladı. "Diyelim ki bir at ağılından çıkıyor, alıp başını gidiyor, sahibi de onu aramaya başlıyor. Eh, kendin de gördün, bu araziler yaban atlarıyla, sığırlarıyla kaynıyor. Bizimkinin atını bulması o kadar da kolay olmayacaktır. Diyelim ki, atın tek ayağı beyaz, uzun bir yelesi var, kulağında da yıldız biçiminde bir leke – bunlar, arama alanını epeyce daraltır, değil mi? Böylece sahibi Launceston pazarına yollanıyor, gözlerini de dört açıyor. Ama atını bulamıyor. Oysa hayvan orada, arzı endam etmekte; bir

aracı tarafından alınıyor ve iç kısımlardan gelen birine satılıyor. Ancak yelesi kırpılmış, dört ayağı da aynı renk, kulağındaki lekeyse yıldız şeklinde değil, ince, uzun. Sahibi ona ikinci kez bakmıyor bile. Ne kadar basit, değil mi?"

"O kadar basit ki, insan neden buradan özel faytonunla, pudralı uşağınla geçip gitmediğini anlayamıyor," dedi Mary bir solukta.

"Ah, işte bu harika," dedi adam başını sallayarak. "Güzellikle beynin bir arada bulunacağına hiç inanmazdım. Paranın parmaklarımın arasından nasıl kayıp gittiğini bilsen, şaşarsın. Geçen hafta cebimde on pound vardı. Bugünse yalnızca bir şilin. O midilliyi satın almanı onun için istiyorum."

Mary kendini tutamadı, güldü. Düzenbazlığında öyle dürüst, öyle dobraydı ki, insan kızamıyordu.

"Biriktirdiğim azıcık parayı da atlara harcayamam," dedi. "Yaşlılık günlerim için saklıyorum, ayrıca Jamaika'dan kurtulabilirsem her peniye ihtiyacım olacak, orası kesin."

Jem Merlyn ciddi gözlerle ona bakıyordu; ani bir dürtüyle kıza doğru eğildi, ama önce başının üstünden arkadaki sundurmaya bir göz atmıştı.

"Bana bak," dedi. "Şu an gayet ciddiyim; sana anlattığım palavraları boş ver. Jamaika Hanı genç bir kıza uygun bir yer değil – aslında hiçbir kadına göre değil. Ağabeyimle hiçbir zaman dost olmadık, onun hakkında canımın istediğini söyleyebilirim. Öte yandan, yollarımız ayrılmış olsa da, sonuçta kardeşiz, birbirimize mahkûmuz. Ama bu pis çarka senin de kapılman için hiçbir neden yok. Neden kaçıp gitmiyorsun? Seni Bodmin'e kadar götürürüm."

Ses tonu inandırıcıydı, Mary ona neredeyse güvenecekti. Ama Joss Merlyn'in kardeşi olduğunu aklından çıkaramıyordu; kıza ihanet edebilirdi. Onunla sırdaş olmayı göze alamazdı – en azından, şimdilik. Zaman adamın kimden yana olduğunu gösterecekti.

"Yardıma ihtiyacım yok," diye karşılık verdi. "Kendime bakabilirim."

Jem eyere atladı, ayaklarını üzengilere geçirdi.

"Pekâlâ," dedi, "ısrar etmeyeceğim. Bana gerek duyarsan, evim Withy Deresi'nin karşı kıyısında. Trewartha Bataklığı'nın öteki yanında, On iki Adam Bozkırı'nın eteğinde. Bahara kadar oradayım. Sana iyi günler." Sonra, kızın herhangi bir şey söylemesine kalmadan atını mahmuzladı, yolun aşağısına doğru uzaklaştı.

Mary ağır adımlarla eve döndü. Soyadı Merlyn olmasaydı, ona güvenebilirdi. Bir dosta acilen ihtiyacı vardı; ama hancının kardeşiyle dost olamazdı. Dahası, her şey bir yana, basit bir at hırsızından, rezil bir dolandırıcıdan başka bir şey değildi. Satıcı Harry'yle diğerlerinden sadece bir parmak üstündü, o kadar. Gönül çelen, sıcak bir tebessümü, kulağı tırmalamayan bir sesi var diye, Mary'nin ona inanmasma ramak kalmıştı, oysa adam içten içe gülüyor, onunla alay ediyordu muhtemelen. Damarlarındaki kan kötüydü; Tanrının her günü yasaları çiğniyordu; kısacası, neresinden bakarsa baksın, o tartışılmaz olgudan kaçış yoktu: Joss Merlyn'in erkek kardeşiydi o. Birbirlerinden kopuk olduklarını söylemişti, ama bu bile kızın sempatisini kazanmak için söylenmiş bir yalan olabilirdi, belki de bu sohbetin tamamı barda, ağabey tarafından tasarlanmış, sahneye konmuştu.

Hayır, ne pahasına olursa olsun Mary bu meseleyi tek başına halletmek zorundaydı, hiç kimseye güvenemezdi. Jamaika Hanı'nın duvarları bile buram buram suç ve hilekârlık kokuyordu; binanın duyabileceği mesafede, yüksek sesle konuşmak demek, felakete davetiye çıkarmak demekti.

Evin içi karanlık, sessizdi. Hancı, bahçenin dibindeki çürümüş ot öbeğinin başına dönmüştü, Patience Teyze ise mutfaktaydı. Bu beklenmedik ziyaret azıcık da olsa bir heyecan yaratmış, uzun, tekdüze günü bölen bir değişiklik olmuştu. Jem Merlyn yanında dış dünyadan bir parça getirmişti; etrafı kıraç düzlüklerle kuşatılmamış, granit yarların çatık kaşlarla, tepeden bakmadığı bir dünyadan. O çekip gidince, gün de parıltısını yitirdi; gökyüzü kararda, kaçınılmaz yağmur batıdan ko-

pup geldi, tepelerin zirvelerini pusa gömdü. Kara süpürge otları rüzgârın karşısında eğildiler. Mary'yi daha sabahtan pençesine alan ters, aksi ruh hali dağılmış, yerini yorgunlukla çaresizliğin daha da körüklediği bir uyuşukluğa, hissiz bir kayıtsızlığa bırakmıştı. Önünde bitmek bilmez günler, haftalar uzanıyordu; onu çağıran şu uzun, beyaz yolun, taş duvarların ve sonsuzcasına yinelenen tepelerin dışında görülecek hiçbir şey sunmayan, upuzun bir süreç.

Jem Merlyn'i atının sırtında yol alırken hayal etti; dudaklarında bir şarkı, arada bir, topuklarıyla hayvanın böğrünü dürtüyor, başında şapka yok, rüzgâra da yağmura da aldırışsız, kendi yolunu kendisi seçerek.

Helford Köyü'ne giden yolu düşündü, nasıl döne kıvrıla uzandığını, sonra, keskin bir dönüşle nasıl suyun kıyısına ulaştığını; ördekler suların kabarmasından önce, çamurlu, sığ suda geziniyor, yukarılardaki bir tarlada bir adam ineklerine bağırıyor. Bütün bunlar ilerleme, gelişmeydi, yaşamın ayrılmaz parçalarıydı ve Mary'yi hiç mi hiç düşünmeksizin, akıp gitmeyi sürdürüyorlardı, oysa kendisi, bozamayacağı bir yemin yüzünden buraya saplanıp kalmıştı; Patience Teyze'nin mutfaktan gelen ayak sesleri de yeğenine verdiği sözü hatırlatıyor, onu uyarıyordu zaten.

Salonun camlarını bulandıran, ince, iğne uçlu yağmura baktı; orada tek başına, eli çenesinde otururken gözyaşları yağmura eşlik edercesine yanaklarından yuvarlanmaya başladı. Aldırmadı; öyle bir boş vermişlik içindeydi ki, yaşları silmedi bile; kapamayı unuttuğu kapıdan giren hava akımı, uzun bir şerit halinde kalkmış, soyulmuş olan duvar kâğıdını hışırdatıyordu. Orada bir zamanlar bir gül deseni vardı, ama artık solmuş, grileşmişti; duvarların kendisi de rutubetin etkisiyle, koyu kahverengi lekelerle kaplıydı. Mary pencereye arkasını döndü ve Jamaika Hanı'nın soğuk, ölgün atmosferi bir kefen gibi üzerine kapandı.

6

O gece arabalar yine geldi. Mary holdeki saatin ikiyi çalmasıyla uyandı, neredeyse aynı anda da aşağıdan, sundurmadan gelen ayak seslerini ve birinin alçak, sakin bir sesle konuştuğunu duydu. Yataktan yavaşça çıkıp pencereye gitti. Evet, oradaydılar; bu kez yalnızca iki at arabası vardı; hazırda bekleyen bir at ve avluda duran yarım düzine kadar adam.

Arabalar loş ışıkta ürkütücü hayaletlere benziyordu; onlar cenaze arabasıydı, adamlarsa hortlağımsı karaltılar; gündelik dünyada yeri olmayan, ama gece, avluda gerçekdışı bir karabasanın acayip, tekinsiz koreografisine göre sessizce devinen gölgeler. Korkunç, meşum bir şey vardı hepsinde; gece vakti avluya sinsice süzülen, üstü brandalı at arabalarında bile. Bu gece Mary'de bıraktıkları izlenim ilkinden de derin ve kalıcı oldu; çünkü çevirdikleri işin önemini artık kavramaya başlamıştı.

Bu yörede çalışan, Jamaika Hanı'na mal taşıyan, çaresizlikten gözü dönmüş adamlardı bunlar; buraya son gelişlerinde, içlerinden biri öldürülmüştü. Belki bu gece yine bir suç işlenecek, ucu ilmekli sicim çatıdaki kirişten bir kez daha sallanacaktı.

Avludaki sahnede ölümcül bir çekicilik vardı, Mary pencereden bir türlü ayrılamıyordu. Bu kez arabalar boş gelmişti ve hana daha önce depolanan mallardan kalanlarla yükleniyorlardı. Çalışma yöntemleri buydu demek. Han her sevkıyata, birkaç haftalığına depo görevi yapıyor, sonra, uygun bir fırsatta arabalara yeniden doldurulan mallar Tamar kıyısına taşınıp dağıtılıyordu. Yöreyi nakliyat boyunca denetim altına alabilmek, konvoyun güvenliğini sağlayabilmek için, gerçekten büyük bir örgütlenme gerekliydi; gözcüler uzun, geniş bir alana yayılmış olmalıydılar. Belki de yüzlerce kişinin bulaştığı bir işti; Penzance ve St Ives'ten, güneyde Launceston'a, Devon sını-

rına kadar. Helford'da kaçakçılıktan nadiren söz edilirdi, edildiği zaman da hoşgörülü göz kırpmalar, tebessümler eşliğinde; sanki Falmouth limanındaki bir gemiden getirilen biraz pipo tütünüyle birkaç şişe konyak, kırk yılda bir yapılan, zararsız bir savurganlıktı, insanın vicdanını rahatsız edecek bir suç değil.

Ancak bu farklıydı. Bu çirkin, gaddar bir işti, ciddi ve kanlı bir iş; Mary'nin gördüğü onca şeyden sonra, bıyık altı gülümsemelerle, göz kırpışlarla geçiştirilemeyecek kadar vahimdi. İçlerinden birinin vicdanı sızladığında, bedelini boynuna geçirilen bir ilmekle ödüyordu. Sahilden sınıra uzanan zincirde tek bir zayıf halkaya bile göz yumulamazdı; kirişten sarkan urganın açıklaması da buydu. Yabancı tereddüt etmiş ve öldürülmüştü. Jem Merlyn'in bu sabahki ziyaretinin bununla ilgisi olup olmadığını merak edince, Mary'nin yüreğini ani, beklenmedik bir hayal kırıklığı sızlattı. At arabalarının onunla aynı gün sökün etmesi, garip bir rastlantıydı doğrusu. Launceston'dan geldiğini söylemişti; Launceston, Tamar kıyısındaydı. İçi hem ona hem de kendine duyduğu kızgınlıkla doldu. Oysa, her şeye karşın, uykuya dalarken son düşüncesi, bu erkekle dost olup olamayacağıydı. Eh, bu umudu ancak bir aptal sürdürebilirdi artık. İki olay kuşkuya yer bırakmayacak bir biçimde kesişiyordu; amacın ne olduğunu anlamak hiç de zor değildi.

Jem ağabeyiyle uyuşamıyor olabilirdi, ama bu işte ikisi beraberdi. Atma atlayıp Jamaika'ya gelmiş ve bu gece konvoyu beklemesi için ağabeyini uyarmıştı. Bunda anlaşılmayacak bir şey yoktu. Sonra, iyi kötü onun da bir kalbi olduğu için, Mary'yi Bodmin'e götürmeyi önermişti. Burası genç bir kıza uygun değil, demişti. Çetenin bir üyesi olduğuna göre, bunu ondan iyi kimse bilemezdi tabii. Her bakımdan berbat, lanetli bir ortamdı, en küçük bir umut ışığı barındırmıyordu ve Mary onun tam ortasına düşmüştü, üstelik bir çocuk gibi başına kalan Patience Teyze'yle birlikte.

İki araba da dolmuştu artık, sürücüler refakatçileriyle birlikte yerlerine tırmandılar. Bu geceki gösteri fazla uzun sürmemişti.

Mary sundurmayla aynı hizada duran eniştesinin iri kafası-

nı, geniş omuzlarını görebiliyordu; elinde bir fener vardı, fenerin kafesi ışığı iyice loşlaştırıyordu. Sonra arabalar hareket etti, avludan çıkıp Mary'nin tahmin ettiği gibi sola döndü: Launceston yönüne.

Pencereden ayrıldı, yeniden yatağına girdi. Az sonra enişte-sinin merdiveni tırmandığını duydu; ayak sesleri koridorun öteki ucuna, yatak odasına doğru ilerledi. Bu gece bitişikteki konuk odasında saklanan yoktu.

Sonraki birkaç gün olaysız geçti, yolda bir tek Launceston'a giden yolcu arabası göründü; Jamaika Hanı'nın önünden korkmuş bir karafatma gibi, aceleyle geçip gitti. Bir sabah hava açtı; nefis ve gevrekti; yerde kırağı, bulutsuz gökte parlayan bir güneş. Dik yarlar masmavi göğe karşı küstahça dikiliyordu, avlağın genelde sulu ve kahverengi olan otları dondan katılaşmış, beyaz beyaz ışıldıyordu. Avludaki kuyunun üzerini ince bir buz tabakası kaplamıştı. Çamurlu zemin, ineklerin tepelediği yerlerde sertleşmiş, oluşan kabartılarda bir sonraki yağmurlara kadar silinmeyecek olan ayak izleri kalmıştı. Kuzeydoğudan hafif, nağmeli bir rüzgâr geliyordu; soğuktu.

Güneşi her görüşünde keyfi yerine gelen Mary, bu sabah çamaşır yıkamayı kararlaştırdı; elbisesinin yenlerini dirseklerine kadar sıvadı, kollarını sıcak, sabunlu suyla dolu çamaşır teknesine daldırdı; köpüklenen su, keskin, ısırgan ayaza inat, tenini tatlı tatlı okşuyordu.

Kendini iyi hissediyordu; çalışırken şarkı söylemeye başladı. Enişte-si atına atlayıp bir yerlere gitmiş, onun yokluğunda hep olduğu gibi, Mary'nin yüreğine bir özgürlük duygusu dolmuştu. Burada, arka tarafta rüzgârdan bir miktar korunuyor, geniş, sağlam bina bir paravan vazifesi yapıyordu; yıkadığı çamaşırları sıktı, bodur katırtırnağı çalısının üzerine yaydı, güneş tam üzerlerine vurduğu için, öğleye kalmaz kururlardı.

Cama hızlı hızlı vurulduğunu duyunca, başını kaldırıp baktı, teyzesinin ona el ettiğini gördü; kadının yüzü korkudan bembeyazdı.

Ellerini önlüğüne kuruladı, arka kapıya koştu. Mutfağa girer girmez, teyzesi titreyen elleriyle ona yapıştı, anlaşılmaz bir şeyler gevelemeye başladı.

"Yavaş, daha yavaş," dedi Mary. "Ne dediğini anlayamıyorum. Al, şu iskemleye otur, şu suyu da iç Tanrı aşkına. Evet, ne var?"

Zavallı kadın iskemlesinde öne arkaya uğunuyor, dudaklarını asabice ısırırken başıyla kapıyı gösteriyordu.

"North Hill'den Bay Bassat geldi," diye fısıldadı sonunda. "Onu salonun camından gördüm. Atla geldi, yanında bir beyefendi daha var. Ah Tanrım, ah Tanrım, ne yapacağız şimdi?"

O konuşurken, giriş kapısı sertçe dövüldü; bir duraklama oldu, bunu gök gürlemesini andıran yumruklar izledi.

Patience Teyze yüksek sesle inledi; tırnaklarını kemiriyor, koparıyordu. "Neden geldi buraya?" diye çığırdı. "Daha önce hiç gelmemişti. Hep uzak durmuştu. Bir şey duymuş olmalı, evet, duydu biliyorum! Ah, Mary, ne yapacağız? Ne diyeceğiz?"

Mary hızla düşündü. Çok güç bir durumdaydı. Gelen gerçekten Bay Bassat ise ve kanunu temsil ediyorsa, enişte'sini ele verme fırsatı ayağına gelmiş demekti. Adama arabaları, geldiğinden beri burada gördüklerini anlatabilirdi. Sonra başını eğdi, iskemlede oturan, tir tir titreyen kadına baktı.

"Mary, Mary, yüce Tanrı adına yardım et, ona ne diyeceğimi söyle," diye yalvardı Patience Teyze; yeğeninin elini tuttu, yüreğine götürdü.

Kapı şimdi aralıksız dövülmekteydi.

"Beni dinle," dedi kız. "Onları içeriye almak zorundayız, yoksa kapıyı kıracaklar. Kendini topla. Herhangi bir şey söylemeniz gerekmiyor. Joss Enişte'nin burada olmadığını, bir şey bilmediğini söyle. Ben de seninle geleceğim."

Kadın korkudan çıldırmış, yabani gözlerle ona bakıyordu.

"Mary," dedi, "Bay Bassat sana ne bildiğini sorarsa, sakın yanıt verme, oldu mu? Sana güvenebilirim, değil mi? Ona arabalardan bahsetmeyeceksin, söz mü? Joss'un başı derde girerse, kendimi öldürürüm, Mary."

Bunun üzerine, tartışılacak bir şey kalmadı. Mary teyzesine

acı çektirmektense yalan söyleyecek, ölümüne direnecekti. Düştüğü durum ne kadar ironik olsa da, bu meseleyi hemen halletmesi gerekiyordu.

"Hadi, gidip kapıyı açalım," dedi. "Bay Bassat'ı daha fazla bekletemeyiz. Korkma, tek kelime etmeyeceğim."

Birlikte hole çıktılar, Mary giriş kapısının ağır sürgüsünü kaldırdı. Sundurmada iki adam duruyordu. Biri atından inmişti, kapıyı yumruklayan oydu. Öteki iriyarı bir adamdı, sırtında kalın bir ceketle bir pelerin vardı; cins, doru atının eyerinde beklemekteydi. Şapkasını kulaklarına kadar indirmişti, ama Mary açık havanın yıprattığı, çizgilerle kaplı yüzünü yine de görebiliyordu; elli yaşlarında olduğunu tahmin etti.

"Biraz daha oyalansaydınız bari!" diye seslendi oturduğu eyerden. "Konukların pek hoş karşılanmadığı anlaşılıyor. Mal sahibi evde mi?"

Patience Merlyn eliyle yeğenini dürttü, o da adama karşılık verdi. "Bay Merlyn evde değil, efendim. İçecek bir şeyler ister miydiniz? Bara geçerseniz, size memnuniyetle hizmet ederim."

"Bırak şimdi içeceği!" diye tersledi adam. "Bunun için Jamaika Hanı'na gelecek değilim. Patronunla konuşmak istiyorum. Hey, sen, patronun karısı değil misin? Ne zaman döner kocan?"

Patience Teyze hafif bir reverans yaptı. "Saygılarımla, Bay Bassat," dedi, doğal olmayacak kadar yüksek, duru bir sesle; ezberden şiir okuyan bir çocuk gibi. "Kocam kahvaltıdan hemen sonra ayrıldı; akşamdan önce döner mi, gerçekten bilemiyorum."

"Hıh," diye homurdandı silahtar, "işte bu çok kötü, lanet olsun! Joss Merlyn'le konuşacağım bir şey vardı. Şimdi bana bakın, hanımefendi, değerli kocanız Jamaika Hanı'nı rezilliğine yaraşır biçimde, benden gizli, bana kazık atarak satın almış olabilir, şimdi bunlara yeniden girecek değilim, ama kesinlikle kabul etmeyeceğim bir şey var, o da bu civardaki, sahip olduğum toprakların adının kirlenmesidir; burası taşrada dönen her türlü rezil, lanetli dalaverenin merkezi olmayacak, buna izin vermeyeceğim!"

"Ne demek istediğinizi kesinlikle anlamıyorum, Bay Bassat," dedi Patience Teyze; dudaklarıru büzüyor, ellerini ovuşturuyordu.

"Hadi canım, o kadar da aptal değilim," diye atıldı silahtar. "Burayı uzun zamandır gözlüyorum. Hiçbir evin adı durup dururken kötüye çıkmaz, Bayan Merlyn; Jamaika Hanı'nın pis kokusuysa ta sahile kadar ulaşıyor. Bana numara yapmayın. Richards, gel atımı tut, aklı çok karıştı zavallının."

Giysilerinden uşak olduğu anlaşılan öteki adam koşup dizginleri tuttu, Bay Bassat iri cüssesiyle yere atladı.

"Madem geldim, bari etrafa bir göz atayım," dedi. "Hemen söyleyeyim, beni durdurmaya çalışmayın, yararı olmaz. Ben bir devlet görevlisiyim ve arama yetkim var." İki kadını itekleyip yürüdü, küçük antreye girdi. Patience Teyze onun önünü kesmek istercesine hareketlendi, ama Mary kaşlarını çattı, başını olumsuz anlamda salladı. "Bırak gitsin," diye fısıldadı. "Şimdi engellemeye kalkarsak, daha çok sinirlendiririz."

Bay Bassat hoşnutsuzlukla çevresini süzüyordu. "Hey Tanrım," diye haykırdı, "burası bir kabir gibi kokuyor. Buraya ne yaptınız Tanrı aşkına? Jamaika hep biraz hantal, yalın bir yerdi, fakat bu resmen yüz karası. Üstelik bomboş, tek bir eşya koymamışsınız."

Salonun kapısını hışımla açtı, binici kırbacıyla nemli duvarları gösterdi. "Bunu durdurmazsanız tavan tepenize çöker. Hayatımda böyle şey görmedim. Hadi, Bayan Merlyn, önüme düşün de yukarı çıkalım." Benzi atmış, korku içindeki Patience Teyze merdivene yöneldi; gözleri güç almak istercesine yeğeninkileri arıyordu.

Sahanlığa açılan odalar adamakıllı incelendi. Silahtar tozlu köşelere merakla baktı, eski çuvalları kaldırdı, patatesleri dürtükledi; bu arada da sürekli öfke ve tiksinti nidaları çıkarıyordu. "Şimdi buna han mı diyorsunuz? Burada bir kediyi bile yatıramazsınız. Tam bir mezbele; baştan ayağa çürümüş. Amaç ne, ha? Dilinizi mi yuttunuz, Bayan Merlyn?"

Biçare kadın yanıt verecek durumda değildi; başını sallıyor,

dudaklarını kemiriyordu; Mary her ikisinin de, sıra aşağıdaki kapalı odaya geldiğinde neler olacağını merak ettiğinin farkındaydı.

"Görünüşe bakılırsa, hancının eşi bir anda sağır-dilsiz kesildi," dedi silahtar, kupkuru bir sesle. "Peki ya sen, genç bayan? Senin söyleyecek bir şeyin var mı?"

"Buraya daha yeni geldim," diye yanıtladı Mary. "Annem öldü, ben de teyzemle ilgilenmeye geldim. Sizin de görebileceğiniz gibi, sağlığı pek iyi değil. Sinirleri bozuk, bir anda altüst olabiliyor."

"Onu suçlamıyorum, böyle bir yerde yaşarken..." dedi Bay Bassat. "Eh, burada görülecek bir şey kalmadı, şimdi beni lütfen yeniden aşağıya götürün ve şu penceresi tahtayla kapatılmış olan odayı gösterin. Avludayken gözüme çarpmıştı; içini görmek istiyorum."

Patience Teyze diliyle dudaklarını yaladı, Mary'ye baktı. Konuşacak halde değildi.

"Çok özür dilerim, efendim," dedi Mary, "ama geçidin sonundaki eski sandık odasını kastediyorsanız, ne yazık ki kapısı kilitli. Anahtarı eniştemde, nereye koyduğunu da bilmiyorum."

Adam bir onu, bir ötekini kuşkuyla süzdü.

"Peki ya siz, Bayan Merlyn? Kocanızın anahtarları nereye koyduğunu siz de mi bilmiyorsunuz?"

Patience Teyze başını salladı. Silahtar öfkeli bir homurtu saldı, topuklarının üzerinde döndü. "Eh, bunu kolayca halledebiliriz. Kapıyı kırmak hiç mesele değil." Sonra uşağını çağırmak için avluya çıktı. Mary teyzesinin elini okşadı, kadını kendine doğru çekti.

"Kendini tut, böyle titreme," diye fısıldadı telaşla. "Kim olsa, bir şeyler sakladığını anlar. Tek şansın, aldırmaz görünmek... İstediği yere bakabilirmiş, umurunda değilmiş gibi davranmalısın."

Bay Bassat birkaç dakika sonra Richards denen adamla döndü; uşak, bir şeyleri devirme fikri pek hoşuna gitmiş gibi sırıtıyordu, elinde de ahırda bulduğu, paslı, demir bir çubuk vardı; kapıya onunla yüklenecekti anlaşılan.

Teyzesi için bu kadar kaygılı olmasaydı, Mary sahneyi eğlenerek izlerdi. Kapalı odayı ilk kez görmüş olacaktı. Yapılacak keşfe teyzesinin, hatta kendisinin de bulaşacak olması onda karışık duygular uyandırıyor, bu konuda tamamen, kesinlikle masum olduklarını kanıtlamanın ne kadar güç olacağını ilk kez ayrımsıyordu. Teyzesi böyle inatla, körlemesine kocasının yanında savaşırken, ne kadar direnseler, karşı çıksalar da, kimse inanmazdı onlara.

Dolayısıyla, Bay Bassat'la uşağının kol demirini iki ucundan tutup kapının kilidine var güçleriyle indirişlerini seyrederken, bir hayli heyecanlandı. Kapı bir-iki dakika direndi, darbelerin sesi evde yankılandı. Sonra tahtada bir yarık açıldı, bir çatırtı duyuldu ve kapının kanadı ardına kadar açıldı. Patience Teyze küçük, acı bir çığlık attı, silahtar onu yana itip odaya daldı. Richards demir çubuğa dayanmış, alnındaki teri silmekteydi; Mary onun omzunun üstünden odayı görebiliyordu. Karanlıktı, elbette; tahta çakılmış, çuvalla örtülmüş camlar ışığın odaya sızmasını engelliyordu.

"Biriniz bir mum getirsin," diye bağırdı silahtar. "Burası zifiri karanlık." Uşak cebinden iyice küçülmüş bir mum çıkardı, kibritle yaktı. Mumu efendisine uzattı, o da alıp yukarıya kaldırdı, odanın ortasına doğru ilerledi.

Bir an bir sessizlik oldu, adam ışığı odanın köşelerine tuttu, dilini can sıkıntısı ve hayal kırıklığıyla şaklattı, sonra arkasındaki küçük gruba döndü.

"Hiçbir şey yok," dedi. "Kesinlikle hiçbir şey. Hancı beni bir kez daha atlattı."

Bir köşedeki çuval yığının dışında oda bomboştu. Toz içindeydi, duvarlarda bir erkek elinden bile büyük örümcek ağları vardı. Tek bir mobilya yoktu, şöminenin önüne taş yığılmıştı; zemin tıpkı dışarıdaki koridor gibi, taş döşeliydi.

Çuval destesinin üzerinde uzun, büklümlü bir sicim duruyordu.

Sonra silahtar omuzlarını silkti, yeniden koridora çıktı.

"Eh, Bay Joss Merlyn bu kez kazandı," dedi. "Odada bir ke-

diyi bile öldürmeye yetecek kanıt yok. Yenildiğimi kabul ediyorum."

Peşindeki iki kadınla birlikte giriş holüne yöneldi, sonra sundurmaya çıktı, ahırdaki atları getirmeye giden uşağını beklemeye başladı.

Kırbacıyla çizmelerine vuruyor, aksi bir suratla tam karşıya bakıyordu. "Şansınız yaver gitti, Bayan Merlyn," dedi. "Şu kahrolası odanızda tahmin ettiğim şeyi bulsaydım, yarın bu vakit kocaruz ilçe hapishanesinde olacaktı. Maalesef..." Cümlesini yarıda bıraktı, bir kez daha dilini esefle şaklattı.

"Acele etsene, Richards, hadi!" diye seslendi. "Günümün kalanını da ziyan etmeye niyetim yok. Ne halt ediyorsun orada?"

Uşak ahırın kapısında göründü, yularından tuttuğu iki atı çekiyordu.

"Şimdi, beni dinle," dedi Bay Bassat, kırbacını Mary'ye doğru uzatarak. "Teyzenin dili tutulmuş olabilir, hatta diğer duyuları da, ama senin dilimizi yeterince anladığını umuyorum. Şimdi bana, enişten çevirdiği dolaplardan tamamen habersiz olduğunu söylüyorsun, öyle mi? Buraya hiç gelen giden olmuyor yani; gündüz ya da gece?"

Mary doğruca onun gözlerinin içine baktı. "Ben kimseyi görmedim," dedi.

"O kapalı odaya daha önce hiç bakmadın mı?"

"Hayır, bir kez bile."

"Sence neden kilitli tutuluyor?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Geceleri hiç avludan gelen tekerlek sesi duymadın mı?"

"Uykum çok ağırdır. Top patlasa uyanmam."

"Enişten buradan ayrılınca nereye gidiyor?"

"Bilmiyorum."

"Kralın anayolunda bir han işletip de kapıyı sürgülemek, yoldan geçenlere sımsıkı kapamak sana hiç garip gelmiyor mu?"

"Eniştem çok garip bir insan."

"Hem de nasıl. Allahın belası o kadar garip ki, taşra halkı tıpkı babası gibi onun da asıldığını görmeden rahat bir uyku çekemeyecek. Bu söylediğimi kendisine aynen ilet."

"İletirim, Bay Bassat."

"Bu ıssız yerde, kimsiz kimsesiz, yarı deli bir kadından başka hiç kimsen olmadan yaşamaya korkmuyor musun?"

"Zaman geçiyor."

"Ağzın da pek sıkı, öyle değil mi genç bayan? Eh, akrabaların hayırlı uğurlu olsun sana. Kızlarımdan birini Jamaika Hanı'nda, Joss Merlyn gibi bir adamın yanında görmektense, mezarda görmeyi yeğlerim."

Arkasını döndü, atına bindi, dizginleri aldı. "Bir şey daha," diye seslendi eyerden. "Enişte'nin erkek kardeşini gördün mü hiç? Jem Merlyn, Trewartha'dan?"

"Hayır," dedi Mary hiç duraksamadan. "Buraya hiç gelmez."

"Ah, gelmez demek? Pekâlâ, bu sabahlık bu kadar yeter. Size iyi günler." Sonra, iki atlı avludan çıktı, yolu indi, ilerideki tepenin yamacında gözden yitti.

Patience Teyze çoktan mutfağa girmiş, bir iskemleye çöküp kalmıştı.

"Aman, kendine gel artık," dedi Mary bıkkınlıkla. "Bay Bassat gitti, hem de hiçbir şey öğrenemeden... Yüzünden düşen bin parçaydı, gördün. Odayı leş gibi konyak kokarken bulsaydı, işte o zaman oturup bir güzel ağlamamız gerekirdi. Göründüğü kadarıyla, Joss Enişte'yle ikiniz tertemiz etmişsiniz orayı."

Kendine bir bardak su doldurdu, bir solukta içti. Haklı olarak, tepesi fena halde atmıştı. Eniştesini kurtarmak için yalan söylemişti, hem de her bir zerresi onu ele verme arzusuyla kıvranırken. Yasaklı odayı sonunda görebilmiş, birkaç gece önce gelen ve güzelce yüklenen arabalar yüzünden, odanın boş oluşuna hiç şaşırmamıştı; ama çatıdan sarkarken gördüğü o iğrenç urganla burun buruna gelivermek, son derece ağır bir darbe olmuştu. Ve sırf teyzesinin hatırına, susmak zorunda kalmıştı. Allah kahretsin, dedi içinden. O artık bir suç ortağıydı; kendini bu işe bulaştırmıştı ve bunun geriye dönüşü yoktu. Şöyle ya da böyle, Jamaika örgütünün bir üyesiydi artık. İkinci suyunu içerken, alayla düşündü: 'Sonunda kendimi eniştemin yanın-

da, ipte sallanırken bulacağım.' Giderek artan bir öfkeyle, salt onun için değil, kardeşi Jem için de yalan söylediğini düşündü. Evet, Jem Merlyn de teşekkür borçluydu ona. Onun hakkında neden yalan söylediğini bilmiyordu. Jem, kızın ona arka çıktığını büyük bir olasılıkla öğrenemeyecekti zaten; öğrense de önemsemezdi herhalde.

Patience Teyze ateşin karşısında hâlâ uğunuyor, inildiyordu, fakat Mary onu avutacak halde değildi. Bu aile için bugünlük yeterince şey yapmıştı, ayrıca kendi sinirleri de çökme noktasındaydı. Mutfakta bir dakika daha kalacak olursa, sinirden avaz avaz haykırabilirdi. Kümesin yanındaki tarha, çamaşır teknesinin başına döndü, ellerini artık buz gibi olmuş gri, sabunlu suya hiddetle daldırdı.

Joss Merlyn öğlen yemeğinden hemen önce döndü. Mary onun evin ön tarafından mutfağa girdiğini ve karısının anlaşılmaz laf kalabalığıyla karşılandığını duydu. Olduğu yerden, çamaşırların başından ayrılmadı; Patience Teyze'nin olup biteni kendi usulünce nakletmesini bekleyecekti; erkek duyduklarını doğrulatmak için seslenirse, o zaman girerdi içeriye.

Aralarında ne geçtiğini duyamıyordu, ama teyzesinin sesi tiz, cırtlak çıkıyor, enişteşi de arada bir, bir soru sormak için sertçe onun sözünü kesiyordu. Biraz sonra adam pencereden Mary'yi çağırdı, o da kalkıp içeriye girdi. Adam bacaklarını ayırmış, ocağın önünde duruyordu; yüzü fırtına kadar kararmıştı.

"Hadisene!" diye haykırdı. "Anlat bakalım. Öyküyü bir de senden dinleyelim. Teyzenin ağzından abuk sabuk bir sözcük selinden başka bir şey alamadım; bir saksağan çok daha anlamlı konuşurdu. Burada neler dönüyor be? Bir öğrenebilsem."

Mary sabahleyin olanları özenle seçilmiş birkaç sözcükle, sakince aktardı. Hiçbir şeyi atlamadı (Jem'le ilgili soru hariç); Bay Bassat'ın sözleriyle bitirdi: Joss Merlyn tıpkı babası gibi asılıncaya kadar, kimse rahat edemeyecekti.

Erkek sessizce dinledi, kız bitirince de yumruğunu mutfak masasına indirip bir küfür savurdu, iskemlelerden birini bir tekmede mutfağın öteki ucuna yolladı.

"Kahrolası sinsi herif, aşağılık piç!" diye kükredi. "Evime böyle dalmaya hiçbir hakkı yok. Devlet memurluğu, arama izni filan, hepsi blöf, sizi geri zekâlı budalalar; öyle bir yetkisi yok. Tanrı şahit, ben burada olsaydım, onu North Hill'e öyle bir yollardım ki, kendi karısı bile tanıyamazdı; tanısa bile, hiçbir işine yaramazdı artık. Tanrı cezasını versin! Bassat'a bu ülkeyi kimin yönettiğini öğreteceğim, ona ayaklarımı öptüreceğim! Sizi korkuttu, öyle mi? Bir daha bu numaralara kalkışırsa, evini yakar, başına yıkarım onun."

Joss Merlyn avazı çıktığı kadar bağırıyordu, çıkardığı gürültü sağır ediciydi. Mary onun bu halinden korkmuyordu, hepsinin kuru gürültü, boş caka olduğunun farkındaydı; adam asıl sesini alçalttığı, fısıldadığı zaman tehlikeliydi. Bütün bu yaygaraya karşın, Mary onun korktuğunu görebiliyordu; özgüveni fena halde sarsılmıştı.

"Yiyecek bir şey verin bana," dedi. "Yeniden gitmem gerekiyor, yitirilecek zaman yok. Mızıldanmayı kes, Patience, yoksa suratını dağıtırım. Sana gelince, Mary; bugün iyi iş çıkardın, bunu unutmayacağım."

Yeğeni gözlerini onun gözlerine dikti. "Bunu senin için yaptığımı sanmıyorsun, öyle değil mi?"

"Neden yaptığın umurumda bile değil, önemli olan sonuç," diye hırladı adam. "Aslında Bassat gibi burnunun ucunu bile göremeyen bir budala, zaten bir şey bulamazdı; kafası yanlış yerde doğmuş. Bana şu ekmekten kalın bir parça verin, sonra da çenenizi kapayıp masanın ucuna, ait olduğunuz yere ilişin."

Kadınlar sessizce yerlerini aldılar, o da yeni bir olay yaratmadan karnını doyurdu. Yemeği biter bitmez doğruldu, tek sözcük etmeden ahıra yollandı. Mary onun atını çıkarıp hemen yola düşeceğini sanıyordu, ama adam bir-iki dakika sonra mutfağa döndü, arka kapıdan geçip bahçeye çıktı, araziyi bölen çitin üstünden atladı. Mary onun geniş adımlarla avlağı geçtiğini, Tolborough Kayası ile Codda'ya giden dik yokuşu indiğini gördü. Bir an duraksadı, ansızın aklına düşen fikrin akıllıca olup olmadığını tarttı, sonra teyzesinin üst kattan gelen ayak seslerini duyunca, kararını verdi. Yatak odasının kapısının ka-

panmasını bekledi, önlüğünü çıkarıp attı, kalın şalını duvardaki kancadan aldı, enişteşinin peşinden tarlaya koştu. Yokuşu inince taş duvarın dibine çömeldi, adamın siluetinin ufuk çizgisini kesmesini, sonra da gözden yitmesini bekledi, kalkıp koşmaya başladı; sert çayırların, kayaların arasından ilerliyor, adamın izini sürüyordu. Hiç kuşku yok ki anlamsız, delice bir girişimdi, üstelik tehlikeliydi de, ama Mary pervasız, her şeyi göze alabilecek bir ruh halindeydi; bütün sabah kendini tuttuktan sonra, içindeki gerilimi şöyle ya da böyle boşaltmak zorundaydı.

Niyeti Joss Merlyn'i göz hapsinde tutmak, tabii kendini göstermeden, izlemekti; böylece gizli göreviyle ilgili bir şey öğrenebilirdi bekli. Silahtarın Jamaika'ya yaptığı ziyaret, hancının planlarını değiştirmesine neden olmuştu, Mary bundan emindi; birden, üstelik yaya olarak yola düşmesi, Batı Bozkırı'nın ortasından geçmesi bununla ilintiliydi. Saat henüz bir buçuktu, yürüyüş için harika, mükemmel bir hava vardı. Mary kalın, sağlam ayakkabıları ve bileğine gelen, kısa eteğiyle bu pürüzlü, taşlı arazide fazla zorlanmıyordu. Toprak yeterince kuruydu –kırağı, yüzeyi sertleştirmişti–, Helford sahilinin ıslak çakıllarına, çiftliğin avlusundaki kalın balçığa alışık olduğundan, kıraç arazideki bu hızlı yürüyüşe bana mısın demiyordu. Daha önce yaptığı gezintilerde epeyce bilgilendiği için, yüksek araziden ayrılmamaya dikkat ediyor, enişteşinin izlediği yolu elinden geldiğince takip etmeye çalışıyordu.

Ne kadar çetin bir görev üstlendiği, ancak birkaç kilometre sonra dank etti. Görünmek istemiyorsa, aralarında uzunca bir mesafe bırakmak zorundaydı, adamsa öyle hızlı bir tempoda, öyle geniş adımlarla ilerliyordu ki, Mary az sonra iyice geride kalacağını anladı. Codda Kayası geçildi, adam batıya, Brown Willy'nin eteğindeki alçak araziye yöneldi; uzun boyuna karşın, kahverengi bir şerit halinde uzanan bozkırda küçük, siyah bir noktadan farksızdı.

Üç yüz küsur metrelik bir tepeyi tırmanacağını anlamak, Mary için bayağı bir şok oldu; durdu, ter içindeki yüzünü sildi. Saçlarını çözdü, esinti saçlarını havalandırınca, biraz ferahladı.

Enişte sinin, bu aralık ikindisinde, Bodmin Bozkırı'ndaki en yüksek tepeye tırmanmayı neden seçtiğini anlayamamıştı, ama buraya kadar geldiğine göre, çektiği sıkıntının karşılığını almaya kararlıydı; yeniden, daha hızlı bir tempoyla yola koyuldu.

Ayağının altındaki toprak şimdi ıslaktı, çünkü sabahki don erimiş, suya kesmişti; karşısında uzanan alçak düzlüğün tamamı, kış yağmurları yüzünden yumuşamış, sararmıştı. Rutubet, soğuk ve yapış yapış bir kararlılıkla ayakkabılarının içine işliyordu, eteğinin ucu da yer yer çamurlanmış, hatta yırtılmıştı. Eteğini tutup kaldırdı, kat yerini de saçından çözdüğü kurdeleyle beline bağladı. Enişte siyle arayı açmamaya özen gösteriyordu, fakat adam alçak arazinin bu en kötü kısmını, köklü bir alışkanlığın verdiği inanılmaz bir süratle geçivermişti; Mary onun karaltısını fundalıkların ve Brown Willy'nin eteğindeki iri kayaların arasmdan hayal meyal seçebiliyordu. Sonra, granit yardaki bir çıkıntının ardında gözden kayboldu; görünmez oldu.

Çamurlu araziyi geçmek için hangi patikayı kullandığını anlamak olanaksızdı; bir anda karşı tarafta belirmiş, sonra da yok olmuştu; Mary çamura bata çıka, güç bela ilerledi. Bunun aptalca bir çaba olduğunun farkındaydı, ama körlemesine, ahmakça bir inat onu devam etmeye zorluyordu. Enişte sini kupkuru giysilerle bataklıktan geçiren gizemli yoldan habersiz olsa da, bu tehlikeli araziden kaçınmak için geniş bir daire çizecek kadar kafası çalışıyordu; üç kilometre kadar aksi yönde ilerledikten sonra, görece güvenli bir biçimde bataklık bölgeyi aşmayı başardı. Artık hiçbir umudu kalmamıştı, enişte sini bulmak gibi bir ihtimal söz konusu değildi.

Yine de, Brown Willy'ye tırmanmaya koyuldu; ıslak yosunlarda, taşlarda kayıyor, tökezliyordu; canını dişine takmış, her dönemeçte gözünü daha da yıldıran, keskin dönüşlü, dik granit zirveleri tırmanmaktaydı, arada bir, onun sesinden ürken bir dağ keçisi bir kayanın arkasına kaçıyor, ayağını yere sürterek, dikkatle onu süzüyordu. Batıdan kopup gelen bulutlar aşağıdaki düzlüklere kayan, değişen gölgeler düşürüyordu; sonra güneş onların arkasına gizlendi.

Ortalık alabildiğine sessizdi. Bir keresinde, tam ayağının di-

binden bir kuzgun havalandı, tiz bir sesle haykırdı; geniş, siyah kanatlarını çırparak, hırçın, şikâyetçi çığlıklarla altındaki toprağa ani dalışlar yaparak uzaklaştı.

Mary Brown Willy'nin zirvesine ulaştığında, akşam bulutları tepede, iyice yukarılarda toplanmış, dünyayı gri renge boyamıştı. Uzaklardaki ufuk çizgisi akşam alacasında silinmeye yüz tutmuştu, aşağıdaki düzlükten ince, beyaz bir pus yükselmekteydi. Kayaya en dik, en çetin yamacından tırmanmakla, neredeyse bir saat kaybetmişti, yakında hava iyice kararacaktı. Bu gözü pek serüven hiçbir işe yaramamıştı, çünkü göz erimin-de, görebildiği mesafede tek bir canlı yoktu.

Joss Merlyn çoktan kaybolmuştu; belki de kayaya hiç tırmanmamış, eteğini izleyerek, çalıları yararak, daha küçük kayaları aşarak, tek başına, görülmeksizin, doğuya ya da batıya, kafasına koyduğu iş her neyse onu halletmeye yollanmıştı – daha ilerideki tepelerin katmanları onu gözlerden güzelce gizlemişti.

Mary'nin onu bulması olanaksızdı artık. Şimdi en akıllıcası, kayalığı mümkün olan en kısa yoldan, en hızlı biçimde inmekti; aksi halde bozkıra erkenden çöken kış karanlığına kalabilirdi: Katran karası çalılardan başka yastığı, asık yüzlü granit yarlardan başka sığınağı olmaksızın. Aralık ayında, üstelik akşamüstü bu kadar uzaklaşmakla aptallık etmişti; Bodmin Bozkırı'nda alacakaranlığın fazla uzun sürmediğini tecrübelerinden biliyordu. Karanlık buraya hızla, ansızın çökerdi; önceden uyarmaksızın, güneşi bir anda ortadan kaldırarak. Sis de tehlikeliydi; nemli topraktan bir bulut halinde kalkar, bataklığın çevresini beyaz bir barikat gibi çevirirdi.

Cesareti kırılmış, bütün heyecanını yitirmiş bir halde, kayanın sarp yüzünden çabuk çabuk inmeye koyuldu; bir gözü aşağıdaki bataklıkta, bir gözü de her an tepesine çökmekle tehdit eden karanlıktaydı. Tam altında bir havuzcuk ya da bir pınar vardı, sonunda denize ulaşan Fowey Nehri'nin kaynağı olduğu söylenirdi ve ne pahasına olursa olsun uzak durulmalıydı, çünkü çevresi balçıktı, alabildiğine tehlikeliydi, derinliğiyse bilinmiyordu.

Kaynağa yaklaşmamak için sol tarafındaki patikayı izledi, ama düzlüğe ulaşmayı, o görkemli başını yapayalnız bir ihtişam içinde havaya dikmiş olan Brown Willy'yi geride bırakmayı başardığında, pus da karanlık da bozkıra çoktan çökmüş, Mary ise yön duyusunu tamamen yitirmişti.

Şimdi, ne olursa olsun aklını başına toplamalı, içinde giderek büyüyen paniğe geçit vermemeliydi. Pus sayılmazsa, güzel bir akşamdı, hava fazla soğuk değildi; onu sonunda eve ulaştıracak bir yol bulamaması için hiçbir neden yoktu.

Yüksek araziden ayrılmadığı sürece bataklık tehlike yaratmazdı; böylece eteğini bir kez daha beline bağladı, şalını omuzlarına sıkıca düğümleyip yola koyuldu; düzenli, sabit bir tempoyla yürüyor, kuşkulandığı yerlerde ayağıyla toprağı yokluyor, tabanına yumuşak, fazla uysal gelen ot öbeklerinden kaçınıyordu. Birkaç kilometre sonra, bilmediği bir yönde, körlemesine ilerlediğini anladı, çünkü önü ansızın bir dere tarafından kesilmişti, oysa gelirken dereden filan geçmemişti. Suyun kıyısını izlemek onu bir kez daha alçak araziye ve bataklığa götürecekti, bunun üzerine hiç düşünmeden, karşıya geçmek üzere dereye girdi, dizlerine kadar suya battı. Ayakkabılarıyla çoraplarının ıslanmasını dert etmedi; su daha derin olmadığı için şanslıydı, çünkü o zaman yüzmesi ve yola buz kesmiş bir bedenle devam etmesi gerekecekti. Şimdi, karşısındaki arazi yükselmeye başlamıştı, buysa harikaydı, sert, sağlam toprakta yürümek demekti; cesur, kararlı adımlarla eğimli arazinin ortasına daldı, ona sonsuzluk gibi gelen bir süre ilerledi, sonunda karşısına, hafif sağa kıvrıldıktan sonra dümdüz uzanan bir patika çıktı. Üzerindeki tekerlek izlerine bakılırsa, buradan şu ya da bu zamanda, en az bir tane at arabası geçmişti ve bir arabanın gittiği yere Mary de gidebilirdi. En kötü kısmı geride kalmıştı; şimdi, asıl büyük korkusundan kurtulunca, kendini birden güçsüz, yorgun hisseder olmuştu; üzerine umarsız bir bitkinlik çökmüştü.

Bacakları, eklemleri ağırlaşmıştı, kıza ait olmayan uzuvları zorla, güçlükle taşır gibiydiler; gözleriyse çökmüş, kafatasının içine gömülmüştü sanki. Ağır ağır yürümeyi sürdürdü; başı

önde, kolları iki yana sarkık; Jamaika Hanı'nın uzun, gri bacaları, var oldukları günden beri belki de ilk kez birine rahatlatan, kucak açan bir görüntü sunacaklardı. Patika şimdi genişlemişti, az sonra da bir kavşak oluşturdu; yol ikiye ayrılıyor, biri sağa biri sola gidiyordu; Mary durdu, birkaç dakika kararsızca, hangisine sapacağını bilemeden bekledi. Aynı anda bir atın karanlığın içinden, sol yandan gelen hırıltılarını duydu; solukları derin, kesikti; insafsızca koşturulmuş gibi.

Toynakları yerdeki keseğin üzerinde boğuk bir gümbürtü çıkarıyordu. Bu beklenmedik seslerden sinirleri gerilen Mary yolun ortasında bekledi; az sonra, pusun içinden çıkan atla sırtındaki binicisi, tam karşısında belirdi; akşam alacasında, gerçeklikten uzak, iki hayaletimsi karaltı. Binici Mary'yi görünce irkildi, ona çarpmamak için dizginlere asıldı.

"Hey," diye seslendi, "kim var orada? Başın dertte mi?"

Eyerden eğilip dikkatle baktı, şaşkınlık dolu bir çığlık attı: "Bir kadın! Burada ne işin var Tanrı aşkına?"

Mary uzanıp yuları tuttu, yerinde duramayan, huzursuz atı sakinleştirdi.

"Beni anayola çıkarabilir misiniz?" diye sordu. "Evden kilometrelerce uzaktayım, üstelik yolumu kaybettim."

"Rahat dur," dedi adam atına. "Dur dedim! Nereden geliyorsun? Sana elbette yardım ederim."

Sesi alçak, nazikti; Mary onun düzgün, efendi biri olduğunu görebiliyordu.

"Jamaika Hanı'nda yaşıyorum," dedi, der demez de pişman oldu. Artık kıza yardım filan etmezdi; bu ad, atını mahmuzlaması, kızı da sorunuyla baş başa bırakması için yeter de artardı. Çenemi tutmalıydım, diye düşündü; aptallık etmişti.

Adam, tam da Mary'nin beklediği gibi, bir an sustu, ama yeniden konuştuğunda sesi değişmemişti, eskisi kadar yumuşak, tatlıydı.

"Jamaika Hanı," dedi. "Korkarım, yoldan epeyce sapmışsın. Tam aksi yönde yürümüş olmalısın. Şu an, Hendra Otlakları'nın karşı tarafındasın, biliyorsun."

"Bu benim için hiçbir anlam ifade etmiyor ki... Bu tarafa da-

ha önce hiç gelmedim; bir kış günü, üstelik öğleden sonra bu kadar uzaklaşmakla hata ettim. Bana doğru yönü gösterirseniz, minnettar kalırım; şoseye çıktıktan sonrasını kendim halledeRim."

Adam bunu bir an tarttı, sonra eyerden yere atladı. "Yorgunluktan bitmişsin," dedi, "bir adım daha atacak halin kalmamış; dahası, seni bir başına bırakamam. Köyden fazla uzak değiliz, seni oraya götüreceğim. Ayağını ver de, binmene yardım edeyim." Bir dakika sonra Mary eyerin üzerindeydi, adam da arkasında, dizginleri tutmaktaydı. "Böylesi daha iyi, değil mi?" dedi. "Avlakta uzun ve zorlu bir yürüyüş yapmışsın. Ayakkabıların sırılsıklam, eteğinin ucu da. Benimle eve gel; üstünü başını kurutup biraz dinlenirsin; karnını da doyurduktan sonra seni Jamaika Hanı'na götürürüm." Öyle ilgili, aynı zamanda da öyle sakin bir yetkeyle konuşuyordu ki, Mary rahat bir soluk aldı; bütün sorumluluğa şimdilik boş verip kendini erkeğin himayesine bıraktı. Adam dizginleri kızı rahatsız etmeyecek biçimde ayarladı; Mary başını kaldırıp bakınca, şapka siperinin gölgelediği gözleri ilk kez gördü. Tuhaf gözlerdi bunlar, cam kadar saydam; rengi de öylesine açıktı ki, neredeyse beyaza yakındı; tabiatın, daha önce hiç rastlamadığı bir acayipliği. Bu gözler ona dikilmiş, aklmdan geçeni okumaya çalışırcasına, dikkatle araştırıyordu; Mary bu adamın yanında gevşediğini hissetti, kendini bıraktı; hiçbir şey umurunda değildi artık. Adamın siyah şapkasının altındaki saçları da beyazdı; Mary onu hayretle süzüyordu, çünkü yüzünde tek bir kırışık yoktu, sesi de yaşlı birinin sesi değildi.

Sonra, ani bir utanç dalgasıyla, bu anormalliğin nedenini anladı, gözlerini kaçırdı. O bir albinoydu.

Adam şapkasını çıkardı, başını kıza doğru eğdi.

"Öncelikle, kendimi tanıtayım," dedi gülümseyerek. "Ne kadar sıra dışı bir tanışma olsa da, gerekeni yapalım. Adım Francis Davey; Altarnun Köyü'nün papazıyım."

7

Evde tuhaf bir huzur vardı; ender bulunan, tanımlanması güç bir dinginlik. Eski masallarda geçen, masal kahramanının yaz ortasında, bir akşam karşısına çıkıveren bir eve benziyordu; çevresi dikenlerden oluşan bir barikatla sarılıdır, kahramanımız bu engeli bıçağıyla yarıp geçer ve karşısında insan eli değmemiş, gümrah, taşkın çiçeklerle, dev boyutlu goncalarla dolu bir gezegen bulur. Pencerelerin dibinde boy atmış, devasa bürümcükler; ince, uzun sapların ucundaki beyaz zambaklar. Masalda duvarlara tırmanan, girişi kapatan sarmaşık hevenkleri vardır; evin kendisiyse bin yıldır uykudadır.

Mary kendi hayal gücüne gülümsedi, ellerini bir kez daha şöminede yanan kütüklere doğru uzattı. Sessizlik çok hoşuna gidiyordu; yorgunluğunu alıyor, korkularını yatıştırıyordu. Burası farklı, Jamaika Hanı'ndan başka bir dünyaydı. Oradaki ezici, garezle yüklü bir sessizlikti; kullanılmayan odalardan ağır, kötü bir ihmal edilmişlik kokusu yayılırdı. Burasıysa bambaşkaydı. Şu an içinde bulunduğu odada, salt akşamları girilen bir oturma odasının dingin kişiliksizliği, yansızlığı vardı. Mobilyalar, tam ortadaki masa, duvarlardaki resimler gündüzlere, gerçek yaşama özgü o sağlam, elle tutulur aşinalıktan yoksundu. Uyuyan şeylerdi de, gece yarısı ansızın karşınıza çıkmışlardı sanki. Bir zamanlar burada birileri yaşamıştı – mutlu, huzurlu insanlar; kollarının altında küflü, antika kitaplarla yaşlı papazlar; cama doğru eğilmiş, iğnesine iplik geçiren, mavi elbiseli, kır saçlı bir kadın. Çok uzun zaman önce, elbette. Şimdi kilisenin avlusunda, bahçe kapısının gerisinde uyuyorlardı; lekeli taşlardaki isimleri silinmiş, okunmaz hale gelmişti. Onlar gittikten sonra ev içine kapanmış, suskunlaşmıştı; şimdi burada yaşayan adamsa, artık değişmezlik diyarına göçenlerin sorumluluğunu taşımaktaydı.

Mary, akşam yemeği için sofrayı hazırlayan adama baktı ve kendini evin atmosferine gömmekle ne kadar akıllılık ettiğini düşündü; başka biri olsaydı, belki sessizlikten rahatsız olur, gevezelik ederek ya da tabak çanağı şıngırdatarak sessizliği delmeye çalışırdı. Gözleriyle odayı taradı; İncil'den alınma, bildik temalardan yoksun duvarların boşluğunu, zihninde bir papaz evinin oturma odasıyla özdeşleştirdiği kâğıtların, kitapların bulunmadığı, cilalı masanın çıplaklığını sorgulamaksızın kabullendi. Köşede bir şövale, üzerinde de Dozmary'deki havuzcuğun betimlendiği, henüz tamamlanmamış tuval duruyordu. Gri, kapalı bir günde resmedilmişti, tepede yağmur bulutları toplaşmıştı, suda hiçbir parıltı yoktu ve koyu maviye çalan kurşun rengiydi; hava rüzgârsızdı. Mary gözlerini manzaradan alamıyordu, büyülenmişti. Resim sanatı hakkında hiçbir şey bilmezdi, ama bu resimde bir güç vardı, yağmuru neredeyse yüzünde hissediyordu. Adam onun nereye baktığını görmüştü; resim sehpasına gitti, tuvali ters çevirdi. "Bakma," dedi. "Aceleyle yapıldı, bitirecek zamanı da bulamadım bir türlü. Resimden hoşlanıyorsan, daha iyilerini görmelisin. Ama önce karnını doyurmalıyız. Yo, kalkma, masayı sana getireceğim."

Böyle hizmet edilmek hoş bir yenilikti, ama rahip bunu öyle usulca, gösterişe kaçmadan yapıyordu ki, doğal, gündelik bir olay gibi görünüyor, Mary'yi mahcup etmiyordu. "Hannah köyde yaşıyor," diye açıkladı adam. "Öğleden sonra dört oldu mu gider. Ben de yalnız kalmayı yeğliyorum zaten. Akşam yemeğimi kendim hazırlıyorum, zamanını gönlümce seçiyorum. Bugün şansımıza elmalı tart yapmış. Umarım beğenirsin, hamur işleri biraz vasattır."

Kıza bir fincan dumanı tüten çay doldurdu, bir kaşık krema ekledi. Mary onun ak saçlarıyla gözlerine hâlâ alışamamıştı, sesiyle öyle büyük bir tezat oluşturuyorlardı ki; siyah papaz cüppesiyse beyazlığın daha da göze batmasına neden oluyordu. Yorgunluğunu hâlâ atamamıştı, ortamı da biraz yadırgıyordu; adam onun suskunluğuna saygı gösterdi. Mary yemeğini yedi; arada bir, çay fincanının üstünden adama çaktırmadan göz atıyordu; beriki bu bakışları sezmiş olmalı ki, beyaz, soğuk gözle-

rini kıza dikti (bir körün o yansız, içe işleyen bakışını andırıyordu); bunun üzerine Mary gözlerini odanın limon yeşili duvarlarında, köşedeki şövalede gezdirdi.

"Bu akşam bozkırda seninle karşılaşmam Tanrının bir lütfu," dedi adam sonunda; kızın tabağını itip yeniden koltuğa gömüldüğünü, çenesini eline dayadığını görünce. Odanın ılıklığı, sıcak çay Mary'yi gevşetmiş, uykusunu getirmişti; adamın sesi çok uzaklardan gelir gibiydi.

"İşim gereği bazen epeyce uzaktaki evlere, çiftliklere giderim," diye sürdürdü rahip sözünü. "Bu akşamüstü bir çocuğun dünyaya gelmesine yardım ettim. Yaşayacak; annesi de öyle. Dayanıklıdırlar, bana mısın demezler bu bozkır insanları. Sen de fark etmişsindir herhalde. Onlara büyük saygı besliyorum."

Mary'nin vereceği bir karşılık yoktu. Jamaika Hanı'na gelenler onda en küçük bir saygı uyandırmamıştı. Havadaki gül kokusunun nedenini merak etti, sonra koltuğun yanındaki küçük sehpada duran, içi kuru gül yapraklarıyla dolu kâseyi ayrımsadı. Adam yeniden konuşmaya başladı, her zamanki gibi tatlı, nazikti, ama sesinde yeni, ısrarcı bir tını vardı.

"Bu akşam neden bozkırda dolanıyordun?" diye sordu.

Mary silkindi, toparlandı, onun gözlerinin içine baktı. Bu gözler hudutsuz bir şefkatle doluydu; kendini bu merhamet diyarına bırakma arzusu kızın yüreğini sıkıştırıverdi.

Ne yaptığını ayrımsamasına kalmadan, kendi sesini duydu.

"Başım büyük dertte," dedi. "Bazen tıpatıp teyzeme benzediğim, aklımı kaçırdığım duygusuna kapılıyorum. Dedikodular buraya, Altarnun'a da ulaşmış olmalı, ama kulağınıza çalınanlara omuz silkip geçtiğiniz anlaşılıyor. Jamaika Hanı'na geleli henüz bir ay oldu, oysa bana yirmi yıl gibi geliyor. Beni endişelendiren, teyzem... Keşke onu alıp götürebilsem. Ama gördüğü muameleye karşın, Joss Enişte'yi bırakmaya yanaşmıyor. Her gece yatağa, at arabalarının sesine uyanıp uyanmayacağımı merak ederek giriyorum. İlk geldiklerinde, yedi-sekiz taneydiler, kocaman paketler, kutular getirdiler, adamlar onları geçidin sonundaki kilitli odaya yığdı. O gece bir adam öldürüldü; çatıdaki kirişten sarkan urganı gözlerimle gördüm..." Sus-

tu; yanaklarına kan hücum etmişti. "Daha önce kimseye anlatmadım bunları," dedi. "Ama söylemek zorundaydım. İçimde daha fazla tutamazdım. Aslında söylememem gerekirdi; korkunç bir hata yaptım." Adam bir süre hiç sesini çıkarmadı, kıza zaman tanıdı, sakinleştiğini görünce, korkmuş bir çocuğu yatıştıran bir baba gibi yavaşça, tatlılıkla konuştu.

"Korkma," dedi, "sırrını saklayacağım, benden başkası öğrenmeyecek. Ne kadar yorgun olduğunu ikimiz de biliyoruz; seni bu sıcak odaya sokup yemeye zorlamakla hata ettim. Seni hemen yatırmalıydım. Saatlerdir yürüyor olmalısın; üstelik burayla Jamaika arasında berbat yöreler vardır; bataklıklar yılın bu zamanı en kötü durumdadır. Dinlenip kendine gel, seni oraya bizzat götüreceğim; arzu edersen han sahibine de senin namına gerekli açıklamaları yaparım."

"Ah, sakın yapmayın," diye atıldı Mary. "Bu gece yaptıklarımın yarısından bile kuşkulanacak olursa, beni öldürür; sizi de. Anlamıyorsunuz. Gözü dönmüş biri o; hiçbir şey durduramaz onu. Hayır, en kötü olasılıkla, sundurmadan yatak odamın camına tırmanır, içeri öyle girerim. Buraya geldiğimi asla öğrenmemeli; sizinle tanıştığımı da."

"Hayal gücün biraz fazla çalışmıyor mu sence de?" dedi papaz. "Anlayışsız ve soğuk biri gibi göründüğümün farkındayım, ama on dokuzuncu yüzyıldayız, biliyorsun, insanlar birbirini nedensizce katletmiyor artık. Seni arabamla istediğim yere götürmeye, en az enişten kadar hakkım var. Madem böylesine açılıp saçıldık, bari öykünün gerisini de dinleyeyim, ne dersin? Adın ne; ne zamandır Jamaika Hanı'nda yaşıyorsun?"

Mary bu renksiz yüzdeki soluk gözlere, kısa, beyaz saçların oluşturduğu haleye baktı ve bir kez daha bu adamın doğanın ne garip bir oyunu olduğunu düşündü; yirmi birinde de olabilirdi, altmışında da; bu yumuşak, ikna edici ses tonuyla, eğer aklına koysaydı, kızı yüreğindeki bütün sırları dökmeye razı edebilirdi. Öte yandan, kesinkes emin olduğu bir şey vardı: Bu adama güvenebilirdi. Yine de duraksıyor, sözcükleri zihninde evirip çeviriyordu.

Adam gülümsedi: "Hadi, ama. Ömrüm günah çıkartmakla

geçti. Salt burada değil, İrlanda'da, İspanya'da. Hikâyeni sandığın kadar yadırgamayacağım, inan. Jamaika Hanı'nm dışında da pek çok dünya var."

Konuşması kızı sıradanlaştırmış, biraz da aklını karıştırmıştı. Adam bütün bu incelikli ve sevecen tavrına karşın onu alaya alıyor, anlattıklarını da, içten içe onun isterikliğine, toyluğuna mı yoruyordu?

Mary öyküsüne bodoslama daldı; kopuk, yetersiz cümlelerle anlatmaya başladı – bardaki o ilk cumartesi gecesinden başlayıp sonra geriye, hana gelişine dönerek. Öyküsü, gerçeği bildiği halde, kendi kulağına bile yavan, inandırıcılıktan uzak geliyordu; yorgunluktan bitkin durumda olduğu için konuşmak, anlatmak bir külfetti, dolayısıyla aradığı sözcükleri bulamıyor, anımsamak için sık sık duraklıyor, sonra yeniden geriye dönüp kendi kendini tekrarlıyordu. Erkek onu sonuna kadar sabırla dinledi, ne yorum yaptı, ne bir soru sordu, fakat Mary bütün bu süre boyunca o beyaz gözlerin dikkatle kendisini süzdüğünün farkındaydı; adamın bir de, belli aralıklarla yutkunmak gibi bir âdeti vardı, kız bunu içgüdüsel olarak ayrımsadı, bekler oldu. Çektiği ıstırap, kapıldığı korku, kuşkuları, dinledikçe kendisine bile abartılı gelmeye başlamıştı; aşırı uyarılmış bir zihnin ürettiği uydurmalar gibi. Barda eniştesiyle yabancı arasında geçen konuşma, güzelce allanıp pullanmış bir saçmalığa dönüşmüştü. Papazın inanmazlığını görmekten çok seziyordu; zirva denecek kadar gülünç görünen, fazlasıyla renklendirilmiş öyküsünü biraz donuklaştırma, inandırıcı kılma telaşıyla, öykünün kötü kişisi, canisi olan eniştesini haftada bir karısını döven, içkici, kabadayı bir köylüye indirgemişti; at arabalarıysa sevkıyatı hızlandırmak için geceleri de yol alan nakliyat araçlarından daha tehditkâr değildi şimdi.

O sabah North Hill silahtarının yaptığı ziyaret fazlasıyla inandırıcıydı elbette, ama kilitli odanın boş çıkması, anlatının etkisini, heyecanını sıfıra indiren bir başka nokta oldu; öykünün gerçeklik duygusu yaratan tek kısmı, Mary'nin o akşamüstü bozkırda yolunu yitirmesiydi sanki.

O sözünü bitirince, papaz koltuğundan kalktı, odada bir

aşağı bir yukarı gezinmeye başladı. Soluğunun altından hafif hafif ıslık çalıyor, ceketinin gevşemiş, koptu kopacak düğmesiyle oynuyordu. Sonra şöminenin önünde, sırtı ateşe dönük öylece durdu, kıza baktı – ama Mary bu gözlerden hiçbir şey okuyamadı.

"Sana inanıyorum elbette," dedi adam, bir dakika kadar sonra. "Sende bir yalancının yüzü yok; isteri sözcüğünün anlamını bildiğinden de kuşkuluyum. Ama hikâyen, mahkemede sunulacak gibi değil – en azından, şu anlattığın şekliyle. Tam bir masal sanki. Bir şey daha var... Kaçakçılık, hepimizin bildiği gibi, bir rezalet, bir yüz karası, ama ülkenin her yanına yayılmış durumda, sulh yargıçlarının yarısı da bundan güzelce yararlanmakta. Buna çok şaşırdın, değil mi? Ama inan bana, doğruyu söylüyorum. Kanun daha düzgün, daha titiz uygulansaydı, çok daha sıkı bir denetim yapılır, eniştenin Jamaika Hanı'ndaki küçük ini çoktan yerle bir edilirdi. Bay Bassat'la bir-iki kez karşılaştım, dürüst, içten biri olduğuna inanıyorum, fakat, aramızda kalsın, budalanın teki. Esip gürlüyor, atıp tutuyor, hepsi o kadar. Eğer tamamen yanılmıyorsam, yaptığı bu sabah teftişlerini gizli tutuyor. Aslında hana öyle dalıp odaları araştırma yetkisi yok; böyle baskın verdiği, üstelik hiçbir şey bulamadığı ortaya çıksa, bütün taşranın alay konusu olur. Öte yandan, bu ziyaretin enişteni sindireceği kesin; bir süre göze batmamaya çalışacaktır. Jamaika Hanı'na uzunca bir süre at arabası gelmeyeceğinden emin olabilirsin."

Mary onun böyle mantık yürütmesini, bir miktar kuşkuyla dinledi. Adamın (dinlediği öyküye inandığını belirttiğine göre) dehşete düşeceğini sanmıştı, oysa hiç de etkilenmişe benzemiyordu; her şeyi gayet doğal karşılar gibiydi.

Kızın yüzündeki hayal kırıklığını ayrımsamış olmalı ki, yeniden konuşmaya başladı.

"İstersen, Bay Bassat'la görüşür, öykünü aktarabilirim. Ama enişteni iş başında yakalamadığı, yani at arabalarını avluda basamadığı sürece, ikna olması biraz güç. İşte, senin de kafana sokman gereken bu. Yeterince yardımcı olamadığımın farkındayım, ancak nereden baksan, zor bir durum bu. Ayrıca, teyze-

nin bu işe bulaştırılmasını istemiyorsun; iyi ama, iş tutuklamaya varınca bu nasıl mümkün olacak, bilemiyorum."

"Öyleyse, ne yapmamı tavsiye ediyorsunuz?" diye sordu Mary çaresizce.

"Senin yerinde olsaydım, bekleme oyunu oynardım," diye yanıtladı erkek. "Gözünü eniştenin üzerinden ayırma, arabalar gelince de hemen bana haber ver. İzleyeceğimiz yolu birlikte kararlaştırırız. Tabii güveninle beni bir kez daha onurlandırmayı düşünüyorsan."

"Peki, ya ortadan yok olan o yabancı?" dedi Mary. "O öldürüldü. Bundan kesinlikle eminim. Bu konuda artık hiçbir şey yapılamaz mı diyorsunuz?"

"Korkarım, hayır," dedi papaz. "Cesedi bulununcaya kadar, yani. Buna da hiç ihtimal vermiyorum doğrusu. Öldürülmemiş olması da kuvvetle muhtemel tabii; belki de hayal gücün yanıltıyor seni. Tek gördüğün bir parça ip, unutma. Adamın gerçekten öldüğünü, hatta yaralandığını gözlerinle görseydin... eh, işte o zaman hikâye bambaşka olurdu."

Mary bastırdı: "Eniştemin onu tehdit ettiğini duydum. Bu kadarı yeterli değil mi?"

"Sevgili çocuğum, insanlar her gün birbirini tehdit ediyor, ama kalkıp asmıyor. Şimdi beni dinle. Ben senin dostunum, bana güvenebilirsin. Hangi nedenle olursa olsun, endişelendiğin ya da üzüldüğün zaman, doğruca bana gelmeni, içini dökmeni istiyorum. Bugün yaptıklarına bakarsak, yürümekten hiç korkmadığın anlaşılıyor; Altarnun da şoseden birkaç kilometre uzakta zaten. Buraya gelip de beni bulamazsan, Hannah'ya güvenebilirsin, o seninle ilgilenir. Anlaştık mı?"

"Çok teşekkür ederim."

"Şimdi çoraplarınla ayakkabılarını giy, ben de ahıra gidip arabayı hazırlayayım. Seni Jamaika Hanı'na götüreceğim."

Mary dönüş fikrinden nefret ediyordu, ama bununla yüzleşmek zorundaydı. Tatlılıkla gizlenmiş mumları, sıcacık kütük ateşi, derin koltuğuyla bu huzur dolu odayla Jamaika Hanı'nın soğuk, iç karartıcı koridorlarının, sundurmanın üstündeki daracık odasının karşıtlığını aklmdan uzaklaştırmak zorundaydı.

Aklında tek bir şeyi tutmalıydı, o da arzu ettiği an buraya geri dönebileceğiydi.

Güzel, aydınlık bir geceydi; akşamki karanlık bulutlar dağılmış, gökyüzü ışıl ışıl yıldıza kesmişti. Tek atlı, hafif arabanın yüksek oturma yerine, Francis Davey'nin yanma yerleşti, onun verdiği kadife yakalı erkek paltosuna sıkıca sarındı. Bu, papazın daha önce bindiği at değildi; iri, kır bir aygırdı ve ahırda güzelce dinlenmiş olduğundan, rüzgâr gibi gidiyordu. Tuhaf, canlandırıcı bir yolculuktu. Rüzgâr Mary'nin yüzüne esiyor, gözlerine batıyordu. Altarnun'dan sonraki dik tepeyi ağır ağır tırmandılar, anayola çıkıp yüzlerini Bodmin'e çevirdiler; papazın kamçısıyla hafif hafif dürttüğü hayvan kulaklarını indirdi, deli gibi, dörtnala koşmaya başladı.

Toynakları sert, beyaz şosede gümbürdüyor, bir toz bulutu kaldırıyor, Mary'yi refakatçisine doğru savuruyordu. Adamın atı dizginlemek gibi bir çabası yoktu, kız ona bir göz atınca, gülümsediğini gördü; "Hadi," diyordu adam, "hadi, oğlum; daha da hızlı gidebilirsin, biliyorum!" Sesi alçak, coşkuluydu; kendi kendine konuşur gibi. İnsanda doğal olmayan, biraz da şaşırtıcı bir etki bırakıyordu; Mary belli belirsiz bir rahatsızlık, huzursuzluk hissetti, sanki adam bir başka âleme geçmiş, kızın varlığını tamamen unutmuştu.

Oturduğu yerde, ilk kez adamı profilden inceleyebiliyordu; yüz hatları duru, keskin, ince çenesiyse çıkık, belirgindi; belki de onu Mary'nin bugüne kadar gördüğü herkesten farklı kılan şey, doğanın bu azizliği, onu böyle bembeyaz yaratmasıydı.

Bir kuşa benziyordu. Tüneğine çömelmiş, siyah pelerini rüzgârdan savruluyor; kolları bir çift kanat gibi. Mary onun yaşını kestiremiyordu; her yaşta olabilirdi. Sonra, başını eğip kıza baktı, gülümsedi ve yeniden insan oldu.

"Bu avlakları seviyorum," dedi. "Sizinki pek hoş bir tanışma olmamış, onun için beni anlayamazsın. Onları benim kadar iyi tanısaydın, yaz kış, her hallerini görseydin, sen de severdin. Ülkenin başka hiçbir yerinde bulunmayan bir büyüleyicilikleri vardır. Geçmişleri çok geriye uzanıyor. Bazen bana, bir başka çağdan tek sağ kalabilenler onlarmış gibi geliyor. Bozkırlar, ya-

ratılan ilk şeydi; sonra ormanlar, vadiler ve deniz geldi. Roughtor'a bir sabah, gün doğumundan önce tırman ve taşları döven rüzgârı dinle. O zaman, ne demek istediğimi anlarsın."

Mary ise kendi memleketindeki papazı düşünüyordu. Nevi şahsına münhasır bir tipti; bir sürü çocuğu olan, ufak tefek, neşeli bir adam; karısı nefis mürdümeriği peyniri yapardı. Cemaatinin kolayca etkileyebildiği, istediği yere çekebildiği bu adam, her Noel'de, hep aynı vaazı verirdi. Frances Davey, Altarnun'daki kilisesinde nelerden söz ediyordu acaba? Vaazları Roughtor'la, Dozmary Gölü'ne vuran ışıkla mı ilgiliydi? Şimdi yolun çukur kısmına, küçük bir korunun, Fowey Irmağı'nın kıyısında bir vadi oluşturduğu yere gelmişlerdi; önlerindeyse yüksek, korunaksız araziye çıkan yokuş uzanıyordu. Mary, Jamaika Hanı'nın gökyüzüne karşı belirgin, ince uzun bacalarını şimdiden seçebiliyordu.

Yolculuk bitmiş, kızın içindeki coşku, canlılık da sönmüştü. Yerini eniştesine duyduğu bildik korku ve tiksinti almıştı. Papaz atı avlunun girişinde durdurdu; rüzgâr almayan, çayırlı tümseğin önünde.

"Ortada kimseler görünmüyor," dedi, usulca. "Ölüler evi gibi. Kapıyı çalayım mı?"

Mary başını hayır dercesine salladı. "Her zaman sürgülüdür," diye fısıldadı, "pencereler de demirli. Şu benim odam, sundurmanın üstündeki. Omzunuza basmama izin verirseniz, oraya tırmanabilirim. Memlekette, bundan daha zorlu tırmanışlar da yaptım. Camımın üst kısmı açık; sundurma çatısına çıkarsam, gerisi kolay."

"Ama şu kiremitlerden kayabilirsin. Bunu yapmana izin veremem. Olmayacak şey. İçeri girmenin başka yolu yok mu? Arka taraf, mesela?"

"Barın kapısı kilitli, mutfağınki de öyle," dedi Mary. "İsterseniz, emin olmak için gidip bir bakalım."

Öne düştü, evin arka tarafına dolandı, sonra birden adama dönüp parmağını dudağına bastırdı. "Mutfakta ışık var," diye fısıldadı. "Enişte orada, demektir. Patience Teyze hep erken yatar. Pencerede perde yok; önünden geçersek bizi görür." Sır-

tını evin duvarına yasladı. Refakatçisi ona olduğu yerde kalmasını, kıpırdamamasını işaret etti.

"Pekâlâ," dedi sonra. "Gidip camdan bakacağım. Görünmemeye dikkat ederim."

Kız eliyle pencerenin kenarını gösterdi, adam da birkaç dakika orada durup mutfağa baktı. Sonra, peşinden gelmesi için kıza bir işaret çaktı; yüzünde, Mary'nin daha önce de ayrımsadığı o gergin gülümseme vardı. Siyah şapkanın altındaki yüzü fazlasıyla solgun görünüyordu. "Bu gece Jamaika Hanı'nın patronuyla tartışmak zorunda kalmayacağız," dedi.

Mary cama yaklaştı, içeriye baktı. Mutfak bir şişenin ağzına oturtulmuş, tek bir mumla aydınlanıyordu. Mum yarıya inmiş, akan iri, yağlı damlalar şişenin iki yanma yapışmıştı. Bahçeye açılan ve ardına kadar açık olan kapıdan giren esinti alevi titretiyordu. Joss Merlyn sızmış, masaya kapaklanmıştı; muazzam bacakları iki yana ayrık, şapkası geriye, ensesine devrilmiş. Camsı, bir ölününki kadar sabit gözleri, önünde eriyip giden muma dikiliydi. Masada devrilmiş, boş bir şişe daha vardı, yanında da bir bardak. Ocaktaki turba ateşi sönmüştü, sadece dumanı tütmekteydi.

Francis Davey açık kapıyı gösterdi. "İçeri girip odana çıkabilirsin," dedi. "Seni göremez. Kapıyı arkandan çek, mumu da söndür. Bir yangınınız eksik burada. İyi geceler, Mary Yellan. Başın derde girer de bana ihtiyacın olursa, unutma, seni Altarnun'da bekliyor olacağım."

Sonra evin köşesini kıvrıldı, gözden yitti.

Mary parmak uçlarına basarak mutfağa girdi, kapıyı yavaşça çekip kilitledi. Aslında çarparak da kapatabilirdi, enişteşinin uyanacağı yoktu.

O şimdi kendi, yüce cennetindeydi ve bu küçük dünyayla ilişiğini kesmişti. Adamın önündeki mumu üfleyip söndürdü, onu karanlıkta yalnız bıraktı.

8

Joss Merlyn'in sarhoşluğu tam beş gün sürdü. Çoğunlukla yarı baygındı, Mary'yle teyzesinin ani bir fikirle mutfağa koyduğu yatağa serilmiş yatıyordu. Uyurken ağzı sonuna kadar açıktı, horultuları üst kattaki yatak odasından bile duyulmaktaydı. Akşamüstü beşte, yarım saat kadar kendine geliyor, konyak getirin diye bağırıyor, bir çocuk gibi hıçkırıyordu. Karısı hemen yanma koşuyor, onu yatıştırıp yastığını düzeltiyordu. Azıcık sulu konyak içiriyor, bardağı dudaklarına tutarken, hasta bir çocuğu avuturcasına mırıl mırıl konuşuyordu; kocasıysa kan çanağına dönmüş gözlerle, boş boş etrafına bakınarak, kendi kendine bir şeyler mırıldanıp bir köpek gibi titriyordu.

Patience Teyze başka bir kadındı şimdi; sakin bir kayıtsızlıkla, Mary'nin ondan hiç beklemediği bir soğukkanlılıkla davranmaktaydı. Kendini bütünüyle kocasının bakımına adamıştı. Adamın her türlü ihtiyacına koşuyor, Mary onun çarşafları, adamın iç çamaşırlarını değiştirişini içten içe iğrenerek seyrediyordu; kendisine kalsa, bu ayyaşın yanına bile yaklaşmazdı. Patience Teyze üstlendiği görevi büyük bir doğallıkla yerine getirmekteydi; adamın çığlıklarına, küfürlerine aldırdığı yoktu. Bunlar, kocasının üzerinde denetim kurabildiği tek anlardı; adam onun sıcak suya batırılmış bir süngerle yüzünü silmesine, havluyla kurulamasına hiç ses çıkarmıyordu. Sonra kadın, temiz çarşafı onun altına seriyor, gür, taraz taraz saçlarını sıvazlıyor, o da birkaç dakika sonra ınorarmış yüzü, açık ağzı, dışarıya sarkmış diliyle, bir boğa gibi horlayarak yeniden uykuya dalıyordu. Mutfakta oturmak olanaksızdı; bunun üzerine iki kadın küçük, kullanılmayan salonu kendileri için bir oturma odasına dönüştürdüler. Patience Teyze ilk kez arkadaşça denebilecek bir tavır sergiliyordu. Helford'daki eski günlerden, ablasıyla geçirdiği genç kızlık döneminden mutlulukla söz edi-

yor, evin içinde hızlı, çevik hareketlerle dolanıyordu; Mary onun mutfağa girip çıkarken, arada bir, eski ilahilerden birkaç dize mırıldandığını duyuyordu. Anlaşıldığı kadarıyla, Joss Merlyn iki-üç ayda bir, bu tür alkol nöbetlerine giriyordu. Eskiden daha aralıklı olan bu krizler giderek sıklaşmaktaydı, karısı da ne zaman patlak vereceğini kestiremez olmuştu. Bu son krizin nedeni, Bassat'ın hana yaptığı ziyaretti –çok sinirlendi, çok da üzüldü, demişti teyzesi Mary'ye–; bozkırdan akşamın altısında dönen adam doğruca bara kapanmış, karısı da başına ne geleceğini anlamıştı.

Patience Teyze, yeğeninin yürüyüş yaparken yolunu kaybettiği açıklamasını sorgusuz kabullenmişti. Kıza, bataklıklardan uzak durmasını tembihledi, konu da orada kapandı. Buysa Mary'ye rahat bir soluk aldırdı. Başından geçenlerin ayrıntılarına girmek istemiyordu, hele Altarnun papazıyla tanıştığından söz etmeye hiç niyeti yoktu.

Bu arada Joss Merlyn'in mutfaktaki baygınlığı sürdü, iki kadın da tam beş günlük, görece huzurlu bir dönem geçirmiş oldu.

Hava soğuk, kasvetliydi, dışarıya gelmesi için Mary'ye el etmiyordu; ama beşinci gün rüzgâr dindi, güneş çıktı; daha birkaç gün önce başına gelenlere karşın kız kendini yeniden avlaklara atmaya hazırlandı. Ev sahibi dokuzda uyandı, avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı; çıkardığı gürültü, mutfaktan gelen ve artık bütün eve yayılan koku, kolunda temiz çarşaflarla mutfağa seğirten Patience Teyze'nin görüntüsü, Mary'nin içini bütün bu olup bitenlere karşı güçlü bir tiksintiyle, bıkkınlıkla doldurdu.

Mendiline bir parça ekmek sardı, kendinden fena halde utanarak evden sıvıştı, şoseyi geçip bozkıra daldı. Bu kez Doğu Bozkırı'nı hedeflemişti, Kilmar'a doğru yola düştü; önünde koskoca bir gün olduğundan, kaybolma korkusu da hissetmiyordu. Francis Davey'yi, Altarnun'ın tuhaf papazını aklından çıkaramıyordu; kızın ağzından bütün hayat hikâyesini alırken, kendisi hakkında ne kadar az şey anlatmıştı. Dozmary'nin kıyısında durmuş resim yaparken, muhtemelen şapkasını çıkar-

mış, bir hale gibi başını çeviren o apak saçlarıyla kim bilir ne acayip bir görüntü oluşturmuştu; karadan denize doğru uçan, kanatlarıyla gölün yüzeyini yalayan martıların arasında, ıssızlığın ortasındaki İlyas peygamberi andırıyordu herhalde.

Papazlığı neden seçmişti acaba? Altarnun halkı tarafından seviliyor muydu? Noel'e çok az kalmıştı, şimdi memlekette, Helford'da insanlar evlerini çamlar, çobanpüskülleri ve ökse otlarıyla süslüyor olmalıydı. Pastalar, kekler pişiriliyor, hindiler, kazlar şişmanlatılmaya çalışılıyor. Bayram havasına girmiş, ufak tefek rahip dünyaya ışıl ışıl parlayan bir yüzle bakıyor; Noel arifesinde, beş çayından sonra atma atlayacak, çakaleriği cini içmek için Trelowarren'a gidecek. Francis Davey de kilisesini çobanpüskülüyle süslüyor, insanları kutsuyor muydu?

Bir tek şeyden emindi Mary: Jamaika Hanı'nda neşeli bir Noel kutlaması olmayacaktı.

Bir saati aşkın bir süre yürüdükten sonra, izlediği patikada duruverdi; önü bir ırmak tarafından kesilmişti, su ikiye ayrılıyor, iki kolu farklı yönlerde akıyordu. Tepelerin arasındaki bir vadideydi ve bataklıklarla kuşatılmıştı. Mary'nin tanımadığı bir arazi değildi; ilerideki yeşil, pürüzsüz yüzeyli kayanın ötesine bakınca, Kilmar'ın ortadan ikiye ayrılmış, parmaklarıyla gökyüzünü gösteren devasa elini gördü. O ilk cumartesi yürüdüğü Trewartha Bataklığı bir kez daha karşısındaydı, ama bu kez kızın yüzü güneydoğuya dönüktü, kaya oluşumlarıysa parlak güneş ışığında farklı görünüyordu. Dere taşların üzerinde neşeyle çağıldıyordu; bu taşların üzerine basıp sığ suyun karşı tarafına geçebilirdi. Bataklık, sol tarafında uzanmaktaydı. Hafif bir esinti uzun otları dalgalandırıyordu; hep birlikte ürperiyor, iç geçiriyor, hışırdıyorlardı; solgun, davetkâr yeşilliğin ortasında sarı, bodur saplı, kahverengi uçlu, yabani ot öbekleri boy atmıştı.

İşte bunlar, tehlikeli bataklık adacıklarıydı; genişlikleriyle insana güven veriyorlardı, oysa diken pamuğu kadar hafif, dayanıksızdılar; üzerine bastığınız an balçığa gömülürdünüz ve şurada burada hafif hafif dalgalanan, arduvaz rengi su sizi yutarken köpürerek çalkalanır, kapkara kesilirdi.

Mary bataklığa sırtını döndü, çaydaki taşlara basarak karşıya geçti. Yüksek araziden ayrılmamaya özen gösteriyor, aşağıda kalan, tepelerin arasındaki kıvrımlı vadide akan nehrin yatağını izliyordu. Bugün gölge yapacak çok az bulut vardı, güneşte kum rengini alan avlaklar önünde açık seçik uzanıyordu. Bir çulluk ırmağın kıyısında durmuş, düşünceli düşünceli sudaki yansısına bakıyordu; sonra uzun gagasını inanılmaz bir hızla kamışların arasına daldırdı, yumuşak çamuru gagaladı, sonra başını çevirdi, bacaklarını altına toplayıp havalandı, sızlanırcasına öterek hızla, güneye doğru uçup gitti.

Bir şey çulluğu rahatsız etmişti; Mary bunun ne olduğunu birkaç dakika sonra anladı. Binek atlarından oluşan küçük bir grup, az ilerideki tepeyi paldır küldür indi, su içmek için doğruca dereye daldı. Taşlara sürtünen nallarını şakırdatarak, birbirlerini itip kakarak su içiyor, kuyrukları rüzgârda hafif hafif sallanıyordu. Az ileride, sol yanda, ardına kadar açılmış, tırtıklı bir kayaya yaslanmış olan kapıdan geçmiş olmalıydılar; kapının gerisinde kalın bir çamur tabakasıyla kaplı, delik deşik bir çiftlik yolu uzanıyordu.

Mary kapının kanadına yaslandı, atları seyretti; gözünün ucuyla, her iki elinde birer kova taşıyan bir adamın yoldan ona doğru geldiğini görebiliyordu. Harekete geçmeye, yürüyüşüne devam etmeye hazırlanıyordu ki, adam kovalardan birini kaldırıp salladı, ona seslendi.

Jem Merlyn'di. Kaçacak vakit kalmamıştı, Mary de durup bekledi. Jem'in üzerinde pis, su yüzü görmemiş bir gömlekle, koyu kahverengi binici pantolonu vardı, o da at kıllarıyla, ahırın, müştemilatın kiri pasıyla kaplıydı. Ne şapka ne de palto; çenesinde sert kıl dipleri. Dişlerini göstererek güldü; ağabeyinin yirmi yıl önceki hali.

"Eh, beni bulmayı başardın, demek?" dedi. "Seni bu kadar çabuk beklemiyordum, yoksa şerefine ekmek filan yapardım. Üç gündür yıkanmadım ve sırf patatesle beslendim. Al, şu kovayı tut."

Kovalardan birini, karşı çıkmasına kalmadan kızın eline tu-

tuşturuverdi, suyun kıyısına indi. "Hadi, çıkın!" diye bağırdı. "Derhal çıkın oradan; içme suyumu kirletiyorsunuz! Hadisene, seni kara şeytan!"

Kovanın dibiyle, atların en irisinin kaba etine vurdu; sudan çıkan hayvanlar dört nala tepeyi tırmanmaya koyuldular. "Hata bende, kapıyı açık bırakmamalıydım," diye bağırdı Mary'ye. "Kovayı getirsene; derenin karşı tarafında su temiz."

Mary suya girdi, kovayı uzattı, genç adam ikisini de doldurdu; omzunun üstünden kıza bakıp sırıttı. "Beni evde bulamasaydın, ne yapardın?" diye sordu, yeniyle yüzünü silerken.

Mary kendini tutamayıp gülümsedi.

"Burada yaşadığını bile bilmiyordum," dedi. "Bu yöne seni bulmak için yürümedim ki. Bilseydim, sola sapardım."

"Sana inanmıyorum," dedi erkek. "Yola beni görme umuduyla çıktın; hiç inkâr etme. Eh, tam vaktinde geldin, akşam yemeğimi rahat rahat hazırlayabilirsin. Mutfakta biraz koyun eti olacaktı."

Öne düştü, çamurlu yolu tırmandı; köşeyi dönünce karşılarına, tepenin bir yamacına yapılmış, küçük, gri, tek katlı bir ev çıktı. Arka tarafta birkaç kaba saba bina görünüyordu, bir de ince, uzun bir patates tarlası. Güdük bacadan ince bir duman tütmekteydi. "Ateş yanıyor, eti pişirmen fazla uzun sürmez. Yemek yapmayı biliyorsun, değil mi?" dedi.

Mary onu tepeden tırnağa süzdü. "İnsanları hep böyle kullanır mısın?"

"Bu fırsat karşıma fazla çıkmıyor," dedi adam. "Ama madem ki geldin, biraz kalabilirsin herhalde. Annem öldüğünden bu yana kendi yemeğimi kendim yapıyorum; o zamandan beri evime tek bir kadın ayak basmadı. Hadi, gir içeri."

Kız onu izledi, alçak kapıdan geçerken başını eğdi.

Küçük, dörtgen bir odaydı bu, Jamaika'daki mutfağın yarısı kadar; bir köşede kocaman bir şömine vardı. Yer kirliydi, çerçöple doluydu: Patates kabukları, lahana kökleri, ekmek kırıntıları. Dört bir yana bir şeyler saçılmış, turba ateşinden yayılan küller her tarafı kaplamıştı. Mary dehşetle etrafına bakındı.

"Hiç temizlik yapmaz mısın sen? Bu mutfak domuz ahırın-

dan farksız. Kendinden utanmalısın. O su kovasını bana bırak, bir de süpürge bul. Böyle bir yerde yemek yiyemem."

Hemen işe koyuldu; gördüğü pislik, bakımsızlık bütün titizlik dürtülerini harekete geçirmişti. Yarım saatte mutfağı çiçek gibi, tertemiz etti; taş zemin ıslak ıslak parlıyordu, bütün döküntüler kaldırılmıştı. Mutfak dolabında çanak çömlek, bir de masa örtüsü buldu, sofrayı kurdu, bu arada koyun eti ocaktaki tencerede, patatesler ve şalgamla birlikte kaynamaktaydı.

Koku nefisti; Jem havayı aç bir köpek gibi koklayarak içeriye girdi. "Bu evde mutlaka bir kadın olmalı," dedi. "Bunu şimdi anlıyorum. Teyzeni bırakıp buraya taşınmaya ve bana bakmaya ne dersin?"

"Ücretim çok yüksektir," dedi kız. "İstediğim fiyatı asla karşılayamazsın."

"Kadınların hepsi gaddar," dedi erkek, masaya otururken. "Paralarıyla ne yapıyorlar, bir türlü çözemedim; hiç harcamıyorlar ki. Annem de öyleydi. Parasını eski bir çorabın içinde saklardı; bir kez olsun, rengini bile göremedim. Biraz acele etsene; açlıktan öldüm."

"Ne kadar sabırsızsın. Pişirene tek bir teşekkür yok ama. Çek elini – tabak sıcak."

Dumanı tüten yahniyi genç adamın önüne koydu; Jem dudaklarını yaladı: "Geldiğin yerde sana bir şeyler öğretmişler anlaşılan. Hep söylerim, kadınların içgüdüsel olarak bilmesi gereken iki şey vardır, bunlardan biri de yemek yapmaktır. Bana bir bardak su verebilir misin? Sürahi dışarıda."

Ama Mary ona bir bardak su doldurmuştu bile, sessizce önüne koydu.

"Hepimiz burada doğduk," dedi Jem, başıyla tavanı göstererek, "yukarıdaki odada. Ben daha annemin eteğine asılan, küçücük bir çocukken, Joss'la Matt iki yetişkin erkekti. Babamı pek görmezdik, ama eve döndüğünü hemen anlardık. Bir keresinde anneme bir bıçak fırlattığını anımsıyorum – kaşına isabet etmiş, yüzü kanlar içinde kalmıştı. Korktum, koşup şu ateşin yanındaki köşeye sindim. Annem hiçbir şey söylemedi; yüzünü yıkadı, sonra da babama akşam yemeğini verdi. Cesur, yü-

rekli bir kadındı, hakkını vermeliyim... Her ne kadar çok az konuşsa, bizi öyle aman aman doyurmasa da. Küçükken beni şımartırdı, ailenin en küçüğü olduğum için herhalde; ağabeylerim de kıskanır, ona çaktırmadan beni döverdi. Hayır, sandığın gibi, aralarından su sızmadığından filan değil – biz hiçbir zaman birbirine düşkün, sevgi dolu bir aile olmadık. Joss'un Matt'i ayakta duramayacak hale gelene kadar dövdüğünü gördüm. Matt tuhaf bir tipti; sessizdi, annem gibi. Şu ilerideki bataklıkta boğuldu. Orada ciğerlerin patlayıncaya kadar bağırabilirsin, ama bir-iki kuştan, başıboş bir midilliden başka sesini duyan olmaz. Bir keresinde benim de oraya saplanmama ramak kalmıştı."

Mary sordu: "Annen öleli ne kadar oldu?"

"Bu Noel, yedi yıl olacak," diye yanıtladı Jem, tabağına biraz daha yahni doldururken. "Babam asılıp Matt boğulunca, Joss çekip Amerika'ya gidince, bense bir şahin kadar vahşileşince, annem kendini dine verdi; sabah akşam dua eder, Tanrı'ya seslenirdi. Buna tahammül edemedim, alıp başımı gittim. Üç direkli bir yelkenliye tayfa yazıldım, bir süre dolanıp durdum, ama midem denizi kaldıramadı, ben de eve döndüm. Annemi zayıflıktan iskelete dönmüş buldum. 'Daha çok yemelisin,' derdim, fakat beni dinlemezdi; bunun üzerine yeniden yola düştüm; bir süre Plymouth'ta kaldım, bir yolunu bulup birkaç şilin kazandım. Noel yemeği için buraya döndüm ve bomboş bir evle, kilitli bir kapıyla karşılaştım. Aklımı kaçıracak gibi oldum. Yirmi dört saattir tek lokma yememiştim. North Hill'e döndüm ve annemin öldüğünü öğrendim. Üç hafta olmuştu gömüleli. O Noel yemeği için Plymouth'tan kalkıp gelmeme gerek yokmuş. Arkandaki dolapta bir parça peynir olacaktı. Yarısını ister misin? Biraz kurtlanmış olabilir, ama sana zarar vermez."

Mary başıyla istemediğini belirtti, o da kalkıp kendisi aldı.

"Neyin var?" diye sordu kıza. "Hasta bir ineğe benziyorsun. Koyun eti şimdiden dokundu mu yoksa?"

Mary onun iskemlesine çöküp aldığı iri, kurumuş peynir dilimini bayat ekmeğine katık edişini seyretti. "Cornwall'da tek

bir Merlyn'in bile kalmaması en iyisi," dedi. "Sizinki gibi bir soyun kuruması, her ülke için yararlıdır. Ağabeyinle senin daha doğuştan kötülüğe yatkın, fesat olduğunuz anlaşılıyor. Annenin neler çektiğini hiç mi idrak edemedin?"

Jem ağzına götürmeye hazırlandığı peynirli ekmek havada, şaşkınlıkla bakakaldı ona.

"Annem gayet iyiydi," dedi. "Asla yakınmazdı. Bize alışmıştı. Babamla on altısında evlenmiş; sıkıntı çekecek vakti olmadı ki. Bir yıl sonra Joss doğdu, peşinden de Matt. Annem bütün vaktini onları yetiştirmeye adamış, sonra, tam rahata ermişken benim yüzümden her şeye yeni baştan başlamak zorunda kalmış. Ben kazara doğmuşum. Babam Launceston panayırında, kendisine ait olmayan üç inek sattıktan sonra bir güzel kafayı çekmiş. O gün sarhoş olmasaydı, ben şimdi karşında oturuyor olmazdım. Şu sürahiyi uzatsana."

Mary yemeğini bitirmişti. Kalktı, sessizce masayı toplamaya başladı.

"Jamaika Hanı'nın patronu nasıl?" diye sordu Jem, iskemlesinde geriye doğru yaylanıp bulaşık yıkayan kızı seyrederken.

Mary kısaca yanıtladı: "Sarhoş; tıpkı babası gibi."

"Bu da Joss'un sonunu getirecek," dedi erkek, ciddi bir sesle. "Delice içiyor, günlerce kütük gibi yatıyor. Bir gün alkolden geberip gidecek. Kahrolası budala! Bu kez ne kadar sürdü?"

"Beş gün."

"Ah, Joss için hiçbir şey değil bu. Bıraksanız, en az bir hafta yatar. Sonra kendine gelir, yeni doğmuş bir buzağı gibi sendeleyerek doğrulur; Trewartha Bataklığı kadar kara, zift gibi bir ağızla. Sıvının fazlasını atıp kalanını da bedenine güzelce emdirdikten sonra – işte o zaman gözünü dört açmalısın; en tehlikeli olduğu zamandır. Kendini kolla."

"Bana dokunamaz; bana parmağını bile sürmesine izin vermem," dedi Mary. "Ayrıca, başka dertleri var. Onu meşgul edecek yığınla şey."

"Böyle gizemli tavırlar takınmasana... dudaklarını büzüp başını sallamalar filan. Jamaika'da bir şeyler mi dönüyor?"

"Bakış açına bağlı," dedi kız, kuruladığı tabağın üstünden

ona bakarak. "Geçen hafta North Hill'den Bay Bassat ziyaretimize geldi."

Jem iskemlesinin ayağını güm diye yere çarptı. "Vay canına! Silahtar hazretleri ne istiyormuş, peki?"

"Joss Enişte evde değildi. Bay Bassat içeriye girmek ve odalara bakmak için bastırdı. Geçidin sonundaki odanın kapısını kırdılar, uşağıyla ikisi, ama oda boştu. Hayal kırıklığına uğradı, çok da şaşırdı; sonra bir hışım çekip gitti. Bu arada seni sordu, ben de seninle hiç karşılaşmadığımı söyledim."

Jem gelişigüzel ıslık çalıyordu; Mary'nin anlattıklarını ifadesiz bir yüzle dinlemişti, son cümleye gelip de kendi adı geçtiğinde, gözleri kısıldı, sonra güldü. "Neden yalan söyledin adama?"

"Daha fazla sorun çıkmasm diye kestirip attım. Biraz daha düşünseydim, hiç kuşkusuz, doğruyu söylerdim. Saklayacak hiçbir şeyin yok, öyle değil mi?"

"Pek yok; derede gördüğün o siyah midillinin ona ait olmasının dışında," dedi erkek pervasızca. "Geçen hafta, silahtara bir servete mal olmuş, kır benekli bir hayvandı; adam onu kendi eliyle yetiştirmiş. Şansım yaver giderse, sayesinde Launceston'da birkaç pound kazanacağım. Gel de bir bak ona."

Dışarıya, güneşe çıktılar; Mary ellerini önlüğüne kuruladı, kulübenin kapısında durup atları getirmeye giden adamı bekledi. Ev, Withy Çayı'nın hemen kıyısında yükselen bir tepenin yamacına inşa edilmişti, çay vadideki bol kıvrımlı yatağında akıyor, ilerideki tepelerin arasında gözden yitiyordu. Evin arkasından başlayan geniş, düz bir arazi her iki yandaki görkemli kayalara doğru yükseliyordu; sığırların otlayabileceği bir meraya benzeyen ve sarp uçurumlarıyla gözdağı verircesine yükselen Kilmar sayılmazsa, sınırsızca, göz alabildiğine uzanan bu çayırlık, On iki Adam Bozkırı diye bilinen arazi şeridi olmalıydı.

Mary'nin gözünün önünde, küçük bir çocukken bu eşikten koşarak fırlayan Joss Merlyn canlandı; siyah, gür perçemleri gözlerine düşüyor, arkada annesinin zayıf, yalnız karaltısı, kollarını göğsünde kavuşturmuş, kaygılı gözlerle oğlunu izliyor.

Hüzünden ve suskunluktan oluşan bir dünya; bu küçük çatının altında epeyce öfke, hınç yaşanmış olmalıydı.

Bir nara, ardından toynakların takırtısı duyuldu; Jem siyah midillinin sırtında, evin köşesinden çıkıp kıza doğru geldi: "İşte, sana satmak istediğim parça buydu, ama maalesef elin çok sıkı. Sana harika bir binek atı olurdu; silahtar onu karısı için yetiştirmiş. Fikrini değiştirmeyeceğinden emin misin?"

Mary başını salladı, güldü. "Onu Jamaika'nın ahırına bağlayacağım ve Bay Bassat bir sonraki ziyaretinde kendi atını tanımayacak, öyle mi? Nazik teklifine teşekkür ederim, fakat bu riske girmemeyi yeğlerim. Merlyn Ailesi adına yeterince yalan söyledim, Jem Merlyn, bir ömre yetecek kadar."

Jem suratını astı, yere atladı.

"Bugüne kadar önüne sürülen en iyi teklifi reddetmiş oldun," dedi. "Ben de sana ikinci bir şans vermeyeceğim. Bu hayvan Noel arifesinde Launceston'a gidecek ve simsarlar tarafından anında kapılacak." Ellerini atın sağrısına yaklaştırdı, sertçe çırptı. "Hadi bakalım!" Bunun üzerine hayvan şaşkın bir telaşla otla kaplı tümseğin yanındaki aralığa doğru atıldı.

Jem uzun bir ot kopardı, çiğnemeye başladı; yan gözle kızı süzüyordu. "Silahtar Bassat Jamaika Hanı'nda ne bulmayı umuyormuş?"

Mary doğruca onun gözlerinin içine baktı. "Bunu benden iyi bilmen gerekir," diye yapıştırdı.

Jem düşünceli düşünceli otu çiğniyor, kopardığı küçük parçaları yere tükürüyordu.

"Ne kadarını biliyorsun?" diye sordu birden, elindeki sapı atarak.

Mary omuzlarını silkti. "Buraya sorulara yanıt vermeye gelmedim," dedi. "Bay Bassat'ı yeterince yanıtladım."

"Malın taşınmış olması Joss için büyük şans," dedi erkek yavaşça. "Daha geçen hafta söyledim, ateşle oynuyorsun, dedim. Enselenmesi an meselesi. Paçasını kurtarmak için o ne yapıyor, peki? İçiyor... Kahrolası ahmak."

Mary bir şey demedi. Eğer Jem bu açık sözlülük gösterisiy-

le onu tuzağa düşürmeye çalışıyorsa, amacına ulaşamayacaktı.

"Sundurmanın üstündeki o küçük odadan, her şeyi inceden inceye seyrediyorsundur," diye ekledi Jem. "Ne oldu, güzellik uykundan mı uyandırdılar seni?"

Kız atıldı: "O odada kaldığımı nereden biliyorsun?"

Soru Jem'i afallatmış gibiydi; gözlerinde bir an yanıp sönen şaşkınlık Mary'nin dikkatinden kaçmadı. Sonra bir kahkaha patlattı, tümsekten bir ot daha kopardı.

"Geçen sabah, avluya girdiğimde pencere ardına kadar açıktı," dedi, "ve rüzgârda uçuşan bir perde vardı. Jamaika Hanı'nda daha önce hiç açık pencere görmedim."

Açıklaması akla yatkındı, ama Mary'yi tatmin etmemişti. Birden, korkunç bir kuşku düştü içine. O cumartesi gecesi, boş konuk odasında saklanan kişi Jem olabilir miydi? Yüreği buz gibi oluverdi.

"Neden bu kadar ketum davranıyorsun?" diye sordu adam. "Ağabeyime gidip, 'Hey, şu yeğenin var ya, çenesi düşüğün teki,' diyeceğimi mi sanıyorsun? Boş versene, Mary, ne körsün ne de sağır; Jamaika Hanı'nda bir ay geçirse, bir çocuğun bile burnuna pis kokular gelir."

"Bana neyi söyletmeye çalışıyorsun?" dedi kız. "Ayrıca, neyi ne kadar bildiğim seni neden ilgilendiriyor? Benim aklım fikrim, teyzemi oradan en kısa zamanda kurtarmakta. Bunu sana hana geldiğin gün de söylemiştim. Onu razı etmek biraz vakit alacak, sabırlı olmam gerekiyor. Ağabeyine gelince, ölünceye, patlayıncaya kadar içebilir, umurumda bile değil. Hayatı kendisine ait, çevirdiği iş de öyle. Bunların benimle hiçbir ilgisi yok."

Jem ıslık çalıyordu, yerdeki küçük bir taşa tekme attı.

"Kaçakçılık seni ürkütmüyor yani?" dedi. "Ağabeyim handaki bütün odaları konyak ve rom fıçılarıyla doldursa, sesini çıkarmayacaksın, öyle mi? Peki, ya başka şeylere de bulaşıyorsa – ortada bir ölüm kalım, hatta cinayet meselesi varsa? Ya o zaman?"

Döndü, doğruca kıza baktı; Mary bu kez onun dalga geçme-

diğini görebiliyordu; o vurdumduymaz, kahkahalı tavrından eser kalmamıştı; gözleri ciddiydi, ama bu gözlerin gerisinde ne yattığını okuyamadı.

"Ne demek istiyorsun?"

Jem konuşmadan, uzunca bir süre onu süzdü. Zihninde bir sorunu evirip çeviriyordu da, çözümü ancak kızın yüzündeki anlamdan bulabilecekti sanki. Ağabeyiyle arasındaki bütün benzerlik silinmişti. Ansızın sertleşmiş, yaşlanmıştı; şimdi farklı soydan gelen biriydi.

"Belki yanılıyorumdur," dedi sonunda, "ama er geç öğreneceksin; orada yeterince kalırsan tabii. Teyzen neden bir hayalete, canlı cenazeye benziyor – bunun nedenini söyleyebilir misin bana? Rüzgâr bir daha karayelden estiğinde, ona bir sor bakalım."

Yeniden, hafif hafif ıslık çalmaya başladı; elleri ceplerinde. Mary sessizce ona bakıyordu. Bilmece gibi konuşuyordu; amacı kızı korkutmak mıydı? At hırsızı Jem'i, o umursamaz tavırlı, züğürt adamı anlayabilir, sineye çekebilirdi, fakat bu ciddiyet, bu gizemli edalar yeniydi. Mary bundan hoşlanıp hoşlanmadığından emin olamadı.

Jem kısacık güldü, omuzlarını silkti. "Bir gün Joss'la kapışacağız ve zararlı çıkan o olacak, ben değil." Bu şifreli yorumdan sonra topuklarının üzerinde döndü, düzlüğe, atın gittiği yöne yürüdü. Mary onun arkasından baktı; düşünceliydi, şalına sarınmıştı. İlk sezgisinde haklıydı, demek – şu kaçakçılığın gerisinde başka şeyler vardı. O gece bardaki yabancı cinayetten söz etmişti, aynı sözcükler şimdi de Jem'in ağzından dökülüyordu. Öyleyse Mary budalanın teki değildi; Altarnun papazı onun hakkında ne düşünürse düşünsün, isterik de değildi.

Jem Merlyn'in bu oyundaki rolünü kestirmek güç olsa da, bir şekilde, bir yerlerinden bulaştığı kesindi.

O gece, eniştesinin peşinden merdiveni sinsice inen kişi eğer Jem'se – eh, kızın o gece odasından çıktığını, bir yerlere gizlenip onları dinlediğini bal gibi biliyordu elbette. Aynı şekilde, çatıdan sarkan ipi de gayet iyi anımsıyor olmalıydı ve ağa-

beyiyle birlikte dışarıya çıkmalarından sonra, ipi Mary'nin de gördüğünü pekâlâ tahmin edebilirdi.

O adam Jem'se, konuyu böyle kurcalaması doğaldı. "Neyi ne kadar biliyorsun?" diye sormuştu kıza; ama Mary açık vermemişti.

Bu konuşma, günün güzelliğine gölge düşürmüştü. Artık buradan gitmek, bu adamdan kurtulmak, düşünceleriyle baş başa kalmak istiyordu. Yola koyuldu; Withy Deresi'ne ulaşan yokuşu ağır ağır inmeye başladı. Patikanın dibindeki kapıya varmıştı ki, arkasından koşan ayak seslerini duydu, Jem ondan önce kendini kapının önüne attı; uzamış sakalı, pis pantolonuyla melez bir Çingeneye benziyordu.

"Neden gidiyorsun?" dedi. "Daha erken; dörtten önce hava kararmaz. Seni Rushyford'a kadar geçiririm. Neyin var senin?" Kızın çenesini tutup kaldırdı, yüzünü inceledi. "Yoksa benden korktun mu? Üst kattaki küçük, dökümtü odalara konyak varilleri, tütün desteleri yığdığımı, onları sana gösterip sonra da boğazını keseceğimi sanıyorsun, öyle mi? Biz Merlynler gözü dönmüş eşkıyalarız, ailenin en beteri de benim. Böyle mi düşünüyorsun?"

Mary kendine engel olamayıp gülümsedi. "Eh, aşağı yukarı," diye kabullendi, "ama senden korkmuyorum; bunu sil kafandan. Ağabeyini bu kadar çok andırmasaydın, senden hoşlanırdım bile."

"Yüzümü değiştiremem," dedi Jem. "Ama Joss'tan çok daha yakışıklıyım, hakkımı yeme."

"Ah, eksiklerini, kusurlarını göremeyecek kadar kibirlisin," diye atıldı Mary, "fakat yakışıklılık hayallerini yıkmayacağım. Gönlünce kalp kırmakta özgürsün. Şimdi bırak da gideyim; yolum epey uzun ve avlaklarda bir kez daha kaybolmak istemiyorum."

"Daha önce ne zaman kayboldun ki?"

Mary'nin yüzü hafifçe asılıverdi. Sözcükler ağzından kaçmıştı. "Dün değil evvelki gün, öğleden sonra Batı Bozkırı'nda dolaşıyordum," dedi. "Sis erken bastırdı. Dönüş yolunu bulana kadar biraz dolandım."

"Tek başına yürüyüşe çıkmakla aptallık ediyorsun," dedi erkek. "Jamaika ile Roughtor arasında, bırak senin gibi minicik bir şeyi, koca bir inek sürüsünü bile yutabilecek yerler vardır. Hem bir kadına uygun bir uğraşı değil. Neden çıkmıştın yürüyüşe?"

"Bacaklarımı hareket ettirmek istedim. Günlerdir eve kapanıp kalmıştım."

"Eh, Mary Yellan, bir dahaki sefere bacaklarını bu tarafa doğru hareket ettirebilirsin. Şu geçitten girersen, kesinlikle yanlış yöne sapmazsın; tabii bataklığı solunda bırakırsan... Bugün yaptığın gibi. Noel arifesinde benimle Launceston'a geliyor musun?"

"Launceston'da ne yapacaksın, Jem Merlyn?"

"Bay Bassat'ın siyah midillisini onun yerine satacağım, canım. Ağabeyimi şu kadarcık tanıyorsam, o gün Jamaika Hanı'ndan uzak durmanı tavsiye ederim. Kendine gelmiş, konyak komasından çıkmış olacak ve bela arayacak. Avlaklarda böyle gezip tozmana alıştılarsa, yokluğuna aldırmayacaklardır. Gece yarısı olmadan geri götürürüm seni. Hadi, geliyorum de, Mary."

"Peki, ya Launceston'da Bay Bassat'ın midillisiyle yakalanırsan? Rezil olursun, öyle değil mi? Ben de elbette; yani seninle birlikte beni de hapse tıkabilirler."

"Kimse yakalayamaz beni; en azından bir süre daha. Bir kez olsun kır kabuğunu, Mary; sürekli kendini dizginliyorsun, azıcık heyecan hoşuna gitmez mi? Helford'da seni fazlasıyla sindirmişler anlaşılan."

Mary hemen oltaya geldi.

"Pekâlâ, Jem Merlyn; korkak biri olduğumu sanma. Ayrıca, Jamaika'da yaşamak beni nasılsa er geç hapse düşürecek. Nasıl gideceğiz Launceston'a?"

"Seni oraya faytonla götüreceğim, Bay Bassat'ın siyah atını da arkaya bağlarız. North Hill'e nasıl gidileceğini biliyor musun, bozkırın öteki yakasına?"

"Hayır, bilmiyorum."

"Burnunun doğrusuna gitmen yeterli. Şosede bir buçuk kilometre kadar ilerle, tepedeki ağaçlı, çalılı çitte bir boşluğa ge-

leceksin, sağ tarafa düşer. Karşında Carey Kayası'nı göreceksin, sağ ileride de Hawk Kayası'nı; dümdüz ilerlediğin sürece yolunu kaybetmezsin. Ben seni yarı yolda karşılarım. Kırlardan ayrılmamaya dikkat ederiz. Noel arifesi olduğu için anayol yoğun olabilir."

"Yola saat kaçta çıkayım?"

"Bırakalım diğerleri acele etsin, oraya öğleden önce ulaşsınlar; saat ikide sokaklar tam istediğimiz gibi, tıklım tıklım olur. Handan saat on birde ayrılabilirsin, senin için de uygunsa elbette."

"Söz vermiyorum. Yolda beni göremezsen, sen yoluna devam et. Patience Teyze'nin bana ihtiyacı olabilir."

"Çok güzel. Mazeretlerini sırala bakalım."

"Dereden geçebilirim," dedi Mary, "daha fazla gelmene gerek yok. Bundan sonrasını kendim hallederim. Doğruca şu tepenin yamacını izleyeceğim, öyle değil mi?"

"Evin efendisine saygılarımı ilet, lütfen; öfkesini artık dizginlediğini umarım, dilini de tabii. Jamaika Hanı'nın sundurmasına, benim hatırıma bir demet ökse otu assın! Suya dikkat et. Seni karşı tarafa taşımamı ister misin? Ayakların ıslanmasın."

"Belime kadar girsem bile suyun zararı olmaz. İyi günler, Jem Merlyn." Sonra, çağıldayan dereye cesurca girdi, atlama taşlarının üzerinde ilerledi. Jüponunun etek ucu suya girince, eliyle tutup kaldırdı. Jem'in karşı kıyıdan güldüğünü duydu; bir kez olsun arkasına bakmadan ya da el sallamadan tepeyi tırmandı.

Kendini Güneylilerle kıyaslıyor, diye düşündü; Helford'lı, Gweek'li ve Manaccan'lı erkeklerle. Constantine'de bir demirci vardı, Jem'i tek parmağıyla havaya kaldırabilirdi. Jem Merlyn'in böbürlenebileceği nesi vardı ki? Bir at hırsızı, adi bir kaçakçı, bir eşkıya, hatta belki de bir katil. Bozkırlarda ne kadar da düzgün erkekler yetişiyordu böyle!

Mary ondan korkmuyordu; bunu kanıtlamak için de Noel arifesinde onun faytonuna binecek, onunla birlikte Launceston'a gidecekti.

Anayolun karşısına geçip avluya girerken, hava kararmaya başlamıştı bile. Han her zamanki gibi karanlıktı, bomboş görünüyordu; kapısı sürgülü, pencereleri demir parmaklıklıydı. Evin arka tarafına dolandı, mutfak kapısını tıkırdattı. Kapı hemen açıldı; teyzesi solgun, endişeliydi.

"Enişten bütün gün seni sorup durdu," dedi. "Neredeydin? Saat beşe geldi; sabahtan beri yoksun ortada."

"Yürüyüşe çıktım," diye yanıtladı Mary. "Ne fark eder ki? Joss Enişte neden soruyor beni?" İçinin ani bir kızgınlıkla dolduğunu hissetti, mutfağın köşesindeki yatağa baktı. Yatak boştu. "Nereye gitti?" diye sordu. "Daha iyi ya?"

"Salonda oturmak istedi. Mutfaktan bıkmış. Bütün öğleden sonrayı orada, camın önünde geçirdi, senin yolunu gözledi. Şimdi ona karşı güler yüzlü, tatlı dilli olmalısın, Mary; sakın zıtlaşma. Bu dönem kötüdür, nekahet dönemi yani... Her gün biraz daha güçlenecek, ama bu arada fazlasıyla aksi, lanet olacaktır; şiddete bile başvurabilir, haberin olsun. Onunla konuşurken çok dikkatli ol, tamam mı?"

Asabi elleri ve seğiren ağzıyla, konuşurken omzunun üstünden etrafı kolaçan edişiyle eski, bildik Patience Teyze'ydi bu. Onu böyle görmek yürek burkucuydu; gerginliği Mary'ye de bulaştı.

"Neden beni görmek istiyor? Bana söyleyecek hiçbir şeyi yoktur ki. Ne istiyor olabilir?"

Patience Teyze gözlerini kırpıştırdı, dudaklarını ısırdı. "Aklı pek başında değil," diye açıkladı. "Homurdanıyor, kendi kendine konuşuyor; böyle zamanlarda ne dediğine aldırmamalısın. Kendinde sayılmaz. Geldiğini haber vereyim." Mutfaktan çıktı, koridorda salona doğru ilerledi.

Mary mutfak tezgâhına gitti, ibrikten kendine bir bardak su doldurdu. Boğazı fena halde kurumuştu. Elindeki bardak titriyor, kendi aptallığına lanet okuyordu. Bozkırda öylesine cesur, gözü pek davranmışken, hana ayak basar basmaz olanca cesa-

retini yitirmiş, adeta çocuklaşmıştı; titriyor, ürperiyordu. Patience Teyze az sonra döndü.

"Şu an sakin," diye fısıldadı. "Koltukta uyuyakalmış. Bu akşam artık uyanmayabilir. Yemeğimizi erken yiyelim, aradan çıksın. Sana soğuk börek ayırmıştım."

Mary'de iştah filan kalmamıştı, zorla birkaç lokma aldı. İki fincan kaynar çay içti, tabağını itti. İkisi de konuşmadı. Patience Teyze ha bire kapıyı kolluyordu. Yemek bitince, bulaşıkları sessizce yıkadılar. Mary ateşe biraz kuru ot attı, yanma çömeldi. Mavi, geniz yakan bir duman yükseldi; tüten turba gözlerini yakıyor ama hiç ısıtmıyordu.

Dışarıda, holdeki saat ani, vızıltılı bir sesle altıyı vurdu. Mary vuruşları sayarken soluğunu tuttu. Sessizliği korkarcasına, ihtiyatla deliyorlardı; son çınlama da evde yankılanıncaya, ses yavaş yavaş kesilinceye kadar aradan bir ömür geçmiş gibiydi. Sonra, saat yeniden usul tiktaklarına döndü. Salondan ses gelmedi, Mary de tuttuğu soluğunu bıraktı. Teyzesi masada oturuyor, mum ışığında bir şey dikiyordu. Büzülmüş dudakları, kırışmış alnıyla elindeki işe eğilmişti.

Gece ağır ağır ilerledi, salondaki sessizlik sürdü. Mary'nin başı öne düşüyor, gözleri ister istemez kapanıyordu; o uykuyla uyanıklık arasında gidip gelirken, teyzesi iskemlesinden yavaşça kalktı, dikiş kutusunu tezgâhın yanındaki dolaba kaldırdı. Mary onun fısıldadığını duyar gibi oldu: "Ben yatıyorum. Enişten çoktan uyumuş olmalı; artık uyanmaz. Hiç ilişmeyelim en iyisi." Mary karşılık olarak bir şeyler mırıldandı; koridordaki hafif ayak seslerini, gıcırdayan basamakları hayal meyal duydu.

Sonra, üst katta bir kapı usulca kapandı. Uyku iyice bastırmıştı, başı kollarının üzerine düştü. Saatin hafif tıkırtısı, zihninde bir ritim tutturdu: Bir yokuşu güçbela tırmanan, sürüklenen adım sesleri... bir... iki... bir... iki... birbirini izleyerek, peş peşe; şimdi bozkırda, çağıldayan derenin kıyısındaydı, taşıdığı yük çok ağırdı, kaldıramayacağı kadar ağır. Keşke yükü kısacık bir süreliğine bırakabilse, kıyıda azıcık dinlenebilse, uyuyabilseydi...

Ama hava soğuktu, buz gibiydi. Ayakları sırılsıklam olmuştu. Sudan uzaklaşmalı, az yukarıya çekilmeliydi... Ateş sönmüştü; ateş yanmıyordu artık... Mary gözlerini açtı ve yerde, ateşten kalan beyaz küllerin karşısında yattığını gördü. Mutfak adamakıllı soğumuş, iyice loşlaşmıştı. Mum küçülmüştü. Ürpererek esnedi, tutulmuş kollarını açarak gerindi. Gözlerini kaldırınca mutfak kapısının son derece yavaş, gıdım gıdım açıldığını gördü.

Ellerini buz gibi zemine dayalı, hiç kıpırdamadan oturdu. Bekledi; hiçbir şey olmadı. Kapı yeniden kıpırdadı, sonra ardına kadar açıldı, büyük bir gürültüyle arkasındaki duvara çarptı. Eşikte Joss Merlyn belirdi; kollarını ileriye uzatmış, topuklarının üzerinde, öne arkaya sallanıyordu.

Mary önce, onun kendisini fark etmediğini sandı; erkeğin gözleri tam karşısındaki duvara dikilmişti; olduğu yerde öylece duruyor, içeriye girmeye yeltenmiyordu. Mary eğildi, dertop oldu; başı masanın altında kalmıştı, yüreğinin sabit gümbürtüsü dışında hiçbir şey duymuyordu. Adam yavaşça ona doğru döndü, bir-iki dakika sessizce, dik dik ona baktı. Konuştuğunda sesi gergin, boğuktu; bir fısıltıdan farksızdı. "Kim var orada?" dedi. "Ne yapıyorsun? Neden ses vermiyorsun?" Yüzü gri bir maskeydi; doğal rengi uçup gitmişti. Kan çanağı gözleri tanımaksızın, bilinçsizce kıza dikilmişti. Mary kıpırdamadı.

"Bırak o bıçağı," diye fısıldadı adam. "Bırak dedim."

Kız yere dayadığı elini uzattı, parmaklarının ucu bir iskemlenin ayağına değdi. Ona tutunmak için hareket etmesi gerekiyordu. Buradan iskemleyi sıkıca kavraması mümkün değildi. Soluğunu tuttu, bekledi. Adam mutfağa girdi; başını eğmiş, iki eliyle havayı yokluyordu, sonra çömeldi, kıza doğru yavaş yavaş süründü.

Mary, adamın elleriyle arasında bir metre kalıncaya kadar bekledi; soluğunu yanağında hissedebiliyordu.

"Joss Enişte," dedi usulca. "Joss Enişte..."

Adam onun yanına, yere çöktü, dikkatle yüzüne baktı, sonra uzandı, kızın saçlarına, dudaklarına dokundu. "Mary," dedi,

"sen misin, Mary? Neden konuşmuyorsun benimle? Nereye gittiler? Onları gördün mü?"

"Yanılıyorsun, Joss Enişte," dedi kız. "Burada benden başka kimse yok. Patience Teyze yukarıda. Hasta mısın? Sana yardım edeyim mi?"

Adam yarı karanlıkta çevresine bakındı, mutfağın köşelerini araştırdı.

"Beni korkutamazlar," diye fısıldadı. "Ölüler yaşayanlara zarar veremez. Onlar söndü, silinip gitti; birer mum gibi... Öyle değil mi, Mary?"

Kız onun gözlerini kollarken, başını salladı. Adam kendini güçlükle bir iskemleye attı, kollarını masaya uzattı. Derin derin iç geçirdi, diliyle dudaklarını yaladı. "Rüya bunlar," dedi, "hepsi rüya. Suratlar karanlıkta ısrarla, canlıymışçasına beliriyor... Tere batmış bir halde uyanıyorum. Susadım, Mary; anahtarı al da bardan bana biraz konyak getir." Ceplerini karıştırdı, bir anahtar destesi çıkardı. Mary titreyen eliyle anahtarları aldı, mutfaktan çıkıp koridora süzüldü. Dışarıda bir an durakladı; karar veremiyordu: Hemen yukarıya, odasına çıkıp kapıyı kilitlese, onu mutfakta hezeyanlarıyla baş başa bıraksa mıydı? Sonra, parmak uçlarına basarak hole doğru ilerledi.

Ansızın, mutfaktan gelen bağırtıyı duydu. "Nereye gidiyorsun? Sana bardan konyak getir dedim!" Bunu, iskemlenin itilirken çıkardığı gıcırtı izledi. Çok geç kalmıştı. Barın kapısını açtı, dolaptaki şişelerin arasından el yordamıyla konyağı buldu. Mutfağa döndüğünde, adam masanın üzerine kapanmış, başını ellerine dayamıştı. Yeniden uyuya mı kalmıştı? Ama kızın ayak seslerini duyunca başını kaldırdı, gerindi, iskemlesinde geriye yaslandı. Mary konyak şişesiyle bir bardak koydu onun önüne. Adam yarısına kadar doldurduğu bardağı iki eliyle kavradı; bu arada gözünü kızdan hiç ayırmıyordu.

"Sen iyi bir kızsın," dedi. "Senden hoşnudum, Mary; kafan çalışıyor, ayrıca yüreklisin de; bir erkeğe harika yoldaş olursun. Keşke erkek olsaydın." Konyağı dilinde yuvarladı, budalaca gülümsedi, sonra kıza göz kırptı, parmağını ona doğru uzattı.

"Kuzeyde buna altın dökerler," dedi. "Bulup bulabileceğin

en iyi mal. Kral George'un mahzeninde bile bundan iyi konyak bulunmaz. Ben ne ödedim, peki? Cebimden tek boktan kuruş çıkmadı. Evet, efendim, Jamaika Hanı'nda içkimiz bedava."

Bir kahkaha patlattı, dilini çıkardı. "Zor, zalim bir oyun bu, Mary; gerçek erkeklerin oyunu. Canımı tehlikeye attım, belki on, belki yirmi kez. Defalarca kovalandım; doludizgin atlılar tarafından, kurşunlar kulağımın dibinde vızıldarken. Beni yakalayamayacaklar, Mary; hem çok kurnazın hem de çok uzun zamandır bu oyunun içindeyim. Buraya gelmemizden önce Padstow'da, kıyıda çalışıyordum. Baharda sular yükselince, her on beş günde bir, üç yelkenli bir gemiyle açılırdık. Benden başka beş kişi daha vardı. Ama küçük düşünürsen para kazanamazsın; işi büyütmen ve suyun başını tutman gerekir. Şimdi yüz kişiden fazlayız, ülkenin iç kısımlarında çalışıyoruz, bir kıyıdan ötekine kadar. Tanrım, zamanında epeyce kan gördüm, Mary, insanların öldürüldüğüne tanık oldum, ama bu seferki oyun hepsini bastırdı – ölümle kol kola ilerliyor bu."

Kızı yanma çağırdı; yeniden göz kırptı, omzunun üstünden kapıya bir göz attı. "Gel," diye fısıldadı, "yaklaş, yanıma gel de rahat konuşalım. Sen gözü pek birisin, bunu görebiliyorum; teyzen gibi ödlek değilsin. Ortak olmalıyız; ikimiz." Mary'nin kolunu tuttu, iskemlesinin yanma, yere çekti. "Beni çaptan düşüren, bu lanet olası içki," dedi. "Beni ele geçirince, gördüğün gibi, bir fare kadar güçsüzleştiriyor. Ve rüya görmeye başlıyorum, karabasanlar; ayıkken şu kadarcık korkmadığım şeyler görmeye başlıyorum. Allah kahretsin, Mary, şu iki elimle insan öldürdüm ben; suda boğdum, taşla kafalarını ezdim, sonra da aklımdan silip attım, bir daha da düşünmedim ve geceleri mışıl mışıl uyudum. Ama sarhoş olunca, onları görmeye başlıyorum; yeşilimsi beyaz suratlarıyla karşıma dikiliyor, balıkların yediği gözleriyle bana bakıyorlar; kimisi paramparça olmuş, etleri lime lime sallanıyor, kimisinin saçlarına yosunlar dolanmış... Bir keresinde bir kadın vardı, Mary, bir sala tutunmuştu, kucağında da bir çocuk; saçları sırtına dökülüyordu. Gemi kayalara iyice yanaşmıştı, su da bir çarşaf kadar durgundu, anlıyor musun; hepsi de sağ salim gelebilmişti, bütün takım. Suya

gelince, beli bile geçmiyordu. Ama kadın çığlık atıyor, yardım etmem için bağırıyordu. Bir taşla yüzüne vurdum, Mary, sırtüstü düştü; elleri salı dövüyordu. Çocuğu bıraktı, ben de bir kez daha vurdum ona; bir metrelik suda boğulmalarını seyrettim. O zaman korkuya kapıldık; bazılarının sahile ulaşmasından korktuk... İlk kez gelgiti hesaba katmamıştık. Yarım saate kalmaz, ayakları bile ıslanmadan, kumsalda yürüyor olurlardı. Elimizdeki taşlarla onlara giriştik, Mary, rasgele vurmaya başladık; kollarını, bacaklarını kırmak zorunda kaldık... Gözlerimizin önünde boğulup gittiler, tıpkı o kadınla çocuk gibi, omuzlarına ancak gelen suda boğuldular, çünkü onları taşlarla ezdik, dağıttık... Boğuldular, çünkü ayakta duracak halleri kalmamıştı..."

Kıza iyice sokulmuş, kırmızı damarlı gözlerini onunkilere dikmişti, soluğu kızın yanağına değiyordu. "Enkaz toplayıcılardan bahsedildiğini hiç duymadın mı?"

Holdeki saat biri çaldı; o tek nota havada bir çağrı gibi çınladı. İkisi de kıpırdamadı. Ateş söndüğü, açık kapıdan ince bir esinti girdiği için mutfak soğumuş, buz kesmişti. Mumun sarı alevi eğilip bükülüyor, titreşiyordu. Joss Merlyn uzandı, onun elini tuttu; bu el gevşek, cansızdı, bir ölünün eli gibi. Kızın yüzündeki donmuş dehşeti ayrımsamış olmalı ki, elini çekti, bakışlarını kaçırdı. Gözlerini önündeki boş bardağa dikti, parmaklarını masada tıklatmaya koyuldu. Yanına, yere çömelmiş olan Mary, onun eline konan sineği izliyordu. Sinek kısa, siyah tüylerin arasma girdi, kalın damarların üzerinden boğum yerlerine, sonra da ince, uzun parmakların uçlarına ilerledi. Buraya geldiği ilk gece, bu parmakların nasıl kıvrak, beklenmedik bir zarafetle ona ekmek kestiğini, istediği zaman nasıl narin ve maharetli olabildiklerini anımsadı; şimdi onları masada davul çalarken izlerken, hayalinde irice, tırtıklı bir taşı kavradıklarını, taşa sımsıkı kenetlendiklerini görüyordu; taşın havada uçtuğunu gördü, sonra da...

Adam yeniden ona döndü, başını dışarıda tiktaklayan saate doğru sertçe salladı, boğuk bir fısıltıyla, "Bazen, beynimin içinde çınlıyor," dedi. "Az önceki gibi biri vurduğunda, bir koydaki çanlı şamandıranın çınladığını sanıyorum. Çan sesinin kara-

yelle birlikte havada süzülerek geldiğini, kim bilir kaç kez duydum: Bir-iki-bir-iki... çanın dili bir öne, bir arkaya çırpınır durur; ölüler için çalışıyormuşçasına. Çınlamaları rüyalarımda duyuyorum. Bu gece de duydum. Koydaki o çanlı şamandıra kederli, bıkkın bir ses çıkarır, Mary, bir inilti gibi. Sinir uçlarına sürtünür, sinirlerini törpüler; avaz avaz bağırmak istersin. Sahilde çalışıyorsan, bir sandalla ona yanaşmak, sesini boğmak zorunda kalırsın; fanilanı çanın diline sararsın. Onları susturmayı ancak böyle başarırsın. O zaman sessizlik çöker. Belki puslu bir gecedir, suyun üstüne yer yer pus çökmüştür ve körfezin dışında, koku peşindeki bir av köpeği gibi dolanan bir gemi vardır. Çanı duymak için kulağını dikmiştir, fakat hiç ses gelmiyordur. Bunun üzerine koya girer, sisi yararak ilerler – ve doğruca bize, onu beklediğimiz yere gelir. Ansızın titrediğini, sarsıldığını ve karaya oturduğunu görürüz; sonra dalgalar onu yutar."

Konyak şişesine uzandı, sıvının bardağa yavaşça akışını seyretti. Kokladı, bir yudum alıp damağında gezdirdi.

"Hiç, pekmez kavanozuna düşen sinekleri gördün mü? İşte insanları aynen o durumda gördüm ben; geminin güvertesine bir sinek sürüsü gibi üşüşmüş insanları. Güvenli sandıkları için oraya yapışan, azgın dalgaların karşısında dehşet dolu çığlıklar atan... Serenlere tırmanmış, tıpkı sinekler gibi konmuş, küçük, kara lekeler. Altlarındaki geminin ortadan ikiye ayrıldığını, direklerin, serenlerin kibrit çöpüymüşçesine kırıldığını, hep birlikte denize döküldüklerini, can havliyle yüzdüklerini gördüm. Ama kıyıya ulaştıklarında hepsi ölüydü, Mary."

Elinin tersiyle ağzını sildi, uzun uzun kıza baktı. "Ölüler hikâye anlatamaz, Mary."

Yüzü aşağı yukarı sallandı, birden daraldı, sonra da kararıverdi. Mary artık mutfağın zeminine diz çökmüş, elleriyle masaya yapışmış bir genç kız değildi; şimdi yine bir çocuktu ve babasının peşinden, St Kevern'in ilerisindeki yalıyarda koşuyordu. Babası onu kaldırıp omzuna oturttu; yanlarında birileri daha vardı, koşuyor, haykırıyorlardı. Biri uzaklardaki denizi

gösterdi, babasının başına iki eliyle yapışmış olan Mary o tarafa baktı ve koyun ağzında, çaresizce çırpınan bir kuşa benzeyen, büyük, beyaz gemiyi gördü; direkleri devrilmişti, suya batan yelkenleri geminin yanı sıra sürükleniyordu. "Ne yapıyorlar?" diye sordu çocuk, yani Mary; kimse yanıt vermedi; herkes olduğu yerde kalakalmış, yan dönen, sonra da batan gemiyi seyrediyordu büyük bir dehşetle. "Tanrı yardımcıları olsun," dedi babası; küçük Mary ağlamaya, annesine seslenmeye başladı, annesi hemen kalabalıktan fırladı, gelip onu kucakladı ve ters yöne, denizi göremeyeceği tarafa doğru yürüdü. Anı tam burada kesiliyor, silinip gidiyordu, bu öykünün sonu yoktu; ama büyüyüp aklı erdiği, artık çocukluktan çıktığı zaman, annesi ona St Kevern'e koştukları o günden söz etti; büyük bir barka o ürkütücü Kelepçe Kayaları'na bindirip omurgasını kırmış ve bütün müretebatıyla birlikte batmıştı. Mary tepeden tırnağa ürperdi, içini çekti ve karşısında bir kez daha eniştesinin sık, taraz taraz saçlarla çevrili yüzü belirdi; yine Jamaika Hanı'nın mutfağında, onun yanında, yerde oturuyordu. Kendini ölüm döşeğindeki bir hasta gibi hissediyordu, elleri ayakları buz kesmişti. Şimdi tek arzusu yatağına süzülmek, başını ellerinin arasına gömmek, daha da derin bir karanlığa kavuşmak için yastığı, battaniyeyi başına çekmekti. Ellerini gözlerine var gücüyle bastırırsa, adamın yüzünü de, kıza çizdiği bütün o resimleri de silmeyi başarırdı belki. Parmaklarını kulaklarına iyice sokarsa, belki onun sesini ve sahili döven dalgaların gümbürtüsünü bastırabilirdi. Burada, boğulan insanların solgun yüzlerini, ileriye uzattıkları kollarını görebiliyordu; korku dolu çığlıklarını, haykırışlarını duyabiliyordu; denizdeki şamandıranın öne arkaya sallanan çanından yayılan yaslı feryadı duyabiliyordu. Bir kez daha ürperdi.

Başını kaldırıp eniştesine baktı; iskemlesinde öne doğru kaymış, başı göğsüne düşmüştü. Ağzı ardına kadar açıktı; horlayarak, tükürükler saçarak uyumaktaydı. Uzun, kara kirpiklerinin gölgesi bir kâkül gibi yanaklarını süpürüyordu. Kolları önündeki masaya uzanmış, elleri dua edercesine birleşmişti.

9

Noel'den bir gün önce gökyüzü kapalıydı, yağmur tehdidiyle yüklüydü. Ama gece boyunca ılımıştı da; avludaki çamurun bazı yerleri, ineklerin tepelediği kısımlar yumuşamış, sanki bir yayıkta çalkalanmıştı. Odasının duvarları Mary'nin eline nemli nemli geldi; bir köşede kabaran, dökülen sıva yüzünden iri, sarı bir leke oluşmuştu.

Mary camdan sarkınca ılıman, ıslak rüzgâr yüzüne çarptı. Bir saat sonra Jem Merlyn kırda, Launceston panayırına götürmek üzere onu bekleyecekti. Onunla buluşup buluşmamak tamamen Mary'ye bağlıydı, fakat bir türlü kararını veremiyordu. Dört gün içinde büyümüş, yaşlanmıştı sanki; çatlak, lekeli aynadan yansıyan yüzü bitkin, süzgündü.

Gözlerinin altında koyu halkalar vardı, yanakları çökmüş gibiydi. Geceleri çok zor uyuyordu, iştahı da tamamen kesilmişti. Hayatında ilk kez, Patience Teyze'yle arasında bazı benzerlikler görüyordu. Kaş çatışları aynıydı, ağızları da öyle. Dudaklarını büzdüğü, ağzını oynatıp kenarlarını ısırdığı zaman, karşısında, yüzünü çevreleyen o cılız, kahverengi saçlarıyla teyzesi beliriyordu. Kadının ağzına musallat olan tiki kapıvermesi an meselesiydi; ellerini asabice ovuşturma alışkanlığını da öyle; sırları ortaya döken, dedikoducu aynaya sırtını döndü, küçük, boğucu odasını arşınlamaya koyuldu. Son birkaç gündür, soğuk algınlığını bahane ederek odasından çıkmamış, onun mahremiyetine sığınmıştı. Kendine güvenemiyor, şimdilik –daha doğrusu uzunca bir süre– teyzesiyle konuşmayı göze alamıyordu. Gözleri onu ele verebilirdi. Birbirlerine aynı bön, uyuşmuş dehşetle, aynı örtük ıstırapla bakabilirler, Patience Teyze de her şeyi anlayabilirdi. Şimdi bir gizi paylaşıyorlardı; asla söze dökülmemesi gereken bir sırrı. Teyzesi bu bilgiyi yi-

yip bitiren, yıpratıcı bir sessizlikle kim bilir kaç yıldır taşıyordu içinde? Ne büyük acılar çektiğini kimse kestiremezdi. İleride nereye giderse gitsin, bu bilginin acısını da yanında götürecekti. Bu azap peşini asla bırakmayacaktı. Mary beti benzi atmış, seğiren çehreyi, elbiseyi çekiştirip duran parmakları, iri, boş bakışlı gözleri nihayet anlayabiliyordu. Artık kendisinin de bildiği, öğrendiği şeyin kanıtı gözünün önündeydi, avaz avaz bağırıyordu.

İlk başta bayılacak, ölecek gibi olmuş, kendini yatağa atıp bir an önce uykunun merhametine sığınabilmek için Tanrıya yakarmıştı, fakat duası kabul olmadı. Karanlıkta hiç tanımadığı çehreler belirdi; boğulmuş insanların bozulmuş, şekilsizleşmiş yüzleri. Bilekleri kırık bir çocuk vardı ve uzun, ıslak saçları yüzüne yapışmış bir kadın; yüzmeyi hiç öğrenememiş olan erkeklerin haykırışları, korku dolu suratları. Bir ara, onların arasında kendi annesiyle babasını da görür gibi oldu; irileşmiş gözleri, sapsarı yüzleriyle ona bakıyor, ellerini uzatıyorlardı. Belki Patience Teyze'nin geceleri, odasında tek başınayken çektiği işkence de buydu; yüzler ona da görünüyor, yalvarıyorlar, o da onları iterek uzaklaştırıyordu. Bu insanları ne kurtarabiliyordu ne de özgür bırakabiliyordu. Bu açıdan bakıldığında, Patience Teyze de bir katildi. Susuşuyla, sessizliğiyle öldürmüştü onları. Suçu Joss Merlyn'inki kadar büyüktü, çünkü o bir kadındı ve kocası olacak canavarın yaptıklarına göz yummaması gerekirdi. Adam onun kanına, etine girmiş, kadın da orada kalmasına izin vermişti.

Üstünden artık üç gün geçmiş, Mary yaşadığı o ilk dehşeti atlatmıştı; şimdi bir kayıtsızlık, aldırmazlık içindeydi; yaşlanmış, tükenmişti sanki. Hissizleşmişti. Aslında, baştan beri biliyordum galiba, diyordu; zihninin gerilerinde bir yerde, hazırlanmıştı buna. Joss Merlyn'in elinde fenerle sundurmada dururkenki o ilk görüntüsü bir uyarıydı aslında; yolcu arabasının şosede giderek uzaklaşan, sonra tamamen duyulmaz olan takırtısı bir veda gibi çınlamıştı kızın kulaklarında.

Eski günlerde, Helford'da bazı fısıltılar dolaşırdı: Köy yollarında kulağa çarpan, ufak tefek dedikodular, bölük pörçük bir öykü, bir inkâr, bir başın esefle sallanması; ama erkekler fazla

konuşmaz, hikâyelerin önü çabucak kesilirdi. Belki yirmi, otuz yıl önce, Mary'nin babası gençken; fakat artık mümkün değildi bu; bu yeni yüzyılın aydınlığında değil. Bir kez daha, eniştesinin ona iyice sokulmuş olan yüzünü gördü, fısıldayan sesini duydu: "Enkaz toplayıcılardan bahsedildiğini hiç duymadın mı?" Bir insanın ağzından hiç duymadığı sözcüklerdi bunlar, oysa Patience Teyze tam on yıldır onların arasında yaşıyordu... Mary eniştesini artık dert etmiyordu. Korkusu silinmiş, adamdan ürkmez olmuştu. Şimdi yüreğinde yalnızca nefret vardı; nefret ve tiksinti. Bu adamın insanlıkla hiçbir ilintisi kalmamıştı. Geceleri yaşayan bir yaratık, bir iblisti o. Onu böyle sarhoş gören, ne mal olduğunu anlayan kızı bundan böyle korkutması, sindirmesi olanaksızdı. Ne onun ne de çetesinin. Taşrayı kokuşturan, çürüten bir avuç mikroptu onlar; Mary birer tahtakurusu gibi ezildiklerini, ortadan kaldırıldıklarını görünceye kadar pes etmeyecekti. Kızın merhameti sayesinde bir kez daha paçayı kurtaramayacaklardı.

Geriye bir tek, Patience Teyze sorunu kalıyordu – bir de Jem Merlyn. Zorla, paldır küldür kızın zihnine, düşüncelerine dalıyordu, oysa Mary onu istemiyordu. Aklında bunca şey varken, bir Jem eksikti doğrusu. Ağabeyine çok fazla benziyordu. Gözleri, ağzı, gülümseyişi. Tehlike de buradaydı işte. Onun yürüyüşünde, başını çevirişinde eniştesini görüyor ve teyzesinin on yıl önce neden aklının başından gittiğini anlıyordu. Jem Merlyn'e âşık olmak öyle kolaydı ki. Erkekler şu ana kadar Mary'nin yaşamında önemli bir rol oynamamıştı; Helford'daki çiftlikte yapılacak öyle çok iş vardı ki, onları düşünmeye, dert etmeye vakti kalmamıştı zaten. Ona kilisede gülümseyen, hasat zamanı onunla pikniğe gelen delikanlılar olmuştu elbette; bir keresinde bir komşu, bir kadeh elma şarabının ardından, saman yığınının arkasında onu öpmüştü. Çok aptalca, çok gülünç bir olaydı, Mary o günden sonra adamı görmezden gelmişti; adam da olayı beş dakika sonra unutan, zararsız biriydi. Her neyse, asla evlenmeyecekti, buna çok uzun zaman önce karar vermişti. Ne yapıp edip para biriktirecek, bir çiftlik edinecek ve bir erkek gibi çekip çevirecekti. Jamaika Hanı'ndan kur-

tulup her şeyi arkasında bıraktığında, Patience Teyze'yle birlikte iyi kötü bir yuva kurduklarında, erkekleri düşünecek zamanı bulabileceği kuşkuluydu doğrusu. Ama işte, hiç istememesine rağmen, bir serserininki gibi hafif uzamış sakalı, kirli gömleği ve o küstah, saldırgan bakışlarıyla Jem'in yüzünü bir kez daha karşısında buldu. Şefkatten yoksundu bu adam; kabaydı; acımasız, hatta gaddarca denebilecek bir yanı vardı; hırsızın, yalancının tekiydi. Mary'nin korktuğu, nefret ettiği, iğrendiği her şeyi temsil ediyordu; öte yandan, bu erkeğe âşık olabileceğini hissediyordu. Önyargılar doğanın umurunda bile değildi. Erkeklerle kadınlar Helford'daki çiftlik hayvanlarından farksız, diye düşündü; bütün canlılar için geçerli olan, ortak bir çekim yasası, tenlerde ya da temaslarda bir benzeşme olmalıydı ki, birbirlerini çekiyorlardı. Akılla, mantıkla yapılan bir seçim değildi. Hayvanlar mantık yürütmüyordu, havadaki kuşlar da öyle. Mary kaypaklığa, ikiyüzlülüğe kaçmayacaktı; toprakla haşır neşir büyümüş, doğduğu günden beri kuşlarla, hayvanlarla iç içe olmuş, çiftleşmelerini, yavrulamalarını ve ölmelerini izlemişti. Doğada o pek önemsenen romantizme pek az yer vardı; kendisi de yaşamında onu aramayacak, peşinden koşmayacaktı. Memlekette, kızların köylü oğlanlarla yürüyüşe çıktığını, kızarıp bozararak el ele tutuştuğunu görmüştü; uzun uzun iç çektiklerini, ay ışığında denize baktıklarını. Çiftliğin arkasındaki ot bürümüş patikada (oraya Âşıklar Yolu derlerdi, yaşlılarsa oraya bir başka adı uygun görüyordu, elbette) gezinirler, delikanlı kolunu kızın beline dolar, o da başını oğlanın omzuna bırakırdı. Yıldızlara, mehtaba, yazları da alev almış günbatımına bakarlar, inek ahırından, alnındaki teri silerek, ellerinden sular damlayarak çıkan Mary de az önce doğan ve hemen annesine yapışan buzağıyı düşünürdü. Uzaklaşan çiftin arkasından bakar, gülümser, omuzlarını silkerdi, sonra mutfağa girip annesine, Helford'da bu ay çıkmadan bir düğün yapılacak, derdi. Sonra çanlar çalar, pasta kesilir, bayramlık giysilerine bürünmüş olan delikanlı, sevinçten ışıldayan yüzüyle kilisenin önündeki basamaklarda dikilir, ağırlığını bir o ayağına bir ötekine vererek beklerdi; yanında da beyaz, muslin elbisesi ve bugünün onuruna kıvrılmış saçlarıyla gelini; ama yıl sona erme-

den, sabaha kadar parlasa bile ne mehtabı ne de yıldızları görecek halleri kalırdı; akşamları tarladan yorgun argın dönen genç adam, bu yemek yanmuş, köpekler bile yemez, diye bağırır, şişmanlamaya, sarkmaya başlamış vücudu, lülelerden eser kalmamış saçlarıyla, kucağındaki kedi gibi miyavlayan, uyumaya yanaşmayan kundağı sallayarak, üst kattaki yatak odasında bir aşağı bir yukarı yürüyen karısıysa ona laf yetiştirirdi. Sulara vuran ay ışığından filan söz eden kalmazdı. Hayır, Mary böyle boş hayallere, yanılsamalara kapılmayacaktı. Âşık olmak, bu duruma geçirilen güzel bir kılıftı, hepsi o kadar. Öte yandan, Jem Merlyn bir erkekti, kendisiyse bir kadın; nedeni adamın elleri mi, cildi mi, yoksa tebessümü mü, bilmiyordu ama bir şey yüreğini harekete geçiriyordu; Jem'in salt düşüncesi bile, aynı anda hem sinir bozucu hem de heyecanlandırıcıydı. Mary'nin içini kemiriyor, onu rahat bırakmıyordu. Jem'i yeniden görmek zorunda olduğunu biliyordu.

Bir kez daha gri gökyüzüne, alçakta gezinen bulutlara baktı. Launceston'a gidecekse, hazırlanıp yola koyulma vaktiydi. Mazeret filan öne sürmeyecekti; son dört günde sertleşmiş, başına buyruk kesilmişti. Patience Teyze canının istediğini düşünebilirdi. Azıcık sezgisi varsa, yeğeninin onu görmek istemediğini hissederdi. Sonra kocasına, o kan çanağı gözlerine, titreyen ellerine bakar ve olup biteni anlardı. Alkol bir kez daha, belki de son kez, adamın dilini çözmüştü. Sırrı ortaya çıkmıştı ve onun geleceği artık Mary'nin ellerindeydi. Edindiği bilgiyi ne yapacağına henüz karar vermemişti, fakat bu yaratığa bir daha yardım etmeyeceğini, onu kurtarmayacağını çok iyi biliyordu; bugün Jem Merlyn'le birlikte Launceston'a gidecek ve bu sefer soruları kendisi soracaktı; kızın artık onlardan korkmadığını, canı istediği an onları mahvedebileceğini görünce Jem'in eski afra tafrasından eser kalmazdı herhalde. Daha sonra da... eh, onu da daha sonra düşünürdü. Francis Davey'ye ve verdiği söze güvenebilirdi; en kötü ihtimalle Altarnun'daki eve sığınabileceğini biliyordu.

Uzun adımlarla Doğu Bozkırı'nı geçerken Hawk's Kayası'nı kerteriz almıştı, tepeler her iki yanda ufka doğru yuvarlanıyordu. Bu yıl ne kadar alışılmadık bir Noel dönemi yaşamak-

ta olduğunu düşündü. Geçen yıl kilisede annesinin yanına diz çökmüş, her ikisine de sağlık, güç ve cesaret vermesi için Tanrıya dua etmişti. İç huzuru ve güvenlik için yakarmış, annesini ona bağışlamasını, çiftliğe bolluk, refah getirmesini dilemişti. Dualarının karşılığını da hastalık, yoksulluk ve ölümle almıştı. Artık yapayalnızdı, bir vahşet ve suç ağına kıskıvrak yakalanmış bir halde, nefret ettiği bir evde, küçümsediği insanlarla bir arada yaşamaktaydı; şimdiyse kıraç, düşmanca bir bozkırda yürüyor, bir at hırsızıyla, belki de bir katille buluşmaya gidiyordu. Bu Noel Tanrıya ileteceği tek bir duası olmayacaktı.

Rushyford'un yukarısındaki şosede durup bekledi, az sonra da küçük konvoyun yolun ilerisinde belirdiğini gördü: Midilli, iki tekerlekli, kapalı araba ve arkaya bağlanmış iki at. Sürücü kırbacını kaldırarak onu selamladı. Mary kanın yüzüne hücum ettiğini, sonra da çekildiğini hissetti. Bu zayıflık canını fena halde sıkıyordu; onun elle tutulur, canlı bir şey olmasını nasıl da isterdi, böylece onu bedeninden koparıp atabilir, ayaklarının altında çiğnerdi. Ellerini şalının altına soktu, bekledi; kaşları çatılmış, alnı kırışmıştı. Jem ona yaklaşırken ıslık çalmaya başladı, ayaklarının dibine küçük bir paket fırlattı. "Mutlu Noeller," dedi. "Dün cebimde bir gümüş para vardı, cebimi yakıp durdu. İşte sana yeni bir başörtüsü."

Mary onu suskun, nemrut karşılamak niyetindeydi, fakat adamın yaptığı giriş, işini zorlaştırdı. "Çok kibarsın," dedi. "Ama ne yazık ki paranı boşa harcamışsın."

Jem, "Benim için dert değil, alışığım," dedikten sonra o kendinden emin, küstah tavrıyla kızı tepeden tırnağa süzdü, ıslıkla ahenksiz, gelişigüzel bir şeyler çalmaya koyuldu. "Erken gelmişsin," dedi. "Seni almadan gitmemden mi korktun?"

Mary arabaya, onun yanma tırmandı, dizginleri eline aldı. "Bunları elimde hissetmeyi özlemişim," dedi, Jem'in son sözlerini duymazdan gelerek. "Annemle birlikte haftada bir Helston'a, pazara giderdik. Üzerinden yıllar geçti sanki. Ne zaman aklıma gelse yüreğime bir acı saplanıyor; birlikteyken, kötü günlerde bile ne çok gülerdik. Sen bunu anlayamazsın elbette. Kendinden başkasını düşünmezsin ki."

Jem kollarını göğsünde kavuşturdu, onun dizginleri çekiştirişini seyretti.

"Bu midilli bozkırı gözü kapalı geçer," dedi. "Dizginleri sal gitsin. Hayatında hiç tökezlememiştir. Evet, böyle daha iyi. İdare onda, unutma; ona güvenebilirsin. Evet, ne diyordun?"

Mary dizginleri gevşekçe tutuyor, doğruca ileriye, yola bakıyordu. "Önemli bir şey değildi," diye yanıtladı. "Bir bakıma kendi kendime konuşuyordum. Arkadaki iki atı panayırda satacaksın, demek?"

"Hem de iki misli kârla, Mary Yellan; bana yardım edersen, yeni bir elbisen olur. Gülümseyip omuz silkmesene. Nankörlükten nefret ederim. Bugün senin neyin var böyle? Rengin uçmuş, gözlerinde fer kalmamış. Hasta mısın, yoksa miden filan mı bulanıyor?"

"Seninle son görüşmemizden bu yana evden hiç çıkmadım," dedi kız. "Odamda düşüncelerimle baş başaydım. Pek iç açıcı refakatçiler değillerdi. Dört gün içinde yaşlandığımı söyleyebilirim."

"Böyle sararıp solmana üzüldüm," dedi Jem. "Launceston'a yanımda güzel bir kızla girmenin hayallerini kuruyordum; biz geçerken herkes dönüp bakacak, göz kırpacaktı. Oysa bugün dökülüyorsun. Bana palavra sıkma, Mary. Sandığın kadar kör değilim. Jamaika Hanı'nda neler oldu?"

"Hiçbir şey olmadı. Teyzem mutfakta dolanıp duruyor, eniştem de masada, önünde bir şişe konyak, başını ellerinin arasına almış oturuyor. Değişen tek şey, benim."

"Başka ziyaretçiniz olmadı, değil mi?"

"Bildiğim kadarıyla olmadı. Avludan geçen kimseyi görmedim."

"Dudakların gerilmiş, gözlerinin altında da lekeler var. Bitkinsin. Daha önce de, aynen böyle görünen bir kadın görmüştüm, ama onun geçerli bir nedeni vardı. Plymouth'ta; kocası denizde geçirdiği dört yılın ardından eve dönmüştü. Senin gerekçen bu olamaz. Hiç beni düşündüğün oldu mu?"

"Evet, bir kez," dedi kız. "Önce hanginizi asacaklarını dü-

şündüm; seni mi, ağabeyini mi? Gördüğüm kadarıyla, arası fazla uzamayacak zaten."

"Joss asılırsa, tamamen kendi hatası olacak," dedi Jem. "Eğer dünyada ilmeği kendi boğazına geçiren biri varsa, o da Joss'tur. Belaya doğru dört nala gidiyor. Buluştukları an, bela da onu boş çevirmeyecek tabii. O zaman konyak şişesi de kurtaramaz onu. İpin ucunda gayet ayık kafayla sallanacak."

Bir süre sessizce yol aldılar. Jem kırbacının sırımıyla oynuyordu; Mary yanı başındaki bu ellerin fazlasıyla farkındaydı. Gözünün ucuyla bakınca, parmaklarının ince, uzun olduğunu gördü; tıpkı ağabeyinin elleri gibi güçlü ve zarifti. Ama bu eller onu çekiyor, ötekiler itiyordu. Tiksintiyle cazibenin yan yana gidebildiğini ilk kez fark ediyordu – aralarındaki çizginin çok ince olduğunu. Tatsız bir düşünceydi bu, irkilticiydi. Yanında oturan kişi Joss olabilirdi; on, yirmi yıl önceki Joss. Zihninde canlanan resimden ürktü, bu kıyaslamayı aklından uzaklaştırmaya çalıştı. Enişte sinden neden nefret ettiğini artık biliyordu.

Jem'in sesi düşüncelerini böldü: "Neye bakıyorsun?" Mary gözlerini kaçırdı, karşısındaki manzaraya dikti. "Ellerin dikkatimi çekti," dedi kısaca; "ağabeyininkilere benziyor da. Bozkırda daha ne kadar ilerleyeceğiz? Şu ilerideki kıvrımlı yol, anayol değil mi?"

"Daha aşağıdaki patikadan gidip birkaç kilometre kazandık. Bir erkeğin ellerine dikkat ediyorsun, demek? Buna asla ihtimal vermezdim işte. Eh, ne de olsa bir kadınsın tabii, tüyü bitmemiş bir sığırtmaç değil. Peki, neden dört gün boyunca kimselerle konuşmadan odana kapandığını bana söyleyecek misin, yoksa tahmin yürütmemi mi istiyorsun? Kadınlar gizemli davranmaya bayılır."

"Ortada gizem filan yok. Son karşılaşmamızda, teyzemin neden bir hortlağa benzediğini sormuştun. Aynen bu sözcükleri kullanmıştın, değil mi? Eh, yanıtı biliyorum artık; hepsi bu."

Jem meraklı gözlerle onu inceledi, sonra yeniden ıslık çalmaya başladı.

"İçki çok tuhaf bir şey," dedi birkaç dakika sonra. "Bir kere-

sinde sarhoş olmuştum; Amsterdam'da, denize kaçtığım dönemde. Akşam bir kilise çanının dokuz buçuğu vurduğunu duydum; çok güzel, kızıl saçlı bir kızla sarmaş dolaş, yerde oturuyordum. Sonra kendimi bir kaldırımın kenarında, sırtüstü yatarken buldum; sabahın yedisiydi ve üzerimde ne çizmelerim, ne de pantolonum vardı. Sık sık merak ederim, o on saat boyunca neler yaptım acaba? Kendimi çok zorladım, ama hiçbir şey anımsayamıyorum."

"Sen çok şanslısın," dedi Mary. "Ağabeyin bu kadar şanslı değil. O sarhoş olunca, belleği bırak bulanmayı, iyice aydınlanıyor."

Midilli yavaşlamıştı, Mary dizginleri çekeledi. "Yalnızsa, kendi kendine konuşuyor," diye sürdürdü sözünü; "bu da Jamaika Hanı'nın duvarlarım fazlaca etkilemiyor. Ama bu sefer yalnız değildi. Ayıldığında oradaydım. Yine rüya görmekteydi."

Jem atıldı: "Rüyalarından birine kulak misafiri oldun ve kendini tam dört gün odana kapadın, öyle mi?"

"Yaklaştın diyelim ve konuyu kapayalım."

Jem ansızın eğildi, dizginleri ondan aldı.

"Gittiğin yere bakmıyorsun," diye payladı. "Sana bu at asla tökezlemez dedim, ama bu, onu top güllesi büyüklüğündeki granit taşların üzerine sürebilirsin anlamına gelmiyor. Ver şunu bana."

Mary arkasına yaslandı, arabanın idaresini ona bıraktı. Doğruydu, dikkati dağılmıştı ve bu azarı hak etmişti. Midilli yeniden tabanlarını kaldırdı, tırıs gitmeye koyuldu.

"Bu konuda ne yapacaksın?" diye sordu Jem.

Kız omuzlarını silkti. "Kararımı vermedim henüz. Patience Teyze'yi düşünmek zorundayım. Ayrıca planlarımı sana söylememi beklemiyorsun, değil mi?"

"Neden söylemeyesin? Joss'u savunmaya niyetim yok ki."

"O senin ağabeyin, bu da bana yeter. Öyküde bir sürü boşluk var, sen de oralara kusursuzca uyuyorsun."

"Vaktimi ağabeyimin hatırına harcar mıyım sence?"

"Gördüklerime bakılırsa, hiç de vakit kaybı sayılmaz. Yap-

tığı işin kazancı hayli yüksek, rizikosu az, üstelik mal iadesi filan da söz konusu değil. Ölüler konuşamaz, Jem Merlyn."

"Tamam, ama gemi leşleri konuşur; uygun bir rüzgârla kıyıya vurdukları zaman. Sığınacak liman arayan bir geminin peşinde olduğu şey ışıklardır, Mary... Bir pervanenin doğruca mum alevine uçtuğunu ve kanatlarının nasıl tütsülendiğini hiç görmedin mi? Bir kez, iki, bilemedin üç kez talihin yaver gider; ama dördüncüde batık bir geminin kokusu arşa çıkar ve bütün ülke ayaklanıp nedenini öğrenmek ister. İşte, ağabeyim de dümenini yitirdi, kayalıklara doğru bodoslama gitmekte."

"Ona eşlik edecek misin?"

"Ben mi? Onunla ne işim var ki benim? Arzu ediyorsa, ilmeği boynuna kendi elleriyle geçirebilir, bana ne. Arada bir cebimi doldurmak için ufak tefek işler çevirmiş, birkaç sevkıyat yapmış olabilirim, ama sana tek bir şey söyleyeceğim, Mary Yellan, inanıp inanmamak sana kalmış, gönlün bilir: Hayatımda tek bir insan öldürmedim – henüz."

Kırbacı atın tepesinde vahşice şaklattı, hayvan hızlandı. "İleride, ırmağın sığlaştığı bir yer var, şu çalılığın doğuya doğru uzandığı yerde. Oradan ırmağı geçeriz, bir kilometre kadar sonra da Launceston yoluna çıkarız. Ondan sonra, kente kadar on iki-on üç kilometrelik yolumuz kalıyor. Yoruldun mu?"

Kız başını hayır anlamında salladı. "Sıranın altındaki sepette ekmekle peynir var," dedi Jem, "birkaç elmayla biraz da armut. Acıkman yakındır. Demek, benim gemileri batırdığımı düşünüyorsun, öyle mi... Kıyıda durup insanların boğuluşunu izlediğimi? Sonra da şişmiş cesetlerin ceplerini karıştırdığımı? Aman ne güzel bir tablo bu böyle."

Mary bu öfkenin numara mı yoksa içten mi olduğunu çıkaramıyordu, ama Jem'in ağzı kasılmış, elmacık kemiklerinin üzerine alev alev yanan, kırmızı bir benek oturmuştu.

"Hâlâ inkar etmedin ama, ettin mi?" dedi.

Jem küstah, yarı küçümser-yarı eğlenir bir ifadeyle ona baktı, cahil bir çocukmuş gibi kıza güldü. Onun bu tavrından nefret ediyordu Mary; sonra, erkeğin zihninde şekillenen soruyu ani bir içgörüyle sezince, ellerine ateş bastı. Ve soru geldi:

"Böyle biri olduğuma inanıyorsan, neden benimle Launceston'a geliyorsun?"

Kızla alay etmeye hazırdı; kaçamak, baştan savma bir yanıt, bir kekeleme, büyük bir zafer olacaktı onun için. Mary işi şakaya vurdu.

"O parlak gözlerinin hatırına, Jem Merlyn," dedi. "Seninle yola koyulmamın tek nedeni bu." Doğruca erkeğin gözlerinin içine baktı.

Erkek güldü, başını salladı ve yeniden ıslak çalmaya başladı; bir anda hava yumuşamış, aralarında oğlan çocuklarına özgü bir yakınlık, içli dışlılık oluşmuştu. Kızın dobralığı, gözü pek sözleri karşısında kuşkuları dağılmış, onların ardında yatan güçsüzlükten zerre kadar şüphelenmemişti; onlar şu an, bir erkekle bir kadın olmanın gerginliğinden uzak, iki yol arkadaşıydılar.

Artık anayola çıkmışlardı; tırıs giden midillinin çektiği fayton, arkasına bağlanmış olan iki çalıntı atla birlikte, tıngır mıngır ilerlemekteydi. Yağmur bulutları, tehditkâr ve alçak, gökyüzünde salınıyordu, ama henüz tek damla bile serpiştirmemişlerdi; fundalık arazinin ilerisinde yükselen, uzaktan uzağa seçilen tepelerse pussuz, duruydu. Mary sol yanına düşen Altarnun'daki Francis Davey'yi düşündü, hikâyesini anlatınca adamın ne diyeceğini merak etti. Bir kez daha, beklemesini tavsiye etmezdi herhalde. Noel günü böyle pat diye çıkıp geldiği için kıza teşekkür etmeyeceği de kesindi. Gözünün önünde papazın sessiz evi canlandı; köyü oluşturan kulübe öbeğinin ortasında sakin ve huzurlu; kilisenin ince uzun çan kulesi ise bir nöbetçi gibi çatıların, bacaların tepesinde dikiliyor.

Altarnun'da Mary'yi huzurlu bir sığınak bekliyor (sırf adı bile tatlı bir fısıltı gibiydi), Francis Davey'nin sesiyse güvenliği, dertleri unutmayı vaat ediyordu. Onda hem insanın aklına takılan hem de hoşuna giden bir tuhaflık vardı. Yaptığı şu resim, örneğin; sonra atını sürüş biçimi; bilgece bir suskunlukla kızın sözünü bitirmesini bekleyişi; hepsinden çok da, kişiliğinden hiçbir iz taşımayan evinin, salonunun o kasvetli ve loş dinginliği. Bir gölge adamdı o; hele uzaktayken, özden, cisimden ta-

mamen yoksun gibiydi. Yanındaki Jem'in erkeksi saldırganlığı onda yoktu; kanlı canlı bir varlık değildi sanki. Yalnızca bir çift beyaz gözle karanlıktaki bir sesten ibaretti.

Çalılığın oluşturduğu yüksek çitin önündeki çukurdan ürken midilli ansızın durunca, Jem'in okuduğu lanet, kızı daldığı derin düşüncelerden kopardı.

Mary öylesine, laf olsun diye sordu: "Buralarda hiç kilise var mı? Aylardır bir dinsiz, bir kâfir gibi yaşıyorum ve bu duygudan nefret ediyorum."

"Geç artık şuradan, seni lanet olası hayvan!" diye haykırdı Jem, kamçının ucunu midillinin yanağına batırırken. "Hep birlikte hendeğe yuvarlanmamızı mı istiyorsun? Kilise mi dedin? Kiliseleri ben nereden bileyim ki? Hayatımda sadece bir kez kiliseye girdim, o da annemin kucağında... Oradan Jeremiah adını almış olarak çıktım. Seni kiliseler hakkında aydınlatamam. Bildiğim kadarıyla, altın tasları filan güzelce kilitliyorlar, hepsi bu."

"Altarnun'da bir kilise var ama, değil mi?" dedi Mary. "Jamaika Hanı'ndan yürüme mesafesinde. Belki yarın giderim."

"Noel yemeğini benimle yesen çok daha iyi edersin. Sana hindi çıkaramam, fakat North Hill'deki yaşlı Tuckett'ın çiftliğinden bir kaz yürütebilirim. Gözleri öyle bozuldu ki, eksikliği fark etmez."

"Peki Altarnun'da kimin papazlık yaptığını biliyor musun, Jem Merlyn?"

"Hayır, bilmiyorum, Mary Yellan. Din adamlarıyla hiç haşır neşir olmadım, bundan sonra da olacağımı sanmam. Tamamı tuhaf bir cins bunların. Ben küçükken North Hill'de bir rahip vardı; fena halde miyoptu, bir pazar ayininde cemaate kutsal şarap yerine konyak dağıttığı anlatılırdı. Köy halkı bunu duymuş ve biliyor musun, kilise öylesine tıka basa dolmuş ki diz çökecek yer kalmamış; duvar dibine dizilmiş sırasını bekleyenler bile varmış. Rahip neler olup bittiğini anlayamıyormuş; kiliseyi daha önce hiç böyle tıklım tıklım görmemiş; gözlüğünün ardındaki gözleri ışıl ışıl, kürsüsüne çıkmış ve ağıla dönen sürüye ilişkin dokunaklı bir vaaz vermiş. Öyküyü bana ağabeyim

Matthew anlatmıştı; mihrabın önündeki parmaklığa iki kez gitmiş ve rahip durumu fark etmemiş. North Hill için büyük bir günmüş gerçekten. Şu ekmekle peyniri çıkarsana, Mary; açlıktan midem kazınıyor."

Mary ona bakıp başını salladı, "Hiçbir şeyi ciddiye almaz mısın sen?" dedi. "Hiçbir şeye, hiç kimseye saygın yok mu?"

"Aa bak, bedenime, iç organlarıma saygı duyarım, onlar da yemek diye haykırıyor. Kutu şurada, ayağımın dibinde. Dini duyguların kabardıysa, elmayı yiyebilirsin. İncil bir elmadan söz eder, öyle değil mi? Bu kadarını biliyorum."

Öğleden sonra saat ikide Launceston'a giren konvoy neşeli, hatta şen şakraktı. Mary tasalarını, sorumluluklarını rüzgâra vermiş ve sabah aldığı kesin karara rağmen, kendini Jem'in neşesine kaptırmıştı.

Jamaika Hanı'nın gölgesinden uzaklaşınca doğal gençliğine ve canlılığına kavuşmuştu; bunu anında ayrımsayan yol arkadaşı da üstüne üstüne gitmişti.

Gülüyordu, çünkü kendini tutamıyordu, çünkü Jem onu güldürüyordu; bir de havada, kentin gürültüsünden ve hengâmesinden kaynaklanan, bulaşıcı bir şey vardı; heyecanlı, keyifli bir şey, bir Noel coşkusu. Sokaklar, küçük dükkânlar cıvıl cıvıldı. Binek arabaları, at arabaları, hatta yolcu faytonları kaldırım taşı döşeli meydanda bir araya toplanmıştı. Renk vardı, yaşam ve devinim vardı; şen kalabalık pazaryerindeki tezgâhların önünde itişip kakışıyor, hindiler, kazlar içine tıkıldıkları tahta kafesleri tırmalıyordu; tepesine yerleştirdiği sepetteki elmaları satan, yeşil pelerinli bir kadın gülümsüyordu; elmalar da yanakları kadar parlak, kıpkırmızıydı. Mary için çok tanıdık, çok sevgili bir sahneydi; Helston her yıl Noel zamanı aynen böyle olurdu, ama Launceston'a daha göz alıcı, çok daha serbest bir canlılık egemendi; kalabalık daha yoğundu, sesler birbirine karışıyordu. Burada bir genişlik, belli bir görmüş geçirmişlik vardı; Devonshire ile İngiltere, ırmağın hemen öteki yanındaydı. Komşu ilçeden gelen, East Cornwall'lı taşralı kadınlarla omuz omuza çiftçiler, dükkân sahipleri, fırıncılar, aşçılar; ellerinde sıcak böreklerle, sosislerle dolu tepsiler, kalabalığı

yararak bir içeri bir dışarı seğirten küçük çıraklar. Tüylü bir şapka takmış, sırtına mavi, kadife bir pelerin atmış bir hanım özel faytonundan indi, konuksever White Hart'ın sıcak, aydınlık salonuna daldı; peşinde de pudra grisi, kapitone paltolu bir beyefendi. Adam saplı gözlüğünü gözlerinin önüne tuttu, bir tavuskuşu gibi çalımla kadının peşi sıra seğirtti.

Mary için şen, mutlu bir dünyaydı bu. Kent bir tepenin yamacına kurulmuştu, tam ortasında, etrafı surla çevrili bir şato yükseliyordu; çok eski zamanlara ait bir masal şatosu gibi. Bir araya toplanmış, kümelenmiş ağaçlar, yamaçlara ekilmiş tarlalar vardı; aşağıdaki vadide akan nehir ışıl ışıldı. Bozkırlar, avlaklar uzaklarda kalmıştı; kentin arkasında, gözün göremediği noktalara doğru uzanıyorlardı, unutulmuşlardı. Launceston gerçekti; bu insanlar yaşıyordu. Noel bu kentte yeniden kendini bulmuştu; parke taşı döşeli sokaklarda, gülen, kaynaşan kalabalıkta, gizlendiği yerden, gri bulut kümelerinin arkasından çıkıp şenliğe katılmaya çalışan, ıslak güneşte bir yeri vardı. Mary, Jem'in verdiği eşarbı başına doladı. Uçlarını onun bağlamasına, çenesinin altında düğümlemesine izin verecek kadar yumuşamış, gevşemişti. Midilliyle arabayı kentin yukarı mahallesindeki bir ahıra bırakmışlardı; Jem şimdi iki çalıntı atı yedeklemiş, kalabalığın arasından geçiyor, Mary de hemen arkasından onu izliyordu. Jem kendinden emin adımlarla ilerliyordu, doğruca, bütün Launceston'ın toplandığı, Noel için kurulan panayır çadırlarının ve satış pavyonlarının bir uçtan ötekine dip dibe dizildiği yere, ana meydana yönelmişti. Canlı hayvanların alınıp satıldığı bölüm, gerilen bir iple panayırdan ayrılmıştı; bu yuvarlak alanın etrafı çiftçilerle, kasabalılarla, hatta beyefendilerle, Devon'dan, daha da uzaklardan gelen alıcılarla kuşatılmıştı. Halkaya yaklaşırlarken, Mary'nin yürek atışları hızlandı; orada North Hill'li biri ya da komşu köylerden bir çiftçi varsa, atları kesinlikle tanırdı. Jem şapkasını alnından geriye yıkmış, ıslık çalıyordu. Bir kez dönüp kıza baktı, göz kırptı. Kalabalık açıldı, ona yol verdi. Mary halkanın dış kısmmda, sepetli, şişman bir pazarcı kadının arkasında durdu; Jem'in yanında binek atları bulunan birtakım erkeklerin arasına karıştığını gördü; birkaçını başıyla selamladı, yanlarında-

ki atları süzdü, birinin piposunu yakmak için uzattığı kibrite doğru eğildi. Sakin, soğukkanlı görünüyordu. Tam o sırada, dört köşe şapkalı, krem rengi binici pantolonlu, gösterişli biri kalabalığı yarıp atlara doğru ilerledi. Sesi yüksek, kendinden emindi, binici kırbacını çizmesine vurup duruyordu; Jem'in atlarından birini gösterdi. Ses tonuna ve yetkin tavrına bakılırsa, at taciri buydu. Az sonra, ufak tefek, fıldır fıldır gözlü, siyah paltolu bir adam ona katıldı; ara ara dirseğiyle onu dürtüyor, kulağına bir şeyler fısıldıyordu.

Mary onun gözlerini Silahtar Bassat'a ait olan, siyah ata diktiğini gördü; adam atın yanına gitti, eğildi, bacaklarını yokladı. Yüksek, otoriter sesli adamın kulağına bir şey fısıldadı. Mary'nin sinirleri geriliverdi.

"Nereden buldun bu atı?" diye sordu tacir, Jem'in omzuna dokunarak. "Başına ve sırtına bakılırsa avlaklarda yetişmiş olamaz."

"Dört yıl önce Callington'da doğmuş," dedi Jem kayıtsızca; piposu ağzının kenarından sarkıyordu. "Onu yaşlı Tim Bray'den aldığımda bir yaşındaydı. Tim'i anımsarsın. Geçen yıl satıp savıp Dorset'e yerleşti. Tim bana hep, bu ata yatırdığın parayı fazlasıyla çıkaracaksın, derdi. Anası İrlanda cinsi ve kuzeyde bir sürü ödül kazanmış. Şuna alıcı gözle baksana. Ama şu kadarını söyleyeyim, ucuza vermem."

İki erkek midilliyi dikkatle incelerken, o da piposunu tüttürdü. Adamlar doğrulup geri çekilene kadar aradan asırlar geçmiş gibiydi. "Cildinde hiç sorun çıktı mı?" diye sordu, cin gözlü olanı. "Derisi çok kalın, kılları fırça gibi sert. Ağır da bir kokusu var, hiç hoşuma gitmedi. Ona doping filan vermedin, değil mi?"

"Bu hayvanda hiçbir hastalık yok," diye atıldı Jem. "Şu öteki, yazın çok kötülemişti, onu bile adam etmeyi başardım. Aslında onu bahara kadar elimde tutsam iyi ederim, fakat bana pahalıya patlıyor. Ama bunda, bu siyah midillide tek kusur bulamazsın. Yalnız bir konuda sana karşı dürüst olacağım. Yaşlı Tim Bray kısrağın çiftleştiğinden habersizmiş –o sırada Plymouth'taymış, kısrağa oğlu bakıyormuş– hayvanın gebe olduğu-

nu anlayınca oğlanı bir güzel pataklamış, ama iş işten geçmiş tabii. Bunun üzerine, durumu kurtarmak zorunda kalmış. Bana kalırsa, babası kır bir aygırmış; şuradaki kısa tüylere baksana, diplerine – kır, öyle değil mi? Tim bu hayvandan iyi para kazanabilirdi; fırsatı kaçırdı. Şu omuzlara bak; tam damızlık. Sana onu on sekiz gine'ye veririm; kaçırma."

Cin gözlü başını salladı, ama tacir duraksıyordu.

"Hadi, on beş de, anlaşalım," diye önerdi.

Jem kestirip attı: "Hayır, on sekiz gine son rakamım; tek peni aşağıya olmaz."

İki adam fısır fısır tartışmaya başladı; görünüşe bakılırsa fikir ayrılığı çıkmıştı. Mary'nin kulağma 'sahte' sözcüğü çalındı, Jem kalabalığın üstünden ona bir bakış fırlattı. Hemen yanındaki gruptan bir mırıltı yükseldi. Cin gözlü adam bir kez daha eğilip siyah midillinin bacaklarına dokundu. "Bu hayvan için bir fikir daha alalım derim. Beni tatmin etmedi. İşaretin nerede?"

Jem atın kulağındaki ince, uzun yarığı gösterdi, adam da dikkatle inceledi.

"Amma da pimpiriklisin," dedi Jem. "Gören de atı çaldığımı sanır. İşaret konusunda bir sorun yok sanırım?"

"Hayır, göründüğü kadarıyla yok. Ama Tim Bray'in Dorset'e yerleşmesi senin için iyi olmuş, değil mi? Sen ne dersen de, bu at hiçbir zaman onun olmadı. Stevens, yerinde olsam buna parmağımı bile sürmem. Başını derde sokarsın. Çekip gidelim, dostum."

Gür sesli tacir esef dolu gözlerle siyah midilliye baktı.

"Çok alımlı bir hayvan," dedi. "Onu kimin doğurduğu umurumda bile değil; ya da babasının dımdızlak kel olup olmadığı. Neden bu kadar titizleniyorsun, Will?"

Beriki onu bir kez daha dirseğinden çekti, kulağına bir şey fısıldadı. Tacir dinledi, suratını astı, sonra başıyla onayladı. "Pekâlâ," dedi, yüksek sesle; "haklı olduğundan eminim. Gözün oldu bitti keskindir senin; belayı hemen görürsün. En iyisi vazgeçelim biz." Jem'e dönüp ekledi: "Midillin sende kalabilir. Ortağım beğenmedi. Tavsiyeme kulak ver ve fiyatı indir. Sonra başına kalır, sen de pişman olursun." Sonra, cin gözlüyü de ya-

nına alıp kalabalığı dirsekleriyle yararak ilerledi; White Hart istikametinde gözden kayboldular. Onların gittiğini gören Mary derin bir soluk aldı. Jem'in yüz ifadesinden bir anlam çıkaramıyordu; dudaklarına yine o malum ıslık yapışmıştı. İnsanlar geldi, gitti; kaba tüylü bozkır atları tanesi iki ya da üç pound'a satıldı, durumdan hoşnut, yeni sahipleriyle birlikte pazardan ayrıldılar. Siyah midilliye başkaca yaklaşan olmadı. Kalabalık tarafından gözucuyla, kuşkuyla süzülüyordu. Saat dörde çeyrek kala, Jem öteki atı güler yüzlü, dürüst görünüşlü bir çiftçiye, uzun ve bol şakalı, takılmalı bir pazarlığın ardından, altı pound'a sattı. Çiftçi beş pound'dan fazla vermem diyor, Jem yedide ayak diriyordu. Yirmi dakikalık gürültülü bir çekişmenin sonunda, altı pound'da anlaştılar ve çiftçi yeni atının sırtında, geniş geniş sırıtarak uzaklaştı. Mary böyle ayakta dikilip durmaktan yorulmaya başlamıştı. Pazaryerine alacakaranlık çöküyordu, lambalar yakıldı. Kent gizemli bir havaya bürünmüştü. Tam faytona geri dönmeyi düşünüyordu ki, arkasından gelen bir kadın sesi ve yüksek, yapmacık bir kahkaha duydu. Dönüp baktı; daha önce faytondan inerken gördüğü mavi pelerinli, tüylü şapkalı kadındı. "Ah, bak, James," diyordu. "Hayatında hiç bu kadar nefis bir midilli gördün mü? Başını tıpkı zavallı Beauty gibi tutuyor. Benzerlik gerçekten şaşırtıcı, ama bu hayvan siyah; Beauty'nin soyluluğundan da hayli uzak elbette. Roger'ın burada olmaması ne kötü. Toplantısından da ayıramam şimdi. At hakkında ne düşünüyorsun, James?"

Yanındaki adam gözlüğünü kaldırdı, dik dik ata baktı. "Boş versene, Maria," dedi tane tane, sözcükleri uzatarak. "Atlardan hiç anlamam ki. Senin kaybettiğin midilli kırdı, öyle değil mi? Bu şey abanoz rengi, evet, kesinlikle abanoz, canım. Onu satın almak mı istiyorsun?"

Kadın küçük, şıngırtılı bir kahkaha attı. "Çocuklara harika bir Noel armağanı olurdu. Beauty kaybolduğundan beri, zavallı Roger'ın başının etini yiyorlar. Fiyatını sorsana, James, lütfen."

Adam çalımlı çalımlı ilerledi, Jem'e seslendi: "Bakar mısın, ahbap, şu siyah midilli satılık mı?"

Jem başını olumsuz anlamda salladı. "Onu bir dostuma söz verdim. Sözümü çiğneyemem. Ayrıca bu midilli sizi taşıyamaz. Ona çocuklar biniyordu."

"Ah, gerçekten mi? Ah, anlıyorum. Teşekkür ederim. Maria, bu bey midillinin satılık olmadığını söylüyor."

"Emin mi? Ah, çok yazık. Ama onu çok istiyorum. Bedeli neyse veririm, söyle ona. Bir daha sorsana, James."

Erkek bir kez daha gözlüğünü kaldırdı, kelimeleri yaya yaya konuştu: "Buraya bak, genç adam, hanımefendi midillini beğendi. Kendininkini kısa bir süre önce kaybetti, yerine yenisini arıyor. Alamadığını öğrenince çocukları fena halde hüsrana uğrayacak. Boş ver şu dostunu, tamam mı? O biraz bekleyebilir. Fiyatı ne?"

"Yirmi beş gine," dedi Jem, hiç düşünmeden. "En azından, dostumun ödeyeceği bedel bu. Onu satmaya hevesli değilim."

Şapkasında kuş tüyleri bulunan kadın, kayarcasına yaklaştı. "Sana otuz gine veririm," dedi. "Ben North Hill'den Bayan Bassat'ım ve bu midilliyi çocuklarıma Noel armağanı olarak istiyorum. Lütfen inat etme. Paranın yarısı yanımda, çantamda; gerisini de bu beyefendi tamamlar. Bay Bassat da şu an Launceston'da, ama midillinin hem ona hem de çocuklarıma sürpriz olmasını istiyorum. Seyisim hemen hayvana atlayıp North Hill'e götürecek; oraya kocamdan önce varmasını arzu ediyorum. Al, işte paran."

Jem şapkasını çıkardı, derin bir reverans yaptı. "Teşekkür ederim, bayan. Umarım Bay Bassat bu alışverişten hoşnut kalır. Midillinin çocuklar için inanılmayacak kadar güvenli olduğunu göreceksiniz."

"Ah, kocamın çok memnun olacağından eminim. Gerçi bu, çalınan midillimizin yanında solda sıfır kalıyor ya neyse. Beauty safkan bir hayvandı, büyük para ederdi. Neyse, bu küçük hayvan da gayet alımlı, çocukları mutlu edecektir. Hadi gel, James; hava kararıyor, iliklerime kadar üşüdüm."

Çemberden ayrıldı, meydanda bekleyen faytona doğru ilerledi. Uzun boylu, üniformalı uşak ona kapıyı açmak için bir sıçrayışta yere atladı. "Efendi Robert ile Efendi Henry'ye bir mi-

dilli aldım," dedi kadın. "Richards'ı bulup, onunla eve dönmesini söyler misin? Beyefendiye sürpriz yapmak istiyorum da." İç etekliğini peşi sıra hışırdatarak faytona bindi; arkasından da monokllu erkek arkadaşı.

Jem omzunun üstünden etrafı çabucak kolaçan etti, arkasında duran birinin koluna dokundu: "Hey, kısa yoldan beş şilin kazanmak ister misin?" Adam ağzı bir karış açık, başını salladı. "Şu midilliyi tut, seyis gelince de benim yerime teslim et, tamam mı? Şimdi haber aldım, karım ikiz doğurmuş ve hayatı tehlikedeymiş. Kaybedecek tek dakikam yok. Hadi, al şu yuları. Sana mutlu Noeller."

Bir saniye sonra uzaklaşmıştı bile; elleri binici pantolonunun ceplerinde, hızlı adımlarla alanı geçmekteydi. Mary onun peşine takıldı, on adım kadar geriden izlemeye başladı. Yüzü kıpkırmızı olmuştu, gözlerini yerden kaldıramıyordu. Gülmemek için kendini zor tutuyor, şalını ağzına bastırıyordu. Meydanın karşı ucuna, faytonlu kadının ve diğer insanların göremeyeceği noktaya ulaştıklarında, iki büklüm olmak üzereydi; ellerini böğrüne bastırdı, soluklarını düzene sokmaya çalıştı. Jem yüzü bir yargıç kadar ciddi, onu bekliyordu.

"Jem Merlyn, tam asılmalık adamsın," dedi kız kendini toparlayınca. "Pazaryerinde öyle pişkin pişkin durup Bayan Bassat'a kendi atını satmak! Böylesi bir yüzsüzlük ancak şeytanda bulunur; sırf seni izlerken bile saçlarıma aklar düştü!"

Erkek başını geriye attı, gülmeye başladı; Mary de daha fazla direnemedi. Kahkahaları sokakta yankılanıyor, yoldan geçenler dönüp bakıyordu; sonunda neşeleri onlara da bulaştı, gülümsediler, sonra gülmeye başladılar; neşe dalga dalga yayılır, panayırın curcunasına, cümbüşüne karışırken, bütün kent sevinçten titrer, sarsılır gibiydi; haykırışlar, seslenmeler, bir yerden gelen bir şarkı bu coşkuya eşlik ediyordu. Meşaleler, fenerler insanların yüzlerine tuhaf ışıklar düşürüyordu; havada oynaşan renkler, gölgeler, mırıl mırıl sesler bir heyecan çırpıntısı yaratıyordu.

Jem onun elini yakaladı, parmaklarını sıktı. "Geldiğine memnunsun, değil mi?"

"Evet," dedi kız hiç düşünmeden, pervasızca.

Onları saran sıcaklığı ve kenetlenmiş insancıllığıyla, panayır izdihamının ortasına daldılar. Jem kıza kızıl renkli bir şalla bir çift altın küpe aldı. Çizgili bir tentenin altında portakal somurdular, buruş buruş bir Çingene kadına fal baktırdılar. "Esmer bir yabancıdan sakın," dedi kadın Mary'ye; bunun üzerine bakışıp kahkahaları koyverdiler.

"Ellerinde kan lekesi var, genç adam," dedi kadın Jem'e. "Bir gün birini öldüreceksin."

Jem kıza döndü: "Sana yolda gelirken ne demiştim? Şimdilik masumum. Artık inandın mı?" Ama Mary yalnızca başını sallamakla yetindi; söylemeyecekti. Yüzlerine yağmur çiseliyor, fakat onlar aldırmıyordu. Rüzgâr şiddetlenmişti, çırpınan çadırları kabartıyor, kâğıt parçalarını, kurdeleleri, ipekleri sağa sola savuruyordu; büyük, çizgili bir çadır bir an sallandı, sonra da yıkıldı; elmalar, portakallar su yoluna yuvarlandı. Meşaleler rüzgârda çırpındı, sonra yağmur bastırdı; sağanağın sırılsıklam ettiği insanlar başlarını sokacak bir yer bulmak için sağa sola kaçışıyor, gülüşüyor, birbirine sesleniyordu.

Jem kızı bir kapının eşiğine çekti, kollarını omuzlarına doladı; yüzünü tutup kendisine çevirdi, bir an bekledi, sonra da öptü. "Esmer yabancıdan sakın," diyerek bir kahkaha patlattı, ardından bir kez daha öptü. Yağmur yanında gece bulutlarını da getirmiş, ortalık bir anda kararmıştı. Rüzgâr meşaleleri söndürdü, fenerlerin ışığı cılızlaşıp sarardı; panayır olanca parlaklığını, renklerini yitirmişti. Az sonra meydan boşaldı; çadırlar, tezgâhlar boş, ıssızdı şimdi. Yağmur açık kapı eşiğine doğru esiyordu; Jem esintiye sırtını döndü, Mary'ye paravan oldu. Kızın başındaki eşarbı çözdü, saçlarıyla oynadı. Kız ensesinde gezinen parmak uçlarının aşağıya, omuzlarına doğru indiğini hissedince, erkeğin elini itti, parmaklarını uzaklaştırdı. "Bugünlük kendimi yeterince aptal durumuna düşürdüm, Jem Merlyn," dedi. "Dönme vakti geldi. Rahat bırak beni."

"Bu rüzgârda üstü açık bir arabayla yola düşmeyi gerçekten istiyor musun? Doğruca sahilden esiyor, şoseye çıktığımız an

tepemize çökecektir. Geceyi burada, Launceston'da geçirelim."

"Aman ne güzel fikir. Hadi, hazır sağanak kesilir gibi olmuşken gidip arabayı getir, Jem. Seni burada beklerim."

"Yobazlık etmesene, Mary. Bodmin yolunda iliklerine kadar ıslanırsın. Bana âşıkmış gibi yapamaz mısın? O zaman birlikte kalabiliriz."

"Benimle böyle konuşmanın nedeni, Jamaika Hanı'nda barmen olmam mı?"

"Tanrı Jamaika Hanı'nın belasını versin! Sana bakmak hoşuma gidiyor, sana dokunmak hoşuma gidiyor; bu kadarı da bir erkeğe yeter. Bence bir kadına da yetmeli."

"Tamam, kimileri için yeterli olabilir. Ama ben böyle yetiştirilmedim."

"Siz kadınları orada, Helford Irmağı'nda başka türlü mü yetiştiriyorlar? Bu gece burada, benimle kal, Mary, böylece nasıl bir kadın olduğunu öğrenelim bakalım... Yemin ediyorum, sabah olduğunda diğer kadınlardan farkın kalmayacak."

"En küçük bir kuşkum yok. Arabada sırılsıklam olmayı yeğlememin nedeni de bu zaten."

"Tanrım, kaya gibi sertsin, Mary Yellan. Yeniden yalnız kaldığında çok pişman olacaksın."

"Daha sonra pişman olacağıma..."

"Seni bir daha öpsem, fikrin değişir mi?"

"Hayır."

"Sen o evdeyken, ağabeyimin bir haftadır yatağına ve şişesine sığınmasına hiç şaşmamalı. Bu arada ona ilahiler filan da okudun mu?"

"Okudum diyebilirim."

"Bu kadar katı, huysuz bir kadınla hiç karşılaşmamıştım. Kendini saygıdeğer hissetmeni sağlayacaksa, sana bir alyans alırım. Bak, bu teklifi yapacak parayı cebimde nadiren bulurum, haberin olsun."

"Bu şekilde kaç tane karın var?"

"Cornwall'a dağılmış altı-yedi tane. Tamar'ın karşı yanındakileri saymıyorum."

"Bir erkek için yeterli bir sayı bence. Yerinde olsaydım, sekizinciyi edinmek için bu kadar acele etmezdim."

"Zekân da dilin de kıvrak, öyle değil mi? O şalın içinde, o parlak gözlerinle, cin gibi bir maymuna benziyorsun. Pekâlâ, gidip arabayı getireyim; seni teyzene götüreceğim, ama önce, hoşuna gitse de gitmese de, bir öpeceğim."

Kızın yüzünü avuçlarının arasına aldı. "Bir tane keder için, bir tane de neşe için," dedi. "Gerisi, biraz daha uysallaştığın zaman... Tekerlemeyi bu gece bitiremeyeceğiz. Burada bekle, geç kalmam."

Yağmura karşı başını eğdi, geniş adımlarla sokağın karşısına yöneldi. Mary onun bir dizi pazar tezgâhını geçtiğini, bir köşeyi döndüğünü gördü; sonra Jem gözden yitti.

Mary yeniden geriye çekildi, sırtını korunaklı kapıya yasladı. Anayol şimdi iyice tenhalaşmış olmalıydı; hınç dolu bir rüzgârı arkasına almış, sert, şiddetli bir yağmurdu bu; avlakların da merhamet göstermeyeceği açıktı. Üstü açık bir faytonda, neredeyse yirmi kilometrelik bir yolculuğa dayanmak belli bir cesaret gerektiriyordu. Jem Merlyn'le Launceston'da kalma fikri, yürek atışlarını hızlandırmıştı; bunu yeniden düşünürken, erkek yanında olmadığı, Mary'nin yüzünü göremediği için, heyecanını gizlemek zorunda değildi; öte yandan, sırf onu hoşnut etmek için delice işler yapmayacaktı. Kendine çizdiği yoldan, benimsediği tavırdan saptığı an, geriye dönüşü yoktu. Zihinsel dokunulmazlığını, bağımsızlığını yitirirdi. Daha şimdiden, özgürlüğünden fazlasıyla taviz vermişti; bu adamdan hiçbir zaman tam anlamıyla kurtulamayacaktı. Bu zayıflık sırtında bir yük olacak, Jamaika'nın zaten çekilmez olan dört duvarını daha da berbat, nefret edilesi bir hale getirecekti. Yalnızlığa tek başına katlanmak daha kolaydı. Şimdi, Jem'in yalnızca altı kilometre ötedeki varlığı nedeniyle, bozkırların ıssızlığı bir işkenceye dönüşecekti. Mary şalını çekiştirdi, kollarını göğsünde kavuşturdu. Keşke kadınlar bir saman çöpü kadar güçsüz, nahif yaratıklar olmasaydı; o zaman bu geceyi Jem Merlyn'le geçirir, sonra da, tıpkı onun yapacağı gibi, aklından silip atardı; sabah olunca birer gülüş, birer omuz silkişle ayrılır, kendi yolla-

rına giderlerdi. Ama o bir kadındı ve böyle bir şey olanaksızdı. Birkaç öpüşle bile kendinden geçmemiş, dizlerinin bağı çözülmemiş miydi? Patience Teyze'yi düşündü; bir hayalet gibi efendisinin gölgesini takip eden teyzesini. Ürperdi. Mary Yellan da böyle biri olabilirdi, eğer Tanrının inayeti ve kendisinin güçlü iradesi olmasaydı tabii. Ani bir esinti eteğini havalandırdı, güçlü bir sağanağı kapı eşiğine doğru savurdu. Hava iyice serinlemişti. Çamurlu su birikintileri yassı kaldırım taşlarının üzerinden akıyordu; ışıklar da, insanlar da ortadan yok olmuştu. Launceston ışıltısını yitirmişti. Yarın soğuk, neşesiz bir Noel günü olacaktı.

Ayaklarını yere vurarak, ellerine hohlayarak bekledi. Jem arabayı getirmek için hiç acele etmiyordu anlaşılan. Geceyi burada geçirmeyi kabul etmediği için kıza sinirlenmişti ve onu böyle önü açık bir kapı eşiğinde, yağmura ve soğuğa maruz bırakarak cezalandırmaya çalışıyordu galiba. Dakikalar ağır ağır geçti, Jem görünmedi. Bu bir intikam yöntemiyse, şakacılıktan da, özgünlükten de yoksundu. Bir yerlerde bir saat, sekizi çaldı. Gideli yarım saati geçmişti, oysa faytonu bıraktıkları yer beş dakikalık mesafedeydi. Mary'nin keyfi kaçmıştı, yorgundu. Neredeyse öğleden beri ayaktaydı, o zevkli heyecan da artık söndüğüne göre, dinlenmek istiyordu. Son birkaç saatin o vurdumduymaz, sorumsuz ruh haline yeniden dönmek, zor olacaktı. Jem neşesini de yanında götürmüştü.

Sonunda, daha fazla dayanamayacağını anladı, Jem'i aramak üzere tepeyi tırmanmaya koyuldu. Uzun cadde, tıpkı onun gibi saçak altlarına sığınmış birkaç kişi sayılmazsa, bomboştu. Yağmurun hiç merhameti yoktu, rüzgâr da deli deli esiyordu. Noel ruhundan geriye hiçbir şey kalmamıştı şimdi.

Bir-iki dakika sonra, arabayı bıraktıkları ahıra vardı. Kapı kilitliydi; bir yarıktan içeriye bakınca, kulübenin boş olduğunu gördü. Jem arabayı alıp gitmiş miydi? Asabi bir sabırsızlıkla, yandaki küçük dükkânm kapısını çaldı; kapıyı daha önce onları ahıra buyur eden adam açtı.

Rahatı kaçtığı için canı sıkılmış gibiydi; Mary'yi, ıslak şalına sarınmış bu sinirli kızı tanıyamadı.

"Ne istiyorsun?" dedi. "Burada yabancılara yiyecek vermeyiz biz."

"Yiyecek için gelmedim. Arkadaşımı arıyorum. Anımsarsanız, buraya birlikte gelmiştik ve bir atla faytonumuzu bırakmıştık. Ama ahır boş. Onu gördünüz mü?"

Adam bir özür geveledi. "Kusura bakmayın. Arkadaşınız gideli yirmi dakika oldu. Çok acele ediyordu, yanında bir adam daha vardı. Emin olamam tabii, ama White Hart'ın garsonlarından birine benzettim. Zaten o tarafa doğru gittiler."

"Mesaj bırakmadı sanırım?"

"Hayır, ne yazık ki bırakmadı. Belki onu White Hart'ta bulabilirsin. Yerini biliyor musun?"

"Evet, teşekkür ederim. Bir da oraya bakayım. İyi geceler."

Adamın ondan kurtulduğuna sevindiği belliydi, kapıyı yüzüne kapayıverdi, Mary de gerisin geri kent merkezine döndü. Jem'in White Hart'ın garsonlarından biriyle ne işi olabilirdi? Adam yanılıyordu herhalde. İşin aslını öğrenmek Mary'ye kalıyordu. Bir kez daha kaldırım taşı döşeli meydana girdi. White Hart aydınlık camlarıyla insana el ediyordu, fakat midilliden de, faytondan da eser yoktu. Mary'nin yüreği sıkışıverdi. Jem yola onsuz çıkmış olamazdı, değil mi? Bir an duraksadı, sonra kapıyı açıp bara girdi. Salon erkeklerle doluydu; konuşuyor, gülüyorlardı; kızın taşra işi kıyafeti ve ıslak saçları bir şaşkınlık yarattı, hemen yanına seğirten bir garson, gitmesini rica etti. "Bay Jem Merlyn'i arıyordum," dedi Mary kesin, kararlı bir tavırla. "Buraya bir midilli ve bir faytonla geldi; garsonlarınızdan biriyle görülmüş. Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim, ama onu bulmak zorundayım. Salondakilere bir sorar mısınız lütfen?"

Garson aksi bir suratla uzaklaştı, Mary kapı girişinde bekledi, ateşin karşısında toplanmış, dik dik onu süzen küçük erkek grubuna sırtını döndü. At taciriyle cin gözlü, ufak tefek arkadaşı da aralarındaydı.

İçi ani, meşum bir önseziyle dolmuştu. Garson birkaç dakika sonra dolu bir tepsiyle döndü, kadehleri şöminenin başındakilere dağıttı; az sonra da çörek ve jambon tabaklarıyla yeniden göründü. Mary'ye aldırdığı yoktu; ancak üçüncü sesleni-

şinden sonra kızın yanına gitti. "Kusura bakma," dedi, "bu akşam fazlasıyla yoğunuz, bir de panayırcılara vakit harcayamayız. Burada Merlyn adında biri yok. Dışarıdakilere sordum, kimse adını duymamış."

Mary hemen kapıya yöneldi, ama kurnaz bakışlı adam önüne dikiliverdi. "Öğleden sonra ortağıma bir midilli satmaya çalışan esmer Çingeneden söz ediyorsan, seni bilgilendirebilirim," dedi, geniş geniş sırıtıp çarpık çurpuk dişlerini sergileyerek. Ateşin başındaki gruptan kahkahalar yükseldi.

Mary adamları sırayla, tek tek süzdü. "Evet, dinliyorum," dedi.

"Daha on dakika önce, bir beyefendiyle beraberdi," diye başladı, cin gözlü; hâlâ sırıtıyor, kızı baştan ayağa süzüyordu. "Bazılarımızın yardımıyla, kapıda bekleyen at arabasına binmeye razı oldu. Başta bize direnmeye kalkıştı elbette, ama beyefendinin bir bakışı onu hizaya getirmeye yetti. Siyah midilliye ne olduğunu biliyorsundur herhalde? İstediği fiyat gerçekten fahişti."

Son yorumu, arkadaki erkek kalabalığında yeni bir kahkaha tufanına neden oldu. Mary gözünü kırpmadan karşısındaki keskin, fıldır fıldır gözlere bakıyordu.

Sonra, sordu: "Nereye gittiğini biliyor musunuz?"

Adam omuzlarını silkti, yüzüne yapmacık bir acıma ifadesi yerleştirdi.

"Hangi istikamete gittiğini bilemeyeceğim," dedi; "ayrıca üzülerek belirtmeliyim ki, arkadaşınız herhangi bir veda mesajı da bırakmadı. Öte yandan, bu akşam Noel arifesi, vakit henüz erken ve sizin de gördüğünüz gibi hava dışarıda dolaşılacak gibi değil. Dostunuzun dönüşünü burada beklemek isterseniz, bu beyefendilerle birlikte sizi eğlendirmekten mutluluk duyarız."

Gevşek elini kızın şalına dayadı. "Seni böyle bir başına bıraktığına göre, amma da rezil herifmiş," dedi yaltaklanırcasına. "Hadi, gel dinlen biraz, onu da unut gitsin."

Mary tek kelime etmeden ona sırtını döndü, kapıdan bir kez daha geçip dışarıya çıktı. Kapıyı arkasından çekerken, adamın kahkahalarının yankısını duyabiliyordu.

Tamamen boşalmış, ıssızlaşmış pazaryerinde dikilip kaldı; tek yoldaşları, tozu dumana katan rüzgârla ara ara indiriveren yağmurdu. Korkulan olmuş, midillinin çalıntı olduğu ortaya çıkmıştı demek? Bunun başka bir açıklaması olamazdı. Jem yakayı ele vermişti. Karşısındaki karanlık evlere beyni boşalmışçasına, boş gözlerle baktı, hırsızlığa ne kadar ceza verildiğini düşündü. Bunun için de insanları asıyorlar mıydı, cinayet işleyenlere yaptıkları gibi? Sanki dayak yemişti, her yanı ağrıyordu, zihniyse karman çormandı. Net, duru bir biçimde düşünemiyor, herhangi bir plan yapamıyordu. Her halükârda Jem'i yitirdiğini, onu bir daha hiç göremeyeceğini düşündü. Bu kısa serüven bitmişti. Bir an taş kesilmişçesine, öylece durduktan sonra, ne yaptığını tam da ayrımsamadan, amaçsızca yürümeye başladı, meydanın karşı tarafına, şatonun yükseldiği tepeye doğru ağır ağır ilerledi. Launceston'da kalmayı kabul etseydi, bunların hiçbiri olmayacaktı. O saçak altından çıkar, kalacak bir oda bulurlardı; Jem'in yanında kalır, birbirlerine âşık olurlardı.

Jem ertesi sabah yakalansaydı bile, bunca saati baş başa geçirmiş olurlardı. Şimdi, Jem'i yitirdiği için, zihni de bedeni de pişmanlıkla, içerlemeyle kıvranıyor, onu ne kadar çok istediğini ancak şimdi anlıyordu. Onun yakalanması Mary'nin suçuydu ve onun için artık hiçbir şey yapamazdı. Onu asacaklarına hiç kuşku yoktu; o da tıpkı babası gibi darağacında can verecekti. Şatonun duvarı çatık kaşlarıyla tepeden ona bakıyor, yağmur suları yolun kıyısında dereler halinde akıyordu. Launceston olanca güzelliğini yitirmişti; kasvetli, iç karartıcı, itici bir yerdi; yoldaki her kıvrım, her dönemeç bir felaketi fısıldıyordu. Yüzüne kırbaç gibi inen ince yağmurda, nereye gittiğine aldırmaksızın, tökezleyerek ilerledi; Jamaika Hanı'ndaki yatağından tam on sekiz kilometre uzakta olduğu gerçeği bile umurunda değildi şu an. Bir erkeğe âşık olmak demek, böylesine bir acıya, kedere ve bitkinliğe gömülmek anlamına geliyorsa, Mary onu kesinlikle istemiyordu; eksik kalabilirdi. İnsanın aklını, sağduyusunu, ruhsal dinginliğini alıp götürüyor, cesaretini yerle bir ediyordu. Bir zamanlar duygusuz ve güçlü olduğu bir alanda, şimdi saçma sa-

pan şeyler geveleyen bir çocuktan farksızdı. Tepe karşısında yükselmekteydi. Öğlen, arabayla burayı neşeyle inmişlerdi; çalı çitteki bir gedikten görünen, yamru yumru ağaç gövdesini çok iyi anımsıyordu. Jem ıslık çalmış, kendisi de bölük pörçük şarkı sözleri mırıldanmıştı. Birden aklı başına geldi, zınk diye duruverdi. Böyle rasgele yürümeyi sürdürmek delilikti; yol önünde beyaz bir kurdele gibi uzanıyordu ve bu rüzgârda, sağanakta üç kilometre gitmek bile onu yere yıkmaya yeterdi.

Yeniden bayır aşağı döndü, kentin aşağıda kırpışan ışıklarına baktı. Ona bu gecelik bir yatak ya da yere serilmiş bir battaniye verecek biri çıkardı belki. Parası yoktu; ona güvenmeleri, ödemeyi daha sonra yapacağına inanmaları gerekiyordu. Rüzgâr saçlarına saldırıyor, kısa, bodur ağaçlar rüzgârın karşısında eğiliyor, secde ediyordu. Hoyrat, ıslak bir Noel şafağı bekliyordu insanları.

Rüzgârın önüne kattığı bir yaprak gibi, yokuşu indi; tam o sırada, karanlığın içinden bir at arabasının tepeyi ağır ağır tırmandığını, ona doğru yaklaştığını gördü. Bir böceğe benziyordu, güdük, tıknaz ve kapkara; çok ağır ilerliyor, ona bütün gücüyle karşı koyan fırtınayı aşmaya çalışıyordu. Mary bön bön arabayı seyrediyor, bu görüntü beynine hiçbir ileti taşımıyordu; düşünebildiği tek şey, Jem Merlyn'in de aynen böyle, bilinmez bir yolda, ölümüne doğru yol aldığıydı. Adeta sürünerek ilerleyen atlı araba, sonunda onunla aynı hizaya geldi; yanından geçip gitmek üzereydi ki, Mary ani bir dürtüyle ona doğru koştu, sürücü yerinde oturan, paltosuna sarınmış arabacıya seslendi. "Bodmin'e mi gidiyorsunuz?" diye bağırdı. "İçeride yolcu var mı?" Adam başını salladı, atını kırbaçladı, ama Mary'nin yana çekilmesine kalmadan, arabanın camından bir kol uzandı, bir el kızın omzuna kondu. "Mary Yellan Noel arifesinde tek başına Launceston'da ne yapıyor acaba?" dedi içeriden gelen ses.

El sertti, ama ses yumuşaktı. Karanlık arabadaki solgun yüz Mary'ye çevrilmişti: Sivri siperli, siyah şapkanın altında ak saçlar, beyaz gözler. Altarnun papazı.

10

Loş ışıkta adamın profilini inceledi; hatları keskin, belirgindi, ince burnu bir kuşun kıvrık gagası gibi, aşağıya doğru uzanıyordu. Ensiz, renksiz dudakları sımsıkı kapalıydı; öne doğru eğilmiş, çenesini, iki dizinin arasında tuttuğu uzun, abanoz bastona dayamıştı.

Mary onun gözlerini göremiyordu, kısa, beyaz kirpikler tarafından perdelenmişti; sonra adam koltuğunda ona doğru döndü, kirpiklerini kırpıştırarak kızı süzdü; bu gözler de beyazdı; cam kadar saydam ve ifadesiz.

"Yine birlikte yol alacağız, demek," dedi; sesi yumuşak, alçaktı; tıpkı bir kadın sesi gibi. "Bir kez daha, bir yol kenarında sana yardımcı olma şansına erişiyorum. Sırılsıklam olmuşsun; üzerindekileri çıkarsan daha iyi olacak." Soğuk bir kayıtsızlıkla bakıyordu kıza; biraz aklı karışan Mary şalını tutan iğneyi açmaya çalıştı.

"Şu kuru battaniyeye sarınabilirsin, yolculuk boyunca işini görür," diye sürdürdü rahip sözünü. "Ayaklarına gelince, çıplak kalmaları daha iyi. Arabanın içinde esinti yok sayılır."

Mary tek sözcük etmeden ıslak şalını, bluzunu çıkardı, adamın uzattığı kaba tüylü battaniyeye sarındı. Kurdeleden kurtulan saçı, ağır bir perde gibi çıplak omuzlarına döküldü. Kendisini evden kaçan ve yakalanan bir çocuk gibi hissediyordu; şimdi de ellerini kucağında uysalca kavuşturmuş, efendisinin buyruklarını bekliyordu sanki.

Papaz ciddi bir yüzle, yukarıdan ona bakıp, "Evet?" deyince, Mary kendini bir kez daha açıklama yaparken buldu. Daha önce, Altarnun'da olduğu gibi, şimdi de adamda öyle bir şey vardı ki, Mary'nin kendini palavracı, kaypak biri, budala, cahil bir köylü kızı gibi duyumsamasına neden oluyordu; öyküsü kulağa cılız, inandırıcılıktan uzak geliyor, dahası kızı çirkin bir

duruma düşürüyordu: Sırf Launceston panayırındaki eğlence uğruna kendini harcamış, peşine takılıp geldiği erkek tarafından terk edilmiş, basit bir kadın işte. Jem'in adını vermeye utandı; at ticaretiyle uğraşan, bozkırda yürüyüş yaparken tesadüfen tanıştığım biri, diye geçiştirdi. Bugün, Launceston'da bir midillinin satışı sırasında bir sorun çıkmıştı ve adamın bir tür sahtekârlıkla suçlanıp tutuklanmış olmasından korkuyordu.

Francis Davey onun hakkında ne düşünüyordu acaba? Şöyle böyle tanıdığı biriyle kalkıp Launceston'a gelmek, sonra rezil bir olay yüzünden onu kaybetmek ve gece vakti kir pas içinde, sırılsıklam, kentin sokaklarında dolanıp durmak; bir sokak kadını gibi. Rahip onu sessizce, sonuna kadar dinledi; Mary onun birkaç kez yutkunduğunu duydu – çok iyi anımsıyordu bu huyunu.

"O kadar da yalnız değilmişsin, anlaşılan?" dedi adam sonunda. "Jamaika Hanı sandığın kadar ücra bir yer değilmiş demek?"

Mary karanlıkta kıpkırmızı kesildi; erkeğin onun yüzünü göremediğini bilse de, gözünü dikmiş kendisine baktığını biliyordu; kendini suçlu hissetti, sanki yanlış bir şey yapmıştı, rahip de haklı olarak onu suçluyordu.

Papaz, "Arkadaşının adı neydi?" diye sorunca, bir an telaşla, huzursuzca duraksadı; suçluluk duygusu iyice artmıştı.

"Enişte min erkek kardeşiydi," diye yanıtladı; sesindeki gönülsüzlüğün farkındaydı; bu bilginin ağzından bir itiraf gibi, zor bela çıktığının da.

Kıza ilişkin şu ana kadar edindiği izlenim, verdiği not her neyse, bundan sonra yükselteceği artık kuşkuluydu. Joss Merlyn'e katil demesinin üstünden bir hafta geçmeden, onun kardeşiyle birlikte, hiç duraksamadan Jamaika Hanı'ndan ayrılmış, panayırdaki eğlenceye koşmak için yollara düşmüş bir barmen işte.

"Hakkımda kötü düşünüyorsunuz, biliyorum," diye atıldı aceleyle. "Eniştesine güvenmeyen, hatta nefret eden birinin, onun erkek kardeşiyle samimi olması pek doğru bir davranış değil tabii. O da yasadışı biri, bir hırsız, biliyorum; bunu bana da-

ha en başta açıkladı; fakat bunun dışında..." Bocaladı, cümlesini bitiremedi. Hepsi bir yana, Jem hiçbir şeyi inkâr etmemişti; kız onu suçladığında kendini savunmak için neredeyse kılını bile kıpırdatmamıştı. Kendisiyse kalkmış onun safını tutuyor, onu müdafaa ediyordu, üstelik nedensizce ve mantığının sesine kulaklarını tıkayarak. Daha şimdiden ona bağlanmış mıydı, yoksa – sırf karanlıkta azıcık oynaştılar, öpüştüler diye?

Yanı başındaki tatlı, yumuşak ses sordu: "Ağabeyinin geceleri çevirdiği işten haberi yok mu, demek istiyorsun? Arabaları Jamaika'ya getiren ekipten değil, yani?"

Mary küçük, çaresiz bir el işareti yaptı. "Bilmiyorum," dedi; "elimde kanıt yok. Hiçbir şeyi kabullenmiyor, yalnızca omuzlarını silkiyor. Ama söylediği kesin bir şey var: Hiç adam öldürmemiş. Ona inandım. Hâlâ da inanıyorum. Ayrıca, enişteminin adaletin pençesine doğru dört nala koştuğunu söyledi; yakayı ele vermesi yakınmış. O çeteden olsa, böyle bir şey demezdi herhalde."

Şimdi, yanındaki erkekten çok kendisini ikna etmek için konuşuyordu; Jem'in masumiyeti ansızın yaşamsal bir önem kazanmıştı.

"Daha önce, silahtarla tanışıklığınız olduğunu söylemiştiniz," dedi çabucak. "Belki onu etkileyebilirsiniz. Zamanı gelince, Jem Merlyn'e merhametli davranmaya razı edebilirsiniz belki. Ne de olsa genç bir insan, her şeye yeniden başlayabilir. Sizin konumuzdaki biri için zor olmayacaktır."

Rahibin sessizliği, Mary'nin hissettiği aşağılık duygusunu iyice artırıyordu; o soğuk, beyaz gözleri üzerinde hissederken, acıyla düşündü: Kim bilir benim için neler düşünüyor... Hayasız, küçük sersem, tam bir erkek düşkünü, diyordur. Bir kere öpüştüğü bir adam için yalvaran bu kızı küçümsediğine, hor gördüğüne hiç kuşku yoktu.

"North Hill'li Bay Bassat'la tanışıklığım çok yüzeysel," dedi adam şefkatle. "Birkaç kez karşılaştık, cemaatlerimizle ilgili konulardan kısaca söz ettik, hepsi bu. Benim hatırıma bir hırsızı bağışlaması çok uzak bir olasılık; hele de bu hırsız suçluysa ve Jamaika Hanı'nın sahibinin kardeşiyse."

Kız sesini çıkarmadı. Bu tuhaf din adamı bir kez daha mantıklı, bilgece sözler etmişti ve karşı çıkmanın, tartışmanın anlamı yoktu. Ama Mary aşkın, sağduyuyu ortadan kaldıran, mantığı yerle bir eden o ani, beklenmedik ateşine kapılmıştı, bu yüzden erkeğin sözleri sinirlerini oynattı, zihninde yeni bir karmaşa yarattı.

Adam, "Onun güvenliği için endişeleniyorsun, galiba?" deyince, Mary emin olamadı; bu seste alaycılık mı vardı, eleştiri mi, yoksa anlayış mı? Beriki, onun bir şey söylemesine kalmadan, peş peşe sıraladı: "Peki, ya yeni arkadaşın başka suçlar da işliyorsa; ağabeyiyle işbirliği yapıp kendi vatandaşlarının mallarına hatta yaşamlarına kastediyorsa, o zaman ne olacak, Mary Yellan? Onu yine de kurtarmaya çalışacak mısın?" Adamın elini, elinin üzerinde hissetti, serin ve yansızdı; aynı anda, bu yoğun, karmaşık günün sonunda artık gücü tükendiği, içi hem korkuyla hem de hüsranla dolup taştığı, beynine söz geçiremeyip âşık olduğu erkeği kendi hatası yüzünden yitirdiği için, kendini kaybetti ve istediğini elde edemeyen bir çocuk gibi bağırıp çağırmaya, tepinmeye başladı.

"Karşıma bunların çıkacağını bilmiyordum!" diye çığırdı. "Eniştemin kabalığıyla baş edebilirim; teyzemin o acınası, uyuşuk budalalığıyla da; hatta Jamaika'nın sessizliğine ve dehşetine bile katlanabilirim, korkup kaçmam. Yalnızlığı dert etmiyorum. Eniştemle mücadelemse bana tatsız da olsa belli bir doyum sağlıyor; cesaretimi biliyor, o ne derse desin ya da yaparsa yapsın, uzun vadede onun hakkından geleceğimi hissediyorum. Kararımı verdim, teyzemi oradan uzaklaştıracak, adaletin yerini bulmasını sağlayacağım, sonra her şey bitince, bir çiftlikte iş bulacağım ve alışık olduğum hayatı, bir erkeğin hayatını yaşayacağım. Ama şu an ileriye bakamaz oldum; plan yapamıyor, kendimi düşünemiyorum; bir kapanın içinde dönüp duruyorum, üstelik adam yerine koymadığım, beynimin, mantığımın kabullenemediği bir erkek yüzünden! Bir kadın gibi âşık olmak, daha doğrusu kendimi bir kadın gibi hissetmek istemiyorum, Bay Davey; orada acı var, acı çekmek var, ömür boyu

sürebilecek bir mutsuzluk var. Ben bu amaçla yola çıkmadım; bunu istemiyorum!"

Arkasına yaslandı, yüzünü arabanın yan tahtasına dayadı; bu sözcük selinden bitap düşmüş, böyle patladığına şimdiden pişman olmuştu. Adamın onun hakkında ne düşündüğü artık umurunda bile değildi. O bir rahipti, dolayısıyla kızın fırtınalı, ateşli küçük dünyasından uzaktaydı. Bu tür şeylerden bütünüyle habersizdi. İçine bir yılgınlık, bir kasvet çöktü.

"Kaç yaşındasın?" diye sordu erkek ansızın.

"Yirmi üç."

Adamın karanlıkta yutkunduğunu duydu, sonra elini kızınkinden çekti, yeniden abanoz bastona dayadı, sessizce oturdu.

Yolcu arabası tepeyi tırmanmış Launceston Vadisi'nden ve sık, uzun çalı öbeklerinin koruyuculuğundan çıkmıştı, şimdi çıplak bozkıra uzanan şosede, rüzgârın ve yağmurun olanca şiddetine açık bir halde ilerliyordu. Rüzgâr hiç dinmiyordu, ama sağanaklar kesintiliydi; arada bir, alçakta salman bir bulutla kıyasıya savaşan, dikbaşlı bir yıldız mücadeleyi kazanıyor ve bir an, ışıl ışıl bir iğne başı gibi gökyüzünde asılı kalıyordu. Sonra kapkara bir yağmur perdesi tarafından kışkışlanıyor, gözden yitiyordu; arabanın dar penceresinden gökyüzünün yalnızca dört köşe, siyah bir parçacığı görülebiliyordu.

Vadideyken, yağmur daha kararlı, daha istikrarlıydı, rüzgârsa inatçılığına karşın yumuşak başlıydı; hem ağaçlar hem de tepenin dış çizgileri tarafından gemlenmekteydi. Burada, anayoldaysa böylesi doğal engeller yoktu; yolun iki yanında kıraç arazi uzanıyordu, yukarıdaysa engin, siyah gökkubbe. Rüzgâr şimdi ıslıklı, çığlıklıydı.

Mary ürperdi, yol arkadaşına sokuldu; efendisine yanaşan bir köpek gibi. Adam hâlâ suskundu, ama kız onun yana döndüğünü, kendisine baktığını anladı ve onu ilk kez kanlı canlı bir insan, bir birey olarak algıladı; soluğunu alnında hissedebiliyordu. Islak şalıyla yeleği yerde, ayaklarının dibinde duruyordu; kaba battaniyenin altında çıplaktı. Adam konuşunca,

birbirlerine ne kadar sokulmuş olduklarını kavradı; ses afallatıcı, beklenmedikti; gafil avlamıştı.

"Çok gençsin, Mary Yellan," dedi rahip şefkatle. "Kabuğundan az önce çıkmış bir civciv'den farksızsın. Bu küçük bunalımı sağ salim atlatacaksın. Senin gibi kadınlar, bir-iki kez karşılaştıkları bir erkek için gözyaşı dökmezler; ilk öpücükse öyle hatırlanmaya değer bir şey değildir. Arkadaşını, çalıntı midillisiyle birlikte çok yakında unutup gideceksin. Hadi, sil gözyaşlarını; yitirdiği sevgilisi için ah vah eden ilk kişi sen değilsin."

Kızın sorununu hafife alıyor, üzerinde durulmaya değer görmüyordu; adamın sözlerine ilk tepkisi bu oldu. Sonra, merak etti: Bildik teselli sözcüklerine neden başvurmamış, dua etmenin, Tanrıya sığınmanın nimetlerinden, yaşamın her şeye rağmen sürüp gittiğinden söz etmemişti ki? Onunla son yolculuğunu anımsadı; atını hızlanması için kırbaçlayışını, oturduğu yerde iki büklüm olup dizginlere yapışışını; bir de, soluğunun altından kızın anlayamadığı bazı sözler fısıldamıştı. O sırada hissettiği, belli belirsiz rahatsızlık bir kez daha içini yokladı; içgüdüsel olarak adamın acayip saçları ve gözleriyle bağdaştırdığı bir huzursuzluktu bu: Rahibin aykırı, olağanın dışına düşen görüntüsü, onunla dünyanın kalanı arasında bir engel oluşturuyormuş gibi. Hayvanlar âleminde olsaydı, bir ucube, istenmeyen, nefret edilen bir yaratık olurdu; derhal avlanır, yok edilirdi ya da dışlanır, ıssızlığa kovalanırdı. Bunu düşünür düşünmez, kendini payladı, dar görüşlülükle, merhametsizlikle suçladı. O da herkes gibi bir insan, üstelik bir rahipti; yine de, kendini böyle küçük düşürdüğü, orta malı bir kız gibi konuştuğu için bir özür gevelerken, uzanıp giysilerini aldı, sertçe battaniyenin altına çekti.

"Öyleyse, tahminim doğru çıktı ve son görüşmemizden bu yana Jamaika Hanı'nda her şey yolunda gitti?" dedi adam bir süre sonra; bazı şeyleri kafasında evirip çevirdiği anlaşılıyordu. "At arabaları seni güzellik uykundan kaldırmadı, hancı da kendi kendine, kadehiyle, şişesiyle oyalandı?"

Aklı hâlâ kaybettiği erkekte olan, huysuzluğu da kaygıları da süren Mary gerçeğe, şu ana dönmek için kendini zorladı.

Enişteşi yaklaşık on saattir, bir kez olsun aklına gelmemişti. Geçen hafta yaşadığı müthiş dehşeti, edindiği yeni bilgiyi bir anda anımsayıverdi. Bitmek bilmez, uykusuz geceleri, yapayalnız geçirdiği uzun günleri düşündü; enişteşinin dimdik bakan, kan oturmuş gözleri, sarhoş gülümsemesi, kımıl kımıl elleri yeniden karşısında belirdi.

"Bay Davey," diye fısıldadı, "batan gemilerinden, enkaz toplayanlardan söz edildiğini duydunuz mu hiç?"

Bu sözcükleri ilk kez yüksek sesle söylüyordu; aklından bile geçirmemeye çalışmıştı, şimdi, kendi ağzından çıkan sözcükler, kendi kulağına ürkünç ve müstehcen geldi; bir küfür gibi. Arabanın içi fazlasıyla karanlıktı, sözlerinin adamda yarattığı etkiyi göremiyordu, ama yutkunduğunu duydu. Siyah, sivri siperli şapkanın altında kalan gözleri seçemiyor, yalnızca loş profilini, sivri çenesini ve görkemli burnunu görebiliyordu.

"Yıllar önce, daha yeniyetmeyken, bir komşunun onlardan bahsettiğini duymuştum," diye sürdürdü Mary sözünü. "Daha sonra, aklım erdiğinde de, bu tür söylentiler olurdu – hemen örtbas edilen, bölük pörçük dedikodular. Bazen bir adam kuzey sahiline yaptığı yolculuktan akıl almaz bir öyküyle döner, anında susturulurdu; böylesi konuşmalar yaşlılarca yasaklanmıştı; terbiyesizlik, rezillik sayılırdı.

"Bu hikâyelerin hiçbirine inanmazdım; anneme sordum, kötü fikirli, fesat insanların uydurduğu korkunç yalanlar olduğunu söyledi; böyle şeyler yoktu, var olamazdı. Oysa yanılıyordu. Yanıldığını biliyorum artık, Bay Davey. Enişteşim onlardan biri; bana kendisi söyledi."

Yol arkadaşı yine karşılık vermedi; kıpırtısızca, taş gibi oturuyordu; bunun üzerine Mary devam etti – hâlâ fısıltıyla, sesini hiç yükseltmeden.

"İşin içindeler, hepsi; sahilden Tamar Kıyısı'na kadar, hepsi; handa o ilk cumartesi, barda gördüğüm adamlar. Çingeneler, kaçak avcılar, denizciler, kırık dişli satıcı. İpten kazıktan kurtulmuş adamlar. Kadınları, çocukları bizzat, kendi elleriyle öldürmüşler; onları suya batırmış, taşlarla, kayalarla vura vura katletmişler. Gece yola düşen arabalar, ölüm arabaları; taşıdıkları

malsa salt kaçak mallar, konyak ve tütün fıçıları değil; batan gemilerin yükü... Bedeli, katledilen insanların kanları, güvenleri ve mallarıyla ödenmiş her türden eşya. İşte köylerdeki, çiftliklerdeki ürkek insanların eniştemden korkmasının, tiksinmesinin nedeni bu; bütün kapılar bu yüzden suratına kapanıyor, yolcu arabaları bu yüzden onun evinin önünden bir toz bulutuyla geçip gidiyor. Olup biteni kanıtlayamasalar da tahmin ediyorlar. Teyzem sürekli, amansız bir ifşa edilme dehşetiyle yaşıyor; eniştemse ancak içtiği zaman bir yabancının karşısında çözülüp dağılabiliyor ve sırrını yellere savuruyor. İşte böyle, Bay Davey; Jamaika Hanı'yla ilgili gerçeği öğrenmiş oldunuz."

Arkasına yaslandı; soluk soluğa kalmıştı, denetleyemediği bir duygu yoğunluyla dudaklarını kemiriyor, ellerini ovuşturuyordu; ağzından dökülen sözcükler onu sarsmış, bitap düşürmüştü; zihninin karanlık bir köşesinde, kabullenilmek ve gün ışığına çıkmak için kıvranan bir imge vardı, kızın duygularına karşı merhametsiz, gaddardı; Jem Merlyn'in yüzüydü bu, âşık olduğu adamın; giderek iblisleşiyor, bozulup çarpılıyor, sonunda korkunç, tüyler ürpertici bir biçimde ağabeyinin yüzüyle birleşiyordu.

Siyah şapkanın altındaki yüz ona çevrildi; Mary beyaz kirpiklerin çırpındığını, dudakların oynadığını bir anlığına gördü.

"İçki içince han sahibinin dili çözülüyor, demek?" Ses o alışıldık nazik, tatlı tınısından bir şeyler yitirmiş gibiydi; daha keskin, daha tizdi; ama kız başını kaldırıp doğruca ona dikilmiş olan gözlere bakınca, her zamanki gibi mesafeli, yansız olduklarını gördü.

"Konuşuyor, evet," diye yanıtladı erkeği. "Eniştem beş gün salt konyakla beslenince, ruhunu olanca çıplaklığıyla ortaya seriyor. Bunu bana kendisi söyledi, ilk geldiğim gece. O sırada sarhoş değildi. Ama dört gün önce, uzun süren baygınlığından ilk kez ayıldığında, gece yarısından epeyce sonra, iki yana yalpalayarak mutfağa geldi – ve konuştu. Böyle öğrendim. Belki de insanlığa, Tanrı'ya ve kendime olan inancımı yitirmemin, bugün Launceston'da bu kadar aptalca davranmamın nedeni de bu."

Onlar konuşurken, rüzgâr daha da şiddetlenmişti; yoldaki virajı almakta olan araba doğruca fırtınaya toslamış, neredeyse durma noktasına gelmişti. Yüksek tekerleklerin üzerindeki gövde sallanıyor, sarsılıyordu; ani bir sağanak, bir avuç çakıl taşı gibi camlara savruldu. Sığınacak hiçbir şey yoktu şimdi; her iki yandaki fundalık arazi çıplak, korunmasızdı; telaşlı bulutlar arazinin üstünde hızla kayıyor, sarp kayalıklara çarptıkça parçalanıyorlardı. Yirmi beş kilometre ötedeki denizden gelen rüzgârda keskin bir tat vardı; tuzlu, ıslak.

Francis Davey koltuğunda öne eğildi. "Beş Yol'a, dolayısıyla Altarnun sapağına yaklaşıyoruz," dedi. "Sürücü Bodmin'e kadar gidiyor, seni Jamaika'da bırakır. Senden kavşakta ayrılacak, oradan köye yürüyeceğim. Sırrını açtığın tek erkek ben miyim, yoksa bu şerefi eniştenin kardeşiyle mi paylaşıyorum?"

Mary yine bu seste ironi, alaycılık olup olmadığını çıkaramadı. "Jem Merlyn biliyor," dedi istemeye istemeye. "Bu sabah konuştuk bunu. Fazla bir şey söylemedi, ama eniştemle arasının iyi olmadığını biliyorum. Her neyse, bunun bir önemi yok artık; Jem bir başka suçtan yargılanacak."

"Peki, diyelim ki kendi postunu kurtarmak için ağabeyini ele verdi; o zaman ne olacak, Mary Yellan? Bunu da dikkate almak zorundasın."

Mary irkildi. Yeni bir olasılıktı bu; bir fırsat, bir şanstı. Altarnun rahibi onun aklından geçenleri okumuş olmalıydı; umutlarını doğrulatmak için adamın yüzüne bakınca gülümsediğini gördü; ince ağzı durgunluğundan bir anlığına sıyrılmış, harekete geçmişti; sanki bu yüz bir maskeydi de, maske çatlamıştı. Mary rahatsızca gözlerini kaçırdı; hiç beklemediği anda, yasak bir görüntüyle burun buruna geliverdiği duygusuna kapılmıştı.

"Hiç kuşkusuz, bu hem senin hem de onun için bir kurtuluş olur," diye sürdürdü rahip, "tabii bu işe gerçekten bulaşmadıysa. Ama hep bir kuşku olacak, değil mi? Bu sorunun yanıtını da seninle ben bilemeyiz. Suçlu birinin ilmeği kendi eliyle boynuna geçirdiği pek görülmez."

Mary elleriyle çaresiz bir hareket yaptı; adam onun yüzün-

deki ümitsizliği görmüştü anlaşılan, çünkü bir süredir ters, haşin çıkan sesi yeniden yumuşadı, elini kızın dizine dayadı. "Parlak günlerimiz sona erdi, bizi karanlık bekliyor," dedi, tatlılıkla. "Metinlerimizi Shakespeare'den almamıza izin verilseydi, yarın Cornwall'da oldukça tuhaf, ilginç vaazlar dinlenirdi, Mary Yellan. Öte yandan, eniştenle arkadaşları benim cemaatimden değil, olsalardı da beni anlamazlardı. Başını sallıyorsun. Bilmece gibi konuşuyorum, değil mi? 'Bu adam insanı rahatlatmıyor,' diyorsun; 'şu beyaz saçları, gözleriyle ucubenin teki.' Başını çevirme; ne düşündüğünü biliyorum. Sana avutucu bir şey söyleyeceğim, istediğin sonucu çıkarabilirsin: Haftaya bugün, yeni bir yıl başlayacak. Aldatıcı ışıklar son kez yanıp söndü, bundan böyle gemi enkazı olmayacak; mumlar üflenip söndürülecek."

"Sizi anlamıyorum," dedi Mary. "Bunu nereden biliyorsunuz; hem yeni yılın bununla ne ilgisi var?"

Erkek elini onun dizinden çekti, inme hazırlığı içinde paltosunu iliklediği. Pencerenin çerçevesini kaldırdı, durması için sürücüye seslendi; soğuk hava, buz gibi, ısırgan bir yağmurla birlikte içeriye doldu. "Bugün Launceston'da bir toplantıya katıldım, oradan dönüyorum," dedi rahip. "Son birkaç yıldır yapılan, benzeri pek çok toplantının sonuncusuydu. Biz katılımcılara nihayet yapılan açıklamaya göre, Majesteleri'nin Hükümeti önümüzdeki yıl ülke sahillerinin sıkı bir biçimde denetlenmesi için kesin kararlar almış. Kayalıklarda meşaleler yerine gözcüler bulunacak, şimdilik sadece eniştenle tayfası gibilerin bildiği patikalarda kanun adamları devriye gezecek.

"İngiltere'yi bir uçtan ötekine kat eden bir zincir oluşturuluyor, Mary, bunu kırmak da herkesin harcı değil. Ne demek istediğimi anladın mı şimdi?" Arabanın kapısını açtı, aşağıya indi. Yağmurun altında şapkasını çıkardı, yüzünü bir hale gibi çeviren gür, beyaz saçları ortaya çıktı. Kıza bir kez daha gülümsedi, eğilerek selamladı, sonra uzandı, elini tuttu. "Dertlerin sona erdi," dedi; "at arabalarının tekerleri paslanacak; koridorun sonundaki kilitli odayı da bir salona çevirebilirsiniz. Teyzen yeniden huzur içinde uyuyabilir; eniştene gelince, ya ölesiye içip

sizi bir beladan kurtarır ya da Wesleyci* olup anayoldan geçenlere dini vaazlar verir. Sense yeniden güneye inip kendine bir sevgili bulabilirsin. Bu gece mışıl mışıl uyu. Yarın Noel; Altarnun'ın çanları huzur için, selamet için çalacak. Seni düşüneceğim." Elini sürücüye doğru salladı ve araba onsuz yola çıktı.

Mary ona seslenmek için camdan sarktı, fakat adam beş yolun birleştiği kavşakta en sağdaki yola sapmış, çoktan uzaklaşmıştı.

Araba Bodmin'e doğru sarsılarak ilerledi. Jamaika Hanı'nın uzun bacalarının ufuk çizgisini kesmesine daha beş kilometre kadar vardı ve bu, iki kent arasında uzanan otuz altı kilometrenin en yabanıl, en çıplak bölümüydü.

Mary, Francis Davey'yle birlikte gitmediğine pişman olmuştu. Altarnun'da rüzgârı duymaz, yola sessizce dökülen yağmurdan ürkmezdi. Yarın kilisede diz çöker, Helford'dan ayrıldığından beri ilk kez dua ederdi. Rahibin söyledikleri doğruysa, bu bayram gününde her şeye karşın sevinmek, sevinçten coşmak için bir neden, şükran duası okumanın bir anlamı var demekti. Gemi enkazcısının, leş kargasının sonu gelmişti; yeni yasalar onun ve onun gibilerin belini kıracaktı; yirmi-otuz yıl önce korsanlara yapıldığı gibi, kökleri taşradan kazınıp atılacaktı; belleklerden silinecekler, onlardan geriye, yeni gelenlerin zihinlerini zehirleyecek hiçbir anı kalmayacaktı. Onların adını bile duymamış olan, yeni bir kuşak doğacaktı. Gemiler İngiltere'ye korkusuzca yanaşacaktı; sular yükseldiğinde hasat olmayacak, mahsul toplanmayacaktı. Bir zamanlar, çakılları ezen ayak seslerinin çatırtılarıyla, erkek fısıltılarıyla yankılanan koylar, küçük körfezler yeniden sessizleşecek, sessizliği bozan tek ses, bir martının çığlığı olacaktı. Denizin dingin yüzeyinin altında, okyanusun yatağında adı olmayan kafatasları, bir zamanlar altın olan, yeşil sikkeler ve gemi iskeletleri yatıyor: Onlar artık sonsuza kadar unutulacak. Tattıkları dehşet, onlarla birlikte öldü. Yepyeni bir çağın doğumu bu; kadınlarla erkeklerin korkusuz-

---

* John Wesley'nin geliştirdiği, Protestanlığın bir kolu olan Metodizm mezhebi; bu manevi, reformist öğretiye inananlar. (ç.n.)

ca yolculuk edebileceği, toprağın onlara ait olacağı bir devrin. Burada, bu kırsal yörede çiftçiler kendi arazilerini ekip biçecek, turba destelerini tıpkı bugün yaptıkları gibi, kuruması için güneşe serecekler, ama bir zamanlar tepelerine çökmüş olan gölgeden artık eser kalmayacak. Belki de Jamaika Hanı'nm yerinde otlar, çayırlar yeşerecek, çalılar yeniden çiçeklenecek.

Mary arabanın içinde, önüne serilmiş yeni bir dünyanın imgesiyle oturuyordu; açık pencereden gecenin sessizliğini delen, rüzgârın önüne katıp sürüklediği bir silah sesi duydu; sonra uzaktan uzağa bir haykırış ve bir çığlık. Karanlığın içinden erkek sesleri, yolda koşuşan ayak sesleri geldi. Camdan dışarıya sarktı, yağmur yüzünü kırbaçladı, sonra, atı ürken ve tökezleyen sürücünün korkuyla bağırdığını duydu. Yol vadiden sonra iyice dikleşiyor, döne kıvrıla tepeyi tırmanıyordu; buradan bakıldığında, Jamaika Hanı'nın birer darağacı gibi gökyüzüne yükselen, ince uzun bacaları seçilebiliyordu. Yokuştan aşağıya birtakım adamlar inmekteydi; başlarında da yabani bir tavşan gibi hızla koşan, bir yandan da elindeki feneri sallayan biri. Bir el daha ateş edildi, arabanın sürücüsü oturduğu yerde iki büklüm oldu, sonra yere devrildi. At bir kez daha sendeledi, sonra hendeğe doğru, körlemesine koşmaya başladı. Araba bir an tekerleklerin üzerinde sağa sola yalpaladı, sarsıldı, sonra durdu. Biri gökyüzüne doğru bir küfür savurdu; biri çılgınca güldü; keskin bir ıslıkla bir nara duyuldu.

Bir yüz arabanın camına yapıştı; kızıl, kanlı gözlere perçemler halinde dökülen, gür saçlarla çevrili bir surat. Dudaklar aralandı, beyaz dişler göründü; sonra fener pencereye doğru kaldırılıp arabanın içi aydınlatıldı. Bir el feneri tutarken, öteki el namlusundan duman tüten bir tabancaya yapışmıştı; sivri uçlu, dar parmakları olan, uzun, biçimli ellerdi bunlar; güzel ve zarif; yuvarlak tırnaklar kir bağlamıştı.

Joss Merlyn sırıttı; bir çılgının, bir meczubun alkolün daha da taşkınlaştırdığı, delice, şuursuzca sırıtışıydı bu. Silahı Mary'ye doğrulttu, arabanın içine doğru eğildi, namluyu kızın boğazına dayadı.

Sonra kahkahalarla gülmeye başladı, tabancayı çekip om-

zuna doğru kaldırdı, kapıyı açtı, ellerinden tutup kızı dışarıya, yanına çekti; onu ötekiler de görebilsin diye, feneri iyice yukarıya kaldırmıştı. Yolda duranlar on-on iki kişiydi; kılıksız, saç baş dağınık; yarısı liderleri kadar sarhoştu, gözleri pöstekiyi andıran sakalların arasından deli deli parlıyordu; bir-ikisinin elinde tabanca vardı, diğerleri de kırık şişeler, bıçaklar ve taşlarla silahlanmıştı. Seyyar satıcı Harry atın yanında duruyordu, sürücüyse hendekte, yüzüstü yatmaktaydı; kolları altında bükülmüş, bedeni gevşek, hareketsiz.

Joss Merlyn, Mary'yi yanma çekti, yüzünü ışığa doğru çevirdi; kim olduğunu anlayan adamlardan böğürtülü kahkahalar yükseldi, satıcı iki parmağını ağzına götürüp bir ıslık öttürdü.

Hancı eğildi, sarhoş bir yalpalamayla reverans yaptı; kızın açık saçlarını avuçladı, bir urganmışçasına kıvırdı, bir köpek gibi sesli sesli kokladı.

"Sensin, demek?" dedi. "Yine döndün işte, kuyruğunu bacaklarının arasına kıstırıp küçük bir kancık gibi mızıldanarak?"

Mary bir şey demedi. Erkeklere sırayla, tek tek baktı, onlar da ona; laf atıyor, alayla gülüyor, ıslak giysilerini gösterip yeleğini, eteğini elliyorlardı.

"Dilini mi yuttun?" diye haykırdı eniştesi, sonra da elinin tersiyle kızın yüzüne vurdu. Mary bir çığlık attı, kendini korumak için kolunu kaldırdı, ama adam onun kolunu itti, bileğini tutup sırtına doğru kıvırdı. Kız acıyla haykırdı, adam da kaba kaba güldü.

"Ya uslanacaksın ya da seni geberteceğim," dedi."Bana karşı gelebileceğini mi sanıyorsun; şu maymun suratınla ve kahrolası küstahlığınla? Hem böyle gece yarısı, kralın anayolunda, kiralık bir arabada ne işin var, ha? Yarı çıplak, saçların salkım saçak? Sonuçta, orta malı bir yosmadan başka bir şey değilmişsin !" Bileğini yukarı doğru sertçe çekti, kız yere düştü.

"Rahat bırak beni!" diye çığırdı Mary. "Bana dokunmaya, benimle konuşmaya hakkın yok. Sen iğrenç bir katil, bir hırsızsın; kanun da biliyor bunu. Bütün Cornwall biliyor. Saltanatın

sona erdi, Joss Merlyn. Bugün seni ihbar etmek için Launceston'a gittim."

Erkek topluluğundan bir uğultu yükseldi; öne atıldılar, haykırıyor, kızı sorguluyorlardı, hancı bir kükremeyle onları susturdu, eliyle kışkışladı.

"Geri çekilin, lanet olası ahmaklar! Bu yalanlarla paçasını kurtarmaya çalıştığını anlamıyor musunuz? Hiçbir şey bilmeyen biri beni nasıl ihbar edebilir? Launceston'a kadar onca yolu tabii ki yürümedi. Ayaklarına baksanıza... Yolun aşağısında bir yerde bir herifle buluştu, o da işi bitince bunu arabaya koyup yolladı, hepsi bu işte. Kalk ayağa – yoksa suratını tozlara bulamamı mı istersin?" Kızı tutup kaldırdı, yanına çekti. Sonra gökyüzünü, alçak bulutların aceleci rüzgârın önünden kaçıştığı, bir yıldızın ıslak ıslak parladığı noktayı gösterdi.

"Şuraya bakın," diye haykırdı. "Gökyüzü açılmaya başladı, yağmur doğuya kayıyor. Biz işimizi bitirmeden rüzgâr daha da şiddetlenecek; altı saate kalmaz sahilde gri, fırtınalı bir şafak söker. Burada daha fazla vakit kaybetmeyelim. Atını getir, Harry, şu koşumlara bağla; araba yarım düzinemizi taşır. Ahırdan çiftlik arabasıyla midilliyi de getirin; bir haftadır dinleniyor. Hadi, kıpırdayın sizi tembel ayyaşlar; altınlara, gümüşlere bir an önce dokunmak istemiyor musunuz? Tam yedi gündür kütük gibi yatıyorum ve Tanrı şahit, bu gece kendimi zıpkın gibi hissediyorum; hem sahili de çok özledim. Camelford üzerinden gideceğim, kim benimle geliyor?"

Bir düzine kadar sesten haykırışlar yükseldi, eller havaya kalktı. İçlerinden biri bir şarkıya başladı, elindeki şişeyi başının üstünde sallıyor, olduğu yerde dönüp duruyordu; sonra sendeleyip düştü, hendeğe boylu boyunca serildi. Seyyar satıcı onu tekmeledi, ama adam kıpırdamadı; sonra atın yularını yakaladı, hayvanı çekmeye başladı, yumruklarla, küfürlerle dik yokuşu tırmanmaya zorladı, bu arada arabanın tekerleri yerde yatan adamın üzerinden geçti, beriki vurulan bir tavşan gibi olduğu yerde bir sıçradı, korku dolu, acılı bir çığlıkla çamurun içinde debelendi, sonra yine hareketsiz kaldı.

Adamlar dönüp arabanın peşine takıldılar, şoseyi döven,

koşan ayakların sesi duyuldu; Joss Merlyn bir an öylece durdu, sarhoş, budalaca bir sırıtışla Mary'yi süzdü, sonra, ani bir dürtüyle kızı kollarının arasına aldı, at arabasına doğru çekti, arabanın kapısını bir kez daha açtı. Kızı koltuğun karşı köşesine fırlattı, kendisi de yanına atladı, camdan sarkıp atı kırbaçlaması, tepeyi bir an önce tırmanması için satıcıya haykırdı.

Narası arabanın yanı sıra koşan adamların arasında yankılandı; içlerinden bir-ikisi basamağa sıçrayıp pencereye tutundu, ötekiler arabacıdan boşalan yere tırmandılar, atı sopalarla, taşlarla gayretlendirmeye giriştiler.

Hayvan titredi, gövdesinden bir korku teri boşandı; dizginlerine yapışmış, arka ayaklarının dibinde bağrışan yarım düzine deliyle birlikte, tepeyi dört nala tırmandı.

Jamaika Hanı ışıklar içindeydi; kapılar açıktı, pencerelerin sürgüsü kaldırılmıştı. Ev gecede canlı bir yaratıkmışçasına soluk alıp veriyordu.

Eniştesi eliyle Mary'nin ağzını kapadı, sırtını arabanın yan tarafına bastırdı. "Elinden gelse beni ihbar edersin, değil mi? Doğruca adalete koşar, beni bir kedi gibi sallandırmalarını sağlarsın? Pekâlâ, madem öyle sana bir fırsat vereceğim. Sahilde duracak, rüzgârla deniz yüzünü yalarken gündoğumunu ve suların yükselmesini seyredeceksin. Bunun ne anlama geldiğini biliyorsun, değil mi, Mary? Seni nereye götüreceğimi anladın?"

Kız dehşet dolu gözlerle ona bakıyordu; beti benzi atmıştı, bir şeyler söylemeye çalıştı, ama adamın pençeleri buna izin vermedi.

"Benden korkmadığını sanıyorsun, ha? O güzel, beyaz yüzünle, o maymun gözlerinle beni küçümsüyorsun. Evet, sarhoşum; bir kral kadar sarhoşum ve yer gök birbirine girse, umursamıyorum. Bu gece zaferle döneceğiz... Hepimiz, her birimiz, belki de son kez... ve sen bizimle geleceksin, Mary; sahile..."

Arkasını döndü, yoldaşlarına bağırdı; bu çığlıktan ürken at öne doğru atıldı, arabayı de peşi sıra sürükleyerek, yeniden hızlandı; Jamaika Hanı'nm ışıkları karanlıkta yitip gitti.

11

Sahile kadar olan, iki saatten uzun süren yolculuk bir karabasandan farksızdı; gördüğü sert, haşin muameleden orası burası berelenen, sarsılan Mary arabanın köşesinde bitkin bir halde yatıyor, başına gelecekleri fazlaca umursamıyordu. Satıcı Harry ile adamlardan ikisi içeriye, enişteşinin yanma binmişler, leş gibi bir tütün, ekşi içki ve beden kokusu havayı bir anda ağırlaştırmıştı.

Han sahibi kendisini de, yandaşlarını da coşturmak, iyice azdırmak için elinden geleni yapmıştı; aralarında bir kadının bulunmasıysa taşkın neşelerine kötücül, çirkin bir çeşni katıyor, kızın acizliği ve zayıflığı aldıkları keyfi artırıyordu.

Önceleri, onunla ve onun hakkında konuştular, dikkatini çekmek için güldüler, şarkı söylediler; seyyar satıcı Harry o ahlaksız şarkılarını peş peşe patlatmaya başladı; bu dar mekânda ölçüsüz bir güçle çınlayan sözler, dinleyicilerin takdir dolu böğürtüleriyle karşılandı, onları tahrik edip daha da büyük bir heyecana sevk etti.

Etkisini görmek için kızın yüzünü incelediler; orada mahcup ya da rahatsız bir ifade bulmayı umuyorlardı, ama Mary artık herhangi bir şarkıyı ya da sözcüğü algılayamayacak kadar yorgun, bitkindi. Sesleri bir tükenmişlik pusunun gerisinden, hayal meyal duyabiliyordu; enişteşinin ara ara böğrüne batan, zaten her bir yanında hissettiği sancılara yeni, donuk bir sızı katan dirsek darbelerinin farkındaydı; zonklayan başı ve yanan gözleriyle çevresine bakınınca, sigara dumanları arasında dalgalanan sırıtkan yüzleri gördü. Onların söyledikleri, yaptıkları artık Mary için hiçbir anlam taşımıyordu; uyuma, unutma özlemi bir eziyete dönüşmüştü.

Az sonra, kızın bu cansız, ölgün halinden sıkıldılar; varlığı bütün lezzetini yitirdi; şarkılarda bile hiçbir kışkırtıcılık kalma-

mıştı; Joss Merlyn cebini karıştırdı, bir deste iskambil kâğıdı çıkardı. Hemen kıza sırt çevirip bu yeni oyuncağa yöneldiler; bu geçici sükuneti minnetle karşılayan Mary köşesine biraz daha büzüldü, eniştesinden yayılan sıcak, hayvansı kokudan uzaklaştı, gözlerini yumup kendini sallanan, sarsılan arabanın ritmine bıraktı. Öylesine bitmiş tükenmişti ki, zihnini, bilincini tam anlamıyla toparlaması artık mümkün değildi; yarı şuursuz, esrik bir yörede, bir sarkaç gibi salınmaktaydı. Fakat acının bilincindeydi, sarsılan araba tekerlerinin de; ta uzaklardan gelen, mırıl ınırıl sesleri duyabiliyordu; ama hepsi de ondan uzaklaşmıştı, yanında değillerdi; onları kendisiyle, bulunduğu yerle özdeşleştiremiyordu. Karanlık, cennetten gelen bir nimet gibi tepesine çöktü; Mary ona doğru kaydığını hissetti, sonra onun içinde yok olup gitti. Artık zamanla ilişiği kalmamıştı. Onu yeniden yeryüzüne çeken şey, devinimdeki duraklama oldu; hareketsizlik, ani kıpırtısızlık ve arabanın açık camlarından yüzüne vuran soğuk, nemli hava.

Büzüldüğü köşede yalnızdı. Adamlar fenerleri de alıp gitmişti. Bir süre, hem geri gelirler korkusuyla, hem de başına geleni tam çıkaramadığı için, hiç kıpırdamadan oturdu; sonra, cama doğru eğilince, acıyla inledi; her yanı tutulmuştu, sızlıyordu. Soğuğun uyuşturduğu omuzlarına bir sancı saplandı; bluzuysa akşamın erken saatlerinde yediği yağmurdan hâlâ nemliydi. Bir an bekledi, sonra bir kez daha öne eğildi. Rüzgâr hâlâ sertti, ancak yağmur eski şiddetini yitirmişti, cama yalnızca ince, soğuk bir çisenti, pıtır pıtır vurmaktaydı. At arabası, kurumuş, daracık bir dere yatağında terk edilmiş, atın koşumları çıkarılmıştı. İyice çukurda kalan dere yatağı, göründüğü kadarıyla ansızın alçalmıştı; oluşan patika inişli çıkışlı, bol çukurluydu. Mary birkaç metreden ötesini göremiyordu. Gece adamakıllı ilerlemişti, dere yatağıysa zifiri karanlıktı. Gökte artık hiç yıldız yoktu, bozkırların keskin rüzgârıysa şimdi gürültücü, yaygaracı bir fırtınaya dönüşmüş, yanı sıra ıslak bir sisi de sürüklemişti. Elini camdan dışarıya uzattı, hemen yanında yükselen kıyıya dokundu. Parmakları gevşek kuma, bitki saplarına değdi; hepsi de yağmurdan sırılsıklamdı. Kapının kul-

punu kurcaladı, ama kilitliydi. Sonra kulak kabarttı, dikkatle dinledi. Gözlerini önündeki karanlığa dikti, sert bir meyille alçalan dere yatağını görebilmek için kendini zorladı; aynı anda rüzgâr ona hırçın ama tanıdık bir ses getirdi: Hayatında ilk kez duyduğuna sevinemediği, tanıdığı an yüreğini sıkıştıran, ürpertici bir önseziyle dolduran bir uğultu.

Denizin sesiydi bu. Kurumuş dere yatağı, kıyıya giden bir patikaydı.

Havanın neden yumuşadığını, serpintinin neden eline hafif tuzlu bir tatla, usul usul döküldüğünü şimdi anlıyordu. Derenin yüksek kıyıları, iki yandaki set, bozkırların rüzgâra açık çıplaklığına tezat, sahte bir himaye duygusu veriyordu, ama aldatıcı gölgelerinden çıktığınız an yanılsama sona erecek ve yırtıcı rüzgarın çığlığı daha da tizleşecekti. Denizin dövdüğü, çevresi kayalık bir sahilde sükunet diye bir şey olamazdı. İşte, uğultuyu yine duyuyordu, üstelik kesintisizce; güçten düşmüş, takatsiz su kendini kıyıya teslim ederken, sonra gönülsüzce geri çekilirken duyulan o çağıltı ve iç çekiş; sonra, bir anlık bir duraklama, denizin yeniden saldırıya geçmeden önce gücünü topladığı o mola anı; ardından, yine bir gürleme ve amacına ulaşmış, başarmış bir çatırtı, çakılları yalayan dalganın kükreyişi; denize doğru çekilen, sürüklenen taşların çığlık çığlığa dağılışı. Mary ürperdi; aşağılardaki karanlığın bir yerinde, enişte siyle arkadaşları suların yükselmesini bekliyordu. Seslerini azıcık da olsa duyabilseydi, boş arabadaki bu bekleyişe daha kolay katlanabilirdi. Kendi kendilerini yüreklendirmek, moralle rini yükseltmek için yol boyunca sığındıkları o kaba saba haykırışlar, kahkahalar ve şarkılar bile, olanca iğrençliklerine karşın, şu an bir avuntu olurdu; bu ölümcül sessizlik öyle uğursuzdu ki. Görev ayıltmıştı onları; dört koldan, hırsla girişebilecekleri bir işleri vardı artık. Şimdi duyularına yeniden kavuştuğu, o ilk bitkinliği de üzerinden attığı için, Mary yerinde duramıyordu. Pencerenin enini boyunu tarttı. Kapının kilitli olduğunu biliyordu, dolayısıyla, kendini zorlayarak, eğilip bükülerek dar çerçeveden geçmeye çalışabilirdi.

Bir denemeye değerdi. Bu gece olacaklarla kıyaslandığında,

kendi hayatı pek bir değer taşımıyordu; eniştesiyle yandaşları onu yakalayabilir, canları istiyorsa öldürebilirdi de. Buraları avuçlarının içi gibi bilenler onlardı, Mary değil. İsterlerse, av köpekleri gibi, izini bir dakikada bulurlardı. Pencereden geçmek için uğraşmaya, var gücüyle çabalamaya başladı; sırtını açıklığa vermiş, dışarıya süzülmeye çalışıyor, tutulmuş omuzları, kazık gibi olmuş sırtı işini iyice güçleştiriyordu. Arabanın tavanı ıslak, kaygandı, tutunmasına, parmaklarıyla kavramasına izin vermiyordu; yine de mücadele etti ve beline kadar dışarıya kaymayı başardı, sonra, canını dişine takıp son bir gayretle yekindi ve kalçalarını da delikten geçirdi; çerçeve derisini yüzmüş, Mary acıdan bayılacak gibi olmuştu. Arabanın basamağını ıskaladı, dengesini yitirdi ve pencereden yere, sırtüstü toprağa düştü.

Yüksek değildi, ama düşüş sarsmıştı onu; yan tarafının, pervaza sürtünen yerin kanadığını, kanın ince ince aktığını hissedebiliyordu. Kendine gelmek için bir dakika kadar bekledi, ağır ağır doğruldu, güvensiz adımlarla, setin karanlık kuytusunda ilerledi, dar, meyilli patikayı ağır ağır tırmandı. Henüz bir planı yoktu, ama dere yatağını izleyerek denizin aksi istikametine yöneldiği takdirde, yol arkadaşlarıyla arasını açabilirdi. Onların yokuş aşağı, deniz kıyısına indiklerine hiç kuşku yoktu. Yukarıya ve sola doğru kıvrılan bu patika onu en azından yükseğe, yarlara götürür, Mary de oradan el yordamıyla karanın içlerine doğru ilerlemeyi başarırdı. Yakınlarda mutlaka bir yol olmalıydı – araba buraya bir yoldan gelmişti; yolun olduğu yerde şöyle ya da böyle bir yerleşim yeri, başına gelenleri anlatabileceği ve öyküsünü duyunca harekete geçebilecek, dürüst, temiz insanlar da olabilirdi.

İki yandaki toprak seti elleyerek dar hendekte ilerledi; ayağı taşlara takılıyor, tökezliyor, uçuşan, gözlerine giren saçları canını sıkıyordu; kıyının keskin bir dönemeç yaptığı yerde durup kurdeleden kurtulan, yüzüne savrulan saçlarını toplamaya çalıştı, bu yüzden de, hemen önündeki iki büklüm karaltıyı göremedi; bir adam, sırtı ona dönük, hendeğe diz çökmüş pür dikkat kıvrımlı patikayı gözlemekteydi. Mary ona tosladı, den-

gesini kaybedip yere yuvarlandı, gafil avlanan adam da onunla birlikte devrildi, korku ve öfke dolu bir çığlık attı, sıkılı yumruğuyla kıza vurdu.

Yerde boğuşmaya başladılar, Mary ondan kurtulmaya çalışıyor, yüzünü tırmalıyordu, ama adam ona göre çok güçlüydü, bir anda kızı yere serdi, ellerini saçlarının arasına daldırdı, kökünden, var gücüyle çekti, ta ki kız acıdan kıpırdayamayacak hale gelinceye kadar. Sonra üzerine eğildi; derin derin soluyordu, düşüş soluğunu kesmişti; kıza yakından, dikkatle baktı; açık ağzından sarı, çarpık çurpuk dişleri görünüyordu.

Gezgin satıcı Harry idi bu. Mary hiç kıpırdamadan yatıyordu, ilk hareket adamdan gelmeliydi; bu arada da, dere yatağında böyle düşüncesizce, aptalca ilerlediği için kendi kendine lanet okuyordu; bir yere bir nöbetçi dikileceğini, bu tür oyunlar oynayan bir çocuk bile akıl ederdi.

Adam onun haykırmasını ya da mücadele etmesini bekliyordu, ama kız ikisini de yapmayınca, ağırlığını dirseğine verdi, kurnazca sırıtıp başıyla kumsalı gösterdi. "Beni görmeyi hiç beklemiyordun, değil mi?" dedi. "Sahilde, patron ve diğerleriyle birlikte, sepetleri yemlediğimi sandın. Güzellik uykundan uyanınca şöyle bir yürüyüş yapayım dedin, ha? Eh, madem geldin, seni güzelce ağırlayacağım." Pis pis sırıttı, kapkara tırnağını kızın yanağına sürttü. "Hendek buz gibi, hem de rutubetliydi," dedi, "ama değdi doğrusu. Daha saatlerce aşağıda kalacaklar. Joss'tan soğumuşsun anlaşılan; bu gece ona nasıl davrandığını gördüm. Eh, seni Jamaika'da öyle, kafese kapatılmış kuş gibi tutmaya hakkı yok tabii; güzel elbiseler filan almadan... Bluzuna takman için sana bir iğne verdiğinden bile kuşkuluyum. Bunu dert etme artık. Sana yakana takman için dantel, kollarına bilezikler, tenine yaraşır, yumuşacık ipekler veririm. Şimdi bak bakayım bana..."

Güven verircesine başını salladı; hâlâ yılışık yılışık, manidarca sırıtıyordu; Mary adamın elinin sinsice uzandığını, vücuduna sımsıkı kenetlendiğini hissetti. Hızla yana kaydı, hiç beklemediği bir anda adama saldırdı; yumruğu çenesinin altına isabet etmiş, ağzının bir kapan gibi kapanıp dilinin dişlerinin

arasında kalmasına neden olmuştu. Adam bir tavşan gibi cıyakladı, Mary de ona bir kez daha vurdu, ancak bu sefer adam onun elini yakaladı, yanlamasına üzerine abandı; bütün o ikna etme, tatlılıkla kandırma numaraları silinmiş, yüzünde renk kalmamıştı; gücü korkunçtu. Şimdi ona sahip olmak için savaşıyordu ve Mary bunun farkındaydı; tıpkı adamın ondan katbekat güçlü olduğunu, sonunda pes etmek zorunda kalacağını bildiği gibi; bunun üzerine, onu kandırmak için ansızın gevşedi, üstünlüğü bir anlığına ona vererek hareketsiz kaldı. Adam zaferle homurdandı, baskıyı azalttı, kızın beklediği de buydu; Harry konumunu değiştirir, başını eğerken, o da dizini hızla, var gücüyle adamın karnına indirdi, bir yandan da parmaklarını onun gözlerine batırdı. Adam bir anda iki büklüm oldu, acıyla yana devrildi; Mary çabucak onun altından kurtuldu, ayağa fırladı; yerde elleriyle karnını tutmuş, savunmasızca kıvranan adamı tekmeledi. Fırlatabileceği bir taş bulmak amacıyla toprağı elledi, ama gevşek toprakla kumdan başka bir şey bulamadı, o da bunları avuçladı, bir süreliğine hiçbir şey göremesin, kızın saldırılarına karşılık veremesin diye adamın yüzüne, gözlerine doğru savurdu. Sonra döndü, kovalanan bir av gibi koşmaya, ağzı açık, kolları önde, yoldaki çukurlara girerek, tökezleyerek patikayı çıkmaya başladı; adamın arkasından seslendiğini, ardından da ayak seslerini duyunca paniğe kapıldı, mantıklı düşünemez oldu ve dere yatağının kenarındaki yüksek kıyıya tırmanmaya koyuldu; yumuşak toprakta her adımda kayıyordu, ama dehşetin körüklediği delice bir çabayla tepeye ulaşmayı başardı, çömeldi, kıyıyı kuşatan dikenli çalıların arasındaki bir boşluktan sürünerek geçti; hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Yüzü, elleri çizilmiş, kanıyordu, ama bunu dert edecek halde değildi, dere yatağından uzaklaşma telaşıyla sarp kayalık boyunca, bol tümsekli, pürüzlü arazide, ot ve çalı öbeklerinin üzerinde koşmaya başladı, yön duygusunu tamamen yitirmişti, düşünebildiği tek şey, seyyar satıcı Harry denen yaratıktan kaçıp kurtulmaktı.

Birden önüne bir sis duvarı indi, uzaktan uzağa bir çizgi halinde seçilen, ulaşmayı hedeflediği çalı çiti gözlerden gizledi;

bunun üzerine, körlemesine sürdürdüğü koşuyu zınk diye kesti; deniz sisinin ne kadar tehlikeli olduğunu biliyordu, onu yanıltıp gerisin geri dere yatağına döndürebilirdi. Dizlerinin, ellerinin üzerine çöktü, yavaş yavaş, sürünerek ilerlemeye başladı, gözleri yerdeydi, hedefine doğru uzanan dar, kumlu izi takip ediyordu. Çok yavaş ilerlemekteydi, ama içgüdüleri satıcıyla arayı açmakta olduğunu söylüyordu, ki şu an önemli olan tek şey buydu. Zaman kavramını yitirmişti; sabahın üçü, belki de dördü olmalıydı, karanlığın çözülmeye hazırlandığına ilişkin en küçük bir işaret yoktu, havanın aydınlanmasına daha saatler var gibiydi. Yağmur sis perdesini yarıp bir kez daha bastırdı; Mary denizin sesini dört bir yanında duyabildiği duygusuna kapıldı, ondan kaçış yok gibiydi; sahile vuran dalgaların gümbürtüsü artık çok daha yüksek ve duruydu. Bir-iki derece şiddetlenmiş olan rüzgârın, yön belirlemede hiçbir yararı olmadığını anlamaya başlamıştı – şu an, arkasından eserken bile. Sahil şeridi konusunda çok cahil olduğu için, amaçladığı gibi doğuya dönmemiş, kendini yalıyardan kıvrılarak inen bir patikada bulmuştu; denizin sesine bakılırsa, yol onu doğruca sahile götürüyordu. Sis yüzünden göremese de, sahili döven dalgaların ileride, az uzağında olduğunu hissedebiliyordu; onların daha aşağıda değil de kendisiyle aynı hizada olduğunu ayrımsayınca ümitsizliğe kapıldı. Bunun anlamı, uçurumun bu noktada ansızın, dik bir açıyla kıyıya ulaştığıydı; boş arabada tahmin ettiği, gözünün önünde canlandırdığı gibi, küçük koyla arasında uzun, dolambaçlı bir patika uzanmıyordu ve dere yatağı denizden yalnızca birkaç metre uzaktaydı. Derenin iki yanındaki yüksek kıyılar dalgaların sesini bastırmış, hafifletmişti. Bu sonuca vardığı sırada, önündeki pusta bir aralanma oldu, gökyüzünün küçük bir parçası göründü. Güvensizce, ileriye doğru emekledi; patika genişledi, sis dağıldı ve bir kez daha yön değiştiren rüzgârı yüzünde hissetti; hemen oraya, kıyıya vurmuş tahta parçalarının, yosunların, dağınık çakıl taşlarının arasına çöktü; kıyı şeridi burada adamakıllı darlaşıyor, kara her iki yanında yükseliyordu; elli metre kadar ileride, tam önünde, yüksek, azgın dalgalar sahili dövüyordu.

Bir süre sonra, gözleri karanlığa alışınca onları seçti; geniş kumsalı bölen, tırtıklı, sivri uçlu bir kayanın dibine toplaşmışlardı: Isınmak, korunmak için birbirine sokulmuş, gözlerini dikmiş sessizce ileriyi, karanlığı araştıran küçük bir erkek kümesi. Hiç yerinde duramayan bu insanların bu mutlak kıpırtısızlığı tehditkâr, ürkütücüydü; sinsi tavırları, sırtlarını kayaya verip çömeliş biçimleri, bedenlerinin duruşu, istisnasız hepsinin de denize, kabaran sulara çevrilmiş başlarındaki gergin tetiktelik daha ilk bakışta korkutucuydu, tehlike yüklüydü.

Bağırıp çağırsalar, şarkı söyleyip birbirlerine seslenselerdi, kopardıkları yaygarayla geceyi çirkinleştirseler, kaba, ağır çizmeleriyle çakıl taşlarını ezip çatırdatsalardı, kişiliklerine uygun, Mary'nin beklediği gibi davranıyor olurlardı; oysa bu sessizlikte meşum bir şey vardı; üstlerine gecenin ciddiyetinin, vahametinin çöktüğünü hissettiriyordu. Mary'yle çıplak kumsal arasında yalnızca küçük, çıkıntılı bir kaya parçası vardı, fakat kendini ele vermekten korkuyor, kayanın ilerisine geçmeyi göze alamıyordu. Kayaya kadar sürünerek ilerledi, arkasındaki çakıl taşlarının üzerine uzandı; enişteşiyle avanesi şimdi az ilerisinde, başını hafifçe çevirdiği zaman tam görüş alanına giren noktadaydılar.

Bekledi. Adamlar kıpırdamadı. Çıt çıkmıyordu. Yalnızca deniz bildik tekdüzeliğiyle sahile vuruyor, kumsalı yaladıktan sonra geri çekiliyordu; geride, siyah gecede dalgaların ince, beyaz kırılma çizgisini bırakarak.

Sis usul usul kalkmaya, dar körfezin dış çizgilerini gözler önüne sermeye başlamıştı. Kayalar daha belirgin, daha çarpıcıydı şimdi, dimdik yarlarsa daha görkemli. Su daha da genişleşmişti, körfezden başlayarak kesintisizce uzanan, çıplak bir kıyı çizgisine açılıyordu. Sağda, epeyce uzakta, kayalığın dimdik bir uçurumla denize indiği yerde, Mary'nin gözüne donuk, topluiğne başı gibi bir ışık çarptı. Önce, dağılan pusun son katmanını delmeye çalışan bir yıldız sandı, ama mantığı ona hiçbir yıldızın beyaz olmadığını, dahası bir uçurumun üstünde, rüzgârla birlikte asla dalgalanmayacağını söyledi. Gözlerini kısıp dikkatle bakınca, ışığın yeniden hareket ettiğini gördü; ka-

ranlıkta parlayan, küçük, beyaz bir göze benziyordu. Fırtınaya kapılmış deviniyor, dans ediyor, eğilip bükülüyordu; sanki bizzat rüzgâr tarafından tutuşturulmuş, onunla birlikte savrulan, söndürülmesi olanaksız, canlı, kıvrak bir alev gibi. Aşağıda, çakıl taşlarının üzerindeki grup ışığa karşı aldırışsızdı; gözleri köpüklü dalga çizgisinin ötesine, karanlık suya dikiliydi.

Ve ansızın, Mary onların kayıtsızlığının nedenini kavradı; başta dostane ve rahatlatıcı gelen, bu vahşi gecede tek başına, cesurca göz kırpıyormuş gibi görünen o küçük, beyaz göz, bir dehşet simgesine dönüştü.

Küçük alev, eniştesiyle arkadaşlarının yerleştirdiği, sahte bir ışıktı. Nokta şeklindeki parıltı şimdi iblisçe bir şeydi, rüzgârın önünde reverans yapmasıysa kötücül bir alay. Mary ateşin giderek harlandığını, ışınlarıyla kayalığı egemenliği altına almaya çalıştığını hayal etti, ama artık rengi beyaz değil, bir yara kabuğu kadar köhne ve sarıydı. Biri, sönmemesi için ateşin başında bekliyordu. Bir karaltının önünden geçtiğini, parıltıyı bir anlığına engellediğini gördü; sonra alev yeniden göründü. Karaltı, uçurumun gri yüzeyinde bir beneğe dönüştü, hızla sahile doğru seğirtti. Bu kişi, her kimse, aşağıya, yoldaşlarının yanına indi. Acele ediyordu, zaman sıkıştırıyormuş gibi; hali tavrı da özensizdi, bayırı koşarak inerken, altındaki gevşek toprakla taşlar kayıyor, aşağıdaki kumsala yuvarlanıyordu. Çıkan ses bekleyen adamları şaşırttı; bakışlarını yaklaşan gelgitten ilk kez ayırıp koşan adama çevirdiler. O da ellerini ağzına götürdü, bir şeyler haykırdı, fakat sözcükler rüzgâra kapıldı, Mary'ye ulaşamadı. Ancak çakılların üzerinde bekleyenlere ulaşmış olmalı ki, bir heyecan dalgası yarattı; birkaç tanesi hemen fırlayıp ona, kayalığa doğru seğirtti, ama adam yeniden bağırıp denizi gösterince, dönüp denize doğru koşmaya başladılar; sinsi tavırlardan da, sessizlikten de eser kalmamıştı, çakıl taşlarını paldır küldür eziyor, birbirine karışan sesleri, denizin kükreyişini bastırıyordu. Sonra, içlerinden biri –eniştesiydi; Mary onun geniş, rahat adımlarını ve muazzam omuzlarını hemen tanıdı– susmaları için elini kaldırdı; bir anda sesler kesildi, çakılların üzerinde, kıyıya vuran dalgaların az gerisinde

beklediler; ince bir çizgi halinde dizilmişlerdi, beyaz kumsalda daha da belirginleşen siyah dış çizgileriyle kargaları andırıyorlardı. Mary gözünü kırpmadan izliyordu; sonra, sisi ve karanlığı yaran, birinciye karşılık veren, yine küçük bir ışık belirdi. Bu yeni ışık, kayalıklarda alev gibi oynaşıp titreşmiyordu; alçak ve gizliydi; beli bükülmüş, bitkin bir yolcu gibi; sonra canlandı, o ana kadar geçit vermeyen sis duvarını delmek için son ve umutsuzca bir hamleyle geceye savrulan bir elmişçesine gökyüzüne doğru yükseldi. Yeni ışık birinciye doğru yaklaştı. Biri ötekini çağırıyor, yanma gelmeye zorluyordu. Yakında buluşacak, karanlıkta parlayan iki beyaz göz olacaklardı. Dar sahil şeridine çömelmiş olan adamlarsa hâlâ kıpırtısızca, iki ışığın birleşmesini beklemekteydi.

İkinci ışık yeniden alçaldı; Mary şimdi bir gemi gövdesinin gölgeli siluetini seçebiliyordu; kara serenleri birer parmak gibi gökyüzüne açılıyor, beyaz, saldırgan deniz gövdenin alt kısmını tarıyor, tıslıyor, sonra yeniden geri çekiliyordu. Direk lambası yarın tepesindeki aleve doğru kaydı, sonra tıpkı mum alevine seğirten bir pervane gibi, büyülenmişçesine üzerine yapışıp kaldı.

Mary daha fazla dayanamayacaktı. Çabucak doğruldu, yokuş aşağı, kumsala doğru koşmaya başladı, bir yandan da bağırıyor, haykırıyor, havaya kaldırdığı ellerini sallıyordu; rüzgârı ve denizi alt etmek için son perdesine kadar çıkardığı sesini rüzgâr alayla ona geri fırlattı. Biri onu yakalayıp yere, kumların üzerine çekti. İki el boğazına yapıştı, sıkmaya başladı. Biri ayaklarıyla onu çiğnedi, tekmeledi. Çığlıkları susturulmuş, ağzına sokulan kaba çuval beziyle boğulmuştu; sertçe çekip arkasında kavuşturdukları kollarını bağladılar; sert, pürtüklü ip etini dağlıyordu.

Sonra onu yüzüstü, çakılların üzerine bıraktılar, sahilde kırılan dalgalardan yirmi metre kadar gerideydi; orada çaresizce yatarken, soluğu kesildi, uyarı çığlığı boğazında düğümlenip kaldı; onun atamadığı çığlığın şimdi başka dudaklardan koptuğunu, havayı sesle doldurduğunu duydu. Çığlık kumsala öfkeyle vuran denizin kükreyişini bile bastırdı, sonra rüzgâr ta-

rafından yakalanıp uzaklaştırıldı; çığlıkla birlikte yırtılan, parçalanan ahşabın çatırtısı da geldi; müthiş bir dirençle karşılaşan, hareketli, dev boyutlu bir şeyin çıkardığı korkunç çarpma sesi; bükülen, kırılan tahtanın tüyler ürpertici böğürtüsü.

Deniz bir mıknatısa yakalanmışçasına, kumsaldan tıslayarak çekildi; yoldaşlarından daha yüksekte seyreden bir dalga bir gök gümbürtüsüyle kendini yalpalayan, sertçe silkelenen geminin üzerine attı. Mary az öncesine kadar bir deniz taşıtı olan kara kütlenin yavaş yavaş yan yattığını gördü; sırtüstü çevrilen devasa bir kaplumbağaya benziyordu; serenler ve direkler pamuk iplikleriydi; dolaşmış, kıvrılmış, devrilmiş. Kaplumbağanın kaygan, meyilli karnına tutunan küçük, kara benekler fırlatılıp atılmayacaktı; yarılan, çatlayan ahşaba midyeler, istiridyeler gibi sımsıkı yapışmışlardı; sonra, altlarındaki kabaran, titreyen kütle tam ortasından yarılıp ikiye ayrılınca, birer birer, denizin ak köpüklü dillerine yuvarlandılar; cansız, özdeksiz siyah noktalar.

Mary'nin içi bulandı, ölecekmiş gibi oldu; gözlerini kapadı, yüzünü çakıl taşlarına gömdü. Sessizlik de, sinsice bekleyiş de sona ermişti; o buz gibi saatlerde yerinden hiç kıpırdamayan adamlar daha fazla beklemediler. Sahilde deliler gibi sağa sola koşuyor, çıldırmışçasına, insanlıktan çıkmışçasına bağırıyor, çığlıklar atıyorlardı. Kendilerini dalgalara fırlattılar, bellerine kadar suya girdiler; tehlikeye aldırmaksızın, her türlü tedbiri bir yana atarak; gelgitin kıyıya doğru savurduğu, suya bir batıp bir çıkan, suyla dolan enkazı kapmaya, yakalamaya çalışıyorlardı.

Hayvandan farksızdılar; parçalanmış tahtaların üzerinde dövüşen, hırlaşan hayvanlar; kimileri soyunmuş, denize ötekilerden önce ulaşmak, dalgaların onlara doğru attığı ganimetleri kapmak için, buz gibi aralık gecesinde, çırılçıplak koşuyordu. Maymunlar gibi çekişiyor, itişip kakışıyorlar, birbirlerinin elinden bir şeyler kapıyorlardı; içlerinden biri, bir köşede, kayalığın dibinde bir ateş yaktı, alevler, çiseleyen yağmura karşın güçle, şevkle yükseldi. Denizin getirdiği ganimetler sahile çekildi, ateşin yanma yığıldı. Kumsala çirkin, ürkütücü bir ışıkla

vuran ateş, daha önce simsiyah olan kısımlara sarı bir parıltı veriyor, adamların tiksindirici bir hevesle, bir öne bir arkaya koştuğu sahile uzun gölgeler düşürüyordu.

İlk ceset, neyse ki çoktan can vermiş olan bir erkek sahile vurunca, hemen tepesine üşüştüler, aç, hırslı ellerle cesede saldırdılar ve neyi var neyi yok yağmaladılar; çırılçıplak kalıncaya kadar soyduktan, hatta yüzük var mı diye ezilmiş parmaklarını bile çekiştirdikten sonra uzaklaştılar, onu suların çekildiği yerdeki köpüklü cürufta, sırtüstü, hafif hafif sallanır durumda bıraktılar.

Şu ana kadarki uygulamaları nasıldı bilinmez, ama bu geceki çalışmalarında herhangi bir yöntem yoktu. Gelişigüzel soyuyor, yağmalıyorlar, herkes kendi hesabına çalışıyordu; gözü dönmüş ve sarhoş, hiç beklemedikleri bu başarıdan şaşırmış – atıldığı tehlikeli macerayı bir zafere dönüştüren, bu gücün, bu şerefin tek sahibi olan efendilerinin ayakları dibinde hırlaşan, kapışan köpekler. Kıyıyı döven dalgaların arasında çırılçıplak koşan hancıyı her an, her yerde izliyorlardı; suların süzüldüğü, kıllı, görkemli vücuduyla, hepsini ezip geçen bu devi.

Gelgit değişti, sular çekildi, hava daha da serinledi. Tepelerindeki uçurumda kırpışan, rüzgârda hâlâ dans eden alev, şakalarını tüketmiş yaşlı bir soytarı gibi, şimdi solmuş, donuklaşmıştı. Suya bir grilik çöktü, gökyüzü de aynı renge bürünerek karşılık verdi. Adamlar önce değişimi ayrımsamadılar; taşkınlıkları sürüyordu, avlarına odaklanmışlardı. Sonra, Joss Merlyn o koca kafasını kaldırıp havayı kokladı, kendi etrafında döndü, kayalıkların, karanlık sıvıştıkça belirginleşen, duru dış çizgilerini araştırdı; sonra, ansızın bağırarak adamları susturdu, parmağıyla şimdi kurşun rengini almış olan soluk gökyüzünü gösterdi.

Duraksadılar, dönüp bir kez daha, dalgalarla birlikte bir yükselip bir alçalan, henüz sahiplenilmemiş, kurtarılmayı bekleyen gemi enkazına baktılar; sonra, hep birlikte dönüp kumsalın üst tarafına, kurumuş dere yatağına doğru koştular; yeniden sessizleşmişlerdi, ne bir sözcük ne de bir jest; yüzleri, giderek genişleyen gün ışığında kül gibi ve korku dolu. Vakti geçir-

mişlerdi. Başarı onları pervasızlaştırmıştı. Gündoğumuna gafil avlanmışlardı; gereğinden çok oyalanmaları, gün ışığı tarafından teşhir edilme, suçlanma tehlikesini doğurmuştu. Dünya çevrelerinde hızla uyanmaktaydı; müttefikleri olan gece onları artık gizlemiyordu.

Mary'nin ağzındaki bezi çeken, onu bir çekişte ayağa kaldıran, Joss Merlyn oldu. Kızın iyice güçsüz düştüğünü, direnemediğini görünce (kendi başına ayakta duramadığı gibi, doğru dürüst hareket bile edemiyordu), öfkeyle bağırmaya, lanetler savurmaya başladı, arada bir arkasına, her dakika daha da belirginleşen, zalimleşen yarlara göz atıyordu; dizleri çözülen, yeniden yere yuvarlanan kızla birlikte eğildi, kucaklayıp bir çuvalmış gibi omzuna vurdu. Mary'nin başı sallanıyor, sağa sola savruluyordu, kolları cansızdı; adam onu berelenmiş tarafından kavramıştı; elleri kızın yarasını deşiyor, çakıl taşlarının üzerinde yatmaktan uyuşmuş olan etine sürtünüyordu. Kızla birlikte kumsalın yukarısına, dere yatağının girişine koştu; çoktan paniğe kapılan, eli ayağı birbirine dolanan yoldaşlarıysa sahilden topladıkları ganimetleri, daha önce oraya bağladıkları üç atın terkisine rasgele fırlatmaktaydılar. Devinimleri telaşlı, sakardı; düzen diye bir şey kalmamıştı; menteşeden kurtulmuşçasına, körlemesine hareket ediyorlardı; şimdi, mecburen ayılmış, kendine gelmiş olan ama şaşılacak derecede etkisiz, yararsız kalan patron, boşu boşuna bağırıp çağırıyor, onları hizaya sokmaya çalışıyordu. Dere yatağının ortalarında, sete sıkışıp kalan araba, bütün kurtarma çabalarına direniyor, talihin böyle ansızın ters dönmesi paniği, keşmekeşi artırıyordu. İçlerinden bir-ikisi tabanları yağladı, kendi canını kurtarma dışında her şeyi unutup patikaya doğru seğirtti. Şafak onların baş düşmanıydı; ona beş-altı kişiyle birlikte yolun ortasında yakalanmaktansa, hendeğin ve çalı çitin sağladığı görece kuytuda, tek başlarına karşı koymaları daha kolay olacaktı. Burada, herkesin herkesi tanıdığı, yabancıların hemen göze battığı bu sahilde, sayı arttıkça kuşkular da artardı, oysa kaçak bir avcı, bir serseri ya da bir Çingene, bir başına çok daha rahat yol alır, gerektiğinde bir yere siniverirdi. Kalıp arabayla boğuşanlar, ka-

çanlara küfürler yağdırdılar; aptallık ve telaş yüzünden, arabayı sıkıştığı kıyıdan öyle sertçe, şiddetle çektiler ki, devrilip yan yattı, tekerleklerden biri paramparça oldu.

Bu son felaket, dere yatağındaki pantomimi büsbütün çığırından çıkardı. Elde kalan son araca, patikanın üst yanında bıraktıkları çiftlik arabasına ve zaten aşırı yüklenmiş olan atlara doğru delice bir koşu tutturdular. İçlerinden bir tanesi, liderin buyruklarına hâlâ uyan ve yapılması gerekeni sezen biri, devrilen ve varlığı hepsi için tehlike oluşturan arabayı ateşe verdi; bunu izleyen kargaşa, isyansa (onları karanın içlerine taşıyacak olan çiftlik arabasını ele geçirme mücadelesi) kıran kırana süren, dişlerin taşlarla kırıldığı, kaşların cam parçalarıyla yarıldığı, korkunç, iğrenç bir dövüş oldu.

Üstünlük tabancası olanlardaydı şimdi; han sahibi, geriye kalan tek müttefiki, satıcı Harry'yi yanına almış, sırtını arabaya vermişti, saldıran güruha rasgele ateş ediyordu; günün ağarmasıyla başlayacak olan kovalamacanın, sürek avının dehşetiyle şimdi onu bir düşman, onları mahva sürükleyen, hain bir önder olarak görüyorlardı. İlk kurşun karavana gitti, karşı uçtaki yumuşak sete saplandı, ama hasımlardan birine, patronun kaşını sivri, tırtıklı bir taş parçasıyla yarma fırsatı sağlamış oldu. Joss Merlyn ikinci atışta saldırganı tam karnından mıhladı; ölümcül bir yara alan ve bir yabani tavşan gibi acı çığlıklar atan adam iki büklüm olup çamura, yandaşlarının arasına yuvarlanırken, satıcı Harry de bir başkasını boğazından vurdu; kurşun soluk borusunu parçalamıştı, fışkıran kan bir fıskıyeyi andırıyordu.

Hancının arabayı ele geçirmesini sağlayan da işte bu kan oldu; onunla mücadele eden asiler, can çekişen arkadaşlarının görüntüsü karşısında öyle bir dehşete kapıldılar ki, hep birlikte dönüp tabanları yağladılar, ürkmüş yengeçler gibi kıvrımlı patikaya seğirttiler; tek dertleri, eski liderleriyle arayı mümkün olduğunca açmaktı. Joss Merlyn elinde dumanı tüten, ölümcül tabanca, at arabasına yaslanmıştı, kesilen kaşından fışkıran kan yüzüne akıyordu. Şimdi baş başa kalan iki erkek, o ve satıcı Harry, artık hiç vakit yitirmediler. Denizden çıkarılıp dere ya-

tağına getirilebilen ne varsa arabaya, Mary'nin yanına fırlatmaya koyuldular – çeşitli ıvır zıvır, işe yaramaz, para etmeyecek şeyler; asıl ganimetse hâlâ kıyıda, dalgalarla yıkanmaktaydı. Gidip almaya cesaretleri yoktu, zaten bir düzine taşıyıcı gerektiren bir işti, dahası şafağın ilk ışıkları ortalığı çoktan aydınlatmaya başlamıştı. Kaybedilecek tek bir dakika bile yoktu.

Vurulan iki adam yere, arabanın yanına serilmiş yatıyordu. Kimsenin, hâlâ soluk alıp almadıklarını tartışmaya niyeti yoktu; şu an önemli olan, bu iki bedenin birer kanıt olduğu ve ortadan kaldırılması gerektiğiydi. Harry onları sırayla, ayaklarmdan tutup ateşe doğru sürükledi. Alevler güçlüydü; at arabasının büyük bir kısmı yanıp kül olmuş, tekerlerden biri, parçalanmış, kömürleşmiş tahtanın arasından, kıpkırmızı fırlamıştı.

Joss Merlyn elde kalan atı yularından çekerek patikaya çıkardı; iki erkek tek sözcük etmeden arabaya bindiler, atı dehlediler.

Arabada sırtüstü yatmakta olan Mary gözlerini gökyüzüne dikti, iyice alçaktan süzülen bulutlara baktı. Hava aydınlanmıştı; ıslak, gri bir sabahtı. Denizin uğultusunu hâlâ duyabiliyordu, ama artık daha uzak, daha güçsüzdü; olanca öfkesini boşaltmış ve kendini gelgite bırakmış bir denizdi o.

Rüzgâr da dinmişti; dere yatağının iki yanındaki uzun saplı otlar hareketsizdi, sahile bir sessizlik çökmüştü. Havada nemli bir toprak ve şalgam kokusu vardı; bir de, geceyi yörede geçirmiş olan sisin kokusu. Bulutları kurşuni gökyüzünden ayırmak mümkün değildi şimdi. Yeniden başlayan, ince serpinti Mary'nin yüzüne, yukarıya çevirdiği avuçlarına döküldü.

Arabanın tekerleri pürüzlü, delik deşik patikada çatırdıyordu; sonra sağa saptı ve kumlu, çakıllı, daha düzgün bir zeminde ilerlemeye başladı; alçak çalı çitlerin arasında, kuzeye doğru giden bir yoldu bu. Çok uzaklardan, ekili arazilerin ve dağınık, aralıklı tarlaların ötesinden kilise çanlarının şen çınlamaları geliyordu; sabahın bu saatinde garip, yersiz kaçan. Aynı anda, bugünün Noel olduğunu anımsayıverdi Mary.

12

Bu dört köşe pencere camını tanıyordu. Faytonun camından daha genişti; önünde bir çıkıntı, camın bir köşesindeyse çok iyi anımsadığı bir çatlak vardı. Gözlerini pencereden ayırmaksızın belleğini zorladı; bir yandan da merak ediyordu: Yağmuru ve o sabit esintiyi neden yüzünde hissetmez olmuştu? Sarsıntı da kesilmişti; araba durmuş, yine dere yatağının kıyısına saplanıp kalmış mıydı yoksa? Koşullar ve yazgı, onu daha önce verdiği mücadeleyi bir kez daha vermeye mi zorlayacaktı? Bunu düşününce, korkuyla ürperdi. Pencereden güçbela çıktığında yere düşmüş, yaralanmıştı; dönemeçli patikayı tırmanınca, hendeğe gizlenmiş olan seyyar satıcı Harry'ye toslamıştı; ama bu kez, ona karşı koyacak gücü yoktu. Aşağıda, taşlı, çakıllı kumsalda adamlar suların yükselmesini bekliyordu ve bir gemi, devasa dalgaların arasında kocaman, kara bir kaplumbağa gibi, ters dönmüş yatıyordu. Mary inledi, başını huzursuzca bir o yana bir bu yana çevirdi; gözünün ucuyla, yanındaki rengi dönmüş, kahverengi duvarı ve bir zamanlar bir levhanın asılı olduğu, paslı çiviyi gördü.

Jamaika Hanı'ndaki odasında, kendi yatağındaydı.

Görünüşünden nefret ettiği bu oda, olanca iticiliğine, kasvetine karşın, hiç olmazsa onu rüzgârdan ve yağmurdan koruyordu; en önemlisi de, Harry'nin pis ellerinden. Denizi duymasını da engelliyordu. Dalgaların kükreyişi onu rahatsız edemezdi artık. Ölüm şu an çıkıp gelse, Mary onu bir dost gibi karşılardı; yaşamsa artık kucak açtığı bir şey değildi. Yaşama sevinci söke söke alınmıştı içinden; yataktaki bu beden ona ait değildi. Yaşama arzusu kalmamıştı. Yaşadığı sarsıntı onu içi boş bir kuklaya dönüştürmüş, gücünü, azmini koparıp almıştı; kendine öylesine acıdı ki, yaşlar gözlerine hücum etti.

Aynı anda, üstüne doğru eğilen bir yüz gördü ve geriye, yastığına doğru büzüldü, ellerini itiraz edercesine uzattı; satıcının kabarmış ağzı, kırık dişleri bütün duruluğuyla gözlerinin önündeydi.

Ama ellerini tutan eller yumuşak, sevecendi; ona dikilmiş ve tıpkı kendisininkiler gibi ağlamaktan kızarmış olan gözlerse ürkek ve mavi.

Patience Teyze. Birbirlerinin yakınlığından, sıcaklığından güç almak istercesine sarıldılar; kendini kapıp koyuveren, duygularına teslim olan Mary bir süre hıçkıra hıçkıra ağladıktan sonra, doğanın idareyi yeniden ele aldığını hissetti: Gücünü yavaş yavaş topladı, eski yürekliliğine, azmine az da olsa kavuştu.

"Neler olduğunu biliyor musun?" diye sordu. Teyzesi çekmemesi için onun ellerini sımsıkı tutuyor, mavi gözleri bağışlanmak için sessizce yalvarıyordu; işlemediği bir suçtan dolayı cezalandırılan bir hayvan gibi.

Mary, "Ne zamandır burada yatıyorum?" diye sorunca, iki gündür yanıtını aldı. Bir an sustu, bu şaşırtıcı bilgiyi tarttı; iki gün, sahilde şafağın söküşünü daha birkaç dakika önce seyretmiş biri için çok uzun bir süreydi.

Kendisi burada çaresizce, yarı baygın yatarken, kim bilir neler olmuştu?

"Beni uyandırmalıydm," dedi sertçe, ellerine kenetlenmiş elleri iterken. "Birkaç çürüğü, eziği var diye kundaklara sarılıp şımartılacak bir çocuk değilim ben! Yapmam gereken işler var; anlamıyorsun."

Teyzesi onu okşadı; dokunuşları ürkek, cılızdı.

"Kıpırdayamıyordun," dedi, sızlanmalı, ağlamaklı bir sesle. "Vücudun kanlar, kırıklar içindeydi. Hâlâ baygınken, seni yıkadım; önce ağır yaralandığını sandım, ama Tanrıya şükür ciddi bir hasar görmemişsin. Yaraların iyileşecek; bu uzun uyku da seni dinlendirdi, kendine getirdi."

"Bunu bana kimin yaptığını biliyorsun, değil mi? Beni nereye götürdüklerini de?"

İçindeki acılık, dilini de acılaştırmıştı. Sözcüklerin birer kır-

baç gibi indiğinin farkındaydı, ama kendini durduramıyordu. Sahildeki adamlardan söz etmeye başladı. Şimdi inleme sırası daha yaşlı olan kadındaydı; Mary o ince ağzın seğirmeye, büzülmeye başladığını, bön, mavi gözlerin dehşetle dolduğunu görünce, midesinin bulandığını, devam edemeyeceğini hissetti. Yatakta doğrulup oturdu, bacaklarını yere sarkıttı; harcadığı çabadan başı dönüyor, şakakları zonkluyordu.

"Ne yapacaksın?" Patience Teyze asabi bir hareketle onu çekti, ama yeğeni ondan bir silkinişte kurtuldu, sendeleyerek giysilerine doğru gitti.

"Yapılacak bir işim var," diye kestirip attı.

"Enişten aşağıda. Handan ayrılmana izin vermez."

"Ondan korkmuyorum."

"Mary, kendi iyiliğin için, benim hatırım için alttan al, terslenme. Bak, daha şimdiden neler çektin. Döndüğünüzden beri aşağıda, bembeyaz bir suratla, burnundan soluyarak oturuyor, tabancası da kucağında. Hanın kapıları kilitlendi. Korkunç şeylere tanık olduğunu, katlandığını biliyorum, ama Mary... anlamıyorsun, şimdi aşağıya inersen canını yine yakabilir – hatta seni öldürebilir... Onu hiç böyle görmemiştim. Bu haldeyken neler yapabileceğini kestiremiyorum. İnme aşağıya, Mary; bak diz çöküp yalvarıyorum sana."

Yere doğru kaydı; kızın eteğine yapışmış, çekiyordu, ellerini tutup öpmeye başladı. Acınası, sinir bozucu bir görüntüydü.

"Patience Teyze, sırf sana olan vefa borcum yüzünden nelere dayandım, neler çektim. Daha fazla katlanmamı bekleyemezsin. Joss Enişte bir zamanlar senin için neydi bilemem, ama şu an insanlıktan çıkmış durumda. Ne kadar gözyaşı döksen de onu adaletin pençesinden kurtaramayacaksın; bunu kafana sokmalısın. Zorbanın, haydudun teki; konyak ve kan gözünü kör etmiş, adeta delirtmiş onu. Sahilde pek çok cana kıymış, tam bir katil; anlamıyor musun? Onun yüzünden bir sürü insan boğuldu denizde. Hiç gözümün önünden gitmiyor. Ömrümün sonuna kadar başka hiçbir şey göremeyeceğim, başka bir şey düşünemeyeceğim."

Sesi yükselmiş, tehlikeli bir biçimde tizleşmişti; kendini

kaybetmesi an meselesiydi. Bunun sonuçlarını düşünemeyecek kadar bitkindi hâlâ; kendisini anayolda çığlık çığlığa koşarken, yakında mutlaka gelecek olan yardımı çağırırken gördü.

Sesini alçaltması için yalvaran teyzesi geç kalmıştı, uyaran parmağıysa görmezden gelindi. Kapı açıldı, Jamaika Hanı'nın sahibi eşikte belirdi. Kirişin altından geçerken başını eğdi, gözlerini onlara dikti. Bitik, çöküк görünüyordu; kaşındaki yara hâlâ kıpkırmızıydı. Yıkanmamıştı, pisti; gözlerinin altında mor lekeler.

"Avluda bazı sesler duyar gibi oldum," dedi. "Salonun panjurlarını aralayıp baktım, ama kimseyi göremedim. Siz bir şey duydunuz mu?"

Kimse yanıtlamadı. Patience Teyze başını olumsuz anlamda salladı, kocasını görünce dudaklarına yapıştırdığı küçük, asabi tebessüm yüzünde huzursuzca geziniyordu, ama kendisi bunun farkında değildi. Adam yatağa oturdu; parmakları çarşafı çekiştirirken, yerinde duramayan gözleri pencereyle kapı arasında mekik dokuyordu.

"Gelecek," dedi; "mutlaka gelecek. Ona karşı çıkmakla kendi kuyumu kazdım. Beni uyarmıştı, bense ona güldüm, onu dinlemedim. Oyunu kendi başıma, kendi kurallarımla oynamak istedim. Biz artık ölü sayılırız – üçümüz de... Burada böyle eli kolu bağlı otururşak... Sen Patience ve sen Mary, tabii ben de.

"İşimiz bitti, evet, oyun sona erdi. İçmeme neden izin verdiniz? Neden evdeki kahrolası şişeleri kırıp beni de bir odaya kilitlemediniz? Böylece size zarar veremezdim, saçınızın teline bile dokunamazdım. Ama artık çok geç. Sonumuz geldi."

Bir ona, bir ötekine baktı, kan çanağına dönmüş gözleri boş, ifadesizdi, geniş omuzları çökmüş, küçülmüştü. İki kadın hiçbir şey anlamadan ona bakıyordu; bu yüzdeki daha önce hiç görmedikleri anlamdan sersemlemiş, dilleri tutulmuştu.

"Ne demek istiyorsun?" dedi Mary sonunda. "Kimden korkuyorsun? Seni uyaran kimdi?"

Adam başını salladı, ellerini ağzına götürdü; parmakları kıpır kıpırdı. "Yo," dedi, "şu an sarhoş değilim, Mary Yellan; sır-

larım hâlâ bana ait. Ama sana bir şey söyleyeyim – senin için de artık kaçış yok, sen de Patience kadar bu işin içindesin... İki yanımız da düşmanla çevrili şimdi. Bir tarafta kanun, öteki tarafta..." Birden sustu; kıza çivilenmiş gözlerine yine o bildik kurnazlığı, sinsiliği yerleşmişti.

"Öğrenmek isterdin, değil mi? Bu adı öğrenip evden sıvışmak ve beni ele vermek isterdin? Asıldığımı görmek pek hoşuna giderdi. Pekâlâ, bunun için seni suçlamayacağım; sana ömrünün sonuna kadar unutamayacağın şeyler yaşattım, biliyorum. Ama aynı zamanda, senin canını da kurtardım, öyle değil mi? Ben orada olmasaydım, o ayaktakımı sana neler yapardı haberin var mı?" Bir kahkaha patlattı, yere tükürdü; eski haline dönmüş gibiydi. "Sırf bunun için bana teşekkür borçlusun. Dün gece sana benden başkası dokunamadı, bense o güzel yüzüne en küçük bir zarar vermedim. Ezikler, çürükler iyileşir... Oysa biliyorsun, öyle zayıf, güçsüzsün ki, buraya daha ilk geldiğin hafta isteseydim sana sahip olurdum. Ne de olsa bir dişisin. Evet, Tanrı şahit, şimdi ayaklarımı yalıyor olurdun; tıpkı teyzen gibi, ezilmiş, müteşekkir ve muhtaç; evdeki ikinci budala, Allahın belası bir zavallı olarak... Hadi, çıkalım buradan. Bu oda leş gibi rutubet ve çürük kokuyor."

Doğruldu, ayaklarını sürüyerek ilerledi, kızı da yanı sıra çekiştirerek koridora çıktı; sahanlığa vardıklarında kızı duvara doğru itti, köşe rafındaki mumun altına yasladı ki ışık yara bere içindeki yüzüne vursun. Çenesini tutup kaldırdı, yara yerlerini narin, duyarlı parmaklarla sıvazladı. Mary nefretle, tiksintiyle dolu gözlerini ona dikmiş, bakıyordu; bu zarif, şefkatli eller ona yitirdiği, mahrum kaldığı her şeyi anımsatıyordu; adam başını eğip, hemen yanında duran karısına aldırmaksızın yüzünü yaklaştırdığı, erkek kardeşininkine fazlasıyla benzeyen ağzını kısacık bir an onun dudaklarına değdirdiği zaman, Mary mutlak ve tüyler ürpertici bir yanılsamaya kapıldı; bunun üzerine tepeden tırnağa ürperdi, gözlerini kapadı. Adam mumu üfleyip söndürdü; ardına düştüler, hiç konuşmadan basamakları indiler; ayak sesleri boş evde kof, boğuk bir gürültüyle yankılandı.

Onları mutfağa götürdü; oradaki kapı bile sürgülenmiş, pencerenin kepengi indirilmişti. Masadaki iki mum içeriyi aydınlatıyordu.

Sonra döndü, yüzünü iki kadına çevirdi; bir iskemle çekti, ata biner gibi oturdu, onları dikkatle süzerken cebinden çıkardığı piposunu doldurmaya koyuldu.

"Bir mücadele planı oluşturmalıyız," diye başladı. "Tam iki gündür burada boş boş oturuyor, kapana kısılmış fareler gibi yakalanmayı bekliyoruz. Buna daha fazla tahammül edemeyeceğim, canıma yetti. Bu tür bir oyun hiç bana göre değil; tüylerimi diken diken ediyor. Eğer savaş çıkacaksa, yüce Tanrının izniyle, açıkta, ulu orta savaşmayı yeğlerim." Bir süre piposunu tüttürdü; huysuz gözlerle yere bakıyor, ayağını yerdeki yassı taşlara hafif hafif vuruyordu.

"Harry sadık sayılır," diye sürdürdü sözünü, "ama ucunda kendi çıkarı varsa, evi başımıza geçirmekte bir an tereddüt etmez. Ötekilere gelince – taşranın dört bir yanma dağıldılar; lanet olası sokak köpekleri gibi, kuyruklarını bacaklarının arasına kıstırıp ağlaşarak. Öylesine koktular ki, artık onlardan hayır gelmez. Evet, ben de korktum tabii; işte itiraf ediyorum. Şu an ayığım, aklım başımda; bir çuval inciri berbat ettiğimin, nasıl bir pisliğe bulaştığımın farkındayım. Paçayı kurtarabilirsek, çok şanslıyız demektir; ucunda darağacı var çünkü. Mary, o beyaz, mağrur suratınla istediğin kadar gülebilirsin, ama sonun teyzenle benimkinden farklı olmayacaktır. Bu pisliğe sen de bulaştın, gırtlağına kadar gömüldün; kurtuluşun yok. Beni neden bir odaya kilitlemedin, ha? İçmeme neden engel olmadın?"

Karısı çaktırmadan ona yaklaşmıştı, ceketini tuttu, konuşmaya hazırlanırcasına diliyle dudaklarını yaladı.

"Ee, ne var?" diye hırladı adam.

"Neden kaçıp gitmiyoruz buradan? İş işten geçmeden?" diye fısıldadı kadın. "Araba ahırda; Launceston'a gider, birkaç saat içinde de Devon'a geçeriz. Gece yol alır, kendimizi doğuda bir yere atarız."

Kocası haykırdı: "Seni kahrolası sersem! Launceston yolunun, şeytanın ta kendisi olduğuma inanan insanlarla kaynadı-

ğını bilmiyor musun? Beni enselemek, Cornwall'da işlenen bütün suçları üzerime yıkmak için fırsat kolluyorlar. Noel arifesinde sahilde neler olduğunu öğrenmeyen kalmadı; bütün ülke biliyor artık; bizi dört nala kaçarken gördükleri an, aradıkları kanıtı da bulmuş olacaklar. Tanrım, çekip gitmek, canımı kurtarmak için neler vermezdim. Ama yola düştüğümüz an suçlu olduğumuzu dünya âleme ilan etmiş oluruz. Halimizi bir gözünün önüne getirsene; arabada, bütün o malların, denklerin tepesinde, pazara giden bir çiftçi gibi, meydanda Launceston halkına el sallıyoruz. Hayır, tek bir şansımız var; milyonda bir şans... Çıt çıkarmayacak, dikkat çekmeyeceğiz. Biz burada, Jamaika Hanı'nda kıpırdamadan otururşak, belki kafalarını kaşımaya, kara kara düşünmeye başlarlar. Çünkü kanıt bulmak zorundalar. Ellerinde sağlam bir delil, bir yeminli ifade olmadan bize dokunamazlar. O kahrolası güruhtan biri muhbirlik yapmadığı sürece, hiçbir şey kanıtlayamazlar.

"Ah, evet, gemi orada tabii; kayalara bindirmiş yatıyor, varını yoğunu da kumsala saçmış – alınıp götürülmeye hazır, öbek öbek mal. Bunları buraya biri yığdı, diyecekler. Sonra, tamamen yanmış iki ceset bulacaklar, ve bir kül yığını. 'Bu da ne?' diyecekler. 'Yangın çıkmış; kavga olmuş.' Tamam, çirkin bir tablo tabii, çoğumuz için tehlikeli bir sahne, ama kanıt nerede? Cevap verin. Noel arifesini saygın bir erkek gibi, ailemin arasında geçirdim; yeğenimle sicimli parmak, elim sende oyunları oynayarak." Diliyle yanağını şişirdi, göz kırptı.

"Bir şeyi unuttun ama, öyle değil mi?" dedi Mary.

"Hayır, canım, unutmadım. Senin arabanın sürücüsü vurulmuş, hendeğe yuvarlanmıştı, evet; şu şosede, üç yüz metre kadar aşağıda. Cesedi orada bırakmamız için dua ediyordun, değil mi? Çok şaşıracaksın, Mary, ama o ceset bizimle birlikte, sahile kadar yolculuk etti ve şu anda, doğru hatırlıyorsam, üç metrelik bir çakıl taşı öbeğinin altında yatıyor. Onu merak edecek birileri çıkacak, elbette, buna hazırlıklıyım; fakat arabasını asla bulamayacakları için meraklarını gideremeyecekler. Belki de karısından bıkmıştı, alıp başını Penzance'a gitti. Orada onu doya doya arayabilirler. Eh, artık ikimiz de kendimize geldiği-

mize göre, o arabada ne işin olduğunu bana açıklayabilirsin. Nereden geliyordun? Sorularıma karşılık alamadığım zaman ne olduğunu bilecek kadar tanıyorsun beni artık. Seni konuşturmanın bir yolunu bulurum."

Mary teyzesine bir göz attı. Kadın mavi gözlerini kocasına dikmiş, ödü kopmuş bir köpek gibi tir tir titriyordu. Hızla düşündü. Yalan söylemek kolaydı; şu an en önemli, en can alıcı unsur zamandı; teyzesiyle birlikte buradan sağ salim kurtulmak istiyorsa, zamanı çok iyi hesaplamalı, özenle değerlendirmeliydi. Zamanı ustaca kullandığı takdirde, eniştesine kendini asabileceği uzunlukta bir urgan vermiş olurdu. Onun sonunu getiren şey de, kendine duyduğu bu sonsuz güven olabilirdi. Mary'nin tek bir kurtuluş umudu vardı, o da yakında, yedi kilometre kadar ötedeydi; Altarnun'da, kızdan bir işaret beklemekteydi.

"Sana o günü anlatacağım, inanıp inanmamak sana kalmış," dedi; "zaten neye inandığın da umurumda bile değil. Noel arifesinde yürüyerek Launceston'a gittim, fuara katıldım. Saat sekizde yoruldum, yağmur bastırıp rüzgâr da çıkınca adım atamayacak hale geldim. Bunun üzerine o gördüğün arabayı tuttum, adamdan beni Bodmin'e götürmesini istedim. Jamaika Hanı deseydim, belki yola çıkmayı kabul etmezdi. İşte, hepsi bu kadar."

"Launceston'da yalnız mıydın?"

"Tabii ki yalnızdım."

"Kimseyle konuşmadın mı?"

"Pazarcı bir kadından bir başörtüsü aldım."

Joss Merlyn yere bir tükürük fırlattı. "Pekâlâ. Şimdi sana ne yapsam, aynı öyküyü yinelersin, öyle değil mi? İlk kez üstünlüğü ele geçirdin, zira yalan atıp atmadığını kanıtlayamam. Tek bir şey söyleyeceğim; senin yaşında kaç tane kız bütün bir günü Launceston'da, tek başına geçirir? Sonra da kalkıp yine bir başına eve döner, ha? Neyse, hikâyen doğruysa, işimize yarayacaktır. O arabacıyı buralarda aramak, akıllarına bile gelmez. Allah kahretsin, canım fena halde içki istiyor."

İskemlesinde geriye doğru yaylanmaya, piposunu emmeye koyuldu.

"Bundan böyle kendi faytonunu süreceksin, Patience," diye başladı. "Şapkanda tüyler, sırtında kadife bir pelerin olacak. Henüz yenilmedim. Önce onları, topunu birden cehennemde yanarken seyredeceğim. Bak gör: Her şeye baştan başlayacağız ve şu kibirli dövüş horozları gibi yaşayacağız. Belki içkiyi bırakır, pazar günleri kiliseye giderim. Sana gelince, Mary, sen de ihtiyarlığımda elimi tutar, kaşıkla yemeğimi yedirirsin."

Başını geriye atıp güldü; ama kahkahasını yarıda kesti, ağzı bir kapan gibi kapanıverdi, iskemlesini yeniden düzeltti, ayağa fırladı; mutfağın ortasında dikilirken hafif yan döndü, yüzü kâğıt gibi bembeyaz kesilmişti. "Dinleyin," dedi, boğuk bir fısıltıyla, "dinleyin..."

Bakışlarını takip edince, kepenklerdeki ince bir yarıktan içeriye süzülen ışık huzmesine kenetlenmiş olduğunu gördüler.

Bir şey, hafif hafif mutfak penceresini tırmalıyordu... Belli belirsiz tıklatıyor, usulca ama inatla cama sürtünüyordu.

Kırılmış bir sarmaşık dalının çıkaracağı sese benziyordu; gevşekçe sarkıyor, her esintide harekete geçip pencereyi ya da sundurmanın çatısını taciz ediyordu sanki. Ama Jamaika'nın kayağantaşından yapılma cephesinde hiç sarmaşık yoktu, kepenklerin üzeri de çıplaktı.

Sürtünme, tırmalama sesi sürdü, ısrarcı ve gözü pek, tıp... tıp... bir kuş gagasının ritmik tıpırtısı gibi: Tıp... tıp... ya da tempo tutan bir elin dört parmağı gibi.

Mutfakta Patience Teyze'nin korku dolu soluklarından başka ses duyulmuyordu; masanın üzerindeki eli yeğenine doğru süründü. Mary ayakta taş kesilmişçesine dikilen eniştesine baktı; iri gölgesi tavana vuruyor, uzamış tıraşı, kara kıl dipleri yüzünden dudakları maviye çalıyordu. Sonra eğildi, bir kedi gibi dört ayak üzerine çömeldi, elini zeminde gezdirdi; parmakları az ilerideki iskemleye dayanmış olan tüfeğini kavradı; gözlerini kepenklerin arasından sızan ışık çizgisinden bir an olsun ayırmamıştı.

Mary yutkundu, boğazı tebeşir yutmuşçasına kurumuştu; pencerenin arkasındaki şeyin dost mu, düşman mı olduğunu bilememek bu muğlak, ikircikli bekleyişi daha da katlanılmaz

kılıyordu; biraz umutlansa da, yüreğindeki gümbürtü ona korkunun bulaşıcı olduğunu söylüyordu; tıpkı enistesinin yüzündeki boncuk boncuk terler gibi. Titreyen, yapış yapış olmuş elleri ağzına gitti.

Enistesi kapalı panjurların yanında bir an durup bekledi, sonra bir atılışta sürgüyü çekti, kepengin iki kanadını açıverdi, gri ikindi ışığı mutfağa doldu. Dışarıda bir adam duruyordu; kıpkırmızı kesilmiş yüzünü cama yapıştırmıştı, pis bir sırıtışla aralanmış ağzından çürük dişleri görünüyordu.

Satıcı Harry'ydi... Joss Merlyn bir küfür savurdu, pencereyi açtı. "Tanrı cezanı versin senin; kapıyı çalıp giremez miydin yani?" diye haykırdı. "Kurşunu karnına yemek mi istiyorsun, Allahın belası budala? Senin yüzünden tam beş dakikadır burada, namluyu midene doğrultmuş, taş kesilmiş bekliyorum. Aç kapıyı, Mary; o duvara yapışmış, hayalet gibi ne duruyorsun öyle? Ev zaten tımarhane gibi, bir de senin sinir krizlerinle uğraşmayalım." Korkudan ödü patlayan bütün erkekler gibi, paniğe kapılmasının suçunu bir başkasına yüklemekte, kendini toparlayacak zamanı kazanmak için de bağırıp çağırmaktaydı. Mary ağır ağır kapıya gitti. Satıcının görüntüsü, patikada yaptıkları mücadeleyi anımsatmış, bedeni de buna tepki vermekte gecikmemişti. Midesi bulanıyor, içi öyle bir tiksintiyle dolup taşıyordu ki, başını kaldırıp adama bakamadı. Tek sözcük etmeden kapıyı açtı, kanadın arkasına sindi, adam içeriye girince de hızla ocağa seğirtti, sönmeye yüz tutmuş ateşi turbayla besledi; sırtı sürekli satıcıya dönüktü. "Evet, yeni haberler var mı?" diye sordu enistesi.

Satıcı karşılık olarak dudaklarını şapırdattı, başparmağını omzunun üstünden arkaya doğru salladı.

"Memleket ayağa kalktı," dedi. "Cornwall'da dili olan konuşuyor; Tamar'dan St.Ives'a kadar. Sabah Bodmin'deydim, şehir bununla çalkalanıyor; delirmiş gibiler, adalet diye, kana kan diye bağırıyorlar. Dün geceyi Camelford'da geçirdim; lanet olası yerdeki bütün erkekler, yumrukları havada, atıp tutmakta. Bu fırtınayı dindirecek tek bir şey var, Joss ve sen onu gayet iyi biliyorsun, değil mi?"

Ellerini kaldırdı, boğazını sıkar gibi bir hareket yaptı.

"Kaçıp kurtulmalıyız," dedi, "tek şansımız bu. Anayollar tutulmuş; Bodmin'le Launceston da en kötüsü. Ben avlaklardan ayrılmadım, Devon'a Gunnislake üzerinden ulaştım; biliyorum, daha uzun sürdü, ama paçanı kurtardıktan sonra ne zararı var? Evde bir lokma ekmeğiniz var mı, Bayan? Dün sabahtan beri açım."

Soruyu ev sahibinin karısına yöneltmişti, ama gözleri Mary'nin üzerindeydi. Patience Merlyn ekmekle peynir bulmak için dolabı karıştırdı; ağzı bir büzülüp bir açılıyordu, hareketleri sakar, beceriksizdi, aklının bambaşka yerlerde olduğu belliydi. Masayı kurarken yalvaran gözlerle kocasına baktı.

"Bak, ne diyor," diye sızlandı. "Burada böyle eli kolu bağlı beklemek delilik; hemen gitmeliyiz, çok geç olmadan. İnsanların nasıl davranacağını biliyorsun; sana acımayacaklar, mahkemesiz filan öldürecekler seni. Tanrı aşkına dinle onu, Joss. Kendim için kaygılanmadığımı biliyorsun; ben seni düşünüyorum..."

Kocası kükredi: "Kapa şu çeneni, tamam mı? Bugüne kadar sana fikrini hiç sormadım, şimdi de sormuyorum! Olacakları tek başıma göğüslemeye hazırım; yanımda böyle koyun gibi meleyen birine ihtiyacım yok. Demek sen de havlu atıyorsun, öyle mi Harry? Kuyruğunu bacaklarının arasına kıstırıp tüyüyorsun, sırf bir avuç kâtiple Wesley yanlısı kelleni almak için İsa'ya böğürüyor diye? Suçumuzu kanıtlayacak bir şey var mı ellerinde? Söylesene! Yoksa o tertemiz vicdanın mı harekete geçti?"

"Bırak şimdi vicdanımı, Joss; ben sağduyudan söz ediyorum... Akıl var mantık var. Ülkenin bu tarafı kafayı üşüttü, ben de vakit varken çekip gidelim, diyorum. Kanıta gelince, şu son aylarda öylesine gemi azıya aldık ki, ellerine yeterince kanıt verdik, öyle değil mi? Sana hep sadık kaldım, kalmadım mı? Bugün, sırf seni uyarmak için kalkıp gelmekle, hayatımı tehlikeye attım. Aleyhine dönmüş değilim, ama başımız senin o kahrolası salaklığın yüzünden belaya girmedi mi yani? Bizi de tıpkı kendin gibi içkiye boğdun, sonra da sahile götürdün; hiç-

birimizin planlamadığı beyinsiz, delice bir maceraya sürükledin. Milyonda bir şansı göze aldık, o şans da yüzümüze güldü – hem de nasıl güldü! Ama sarhoş olduğumuz için kendimizi kaybettik, onca malın yanı sıra kumsalın her bir tarafında yüzlerce iz bıraktık. Kimin hatasıydı, peki? Eh, bence senin hatandı." Yumruğunu masaya indirdi; sarı, arsız suratı ev sahibininkine doğru uzanmış, aralık dudakları alaycı, küçümseyen bir gülümsemeyle bükülmüştü.

Joss Merlyn bir dakika kadar onu süzdü; konuştuğunda sesi alçak, tehlikeliydi. "Demek beni suçluyorsun, öyle mi, Harry? Senin de ötekilerden farkın yok; talihin döndüğünü görünce, bir yılan gibi kıvranmaya başladın. Beni çok iyi kullandın ama, öyle değil mi? Hayatında görmediğin lüksü tattın; bunca aydır ait olduğun yerde, bir madenin dibinde ter dökmek yerine, bir prens gibi yaşadın. Peki, diyelim ki o gece daha uyanık davrandık ve daha önce defalarca yaptığımız gibi, gün doğmadan işimizi bitirdik... Şimdi, ceplerin tıka basa dolu, bana yağ çekiyor olurdun, öyle değil mi? Diğer köpeklerle birlikte, ganimetten payına düşeni almak için bana yaltaklanır, Yüce Efendim diye hitap ederdin; yerlerde debelenir, botlarımı yalardın. Pekâlâ, madem istiyorsun kaç o zaman; tabanları yağlayıp Tamar'a kaç, Allahın belası. Ben dünyanın karşısına tek başıma dikilirim."

Satıcı zoraki, yapmacık bir kahkaha patlattı, omuzlarını silkti. "Sakin sakin konuşabiliriz, değil mi? Birbirimizin gırtlağını kesmeden? Sana karşı gelmiyorum ki, hâlâ senin safındayım. O gece hepimiz zil zurna sarhoştuk, biliyorum; en iyisi konuyu burada keselim: Olan oldu artık. Ganimetimizi kaybettik, dolayısıyla kavgasını yapmamıza gerek kalmadı. Ötekilerin korkudan ödü koptu, kafayı kaldırıp da canımızı sıkamazlar. Dolayısıyla, ikimiz kalıyoruz, Joss, seninle ben. Biz, yani ikimiz, bu işe diğerlerinden daha çok bulaştık, bunun farkındayım, bu yüzden, birbirimize ne kadar çok destek çıkarsak, bizim için o kadar iyi olur. İşte bunun için buradayım, oturup konuşmak, durum tespiti yapmak için." Yeniden, dişetlerini göstererek güldü, küt, kara parmaklarıyla masada trampet çalmaya başladı.

Hancı buz gibi gözlerle onu süzüyordu; sonra piposuna uzandı.

"Sen şimdi ne demeye çalışıyorsun, Harry?" diye sordu, masaya abanıp piposunu yeniden doldururken.

Seyyar satıcı dişlerini emdi, sırıttı. "Hiçbir şey," dedi. "Sadece işimizi kolaylaştırmaya çalışıyorum. Asılmak istemiyorsak, bu mesleği derhal bırakmalıyız, burası açık. Ama durum şu, Joss: Bu işten boş elle emekli olmak istemiyorum, hepsi bu. İki gün önce, sahilden getirip şu ötedeki odaya bıraktığımız bazı mallar var. Doğru değil mi? Eh, Noel arifesinde hep birlikte topladığımıza göre, onlar hepimizin hakkı. Ama ortada, seninle benden başka hak talep edecek kimse kalmadı. Aman aman değerli şeyler olmadığını biliyorum –çoğu çerçöp, hurda– ama içinden, kapağı Devon'a atmamızı sağlayacak bir şeyler çıkabilir, ne dersin?"

Joss Merlyn onun yüzüne bir duman bulutu üfledi. "Öyleyse, Jamaika'ya sırf benim kara gözlerimin hatırına dönmedin, yani? Beni sevdiğini sanıyordum, Harry; gelip elimi tutmak istediğini."

Satıcı bir kez daha sırıttı, iskemlesinde kıpırdandı. "Pekâlâ," dedi; "biz dostuz, tamam mı? Açık açık konuşmak aramızı bozamaz. Mallar orada, taşımak için iki kişi gerek. Bu kadınlar beceremez. Şimdi, ikimiz bir antlaşma yapıp meseleyi çözsek, fena mı olur?"

Hancı düşünceli düşünceli piposunu tüttürüyordu. "Kafanın içi fikirlerle dolu, dostum, hepsi de tezgâhındaki o cicili bicili ıvır zıvır gibi, güzel güzel dizilmiş. Peki, diyelim ki mallar artık orada değil. Varsayalım ki, onları çoktan elden çıkardım. Tam iki gündür burada yan gelip yatmaktayım, biliyorsun; at arabaları da kapımın önünden geçmekte. Evet, ya öyleyse, Harry'ciğim?"

Adamın yüzündeki sırıtma silindi; çenesini ileri attı.

"Dalga mı geçiyorsun?" diye hırladı. "Burada ne tür bir oyun oynuyorsun, ha? İkili mi oynuyorsun? Eğer öyleyse, bak gör, zararlı çıkacaksın. Bazen inanılmayacak kadar ketumsun, Joss Merlyn; mal yüklenirken, sevkıyat yapılırken ağzını bıçak

açmıyor. Bazen, hiç anlamadığım şeyler gördüm, duydum. Harika bir dümen çeviriyorsun, her ay mükemmel bir iş çıkarıyorsun; bence biraz fazla mükemmel, çünkü bizlerin, yani asıl tehlikeye atılanların eline çok daha azı geçiyor. Ama biz bunu nasıl yaptığını hiç sormadık, öyle değil mi? Beni dinle, Joss Merlyn: Emirleri daha yukarıdaki birinden mi alıyorsun?"

Han sahibi yıldırım hızıyla hareket etti. Sıkılı yumruğunu satıcının fırlak çenesine indirdi, adam sırtüstü yere devrildi, altındaki iskemle taş zemine büyük bir çatırtıyla yuvarlandı. Çabucak toparlandı, dizlerinin üzerine doğruldu, ama Joss tepesine dikilmiş, tüfeğinin namlusunu onun boğazına doğrultmuştu bile.

"Kıpırdadığın an geberirsin," dedi alçak, yumuşak bir sesle.

Harry yukarıya, hasmına baktı; küçük, zalim gözleri kısılmış, ablak yüzü solmuştu. Düşüş sersemletmişti onu; kesik kesik soluyordu. Patience Teyze kavga çıkacağını anlar anlamaz duvara yapışmış, dehşetten donup kalmıştı; yalvaran gözleri boşuna boşuna yeğeninkileri aradı. Mary dikkatle eniştesini gözlüyor, şu an adamın kafasından neler geçtiğini anlamaya çalışıyordu. Eniştesi tüfeği indirdi, ayağıyla satıcıyı itti.

"Şimdi adam gibi konuşabiliriz işte; ikimiz, baş başa," dedi. Sonra yerine döndü, tüfeği kucağında masaya abandı; seyyar satıcıysa hâlâ yerdeydi; yarı çömelir yarı emekler durumda.

"Bu oyunun lideri benim, baştan beri de bendim," diye başladı hancı yavaşça. "Üç yıl önce, tek başıma kurdum bu işi; küçük, on iki tonluk yelkenlilerin kargosunu Padstow'a taşır, cebimize üç kuruş girince şükrederdik. Çalıştım, çabaladım ve Hartlan'dan Hayle'e kadar, ülkenin en büyük ticaret ağını kurdum. Emir alacağım, ha? Tanrım, buna kalkışacak adamı görmek isterdim doğrusu. Her neyse, artık bitti. Yolun sonuna geldik. Oyun bitti; hepimiz için. Bu akşam buraya beni uyarmaya gelmedin; fırsattan istifade bir şeyler koparmaya, yangından mal kaçırmaya geldin. Hanın kapalı olduğunu görünce, o fesat kalbin bayram etti. Camı kurcaladın, çünkü kepenklerin gevşek olduğunu, hafif bir zorlamayla açılacağını biliyordun. Bu-

rada salt Patience'ı ya da Mary'yi bulacağını sandın; onları kolayca sindirecek, şu duvarda asılı durduğunu pek çok kez gördüğün tüfeğimi alacaktın. Eh, ondan sonra Jamaika Hanı'nın patronunun canı cehenneme. Seni pis sıçan; kepengi aralayıp da yüzünü gördüğüm an, gözlerinden her şeyi anlamadım mı sanıyorsun? Şaşkınlıktan soluğunu tuttuğunu duymadım, o sahte, sarı sırıtışını fark etmedim mi sanıyorsun?"

Satıcı diliyle dudaklarını yaladı, yutkundu. Ateşin yanında, hareketsiz duran Mary'ye bir göz attı; küçülmüş gözbebekleri köşeye sıkıştırılmış bir fare gibi uyanık, tetikteydi. Bir tekme de kızın atıp atmayacağını merak ediyordu. Ama Mary bir şey demedi. Eniştesinin konuşmasını bekledi.

"Pekâlâ," dedi hancı, "seninle ikimiz, önerdiğin gibi, bir antlaşma yapacağız. Ve güzel, doyurucu bir neticeye varacağız. Evet, fikrimi değiştirdim, sevgili dostum; senin yardımınla kapağı Devon'a atacağız. Senin de anımsattığın gibi, burada, yanımıza almamıza değecek biraz mal var, yine dediğin gibi, tek başıma yükleyemem. Yarın pazar; kutsal dinlenme günü. Aynı anda elli gemi batsa, yöre halkını kiliseden çıkaramaz. Şeytan'ın oyununa gelmiş, felakete uğramış zavallı denizcilere inik panjurlardan, ayinler, ciddi suratlar, dualardan başka hiçbir şey sunulmayacaktır; kutsal pazar günü kimse kalkıp Şeytan'ın peşine düşmez.

"Yirmi dört saatimiz var, Harry'ciğim; yarın gece, çiftlik arabasını doldurmaktan canın çıkmış bir halde, beni, Patience'ı ve belki Mary'yi de uğurladıktan sonra, evet, işte o zaman, dizlerinin üzerine çöküp canını bağışladığı, seni o kapkara yüreğinde bir kurşunla, ait olduğun yere, pis bir hendeğin dibine göndermediği için Joss Merlyn'e teşekkür edebilirsin."

Tüfeğini kaldırdı, namlunun soğuk ucunu satıcının boğazına dayadı. Adam inledi, gözlerini devirdi. Hancı güldü.

"Sen de bayağı iyi nişancısın, Harry. Geçen gece Ned Santo'yu mıhladığın nokta tam da burasıydı, değil mi? Nefes borusunu parçaladın, kanı çağlayan gibi fışkırdı. İyi oğlandı, Ned, ama boşboğazdı. Sen de onu tam orasından vurdun, değil mi?"

Namluyu biraz daha bastırdı. "Şu an bir hata yapsam, nefes

borun havaya uçar, tıpkı zavallı Ned'inki gibi. Hata yapmamı istemezsin, değil mi?"

Satıcı konuşacak halde değildi. Gözleri kaymış, yere dayadığı elinin dört parmağı, zemine mıhlanmışçasına, ardına kadar açılmıştı.

Hancı tüfeğini çekti, öne eğilip satıcıyı bir çekişte ayağa kaldırdı. "Hadisene," dedi, "bütün gece seninle oynayacak değilim. Şaka dediğin en çok beş dakika sürer; ondan sonrası iç bayar. Mutfak kapısını aç, sağa dön, koridorda ilerle; ben dur deyinceye kadar. Bar girişinden kaçmayı düşünüyorsan, unut; bu evdeki her kapı, her pencere demirli, sürgülü. Sahilden getirdiğimiz ganimeti kurcalamak için avuçların kaşınıyordu, değil mi, Harry? Eh, geceyi depo odasında, onların arasında geçireceksin. Patience, farkında mısın canım, Jamaika Hanı'nda ilk kez canı gönülden konuk ağırlıyoruz. Mary'yi saymıyorum, o ev halkından." Kıkır kıkır güldü; ruh hali bir rüzgârgülü gibi dönmüş, neşesi yerine gelmişti; tüfeğin ucunu satıcının sırtına dayadı, adamı dürte dürte mutfaktan çıkardı, taş koridordan sandık odasına götürdü. Silahtar Bassat'la uşağının epeyce hırpaladığı kapı yeni tahtalarla ve bir kazıkla güçlendirilmişti, şimdi eskisinden de sağlamdı. Joss Merlyn son bir haftanın tamamını aylaklıkla geçirmemişti.

Arkadaşını içeri kilitledikten, hızla çoğalan sıçanları beslememesi için uyardıktan sonra, mutfağa döndü; göğsü, boğuk kahkahalarla sarsılıyordu.

"Harry'nin su koyuvereceğini biliyordum," dedi. "Haftalardır hissediyorum bunu; daha başımız belaya girmeden önce. Kazandığın sürece senin yanında dövüşür, fakat talihin döndüğü an seni ısırıverir. Kıskançtır; içi hasetle doludur. Beni oldu bitti kıskanmıştır. Hepsi öyle ya. Hasetlerinden çatlıyorlar. Kafamın çalıştığını biliyorlar, bu yüzden de benden nefret ediyorlar. Ne diye öyle gözünü diktin bakıyorsun, ha Mary? Bir an önce karnını doyurup zıbarsan iyi edersin. Yarın gece uzun bir yol bekliyor seni; uyarmış olayım, hiç de kolay bir yolculuk olmayacak."

Kız masanın karşısından ona bakıyordu. Onunla birlikte gitmeyecekti, bu kesindi, ama bunu açıklamaya hiç niyeti yok-

tu elbette; adam istediğini düşünebilirdi. Olanca yorgunluğuna, gördüğü ve yaşadığı şeylerin olanca gerginliğine, ağırlığına karşın, zihni harıl harıl çalışıyor, kafasının içinde planlar cirit atıyordu.

Yarın, akşam olmadan, ne yapıp edip kendini Altarnun'a atmalıydı. Oraya varınca, sorumluluktan kurtulacaktı. Ondan sonrası, başkalarının işiydi. Nasılsa birileri eyleme geçerdi. Başlarda Patience Teyze de, kendisi de zorlanacaktı hiç kuşkusuz; kanunların işleyişi, bütün o girift, karmaşık usuller hakkında hiçbir şey bilmiyordu, ama sonunda adalet yerini bulacaktı. Hem kendisinin hem de teyzesinin adını temizlemesi zor olmayacaktı. Karşısında oturan, ağzı bayat ekmekle, peynirle dolu eniştesini, elleri arkada bağlanmış, süngüsü tamamen (ve ebediyen) düşmüş bir halde düşününce, öylesine güçlü, keskin bir zevk aldı ki, görüntüyü her seferinde biraz daha süsleyip püsleyerek zihninde tekrar tekrar canlandırdı. Patience Teyze zamanla toparlanırdı; bütün bu yılların irinini akıtacak, iç huzuruna, sükunetine nihayet kavuşacaktı. Mary o an geldiğinde, tutuklamanın nasıl gerçekleşeceğini merak etti. Belki adamın tasarladığı gibi yola koyulurlar, bir sonraki dönemeçte, bizimki kendinden emin kahkahalar savururken, etrafları sayıca ve cephanece ondan üstün adamlar tarafından çevrilirdi; karşı koyan, umutsuzca mücadele eden eniştesi sonunda yere serilince, Mary ona doğru eğilecek, gülümseyecekti. "Seni akıllı sanırdım, enişte; hani kafan çalışıyordu?" diyecek, adam da onun ne demek istediğini anlayacaktı.

Bakışlarını ondan zorla ayırdı, mumu almak için mutfak rafına yöneldi. "Bu akşam canım bir şey yemek istemiyor," dedi.

Teyzesi üzüldüğünü belirten bir mırıltı çıkardı, bakışlarını önündeki kuru ekmek diliminden kaldırdı, ama kocası sesini kesmesi için onu tekmeledi. "Madem öyle istiyor, bırak surat assın," dedi. "Hem yemiş yememiş, sana ne? Kadınlar ve hayvanlar için açlık iyidir, onları terbiye eder. Göreceksin, sabah kuzu gibi olacak. Mary, dur; kapını kilitlersem çok daha deliksiz bir uyku çekersin. Bu gece birilerinin geçitte sinsi sinsi dolanmasını istemiyorum."

Bakışları duvara dayalı duran tüfeğe kaydı, sonra pencereye, hâlâ aralık duran kepenge çevrildi.

"Şu pencereyi kapat, Patience," dedi dalgın dalgın. "Kol demirini de vur. Yemeğini bitirdiysen, sen de gidip yatabilirsin. Ben bu gece mutfaktan ayrılmayacağım."

Ses tonuna şaşıran karısı, korkulu gözlerle ona baktı, bir şey söylemeye hazırlandı, fakat kocası lafı ağzına tıkıverdi: "Emirlerime karşı gelinmeyeceğini hâlâ öğrenemedin mi?" Kadın hemen kalktı, pencereye gitti. Mary elinde yanan mum, kapıda bekliyordu. "Hadi, tamam," dedi eniştesi. "Ne dikiliyorsun orada? Gitmeni söyledim ya." Mary karanlık koridora çıktı, ilerledi; mumun düşürdüğü gölgesi, arkasından onu izliyordu. Geçidin sonundaki sandık odasından hiç ses gelmiyordu; satıcı karanlıkta, yere uzanmış, dört gözle gündoğumunu bekliyor olmalıydı. Onu düşündüğü an, içi tiksintiyle doluyordu; sıçan dostlarıyla aynı odaya hapsolmuş bir sıçandı o da; birden gözünün önünde devasa bir sıçan gibi, özgürlüğüne kavuşmak, gecenin sessizliğine karışmak için pençeleriyle kapının çerçevesini tırmalayan, kemiren satıcı canlandı.

Ürperdi; tuhaftı ama, eniştesinin bu gece onu da odasına kilitleyeceğine memnundu. Ev bu gece hain, tehditkârdı; ayak sesleri taş zeminde derinden derine çınlıyor, duvarlardan garip, nedensiz yankılar geliyordu. Evde, azıcık da olsa bir sıcaklık, bir normallik barındıran tek yer olan mutfak bile, onun arkasından homurdanır gibiydi; mum ışığında sarı ve meşumdu. Eniştesi orada, bütün mumlar söndürülmüş, tüfeği kucağında, öylece oturacak, bir şeyi mi bekleyecekti?.. Birini?.. Basamakları tırmanırken, adam göründü, holü geçip merdivene yöneldi, kızın peşinden yatak odasına kadar geldi.

"Anahtarını ver," dedi; Mary hiçbir şey söylemeden anahtarı uzattı. Adam bir an durup onu süzdü, sonra uzandı, parmaklarıyla kızın dudaklarına dokundu.

"Sana karşı bir zaafım var, Mary," dedi; "yüreklisin, başın hâlâ dik; indirdiğim onca darbeye karşın. Bu gece gözlerinden okudum bunu. Daha genç olsaydım, sana kur yapardım – evet efendim, ne yapar eder kalbini kazanırdım ve seninle birlikte

çekip giderdim buralardan. Bunu sen de biliyorsun, değil mi?"

Kız sesini çıkarmadı. Küstah gözlerini kapının eşiğinde dikilen adama dikmişti, ama şamdanı tutan eli, kendisi farkında olmasa da, belli belirsiz titriyordu.

Adam sesini iyice alçalttı. "Başım belada," diye fısıldadı. "Adaleti boş ver; iş oraya vardığında paçayı kurtarmanın bir yolunu bulurum. Bütün Cornwall peşime düşse, fark etmez. Benim asıl kollamam gereken şey, şu öteki oyun, Mary – ayak sesleri; geceleri gelen, sonra uzaklaşan adım sesleri... ve tepeme inecek olan o el."

Yüzü loş ışıkta çökük ve yaşlı görünüyordu; gözlerinde ciddi, içten konuştuğunu gösteren bir parıltı vardı; kıza derdini iyice anlatmak için parlayan, sonra da sönen bir alev. "Jamaika'yla aramıza Tamar'ı sokarız," diye ekledi, sonra gülümsedi; ağzının kıvrımı öylesine tanıdıktı ki, kızın içini acıttı; geçmişten gelen bir yankı gibi. Adam kapıyı onun suratına kapadı, kilitledi.

Mary onun basamakları ağır ağır indiğini, koridorda mutfağa doğru ilerlediğini duydu; sonra sesler kesildi.

O zaman gidip yatağına oturdu, ellerini kucağında kavuşturdu; sonra, açıklanamaz bir nedenle, daha sonra aklından uzaklaştıracağı, çocukluğuna ait küçük günahlarla ve gün ışığında asla kabullenilmeyen, yok sayılan hayallerle birlikte, sonsuza kadar unutacağı bir şey yaptı: Parmaklarını dudaklarına, erkeğin dokunduğu yere götürdü; parmaklar oradan yanağına kaydı, yavaşça gezindi, sonra yine ağzına döndü.

Ve ağlamaya başladı; usulca, sessizce; eline dökülen yaşlar tuzlu, acıydı.

13

Yatağın üzerinde öylece, giysileriyle uyuyakalmıştı; birden, fırtınanın yeniden başladığını, beraberinde de penceresini döven yağmuru getirdiğini düşündü. Gözlerini açtı, gecenin sakin olduğunu gördü; ne bir esinti, ne de bir yağmur tıpırtısı. Aynı anda, bütünüyle ayıldı, onu uyandıran sesin yinelenmesini bekledi. Bir an sonra, ses tekrarlandı – dışarıdan, avludan penceresinin camına fırlatılan bir toprak sağanağı. Doğrulup oturdu, kulak kabarttı; olası tehlikeleri hızla geçiriyordu zihninden.

Eğer bu bir uyarı işaretiyse, incelikten yoksun bir yöntem seçilmişti, en iyisi duymazdan gelmekti. Hanın konumu hakkında pek fikri olmayan biri, hancının penceresiyle onunkini karıştırmış olmalıydı. Eniştesi bir ziyaretçi ihtimaline karşılık, aşağıda, tüfeğini kucağına yatırmış bekliyordu; belki de beklediği ziyaretçi gelmişti, şu an avludaydı... Sonunda merakı galip geldi, duvar çıkıntısının gölgesinde kalmaya dikkat ederek, usulca pencereye doğru süzüldü. Hava hâlâ zifiri karanlık, her yan gölgeliydi, ama gökteki alçak, incecik bulut çizgisi tan vaktinin yaklaştığını duyuruyordu.

Hayır, hayal görmemişti; yerdeki toprak gerçekti, hemen altında, sundurmada duran karaltı da öyle: Bir erkek siluetiydi bu. Mary camın kenarına çömeldi, onun bir sonraki hamlesini bekledi. Adam yeniden yere eğildi, salon penceresinin önündeki boş çiçek tarhını karıştırdı, sonra doğruldu, elini kaldırıp kızın penceresine bir avuç toprak fırlattı; küçük çakıl taşları, yumuşak çamur parçaları cama savruldu.

Mary bu sefer onun yüzünü gördü; öylesine şaşırdı ki, artık kanma işlemiş olan tedbirliliği filan unutup küçük bir çığlık attı.

Sundurmadaki erkek, Jem Merlyn'di. Mary çabucak camı açtı, aşağıya sarktı, tam seslenmek üzereydi ki, Jem elini kaldırıp susmasını işaret etti. Sundurma çatısının, kızla arasına girmemesi için iyice duvara yaklaştı, ellerini ağzının iki yanında kavuşturup yukarıya doğru fısıldadı: "Aşağıya inip kapıyı açsana bana."

Mary başını olumsuz anlamda salladı. "Yapamam. Odama kilitlendim." Erkek şaşkınlıkla, inanmazlıkla bakakaldı; sonra başını indirdi, sanki bir çözüm sunabilirmiş gibi eve baktı. Ellerini taşlarm üzerinde gezdirdi; yokluyor, üzerine basıp basamayacağını anlamak için, uzun zaman önce sarmaşıklar için kullanılan paslı çivileri elliyordu. Uzansa, sundurmanın alçaktaki tuğlalarına yetişebilirdi, ama yüzeylerinde tutunabileceği bir şey yoktu; orada asılı kalır, ayakları havayı boşu boşuna döverdi.

"Bana çarşafını uzatsana," diye seslendi yavaşça.

Mary onun niyetini hemen kavradı, çarşafının bir ucunu karyolanın ayağına bağladı, öteki ucunu camdan dışarıya fırlattı; çarşaf erkeğin başının üstünde, iki yana sallandı. Artık Jem'in tutunabileceği bir şey vardı, kendini çıkıntılı sundurmanın alttaki çatısına attı, onunla evin duvarı arasına sıkışmayı becerdi; ayakları kayrak taşlarını sağlamca kavrıyordu, böylece kendini yukarıya, kızın penceresine kadar çekmeyi başardı.

Bacaklarını aşırdı, sundurma çatısına ata biner gibi oturdu; yüzü kızınkine yakındı, çarşaf yanından gevşekçe sarkıyordu. Mary pencerenin kanadını var gücüyle zorladıysa da, bir karıştan fazla kaldıramadı; Jem'in camı kırmadan içeriye girmesi olanaksızdı.

"Buradan konuşmamız gerekecek," dedi Jem. "Yaklaş da seni görebileyim." Mary pencerenin önüne diz çöktü, yüzünü cama doğru kaldırdı; bir dakika kadar, hiç konuşmadan bakıştılar. Erkek bitkin görünüyordu, gözleri günlerdir uyumamış, bitkin düşmüş birininkiler gibi küçülmüş, derine kaçmıştı. Ağzının etrafında, Mary'nin daha önce fark etmediği çizgiler vardı; gülümsemiyordu.

"Sana bir özür borçluyum," dedi sonunda. "Seni Noel arife-

sinde, Launceston'da bir gerekçe göstermeden, tek başına bıraktım. Bunun için beni bağışlayıp bağışlamamak sana kalmış; ama nedenini söyleyemem... bunu yapamam, kusura bakma."

Bu sert, haşin tavır ona yakışmıyordu; çok değişmişti; bu değişim kızın hiç hoşuna gitmedi.

"Başına bir şey gelmesinden korktum," dedi Mary. "Peşinden White Hart'a kadar geldim; bir beyefendiyle birlikte bir arabaya bindiğini söylediler; hepsi o kadar, ne bir pusula, ne bir açıklama. O adamlar da oradaydı, şöminenin başında duruyorlardı; pazaryerinde konuştuğun şu at tacirleri. İğrenç adamlardı, üstelik meraklı; onlara güvenemedim. Midillinin çalıntı olduğu ortaya çıktı sandım. Perişan haldeydim, çok da endişelendim. Neyse, seni herhangi bir şeyle suçlamıyorum. İşin seni ilgilendirir."

Jem'in tavrından incinmişti. Bunu hiç beklemiyordu. Onu dışarıda, penceresinin altında ilk gördüğünde, yalnızca sevdiği adamı görmüştü; gecenin bir vakti çıkıp gelen, *ona* gelen. Ama soğukluğu karşısında heyecanı söndü, içine kapanıverdi; yüzümdeki hayal kırıklığını umarım fark etmemiştir, diye düşündü.

Kıza o gece buraya nasıl döndüğünü bile sormamıştı; kayıtsızlığı Mary'nin kanını dondurdu.

"Neden kilitlendin odana?" diye sordu.

"Eniştem mütecessis insanlardan hazzetmiyor. Geçitte dolanırken sırlarına toslamamdan korkuyor. Ailece, insanlardan fazla hoşlanmıyorsunuz anlaşılan. Bu gece buraya neden geldiğini sorsam, kabalık etmiş olmam herhalde?"

Erkek ansızın kızardı. "Eh, gönlünce iğneleyebilirsin beni; hak ettim bunu. Hakkımda ne düşündüğünü biliyorum. Bir gün belki açıklayabilirim; o zamana kadar seni kaybetmezsem tabii. Bir an için bir erkek gibi davran ve kırılmış gururunu, merakını filan bir yana bırak. Çok hassas bir zeminde ilerliyorum, Mary, tek bir yanlış adım sonumu getirir. Ağabeyim nerede?"

"Geceyi mutfakta geçireceğini söyledi. Bir şeyden korkuyor, ya da birinden; kapılar, camlar demirlendi, tüfeği de kucağında."

Jem kaba kaba güldü. "Korktuğundan en küçük bir kuşkum yok. Birkaç saate kalmadan korkusu daha da derinleşecek, inan bana. Buraya onu görmeye geldim, ama mademki tüfeğiyle birlikte oturmuş bekliyor, ziyaretimi yarına, daha aydınlık bir ana bıraksam daha iyi olacak."

"Yarın çok geç olabilir."

"Ne demek istiyorsun?"

"Hava kararınca Jamaika'dan ayrılmayı tasarlıyor."

"Doğru mu bu?"

"Şu an neden yalan söyleyeyim sana?"

Jem sustu. Haberin tam bir sürpriz olduğu belliydi; zihninde evirip çeviriyordu. Mary onu seyretti; kuşkularla, kararsızlıkla boğuşuyordu: Bu adama ilişkin eski şüpheleri yeniden hortlamıştı. Enişteşinin beklediği ziyaretçi, dolayısıyla nefret ettiği, korktuğu kişi buydu. Enişteşinin kaderini elinde tutan adamdı. Satıcının alaycı yüzü bir kez daha gözünün önüne geldi; bir de, enişteşini kışkırtan, küplere binmesine neden olan sözleri: "Baksana, Joss Merlyn, yoksa emirleri yukarıdan mı alıyorsun?" Zekâsıyla hancıyı kullanan, onun gücünden yararlanan, o gece boş odada saklanan kişi.

Onu Launceston'a götüren güler yüzlü, tasasız Jem'i düşündü; pazaryerinde onunla el ele dolaşan, onu öpen, kucaklayan. Şimdiyse suskun ve ciddiydi, yüzü kararmıştı. Bu çift kişiliklilik düşüncesi Mary'yi huzursuz ediyor, hatta ürkütüyordu. Bu gece bir yabancıdan farksızdı Jem; aklı fikri kızın anlayamadığı, meşum bir amaca kilitlenmiş. Onu uyarmakla, ağabeyinin kaçmaya hazırlandığını söylemekle hata etmişti Mary; kendi planını zora sokabilirdi. Öte yandan, Jem yaptıkları ya da yapacakları ne olursa olsun, ister bir sahtekâr, bir hain, isterse bir katil olsun, Mary onu seviyordu; tensel bir zaaf duyduğu bu erkeğin kulağını bükmek, boynunun borcuydu.

"Ağabeyinle karşılaştığında kendine dikkat et," dedi. "Gözü dönmüş vaziyette; şu an ona ayak bağı olmaya kalkışacak kişi canına susamış demektir. Bunları senin iyiliğin için söylüyorum."

"Joss'tan korkmuyorum, hiçbir zaman da korkmadım."

"Olabilir; ama ya o senden korkuyorsa?"

Jem buna bir yanıt vermedi, ama ansızın öne eğilip kızın gözlerinin içine baktı, alnından çenesine kadar uzanan tırnak izini elledi.

"Kim yaptı bunları?" diye sordu sertçe, yanağındaki morluğa dokunurken.

Kız bir an duraksadı, sonra yanıtladı. "Noel arifesinde oldu."

Jem'in gözlerindeki ani parıltı, anladığını gösteriyordu; o akşam olup bitenlerden haberdardı, şu an Jamaika Hanı'nda olmasının nedeni de buydu.

"Onlarla birlikte miydin, sahilde?" diye fısıldadı.

Mary başıyla doğruladı; konuşmaktan kaçınıyor, dikkatle onu süzüyordu; Jem yüksek sesle küfretti, bir yumrukta canu kırdı; camın şangırtısına da, elinden fışkıran kana da aldırmadı. Camda açılan gedik, geçebileceği kadar genişti; kız daha ne olup bittiğini anlayamadan, o odaya girmişti bile. Kızı kucaklayıp kaldırdı, yatağa taşıdı, yatırdı; karanlıkta bir mum arandı, sonunda bulup yaktı, ışığını kızın yüzüne tuttu. Parmağını yara yerlerinde gezdirerek boynuna kadar indi, kızın acıyla irkildiğini görünce derin bir iç geçirdi; Mary onun bir kez daha küfrettiğini duydu. "Buna engel olabilirdim," dedi; mumu üfleyip söndürdü, yatağa, kızın yanına oturdu, uzanıp elini tuttu, bir an sıktıktan sonra bıraktı.

"Hey Tanrım, neden onlarla gittin ki?"

"Zil zurna sarhoştular. Ne yaptıklarının farkında değillerdi. Onlara karşı koysam bile yararı olmazdı. En az bir düzineydiler, başlarında da... enişte vardı. O ve şu seyyar satıcı. Madem her şeyi biliyorsun, neden soruyorsun ki? Hatırlatma bana. Hatırlamak istemiyorum."

"Neler yaptılar sana?"

"Çürükler, çizikler işte – gördüğün gibi. Kaçmaya çalışırken, derim soyuldu. Yakalandım tabii. Kumsalda ellerimi, ayaklarımı bağladılar, bağırmamam için de ağzıma çuval bezi tıktılar. Pusun içinden, geminin gelişini gördüm, ama hiçbir

şey yapamadım – orada rüzgârın, sağanağın altında yapayalnız... ölmelerini seyrettim."

Sesi titredi, kesildi, yan döndü, yüzünü ellerinin arasma gömdü. Erkek kıpırdamadı; hiç konuşmadan, hemen yanında oturuyordu, fakat Mary onun çok uzaklara, sırlarının arasına çekildiğini hissetti.

Şimdi eskisinden de yalnızdı.

Az sonra, Jem sordu: "Canını en çok yakan, ağabeyim miydi?"

Mary bıkkınlıkla iç geçirdi. Artık çok geçti ve kimin ne yaptığı önemli değildi.

"Dedim ya, çok sarhoştu. İçince neler yapabildiğini, sen benden iyi biliyorsun."

"Evet, biliyorum." Bir an durdu, sonra yeniden kızın elini tuttu. "Bunu canıyla ödeyecek," dedi.

"Onun ölmesi, kıydığı bütün o canları geri getirmez ki."

"Şu an derdim onlar değil."

"Derdin bensem, merhamet duygularını boşa harcama. Ben kendi öcümü kendim alırım. Bütün bunlardan, en azından bir ders çıkardım – sadece kendime güvenmeyi, kendi işimi kendim görmeyi öğrendim."

"Kadınlar ne kadar yürekli olsalar da zayıf, kırılgan varlıklardır, Mary. En doğrusu, senin daha fazla bulaşmaman. Bundan sonrası benim işim."

Kız sesini çıkarmadı. Kendine göre tasarıları vardı ve Jem onlara dahil değildi.

"Ne yapmak niyetindesin?" diye sordu Jem.

"Henüz karar vermedim," diye attı Mary.

"Yarın akşam yola çıkıyorsa, senin için fazla seçenek yok demektir."

"Onunla gitmemi istiyor; tabii Patience Teyze'nin de."

"Peki, ya sen ne istiyorsun?"

"Yarınki duruma göre karar vereceğim."

Bu erkeğe ne hissederse hissetsin, ona güvenip içini açarak tasarısını tehlikeye atamazdı. Jem hâlâ bir muammaydı, hep-

sinden önemlisi de, yasaların düşmanıydı. Aynı anda kafasına dank etti; eniştesini ele vermekle Jem'i de ele vermiş olacaktı.

"Senden bir şey isteseydim, cevabın ne olurdu?" diye sordu.

Bunun üzerine Jem ilk kez gülümsedi; içten, hoşgörülü bir tebessümdü, tıpkı Launceston'daki gibi; bu değişimden yüreklenen Mary'nin içi yumuşayıverdi.

"Ne istediğini bilmeden yanıt veremem ki," dedi Jem.

"Buradan çekip gitmeni istiyorum."

"Gidiyorum zaten."

"Yo, Jamaika Hanı'ndan, bozkırlardan uzaklaşmanı kastediyorum. Temelli. Buraya bir daha dönmeyeceğine söz vermeni istiyorum. Ben ağabeyinle başa çıkabilirim; bana ondan zarar gelmez artık. Yarın buraya gelme. Lütfen söz ver bana, buralardan çekip gideceksin."

"Ne tasarlıyorsun?"

"Seninle ilgisi olmayan, ama senin başını da derde sokabilecek bir şey. Ancak bu kadarını söyleyebilirim. Bana güvenmelisin."

"Güvenmek mi? Güzel Tanrım, sana elbette güveniyorum. Güvensiz olan sensin; hâlâ benden kuşkulanıyorsun, seni küçük budala." Usulca güldü, kıza doğru eğildi, kollarını ona doladı, sonra da tıpkı Launceston'da yaptığı gibi öptü, ama öpüşünde bu kez şiddet, öfke vardı.

"Pekâlâ, sen kendi oyununu oyna, bırak ben de kendiminkini oynayayım," dedi. "Erkeklik taslamak istiyorsan, seni durduramam, ama şu güzel yüzünün, öptüğüm, defalarca da öpeceğim yüzünün hatırına, lütfen tehlikeden uzak dur. Kendini kolla. Şimdi gitmeliyim; bir saate kalmaz gün ağarır. Peki, ya ikimizin planı da başarısız olursa, o zaman ne olacak? Beni bir daha hiç görememek, seni üzer mi? Ah, yo, umurunda bile olmaz."

"Böyle bir şey demedim. Hiç anlamıyorsun."

"Kadınlar erkeklerden farklı düşünür; onlar ayrı bir patikada yolculuk ederler. Onlardan hoşlanmamamın nedeni de bu; sorun yaratmaya, akıl karıştırmaya bayılırlar. Seninle Launceston'a gitmek çok zevkliydi, Mary, ama ortada bir hayat memat

meselesi olduğunda, tıpkı şu anki gibi, senin yüz kilometre uzakta olmanı yeğlerim; ya da temiz pak bir oturma odasında, yani ait olduğun yerde, kucağında dikişin, uslu uslu oturmanı."

"Hayatım hiçbir zaman böyle olmadı, asla da olmayacak."

"Neden olmasın? Bir gün bir çiftçiyle ya da bir esnafla evlenip, komşularının arasında saygıdeğer bir yaşam sürebilirsin. Bir süre Jamaika Hanı'nda oturduğunu, bir at hırsızıyla aşk yaşadığını kimselere söyleme ama. Kapılar yüzüne kapanıverir. Hoşça kal, sana mutluluklar diliyorum."

Yataktan inip pencereye gitti; kırdığı camdan geçti, bacaklarını sundurma çatısına sarkıttı, bir eliyle çarşafa tutundu, kendini yavaş yavaş aşağıya bıraktı.

Mary onu camdan seyrediyordu, içgüdüsel bir hareketle el salladı, ama Jem sırtını dönmüş, uzaklaşıyordu; bir kez olsun geriye bakmadan, bir gölge gibi avluyu geçti. Mary çarşafı yavaş yavaş topladı, yeniden yatağa serdi. Günün doğması yakındı, tekrar yatıp uyumayacaktı.

Yatağına oturdu, kapının açılmasını beklemeye başladı; bir yandan da bu akşam yapacaklarını düşündü. Bu uzun gün boyunca, dikkatleri üzerine çekmemeliydi; edilgen, hatta somurtkan davranmalıydı, sanki kaderine nihayet boyun eğmiş, enistesi ve teyzesiyle birlikte, tasarlanan yolculuğa çıkmaya hazırmış gibi.

Daha sonra, bir bahane uyduracaktı –yorgun olduğunu, önlerindeki çetin yolculuktan önce odasında biraz dinlenmek istediğini söyleyebilirdi– ve günün en tehlikeli anı gelmiş olacaktı. Handan gizlice, kimseye görünmeden çıkacak ve bir tazı gibi Altarnun'a koşacaktı. Francis Davey zamanın aleyhlerine işlediğini, elini çabuk tutması gerektiğini bu kez anlayacaktı. Bunun üzerine Mary, onun da onayıyla hana dönecekti; yokluğunun fark edilmeyeceğini umuyordu. İşin kumar kısmı buradaydı. Hancı onun odasına girer ve gittiğini anlarsa, kızın sonu gelmiş demekti. Kendini buna hazırlamak zorundaydı. Böyle bir durumda, hiçbir gerekçe kurtaramazdı onu. Ama enistesi onun bu süreyi gerçekten de uyuyarak geçirdiğine inanırsa,

oyun devam ederdi. Yolculuk için hazırlık yapar, sonra da arabaya doluşup yola koyulurlardı; işte o andan sonra Mary'nin sorumluluğu bitiyordu. Kaderleri artık Altarnun papazının elinde olacaktı. Bundan sonrasını düşünemiyordu, zaten düşünmeyi arzulamıyordu da.

Böylece, günün başlamasını bekledi; önünde bitmek bilmez saatler uzanıyordu, her dakika bir saat, her saat sonsuzluk gibiydi. Havadaki gerginliğin her üçünü de etkilediği apaçık ortadaydı. Sessizce, bir başlarına geceyi bekliyorlardı. Gündüz gözüyle, fazlaca bir faaliyette bulunamazlardı, her an biri çıkıp gelebilirdi. Patience Teyze mutfakla kendi odası arasında mekik dokuyor, beceriksizce, yararsızca hazırlanmaya çalışırken, koridordaki, merdivendeki pıtır pıtır ayak sesleri hiç dinmiyordu. Elinde kalan içler acısı giysileri bohçaladı, sonra, dalgın, şaşkın zihnine unuttuğu bir elbise düşmüş olmalı ki, bütün bohçaları yeniden açtı. Mutfakta çanak çömleği amaçsızca tangırdatıyor, dolapları açıyor, çekmecelere bakıyordu; yerinde duramayan parmakları tencerelere, tavalara dokunuyor, hangisini alıp hangisini bırakacağına bir türlü karar veremiyordu. Mary ona elinden geldiğince yardım etti, ama devinimlerinin abesliği, sahteliği bu görevi iyice zorlaştırıyordu; teyzesinin aksine, bütün bu çabaların ne kadar boşuna olduğunu biliyordu.

Bazen, düşüncelerinin geleceğe kaymasına izin verdiği anlarda, özgüveni sarsılıyor, yüreği sıkışıveriyordu. Patience Teyze nasıl davranacaktı? Kocasını elinden almaya geldiklerinde, ne yapacaktı? O bir çocuktu ve ona bir çocukmuş gibi davranılmalıydı. Bir kez daha, ayaklarını sürüyerek mutfaktan çıktı, basamakları tırmanıp odasına girdi; Mary onun bir kutuyu yerde sürüklediğini duydu, ardından da odayı arşınladığını, bir aşağı bir yukarı yürüdüğünü. Kadın tek mumluk bir şamdanı bir şala sardı, çatlak bir demlikle ve solmuş, muslin bir boneyle birlikte bir kenara ayırdı; az sonra, yerlerine daha da eski püsküü hazinelerini koymak üzere, hepsini yeniden açtı.

Joss Merlyn asık yüzle onu seyrediyor, arada bir, yere bir şey düşüren ya da ayağı bir yere takılıp tökezleyen kadına sabrı taşmışçasına sövüp sayıyordu. Dün akşamki neşesinin yerin-

de yeller esiyordu. Mutfaktaki gece nöbeti bildik huysuzluğunu depreştirmişti; geceyi rahatsız edilmeden geçirmiş, beklediği ziyaretçinin gelmemiş olması, onu, sanki mümkünmüş gibi, daha da huzursuz, yerinde duramayan biri yapmıştı. Evin içinde dalgın ve her an patlamaya hazır, dört dönüyor, kendi kendine bir şeyler mırıldanıyor, sık sık pencerelere gidip biri ansızın baskın verebilirmiş gibi, dışarıyı kolaçan ediyordu. Gerginliği karısıyla Mary'ye de bulaşmıştı. Parmakları önlüğünü bir buran, bir açan, ağzı kıpır kıpır Patience Teyze, korkulu, tedirgin gözlerle kocasını kolluyor, tıpkı onun gibi pencereye bakıp kulak kabartıyordu.

Kilitli odadaki satıcıdan hiç ses gelmedi, hancı da ne onu görmeye gitti ne de adını ağzına aldı; bu sessizlikte uğursuz, meşum bir yan vardı; doğal olmayan, tuhaf. Satıcı lanetler savursaydı ya da kapıyı yumruklasaydı, ondan bekleneni yapmış olurdu, oysa karanlıkta kıpırdamadan, çıt çıkarmadan bekliyordu; Mary ise ona duyduğu olanca nefrete karşın, ölmüş olabileceğini düşündükçe, ürperiyordu.

Öğle yemeğinde mutfak masasında toplandılar, sessizce, adeta gizlice karınlarını doyurdular; genelde bir öküz kadar iştahlı olan evin erkeği, tabağındaki soğuk ete dokunmadan, parmaklarıyla masada sinirli sinirli davul çaldı. Mary bir ara gözlerini kaldırınca, o kalın kaşlarının altından dik dik kendisine baktığını gördü. İçi ani, delice bir korkuyla doldu; kızdan kuşkulanıyor, ne tasarladığını az çok kestiriyor muydu yoksa? Adamın dün akşamki keyifli haline güvenmiş, suyuna gitmeye karar vermişti; gerekirse şakasına şakayla karşılık verecek, bir dediğini iki etmeyecekti. Oysa karşısında somurtan, yaslara bürünmüş biri vardı; bu ruh haline daha önce pek çok kez tanık olmuştu ve sonunun kötüye varacağını biliyordu. Sonunda, bütün cesaretini toplayıp handan ne zaman ayrılmayı düşündüğünü sordu.

"Hazır olduğumda," diye kestirip attı eniştesi, başka da bir şey eklemedi.

Mary yemeğini zorla bitirdi, bulaşıkların kaldırılmasına yardım ettikten sonra, birden aklına gelen bir fikirle, düzenbaz-

lığı iyice abartmak istercesine, teyzesine bir sepet yolluk hazırlamasını önerdi. Sonra eniştesine döndü: "Madem bu gece yola çıkacağız, teyzemle biraz dinlensek iyi olmaz mı? Yolculuk için güç toplamış oluruz. Bütün gece uyumayacağız. Patience Teyze şafaktan beri ayakta, ben de öyle. Zaten oturup akşamı beklemekten başka yapacağımız bir şey yok." Sesinin mümkün olduğunca rahat, gelişigüzel çıkmasına çalışıyordu, ama yüreğini sıkan mengene, adamın yanıtından ne kadar korktuğunun kanıtıydı; onun gözlerinin içine bakamıyordu. O öneriyi tartarken, Mary de huzursuzluğunu dizginleyebilmek için arkasını döndü, dolapta bir şey arıyormuş gibi yaptı.

"İstiyorsanız dinlenin," dedi adam sonunda. "Daha sonra ikinize de iş düşecek. Bu gece bize uyku yok derken haklıydın. Hadi gidin; ben de biraz başımı dinleyeyim."

İlk etap başarılmıştı; Mary dolabın başında biraz daha oyalandı: Mutfaktan alelacele çıkması kuşku uyandırabilirdi. Her teklife bir kukla gibi, aynı edilgen tepkiyi veren teyzesi, kuzu kuzu onun peşine takılıp üst kata çıktı, uysal, terbiyeli bir çocuk gibi yatak odasına yöneldi.

Mary kendi odasına girip kapıyı kapadı, anahtarı çevirdi. Yaklaşan maceranın etkisiyle kalbi güm güm atıyordu, ama heyecanın mı yoksa korkunun mu baskın çıktığını anlayamadı. Altarnun'a kadar olan altı-altı buçuk kilometrelik yolu, yürüyerek bir saatte alabilirdi. Jamaika Hanı'ndan saat dörtte, hava kararmaya başladığında ayrılsa, altıyı az geçe dönmüş olurdu; eniştesinin onu saat yediden önce uyandırma olasılığı zayıftı. Bu durumda, rolünü oynaması için üç saati var demekti; handan nasıl çıkacağına da çoktan karar vermişti. Jem'in yaptığı gibi sundurma çatısından yere atlayacaktı. Tehlikeli bir düşüş değildi, küçük bir sıyrık ve hafif bir sarsıntıyla atlatacağmdan emindi. Her halükârda, aşağıya inip eniştesiyle burun buruna gelme tehlikesini göze almaktansa, böylesi daha güvenliydi. Ağır giriş kapısını ses çıkarmadan açması olanaksızdı; bardan çıkmak için de açık mutfağın önünden geçmesi gerekecekti.

En kalın elbisesini giydi, eski şalını omuzlarına doladı, titreyen, ateş basmış elleriyle ucunu düğümledi. Sinirlerini en çok

geren, bu zoraki bekleyiş olmuştu. Kendini yolda bulur bulmaz, amacı onu yüreklendirecek, nihayet yürüyor olmak bile başlı başına bir uyarıcı olacaktı.

Pencerenin önüne oturdu, çıplak avluya, boş anayola bakarak aşağı holdeki saatin dördü vurmasını bekledi. Sonunda, beklediği ses duyulduğunda, sessizlikte bir tehlike işaretiymişçesine çınlayan her vuruş, doğrudan sinir uçlarına inen birer darbeydi; kapıyı açtı, bir dakika kadar durup dinledi; saatin çınlamalarına karışan ayak sesleri, havada dolanan fısıltılar duyuyordu.

Hayal gücünün ürünüydü elbette; hiçbir kıpırtı yoktu. Saat bildik tiktaklarına dönmüştü. Şimdi Mary için her saniye değerliydi; hiçbiri boşa harcanmamalıydı. Kapıyı çekti, yeniden kilitledi, pencereye gitti. Jem'in yaptığı gibi, ellerini pervaza dayayıp kırık camdan dışarıya süzüldü; bir an sonra çatıya ata biner gibi oturmuş, aşağıya bakmaktaydı.

Buradan bakıldığında mesafe daha da büyük görünüyordu; dahası, hızını kesecek, düşüşü hafifletecek bir çarşaf da yoktu. Sundurmanın kiremitleri kaygandı, tutunmak da ayak dayamak da olanaksızdı. Birdenbire gözüne, hiç vedalaşmak istemediği, çok çekici bir şey gibi görünmeye başlayan pencere eşiğine sımsıkı yapıştı, arkasını döndü; sonra gözlerini yumdu ve kendini boşluğa bıraktı. Ayakları neredeyse aynı anda toprağa değdi –tahmin ettiği gibi, çok kolay bir atlayış olmuştu, ama elleri, kolları kiremitlere sürtünmekten soyulmuştu; bunun üzerine son düşüşünün, kurumuş dere yatağındaki at arabasının anısı olanca tazeliğiyle canlanıverdi.

Başını kaldırıp Jamaika Hanı'na baktı; indirilmiş kepenkleriyle, yaklaşan akşam alacasında kötücül ve kasvetliydi; evin tanık olduğu korkunç, nefret dolu olayları, sırları düşündü; şimdi onlar da duvarların arasına, başka, eski hatıraların, enişteşinin gölgesi düşmeden önce burada yenen keyifli yemeklerin, şömine ateşinin, kahkahaların yanına gömülmüştü; çabucak arkasını döndü, anayola doğru seğirtti – bir cenaze evinden içgüdüsel olarak uzaklaşmaya çalışan biri gibi.

Güzel bir akşamdı – en azından hava yüzüne gülmüştü.

Gözlerini önünde uzanan beyaz yola dikti, uzun, kararlı adımlarla hedefine doğru ilerledi. O yürürken akşam indi, iki yanındaki avlaklara gölgeler düşürdü. Solda, uzaklardaki sarp kayalıklar, önce pusa sarınıp sonra da karanlığa teslim oldular. Yaprak kımıldamıyordu. En küçük bir esinti yoktu. Daha sonra, dolunay çıkacaktı. Acaba eniştesi kaçakları aydınlatacak olan bu doğa olayını da hesaba katmış mıydı? Mary için fark etmiyordu. Bu gece bozkırlardan korkmuyordu; umurunda bile değillerdi. Onun meselesi, yollaydı. Görmezden geldiğin, aşmaya çalışmadığın sürece bozkırlar bütün önemini yitiriyordu; onlar kızdan uzakta, çok ötelerde, hayal meyal seçilen düzlüklerdi şimdi.

Sonunda, beş yolun kesiştiği kavşağa vardı, sola döndü, Altarnun'a ulaşan dik bayırı inmeye başladı. Şimdi, ışıkları kırpışan kulübelerin önünden geçtiği, bacalardan yükselen dumanın dostane kokusunu içine çektiğinden, içi heyecanla, şevkle dolmuştu. Burada çok uzun zaman önce yitirdiği, samimi, sevecen sesler vardı: Bir köpeğin havlaması, ağaçların hışırtısı, kuyudan su çeken bir erkeğin tıngırdattığı kova. Açık kapılar, sokağa taşan insan sesleri. Bir çitin gerisindeki tavuklar gıdaklıyordu, bir kadın tiz bir sesle bir çocuğu payladı, o da yaygarayı bastı. Bir at arabası yanmdan ağır ağır geçip gitti, sürücüsü iyi akşamlar diledi. Burada yaşam uyuşuk, dingin ve huzurluydu; burada çok iyi bildiği ve anladığı o 'eski köy' kokuları vardı. Az sonra, kilisenin yanındaki papaz evine vardı. Hiç ışık yoktu. Ev karanlık ve sessizdi. Ağaçların arasında kaybolmuş gibiydi; Mary buraya ilişkin ilk izlenimini bir kez daha, aynı şiddetle hissetti: Kendi geçmişinde yaşayan, şu an uyumakta olan, bugünden bütünüyle habersiz bir evdi bu. Kapıyı yumrukladı, darbelerin boş evde yankılandığını duydu. Camdan içeriye baktı, yumuşak, mutlak bir karanlıktan başka bir şey göremedi.

Sonra, kendi aptallığına lanet okuyarak döndü, kiliseye doğru yürüdü. Francis Davey oradaydı, elbette. Bugün pazardı. Bir an, ne yapacağını bilemez gibi duraksadı; tam o sırada kapı açıldı, kucağında çiçek taşıyan bir kadın yola çıktı.

Kızı dikkatle süzdü, yabancı olduğunu görünce iyi geceler dileyip yola koyuldu, ama Mary onun peşinden gitti.

"Özür dilerim," dedi, "kiliseden çıktığınızı gördüm de. Bay Davey içeride mi acaba?"

"Hayır, değil," dedi kadın; bir an sustuktan sonra, ekledi: "Onu mu görmek istemiştiniz?"

"Hem de acilen," dedi Mary. "Evine de uğradım, kapıyı açan olmadı. Bana yardımcı olabilir miydiniz?"

Kadın ona merakla baktı, sonra başını salladı.

"Kusura bakmayın," dedi. "Rahip burada değil. Bugün bir başka kilisede vaaz vermeye gitti; buradan epeyce uzak. Bu gece artık Altarnun'a dönmez."

14

Mary ona inanmazlıkla bakakaldı. "Uzakta mı?" diye yineledi. "Ama bu imkânsız. Yanılıyor olmayasınız?"

Her şeyin yolunda gideceğine öylesine inanmıştı ki, planlarına indirilen bu beklenmedik, ölümcül darbeyi bir türlü kabullenemiyordu. Kadın alınmış gibiydi; bu yabancının onun sözlerinden neden kuşkulandığını anlayamıyordu. "Rahip, Altarnun'dan dün öğleden sonra ayrıldı," dedi. "Yemekten sonra yola çıktı. Bunu biliyorum, çünkü evine göz kulak oluyorum."

Mary'nin allak bullak olan yüzündeki hayal kırıklığını görmüş olmalı ki, sesi yumuşadı; tatlılıkla konuşuyordu. "Döndüğünde iletmemi istediğiniz bir mesajınız varsa..." diye başladı, fakat kız başını umutsuzca salladı; aldığı haber moralini de, cesaretini de yerle bir etmişti.

"Çok geç olur," dedi kederle. "Bu bir ölüm kalım meselesi. Bay Davey'yi bulamadığıma göre, nereye başvuracağımı bilemiyorum."

Kadının gözlerinde bir kez daha bir merak kıvılcımı parladı. "Biri mi hastalandı?" diye sordu. "Eğer faydası olacaksa, sana doktorun evini gösterebilirim. Böyle akşam vakti nereden geliyorsun?"

Mary yanıt vermedi. Umutsuzca bir çıkış yolu arıyordu. Altarnun'a kadar gelip de hiçbir şey yapamadan, bir yardım alamadan Jamaika Hanı'na dönmek olacak iş değildi. Köy halkına güvenemezdi, zaten hikâyesine de inanmazlardı. Yetkili birini bulmak zorundaydı – Joss Merlyn ve Jamaika Hanı hakkında bir şeyler bilen birini.

"En yakın sulh yargıcı nerede?" diye sordu, sonunda.

Kadın alnını kırıştırdı, düşündü. "Altarnun'da öyle biri yok," dedi, düşünceli düşünceli. "En yakındaki, Silahtar Bassat

sanırım; North Hill'de, buradan yedi kilometre kadar uzakta – belki daha da fazla. Emin değilim tabii, çünkü oraya hiç gitmedim. Bu gece oraya kadar yürümeyi düşünmüyorsun herhalde?"

"Mecburum," dedi kız; "başka çarem yok. Kaybedecek zamanım da yok. Böyle gizemli davrandığım için kusura bakmayın, ama başım büyük belada; bana yalnızca papazınız ya da bir yargıç yardım edebilir. North Hill yolunu bulmak zor mudur acaba?"

"Hayır, gayet kolay. Launceston yolunu dört kilometre kadar takip et, sonra kavşaktan sağa sap, ama senin gibi genç bir kızın gece vakti yürüyerek alabileceği bir mesafe değil; ben olsam asla kalkışmazdım. Bozkırlarda bazen uygunsuz, kaba saba tipler dolanır, onlara kesinlikle güvenemezsin. Bugünlerde evden fazla uzaklaşmayı göze alamıyoruz, anayolda bile soygunlar, hatta şiddet olayları oluyor."

"İlginize çok teşekkür ederim, size minnettarım," dedi Mary, "ama ömrümü hep tenha yörelerde geçirdim; bu tür şeylerden korkmam."

"Kendin bilirsin," dedi kadın, "ama bence en iyisi, burada kalıp papazı beklemen."

"Mümkün değil," diye atıldı Mary. "Ama döndüğü zaman, belki ona... Bir dakika, yanınızda kağıt kalem varsa, bir pusula yazıp durumu açıklayabilirim; böylesi daha iyi olur."

"Evim hemen şurada, benimle gelip notunu yazabilirsin. Sen gittikten sonra, notu hemen götürüp masasının üzerine bırakırım, eve gelir gelmez görür."

Mary kadının peşinden eve girdi, o mutfakta kalem ararken, sabırsızca bekledi. Zaman hızla akıp gidiyordu, bu beklenmedik North Hill yolculuğuysa bütün hesaplarını altüst etmişti.

Gidip Bay Bassat'la görüştükten sonra, yokluğunun hâlâ fark edilmemiş olduğunu umarak hana dönmesi, saflık olacaktı. Eniştesi onun evden kaçtığını anlayınca tehlikeyi sezer ve yola niyetlendiğinden çok daha erken çıkardı. Bu durumda kızın gayretleri boşa gitmiş olurdu... Kadın elinde kâğıtla ve tüy kalemle döndü, Mary de telaşla, çalakalem yazmaya koyuldu:

"Buraya sizden yardım istemeye geldim, ama sizi bulamadım. Bütün yörenin duyduğu gibi, Noel arifesindeki korkunç gemi kazasını siz de duymuş olmalısınız. Eniştemin marifetiydi; onun ve Jamaika Hanı güruhunun; bunu zaten tahmin etmişsinizdir. Kuşkuların onun üzerinde toplanmasının fazla uzun sürmeyeceğini biliyor, bu yüzden de, bu gece kaçmayı, Tamar'ı geçip Devon'a ulaşmayı tasarlıyor. Sizi bulamadığım için, şimdi elimden geldiğince çabuk North Hill'e, Bay Bassat'a ulaşacak ve ona her şeyi, kaçış planını anlatacağım, böylece adamlarını Jamaika Hanı'na yollayıp eniştemi iş işten geçmeden yakalatabilir. Bu pusulayı kâhyanıza veriyorum ve eve dönünce hemen görebileceğiniz bir yere bırakacağını umuyorum. Şimdi yola çıkmalıyım, görüşmek üzere,

MARY YELLAN."

Kâğıdı katladı, yanında bekleyen kadına verdi; teşekkür etti, önündeki yolculuktan korkmadığını yineledi; sonra, North Hill'e kadar olan altı küsur kilometrelik yürüyüş için bir kez daha yola düştü. Altarnun tepesini ağırlaşmış bir yürekle ve can acıtıcı bir yalıtılmışlık duygusuyla tırmandı.

Francis Davey'ye öylesine umut bağlamıştı ki, adama içerlemekten, onu yarı yolda bıraktığını düşünmekten kendini alamıyordu. Kızın kendisine ihtiyacı olacağını bilemezdi elbette; hem bilseydi bile, görev duygusu kızın dertlerinden önce gelirdi. Hiçbir sonuç alamadan, boş ellerle Altarnun'ın ışıklarını ardında bırakmak bir yenilgi, tam bir hüsrandı. Eniştesi belki de şu anda onun odasının kapısını yumrukluyor, ona sesleniyordu. Bir dakika kadar bekler, ardından kapıya yüklenirdi. Kızı orada göremeyince, ama kırılmış camı görünce, her şeyi anlardı. Bunun üzerine planlarını değiştirip değiştirmeyeceğiyse, tamamen varsayıma kalıyordu; Mary bunu bilemezdi. Onun asıl derdi teyzesiydi; onu, tasması efendisinin elinde, tir tir titreyen bir köpek gibi yola çıkarken hayal edince, hızlandı; yumrukları sıkılı, çenesi havada, ıssız, beyaz şosede koşmaya başladı.

Sonunda kavşağa ulaştı, Altarnun'lı kadının dediği gibi sa-

ğa, dar, kıvrımlı patikaya saptı. Her iki yandaki, sık çalıların oluşturduğu yüksek çit, bozkırı perdeliyordu; karanlık düzlükler itilmiş, gözden uzaklaştırılmıştı. Patika döne kıvrıla ilerliyordu, tıpkı Helford'daki yollar gibi; bu sahne değişimi, kasvetli şosenin ardından ansızın beliren bu farklı görüntü Mary'nin inancını, azmini tazeledi. Gözünün önünde Bassat Ailesi'nin nazik ve yardımsever bir tablosunu canlandırınca, daha da şevklendi; Trelowarren'daki, onu hep duygudaşlıkla, anlayışla dinleyen Vyvyanlar'a benziyorlardı. Silahtarla ilk karşılaşmaları tatsız geçmişti, evet; adam Jamaika Hanı'na geldiğinde son derece gergin ve aksiydi, ancak Mary onu kandırmak, aldatmak için oynadığı rolden şimdi pişmandı. Karısına gelince; bir at hırsızının Launceston Meydanı'nda onunla resmen alay ettiğini artık anlamış olmalıydı; Mary o sırada, yani at gerçek sahibine satılırken, Jem'in yanında bulunmadığı için şanslıydı. Bassatlar'a ilişkin fantezisini sürdürdü, ama geçmişteki küçük olaylar zihnine sızmanın bir yolunu buluyordu; itiraf etmese de, yaklaşan görüşme yüreğine korku salmaktaydı.

Manzara bir kez daha değişmiş, tepeler uzaktan uzağa belirmişti; ağaçlı ve karanlık; az ileride bir dere şırıldayarak, taşların üzerinde sekerek akıyordu. Avlaklar bitmişti. Ay yükselmiş, uzaklardaki ağaçların tepesine yerleşmişti; Mary yolunu, onu bayır aşağı, vadiye götüren patikayı aydınlatan ışıkta güvenle yürüdü, ağaçların dostça kucak açtığı koyağa ulaştı. Sonunda bahçe kapısına ve bir araba yolunun girişine varmıştı; yolsa kıvrılarak ilerliyor, bir köye doğru akıyordu.

Burası North Hill, bu gösterişli malikâne de silahtarın olmalıydı. Eve giden geniş yokuşu inmeye koyuldu; bir kilisenin çanı yediyi vurdu. Handan çıkalı üç saat olmuştu bile. Ay henüz tatlı tatlı aydınlatacak kadar yükselmediği için, karanlıkta kocaman ve ürkütücü görünen eve yaklaşınca, sinirleri yeniden geriliverdi. Büyük çıngırağın ipini çekti; zil çalar çalmaz, av köpeklerinin delice havlamaları yükseldi. Mary bekledi, az sonra da içeriden gelen ayak seslerini duydu; kapı bir uşak tarafından açıldı. Adam, burunlarını kapıdan uzatmış kızın ayaklarını koklayan köpekleri sertçe azarladı. Mary kendini küçük, ba-

sit hissetti, konuşmasını bekleyen adamın karşısında eski elbisesinden ve şalından utandı. "Çok acil bir konu için Bay Bassat'ı görmeye geldim," dedi. "Adımı bilmez, ama kendisiyle birkaç dakika görüşebilirsem, izah ederim. Son derece önemli ve acil bir mesele, aksi halde pazar akşamı, bu saatte rahatsız etmezdim."

"Bay Bassat bu sabah Launceston'a gitti," diye yanıtladı adam. "Acele çağrıldı ve henüz dönmedi."

Bu kez Mary kendini tutamadı, acı bir çığlık attı.

"Uzun yoldan geldim," dedi keder yüklü bir sesle; ıstırabını yeterince dışa vurduğu takdirde silahtarı yanına getirtebilecekti sanki. "Bir saat içinde onunla görüşemezsem, korkunç bir şey olacak ve önemli bir suçlu adaletin elinden kaçacak. Bana boş boş bakıyorsun, oysa gerçeği söylüyorum. Yardımına başvurabileceğim biri olsaydı..."

"Bayan Bassat evde," dedi, meraklandığı her halinden belli olan uşak. "Belki o sizinle görüşür, eğer konu söylediğiniz kadar vahimse. Lütfen beni takip edin, sizi kütüphaneye alacağım. Köpeklere aldırmayın, size zarar vermezler."

Mary holü bir rüyadaymış gibi geçti, düşünebildiği tek şey, planının bir kez daha, sırf şanssızlık yüzünden suya düştüğüydü; artık yapabileceği hiçbir şey kalmamıştı.

Geniş kütüphane, gürül gürül yanan şöminesiyle ona gerçekdışı göründü; karanlığa alışan ve bu ani ışıktan kamaşan gözlerini kırpıştırdı. Launceston'daki pazaryerinden anımsadığı zarif hanım ateşin karşısındaki koltukta oturuyor, iki çocuğa yüksek sesle kitap okuyordu; Mary içeriye alınınca, başını kaldırıp hayretle baktı.

Uşak heyecanla açıklamaya girişti: "Bu genç bayan silahtara çok ciddi haberler getirmiş, Madam," dedi. "Sizinle görüşmesinin doğru olacağını düşündüm."

Bayan Bassat hızla doğruldu, kucağındaki kitap yere düştü.

"Yoksa atlardan biri mi?" diye sordu. "Richards, Solomon'ın öksürdüğünü, Diamond'ın da yemini yemediğini söylemişti. Bu seyis yamağıyla yürümeyeceğini biliyordum."

Mary başını hayır anlamında salladı. "Evinizle ilgili bir so-

run değil," dedi ciddi, temkinli bir sesle. "Ben bambaşka bir haber getirdim. Yalnız konuşabilseydik..."

Bayan Bassat meselenin atlarıyla ilgisi olmadığını anlayınca rahatlamıştı, çocuklarına çabuk çabuk bir şeyler söyledi, onlar da koşarak odadan çıktılar; uşak da peşlerinden.

"Sizin için ne yapabilirim?" diye sordu kadın, büyük bir zarafetle. "Solgun ve yorgun görünüyorsunuz. Oturmaz mıydınız?"

Kız başını sabırsızca salladı. "Teşekkür ederim, ama Bay Bassat'ın eve ne zaman döneceğini öğrenmem gerekiyor."

"Bilemiyorum," diye yanıtladı karısı. "Bu sabah, ani bir çağrıyla çıkıp gitti... Doğruyu söylemek gerekirse onun için ciddi ciddi kaygılanıyorum. Şu berbat hancı işi kavgaya dökerse, ki dökeceği kesin, Bay Bassat askerlere rağmen yaralanabilir."

Mary atıldı: "Ne demek istiyorsunuz?"

"Şey, silahtar son derece tehlikeli bir göreve çağrıldı. Sizi tanımıyorum, bundan da North Hill'li olmadığınız sonucunu çıkarıyorum; aksi halde, Merlyn denen ve Bodmin yolunda bir han işleten adamı duymuş olurdunuz. Silahtar bir süredir onun korkunç suçlar işlediğinden kuşkulanıyor, ama somut delili ancak bu sabah elde edebildi. Destek almak için hemen Launceston'a doğru yola çıktı; gitmeden önce bana söylediklerine bakılırsa, bu gece hanı kuşatmayı ve içindekileri tutuklamayı tasarlıyor. Oraya silahlı, üstelik kalabalık bir ekiple gidecek elbette, ama sağ salim döndüğünü görünceye kadar içim rahat etmeyecek."

Mary'nin yüzündeki bir şey onu uyarmış olmalı ki, beti benzi attı, geri geri şömineye doğru gitti, duvardan sarkan ağır çıngırak ipine uzandı. "Sen kocamın bahsettiği kızsın," dedi çabucak. "Handaki kız; hancının yeğeni. Olduğun yerde kal, sakın kıpırdama, yoksa hizmetkârları çağırırım. O kızsın, biliyorum; seni tarif etmişti bana. Benden ne istiyorsun?"

Mary elini uzattı; onun yüzü de, ateşin yanındaki kadının yüzü kadar beyazdı.

"Size zarar verecek değilim," dedi. "Lütfen çalmayın zili. Bırakın da açıklayayım. Evet, ben Jamaika Hanı'ndaki kızım."

Bayan Bassat ona güvenmiyordu. Eli çıngırağın ipinde, endişeli gözlerle onu izliyordu.

"Burada para yok," dedi. "Senin için hiçbir şey yapamam. Buraya amcanın canı için yalvarmaya geldiysen, çok geç kaldın."

"Beni yanlış anladınız," dedi Mary sakince. "Ayrıca Jamaika'nın sahibi, evlilik yoluyla akrabam. Neden orada yaşadığımın şimdi konumuzla ilgisi yok, anlatması çok uzun sürer. Ondan korkuyorum, sizin ya da ülkedeki hiç kimsenin tahmin edemeyeceği kadar nefret ediyorum; bunun için çok haklı nedenlerim var. Buraya Bay Bassat'ı uyarmaya geldim; hancının bu gece yola çıkmayı ve adaletin pençesinden kaçmayı tasarladığını bildirecektim. İşlediği suçun gerçek delili, Bay Bassat'ın asla ele geçiremeyeceği, mutlak kanıtı bende. Çoktan harekete geçtiğini söylüyorsunuz, hatta belki de şu an Jamaika'da olduğunu... Öyleyse, buraya gelmekle vaktimi boşa harcadım."

Bunları söyledikten sonra oturdu; ellerini kucağına bıraktı, görmeyen gözlerini şömineye dikti. Başvurabileceği kaynakları tüketmişti ve bundan sonrasını göremiyordu. Bitkin zihninin fısıldayabildiği tek şey, bu akşamki bütün çabalarının boşa çıktığıydı. Jamaika Hanı'ndaki yatak odasından hiç ayrılmasa da olurdu. Bay Bassat nasılsa gelecekti oraya. Dahası, bu işgüzarlığıyla, tam da kaçınmak istediği hataya düşmüştü: Dışarıda çok fazla oyalanmıştı; eniştesi şimdiye kadar gerçeği öğrenmiş olmalıydı, büyük bir olasılıkla da çoktan sıvışmıştı. Silahtar Bassat'la adamları karşılarında terk edilmiş, boş bir han bulacaklardı.

Bakışlarını yeniden evin hanımına çevirdi. "Buraya gelmekle büyük akılsızlık ettim," dedi, kederle. "Zekice davrandığımı sanıyordum, oysa kendimi de, başkalarını da aptal durumuna düşürdüm. Eniştem odamı boş bulunca, onu ele verdiğimi anlayacak. Ve Bay Bassat yetişemeden Jamaika'dan ayrılacak."

Silahtarın karısı çıngırak ipini bıraktı, onun yanına geldi.

"Çok içten konuşuyorsun ve dürüst bir yüzün var," dedi şefkatle. "Başta sana haksızlık ettiğim için özür dilerim, ama Jamaika Hanı'nın şöhreti malum; karşısında hancının yeğenini

bulan herkes aynı tepkiyi verirdi. Başını gerçekten derde sokmuşsun; sırf kocamı haberdar etmek için onca yolu, tek başına kat edip buraya gelmense büyük cesaret. Yerinde olsaydım, korkudan aklımı oynatırdım. Şimdi sana soruyorum: Benden ne yapmamı istiyorsun? Sana yardıma hazırım; ne yapılması gerektiğini söyle yeter."

Mary başını salladı: "Yapabileceğimiz bir şey yok ki. En iyisi, burada Bay Bassat'ın dönüşünü beklemem. Her şeyi elime yüzüme bulaştırdığımı öğrenince, beni gördüğüne pek memnun olmayacaktır. Tanrı şahit, her türlü azarı hak ettim..."

"Ben seni savunurum," diye atıldı Bayan Bassat. "Kocamın her şeyi öğrenip öğrenmediğini bilemeyiz ki; hem gerektiğinde onu yatıştırmasını çok iyi bilirim. Şu an burada, güvende olduğuna şükretmeliyiz."

"Silahtar gerçeği böyle birdenbire nasıl öğrendi?" diye sordu Mary.

"Hiçbir fikrim yok; daha önce de söylediğim gibi, bu sabah hiç beklenmedik bir anda çağrıldı, atı eyerlenirken bana üstünkörü bilgi verdi. Sonra da çekip gitti. Şimdi, biraz dinlenmek ve bu iğrenç meseleyi bir süreliğine unutmak istemez misin? Açlıktan ölüyorsundur." Yeniden şömineye doğru gitti, bu kez çıngırağın kordonuna asıldı, üç-dört kez çekti. Mary olanca gerginliğine ve sıkıntısına karşın, ortadaki ironiyi görmezden gelemedi. Onu bir konuk gibi ağırlamaya çalışan bu hanım, onu biraz önce uşaklarıyla çağırmakla tehdit etmişti; Mary'yi yaka paça dışarı atacak olan uşaklarsa şimdi ona hizmet edecek, yiyecek getirecekti. Sonra, pazaryerindeki sahneyi düşündü; yine aynı hanım, kadife pelerini ve tüylü şapkasıyla, kendi midillisi için yüklü bir para ödemişti; bu dolandırıcılık da ortaya çıkmış mıydı acaba? Mary'nin bu düzenbazlıktaki rolü öğrenilirse, Bayan Bassat'ın şu andaki konukseverliğinden pek eser kalmazdı herhalde.

Az sonra, uşak, meraklı burnu havada göründü, hanımı da Mary için yiyecek bir şeyler getirmesini istedi; bu arada, onun açtığı kapıdan odaya giren köpekler yabancıyla dost olmaya çalışıyor, kuyruklarını sallayıp o yumuşacık burunlarını onun

eline sürtüyorlardı; onlara göre kız artık ev halkından biriydi. North Hill Silahtarı'nın malikânesindeki varlığı kıza hâlâ gerçekdışı görünüyor, ne kadar çabalasa da endişelerinden silkinip gevşemeyi başaramıyordu. Dışarıda, karanlıkta, yaşamla ölüm Jamaika Hanı'nın önünde göğüs göğüse çarpışırken burada, bu şevkle yanan ateşin karşısında oturmaya hakkı yokmuş gibi geliyordu. Yemeğini zoraki yedi, gereksindiği gıdayı yutmak için kendini zorladı; yanında oturan ve onu avutmaya çalışan, son derece iyi niyetli ama yanlış bir varsayımla, havadan sudan, fasılasız bir sohbetle tasalarını dağıtacağını sanan ev sahibesinin boş gevezeliklerine kulak verdi. Oysa bu laf kalabalığı, kızın huzursuzluğunu daha da artırıyordu; sonunda bunu kendisi de fark etti; Mary yemeğini bitirip arkasına yaslandığı, elleri kucağında, gözleri ateşte, sessizce oturduğu zaman, kendi yaptığı suluboya resimlerle dolu bir albüm getirdi, konuğunun bakıp oyalanması için sayfalarını çevirmeye koyuldu.

Şömine rafındaki saat tiz çınlamalarla sekizi vurunca, Mary daha fazla dayanamayacağını anladı. Bu hareketsizlik, böyle eli kolu bağlı oturmak, mücadele etmekten de, tehlikeye atılmaktan da beterdi. "Beni affedin," dedi ayağa kalkarken; "öyle kibar, naziksiniz ki size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum, ama çok endişeliyim, aklımı kaçıracak gibiyim. Aklım fikrim zavallı teyzemde; şu an cehennem azabı çekiyor olabilir. Jamaika'da neler olup bittiğini öğrenmek zorundayım... Oraya bu gece, yürüyerek dönmem gerekse bile."

Bayan Bassat telaşla doğrulunca, kucağındaki albümü yere düşürdü. "Tabii ki endişelisin. Zaten bunu anladığım için, seni oyalamaya, zihnini meşgul etmeye çalışıyordum. Haklısın, korkunç bir durum bu. Ben de senin kadar kaygılıyım; kocam için elbette. Ama oraya tek başına, üstelik yürüyerek dönemezsin. Gece yarısından önce varamazsın, dahası yollarda başına olmadık şeyler gelebilir. Arabayı hazırlamalarını söyleyeceğim; Richards seni götürür. Son derece güvenilir, becerikli adamdır; gerekirse silah da taşır. Eğer çatışma çıkmışsa, tepenin eteğinden görür, bitinceye kadar da yaklaşmazsınız. Ben de seninle gelirdim, ama bünyem bu aralar biraz zayıf..."

"Böyle bir şey söz konusu bile olamaz," diye atıldı Mary. "Ben tehlikeye, geceleri yol almaya alışkınım, siz değilsiniz. Bu saatte seyisinizi kaldırıp atı, arabayı hazırlatmakla büyük zahmet vermiş olacağım. Sizi temin ederim ki, iyice dinlendim, yürüyebilirim."

Ama Bayan Bassat kordonu çekmişti bile. "Richards'a haber verin, faytonu hemen getirsin," dedi şaşıran uşağa. "Diğer emirlerimi kendisine iletirim. Acele etmesini söyle." Sonra Mary'ye kalın, kukuletalı bir pelerin giydirdi, yün bir diz örtüsüyle ayak ısıtıcı verdi; bu arada sürekli, sağlığı yüzünden ona eşlik edemediği için hayıflanıp duruyordu; oysa Mary'nin tüm kalbiyle şükrettiği bir şeydi bu, çünkü Bayan Bassat böylesine fevri ve tehlikeli bir serüvene hiç de uygun bir refakatçi değildi.

On beş dakika sonra araba hazır, kapıdaydı; Mary sürücü yerindeki Richards'ı görür görmez tanıdı; Bay Bassat'ı Jamaika'ya getiren uşaktı bu. Bir pazar akşamı sıcak ateşin başından kaldırıldığına bozulduysa bile, görevini öğrenince canlandı; kemerine sokulan iki tabancayı, bir de faytonu tehdit edecek herkese, kim olursa olsun, ateş etme emrini alınca, omuzları dikleşti, otoriter, kıyıcı bir hava takındı. Köpekler onu uğurlarcasına, bir ağızdan havlarken, Mary arabaya, uşağın yanına tırmandı; ancak araba hızlandıktan, ev iyice gerilerde kaldıktan sonradır ki nasıl delice, gözü kara bir maceraya atıldığını kavrayabildi.

Jamaika Hanı'ndan uzak kaldığı bu beş saat boyunca, bir sürü gelişme yaşanmış olabilirdi; dahası, faytona karşın, oraya on buçuktan önce varmaları da oldukça güçtü. Şu an hiçbir karar alamıyordu; ne yapacağını, oraya vardığında, duruma göre kararlaştırmak zorundaydı. Artık iyice yükselmiş olan dolunay ve tatlı akşam esintisi, moralini düzeltmişti; felaketle karşılaştığım zaman uğraşırım, diye düşündü; hem olay mahalline yapılan bu yolculuk, ne kadar tehlikeli olursa olsun, çaresiz bir çocuk gibi oturup Bayan Bassat'ın gevezeliklerini dinlemekten bin kat iyiydi. Richards denen adam silahlıydı, gerekirse kendisi de silaha sarılmaktan kaçınmayacaktı. Uşağın meraktan çıldırdığı kesindi, ama Mary sorulara kısa yanıtlar verdi, sohbeti uzatmadı.

Yolun büyük bölümünü sessizce aldılar; toynakların yolu döven, ritmik takırtısı ve arada bir, bir baykuşun kıpırtısız ağaçlardan yükselen, boğuk ötüşü dışında çıt çıkmıyordu. Fayton Bodmin'e giden anayola çıkınca, çalı çitlerin hışırtısı, taşraya özgü ürpertici fısıltılar da geride kaldı; bir kez daha, iki yanda sonsuzcasına uzanan, yolu bir çöl gibi kuşatan, karanlık bozkır belirdi. Büklümlü anayol, mehtapta parlak, beyaz bir kurdeleydi. Döne kıvrıla ilerliyor, uzaklardaki çıplak, ıssız tepenin eteğinde gözden kayboluyordu. Bu gece yolda onlardan başka tek canlı yoktu. Noel arifesinde, Mary buradan geçerken, rüzgâr at arabasının tekerlerini hınçla kırbaçlamış, yağmur camları dövmüştü; şimdi hava soğuk ama insanı yadırgatacak kadar dingindi; bozkırsa ay ışığında alabildiğine sakin ve gümüşsü. Kapkara kayalıklar uykulu yüzlerini gökyüzüne çevirmiş, ışığın yıkadığı granit çizgileri yumuşamış, yatışmıştı. Şimdi uysal, huzurluydular; kadim tanrılar rahatsız edilmeksizin uyuyordu.

At ve araba, kızın tek başına aştığı, bezdirici kilometreleri tezcanlılıkla, yutarcasına almaktaydı. Mary yoldaki her bir dönemeci tanıyordu artık; bozkırların ara ara, tepesi sorguçlu, uzun otlarla ya da sapları büklümlü süpürge otlarıyla yola nasıl sokulduğunu da.

İleride, önündeki vadide Altarnun'ın ışıkları vardı; bir elin parmakları gibi açılan Beş Yol kavşağı görünmüştü bile.

Jamaika Hanı'na ulaşan vahşi arazi karşılarındaydı. Sakin bir gece olmasına karşın, deli rüzgâr yine buralardaydı; bu gece batıdan, Roughtor'dan kopup gelmekteydi; bataklık kokularını da derleyerek, kurumuş, acı otları, akan dereleri yalayarak bir ustura kadar keskin ve soğuk. Avlakların ortasında bir yükselip bir alçalarak ilerleyen yolda hâlâ ne bir insan vardı, ne de bir hayvan; Mary dikkat kesilmişti ama hiçbir şey duyamıyordu. Oysa böyle gecelerde en ufak ses bile büyür, çoğalırdı; Richards'ın dediğine göre, Bay Bassat'ın en az bir düzine adamdan oluşan ekibinin gelişini, üç-dört kilometre öteden duyabilirlerdi.

"Oraya bizden önce varmış olmaları lazım," dedi Mary'ye;

"hancı da şu an elleri bağlı halde, efendime ateş püskürüyordur. Kimseye zarar veremeyecek bir yere kapatılması, bütün yörenin hayrına olacak; şimdiye kadar çoktan yapılırdı, tabii silahtar kendi bildiğini okuyabilseydi... Keşke daha erken varabilseydik; eğlenceyi kaçırmazdık."

"Bay Bassat kuşun çoktan uçtuğunu gördüyse, fazla eğlenememiştir," dedi Mary usulca. "Joss Merlyn bozkırları avcunun içi gibi bilir; hele de yola bir saat kadar önden çıktıysa, tutabilene aşk olsun."

"Efendim de tıpkı hancı gibi burada doğup büyümüş," dedi Richards. "İş kırlarda bir kovalamacaya varırsa, oyumu silahtardan yana kullanırım. Çocukluğundan beri, tam elli yıldır buralarda avlanıyor, bir tilkinin peşine düştü mü, sonuna kadar bırakmaz; tilki nereye silahtar oraya. Merak etmeyin, onu daha yola düşmeden yakalayacaklar." Mary onun sözünü kesmedi; uşağın üstünkörü yorumları, hanımının iyi niyetli ama boş gevezelikleri kadar canını sıkmıyordu; adamın geniş sırtı, dürüst, haşin yüzüyse bu zorlu gecede az da olsa güven vericiydi.

Yolun çukurlaştığı noktaya ve Fowey Irmağı'nın iki kıyısını birleştiren dar köprüye yaklaşmışlardı; Mary taşların üzerinde hızla akan suyun şen çağıltısını duyabiliyordu. Jamaika'ya çıkan, ay ışığında beyaz beyaz parlayan dik yokuş tam karşılarındaydı; az sonra da hanın kapkara bacaları yokuşun tepesinde belirdi. Richards'ın sesi soluğu kesilmişti; kemerindeki tabancaları yokladı, başının hafif, asabi bir silkelenişiyle genzini temizledi. Mary'nin yürek atışları hızlanmıştı; yanındaki tutamaca sımsıkı yapıştı. At başını eğdi, tırmanmaya koyuldu; toynaklar yolun yüzeyinde gümbür gümbür ötüyordu sanki; keşke daha az gürültü çıkarsak, diye düşündü Mary.

Yokuşun başına yaklaştıklarında, Richards yan döndü, onun kulağına fısıldadı: "Siz en iyisi arabada, yolun kıyısında bekleyin, ben gidip bir bakayım; bakalım hâlâ buradalar mı?"

Mary karşı çıktı: "Benim önden gitmem daha iyi olacak, sen de bir-iki adım geriden izlersin ya da ben çağırana kadar burada bekle. Sessizliğe bakılırsa, adamlar henüz gelmemiş... Belki eniştem de kaçmıştır. Eğer hâlâ buradaysa, onunla karşılaşma-

yı göze alabilirim, oysa senin görünmemen gerek. Tabancalardan birini bana ver; böylece ondan korkmama da gerek kalmaz."

"Tek başınıza gitmeniz bence hiç doğru değil," dedi adam kararsızca. "Onunla burun buruna gelebilir, bana seslenecek zamanı bulamazsınız. Dediğiniz gibi, bu sessizlik çok garip; bağırış çağırış bekliyordum... ve efendimin gür, hepsini bastıran sesini. Bu durum hiç doğal değil. Launceston'dan ayrılamadılar mı acaba? Bence en akıllıcası, şu patikaya girip gelmelerini beklememiz."

"Bu gece yeterince bekledim; bu da beni delirtti," dedi Mary. "Hendeğe gizlenip hiçbir şey göremeden, duyamadan beklemektense eniştemle yüzleşmeyi yeğlerim. Teyzem için kaygılanıyorum. Bütün bu olup bitenlerde hiçbir suçu yok, bir çocuk kadar masum o; ona göz kulak olmalı, elimden geleni yapmalıyım. Bana tabancayı ver de gideyim. Bir kedi kadar sessiz olabilirim; başımı derde sokmayacağıma söz veriyorum." Onu gece ayazından koruyan kalın, kukuletalı pelerini çıkarıp attı, uşağın gönülsüzce uzattığı silahı aldı. "Peşimden gelme; ben sesleninceye ya da bir işaret verinceye kadar burada bekle," diye tembihledi. "Silah sesi duyarsan, gelip beni bulman iyi olur tabii. Ama bunu yaparken de gözünü dört aç. İkimizin birden belaya balıklama dalmamız aptallık olur. Kendi adıma, ben eniştemin çoktan çekip gittiğine inanıyorum."

Bunu bütün kalbiyle diliyordu; adamın kapağı Devon'a atması, bu konunun kapanmasını sağlayacaktı. Ülke ondan kurtulmuş olacaktı, hem de en kestirme yoldan. Dediği gibi, yeni bir hayata başlayabilir, ya da, daha büyük bir olasılıkla, Cornwall'dan bin kilometre uzakta bir yerde sinip ölene kadar içerdi. Onun yakalanması Mary'yi ilgilendirmiyordu artık, bu defterin bir an önce kapanmasını istiyordu; en çok da kendi yaşamına devam etmek, onu unutmak, Jamaika Hanı'yla arasına koca bir dünya sokmak istiyordu. İntikam kof bir şeydi. Onu bağlanmış, çaresiz bir durumda, çevresi silahtarla adamları tarafından sarılmış görmek, çok küçük bir doyum sağlayacaktı. Richards'la kendinden emin bir biçimde konuşmuştu, oysa, si-

lahlı olmasına karşın, enişteşiyle karşılaşmaktan ödü kopuyordu; onunla handaki geçitte ansızın karşılaştığını, o saldırmaya hazır ellerini ve kızı hor gören, kanlı gözlerini karşısında buluverdiğini düşününce, adımları yavaşladı; avluya girmeden önce durup geriye, hendekteki gölgeye, yani Richards'la faytona ait olan karaltıya bir göz attı. Sonra tabancasını indirdi, parmağı tetikte, taş duvarın kenarından eğilip avluya baktı.

Boştu. Ahırın kapısı kapalıydı. Han tıpkı yedi saat önce bıraktığı gibi karanlık, sessizdi; pencereler, kapılar sürgülüydü. Yukarı, kendi odasına baktı; öğleden sonra içinden geçtiği, camı kırık pencere karanlıktı.

Avluda tekerlek izi görünmüyordu; yola çıkış hazırlığı da. Parmak uçlarına basarak ahıra yaklaştı, kulağını kapıya dayadı. Bir dakika kadar bekledi, sonra midillinin, durduğu bölmede huzursuzca kıpırdandığını duydu; yerdeki taşlara sürtünen nallar çınladı.

Gitmemişlerdi; enişteşi hâlâ handaydı.

Yüreği sıkışıverdi; Richards'ın yanına dönse, adamın önerdiği gibi silahtarı mı bekleseydi acaba? Bir kez daha dönüp kepenkleri indirilmiş eve baktı. Enişteşinin niyeti kaçmak olsaydı, şimdiye kadar çoktan yola çıkmış olması gerekirdi. Sırf at arabasını yüklemek bile bir saat alırdı, tamam, ama saat de on bire gelmişti. Belki de planını değiştirmiş, yürüyerek gitmeyi kararlaştırmıştı, ama bu durumda Patience Teyze ona kesinlikle ayak uyduramazdı. Mary duraksıyordu; durum tuhaf, gerçekdışı bir hal almıştı.

Sundurmada durup kulak kabarttı. Kapının kulpunu denedi. Kilitliydi elbette. Evin köşesini dolanıp azıcık ilerledi, barın girişini geçti, mutfağın arka tarafındaki küçük bahçeye vardı. Şimdi sessizce ilerliyor, gölgede kalmaya özen gösteriyordu; mum ışığının mutfak kepengindeki aralıktan dışarıya sızdığı noktaya gelmişti. Ama ışık yoktu. Kepenge iyice yaklaştı, gözünü yarığa dayadı. Mutfak zifiri karanlıktı. Kapı tokmağını tuttu, yavaşça çevirdi. Döndüğünü görünce şaşırdı; kapı açıldı. Eve böyle, hiç beklemediği kadar kolayca giriverince, bir an eli ayağı kesildi; bir adım daha atmaya korkuyordu.

Ya eniştesi iskemlede oturmuş, tüfeği kucağında, onu bekliyorsa? Kendisi de silahlıydı, ama bu içini rahatlatmaya yetmiyordu.

Son derece yavaş hareketlerle, kapı aralığından başını uzattı. Çıt çıkmıyordu. Gözünün ucuyla, ocaktaki külleri görebiliyordu; ateş sönmeye yüz tutmuştu. O zaman, içeride hiç kimsenin olmadığını anladı. İçgüdüleri ona mutfağın saatlerdir boş olduğunu söylüyordu. Kapıyı ardına kadar açtı, içeriye girdi. Mutfak soğuk, rutubetliydi. Gözleri karanlığa alışıncaya, mutfak masasını, yanındaki iskemleyi seçene kadar bekledi. Masanın üzerinde bir mum vardı; alıp ocaktaki cılız köze bastırdı, fitil tutuştu, titrek bir alev belirdi. Alev yeterince güçlenince, mumu havaya kaldırdı, etrafına baktı. Yola çıkış hazırlıkları hâlâ ortalıkta, mutfağın orasına burasına saçılmış haldeydi. Patience Teyze'ye ait bir bohça iskemlenin üzerindeydi, yerde de dürülmeye hazır bir deste çarşaf duruyordu. Eniştesinin tüfeği her zamanki köşesindeydi, duvara dayanmıştı. Öyleyse, bir gün daha beklemeyi kararlaştırmışlardı ve şu anda yatakta, üst kattaki odalarında uyuyorlardı...

Koridora açılan kapı açıktı; sessizlik daha da bunaltıcı bir hal almıştı; yadırgatıcı, dehşet verici bir kıpırtısızlıktı bu.

Ama bir değişiklik vardı; bu ölüm sessizliğinin nedeni, bir sesin eksikliğiydi. Aynı anda, saatin sesini duyamadığını ayırımsadı. Tiktaklar susmuştu.

Koridora çıktı, bir kez daha durup dinledi. Haklıydı; ev, saat durduğu için bu kadar sessizdi. Yavaşça ilerledi; bir elinde mum, ötekinde tabanca.

Uzun, karanlık koridorun holle kesiştiği köşeyi döndü ve salon kapısının yanında, duvara dayalı duran saatin devrildiğini, yüzüstü yattığını gördü. Kırılan cam yerdeki taşların üzerine saçılmış, saatin ahşabı da yarılmıştı. Duvarda, saatin dayandığı yerde çıplak, garip bir boşluk vardı şimdi; duvar kâğıdının koyu, sarı rengi diğer kısımlardaki solmuş desenlerle tezat oluşturuyordu. Saat dar holün ortasına doğru, çaprazlamasına devrilmişti, Mary onun arkasını ancak merdivenin dibine gelince görebildi.

Jamaika Hanı'nın sahibi, cam kırıklarının arasında, yüzükoyun yatıyordu.

Düşen saat, yerde sere serpe yatan bedeni yarı yarıya gizliyordu; bir kolu başının üstüne savrulmuş, öteki kolu saatin kırık, parçalanmış kapağına yapışmıştı. Sokak kapısına doğru uzanan bacakları ardına kadar açıldığı, tek ayağı da tahta kaplamaya sıkışmış olduğu için, ölümde eskisinden de iri görünüyordu; iri cüssesi hanın girişini bir duvardan ötekine tıkamıştı.

Yerdeki taşlarda kan vardı; omuzlarının arasında, bıçağın saplandığı yerde de; artık rengi koyulaşmış, kurumaya başlamıştı.

Bıçağı sırtına yediği an, ellerini öne uzatmış olmalıydı, sonra sendelemiş, saate tutunmaya çalışmıştı; yüzüstü yere devrilirken saati de kendisiyle birlikte sürüklemiş ve orada, saatin kapağına sımsıkı yapışmış bir halde can vermişti.

15

Mary uzunca bir süre merdivenin başından ayrılamadı. Onun da bütün takati kesilmiş gibiydi; yerde yatan ceset kadar güçsüzdü şimdi. Gözleri küçük, önemsiz şeylere takıldı: Kadranın önündeki, paramparça olmuş camın, kan bulaşınış kırıkları; duvarda, saatin durduğu yerdeki renk farkı.

Bir örümcek enişte sinin eline tırmandı; elin hareketsiz kalması, örümcekten kurtulmaya çalışmaması nasıl da yadırgatıcıydı. Enişte sinin bir silkeleyişte onu defetmesi gerekirdi. Sonra hayvan yukarıya, kola tırmandı, omzu aşıp sırta doğru ilerledi. Yaraya gelince durakladı, bir daire çizdi, merakına yenilip yeniden yaraya döndü; korkusuzluğunda, gayretkeşliğinde ölüme hürmetsizlik denebilecek, korkunç bir şey vardı. Örümcek hancının ona zarar veremeyeceğini biliyordu. Bunu Mary de biliyordu, ama o, örümceğin aksine, korkusunu hâlâ yenememişti.

Onu en çok korkutan da, bu sessizlikti. Saat artık tiktaklamadığı için, gerilmiş sinirleri hep o sesi duymaya çalışıyordu; o yavaş, boğuk vızıltı aşinaydı, her şeyin yolunda olduğunun bir simgesiydi.

Elindeki mumun alevi duvarlarda oynaşıyor ama merdivenin tepesine, karanlığın bir kuyunun açık ağzı gibi onu beklediği yere ulaşamıyordu.

Bu basamakları bir daha asla tırmanamayacağının, o boş sahanlığa ayak basamayacağının farkındaydı. Mary'nin ilerisinde ve tepesinde ne varsa, öylece, kurcalanmadan bırakılmalıydı. Ölüm bu gece bu eve saldırmıştı; hiç acelesi olmayan ruhuysa hâlâ havada salınmaktaydı. Jamaika Hanı'nm baştan beri, büyük bir korkuyla hep bu anı beklediğini düşündü. Nemli duvarlar, gıcırdayan parkeler, havadaki fısıltılar, tanımlanamayan ayak ses-

leri: Kendini çok uzun bir süredir tehdit altında hisseden bir evin verdiği işaretlerdi bunlar.

Mary ürperdi; böylesi bir sessizliğin köklerinin, yıllar önce gömülmüş, unutulmuş şeylerde yattığını biliyordu.

En çok da, paniğe kapılmaktan korkuyordu; dudaklardan fırlamaya hazırlanan çığlıktan, çırpınan, bir yol bulmak için havayı döven ellerle ayakların delice tökezlemesinden. Bu ruh halinin onu ele geçirmesinden, aklı, mantığı yok etmesinden ödü kopuyordu; şimdi, ilk şok dalgası hafiflediğinde, panik ona saldırabilir, içine yerleşip onu boğabilirdi. Parmakları hissizleşir, dokunma, kavrama yetisini yitirebilir, mum elinden düşebilirdi. O zaman karanlığın ortasında, yapayalnız kalırdı. Buradan derhal kaçma arzusu yüreğini kuşattı, ama Mary onu defetmeyi başardı. Holden ayrıldı, hava akımı yüzünden titreyen, sönecek gibi olan mumuyla birlikte, koridorda ilerledi; mutfağa girince bahçeye açılan kapının hâlâ açık olduğunu gördü; sükunetini kaybetti, koşarak kapıdan fırladı, kendini dışarıdaki özgür, buz gibi havaya attı; boğazında düğümlenmiş bir hıçkırıkla, ileriye uzattığı elleriyle taş duvarı yoklayarak evin köşesini kıvrıldı. Sonra, peşinden kovalayan varmışçasına, bir solukta avluyu geçti, şoseye çıktı ve karşısında silahtarın arabacısının tanıdık, iriyarı karaltısını buldu. Adam onu tutmak için ellerini uzattı, o da güç almak istercesine adamın kemerine yapıştı; yaşadığı sarsıntının etkisiyle, dişleri takırdamaya başlamıştı.

"Ölmüş," dedi; "yerde yatıyor! Onu gördüm." Ne kadar çabalasa da, dişlerinin takırtısını ve bedenindeki titremeyi durduramıyordu. Uşak onu yolun kenarına, faytonun yanına götürdü, uzanıp pelerini aldı, kızın sırtına yerleştirdi; Mary de minnetle pelerine sarındı.

"Ölmüş," diye yineledi; "sırtından bıçaklanmış. Ceketindeki yırtığı gördüm, kan da vardı. Yüzüstü yatıyordu. Saat de onunla birlikte yuvarlanmış. Kan kurumuştu; epeydir orada yatıyor olmalı. Han karanlık, sessizdi. Başka kimse yoktu."

"Teyzen gitmiş mi?" diye fısıldadı adam.

Mary başını salladı. "Bilmiyorum. Bakamadım. Hemen uzaklaşmak istedim."

Adam onun yüzüne bakınca, bütün gücünün tükendiğini, her an yere yığılabileceğini anladı; arabaya binmesine yardım etti, kendisi de yanına, sürücü yerine tırmandı.

"Hadi, tamam," dedi, "tamam. Burada sakince otur. Kimse sana zarar veremez. Geçti artık." Adamın ciddi, boğuk sesi işe yaradı; Mary yerine güzelce yerleşti, sıcak pelerini çenesine kadar çekti.

"Bunlar genç bir kıza uygun görüntüler değil," dedi uşak. "Benim gitmeme izin vermeliydin. Keşke burada, arabada kalsaydın. Onu öyle can vermiş, öldürülmüş bir halde, orada yatarken görmen korkunç bir şey."

Konuşmak Mary'yi rahatlatıyordu, adamın doğal, kaba saba şefkati de iyi gelmişti. "Midilli hâlâ ahırdaydı," dedi. "Kulağıma kapıya dayayınca, kıpırdandığını duydum. Yola çıkış hazırlıklarını bile tamamlayamamışlar. Mutfak kapısı kilitli değildi, yerde denkler vardı; arabaya yüklenmeye hazır çarşaflar da. Olay saatler önce olmuş..."

"Ben asıl silahtarın nerede kaldığını merak ediyorum," dedi Richards. "Çoktan burada olmalıydı; bu olaydan önce. Keşke burada olsaydı da, bunları ona anlatsaydın. Bu gece kötü şeyler yaşandı. Hiç gelmemen gerekirdi."

Sustular; her ikisinin de gözü yoldaydı, silahtarı gözlüyorlardı.

"Hancıyı kim öldürmüş olabilir?" diye sordu uşak; aklı adamakıllı karışmıştı. "Tamam, bir sürü hasmı vardı, ama kendi adamları da vardı. Evet, bu işte pek çok kişinin parmağı olabilir. Çok nefret edilen biriydi."

"Şu satıcı," dedi Mary yavaşça. "Onu unuttum. Katil mutlaka odur; kilitli odadan çıkmanın bir yolunu bulmuş olmalı."

Bu fikre sımsıkı yapıştı; bir başka fikirden kaçınmak için. Sonra, büyük bir hevesle öyküyü anlatmaya koyuldu; satıcının bir gece önce nasıl çat kapı geldiğini. Cinayet bir anda aydınlanmış gibiydi; başka bir açıklaması olamazdı.

"Fazla uzağa kaçamaz, efendim onu yakalar," dedi uşak;

"bundan emin olabilirsin. Bu avlaklarda kimse saklanamaz, tabii buralı değilse; eh, gezgin satıcı Harry diye birini de daha önce hiç duymadım. Gerçi duymamam çok normal, Joss Merlyn'in avanesi Cornwall'ın dört bir yanından çıkıp gelen, toplama adamlar. Eyaletin tortuları, süprüntüleri diyebiliriz."

Durakladı, sonra ekledi: "İstersen gidip bir bakayım, belki geride bir iz, bir ipucu bırakmıştır. Bir şeyler bulurum belki..."

Mary onun kolunu tuttu. "Yalnız kalmak istemiyorum," diye atıldı. "Bana korkak diyebilirsin, ama bunu kaldıramayacağım. Jamaika Hanı'na girmiş olsaydın, beni anlardın. Bu gece orada öyle derin, öyle yoğun bir sessizlik var ki, boylu boyunca yatan zavallı cesedi bile önemsizleştiriyor."

"Enistenin buraya gelmesinden önceyi, evin boş olduğu zamanı anımsıyorum da," dedi Richards; "köpekleri getirip fare kovalatırdık, sırf eğlence olsun diye. O zamanlar hiçbir anlamı yoktu bizim için, yalnızca boş bir kabuktu; ruhsuz, cansız. Ama silahtar buraya iyi bakardı; bir kiracı çıkana kadar yani. Ben St Neot'luyum, silahtarın hizmetine girmeden önce buraya hiç gelmemiştim, ama eskiden Jamaika'nın gayet şen, eğlenceli bir yer olduğunu çok duydum; evde dost canlısı, mutlu insanlar yaşarmış, anayoldan geçen bir yolcuya da kapıları hep açıkmış. Şimdi geçip giden arabalar, o zamanlar burada dururmuş; Bay Bassat'ın gençliğinde, yine burada, haftada bir sürek avları düzenlenirmiş. Bakarsın, bu tür şeyler yeniden başlar."

Mary başını salladı. "Ben burada sadece kötülüğü gördüm," dedi; "çekilen acıları, acımasızlığı, kederi. Enistem Jamaika Hanı'na adım attığı an, o kara gölgesini bütün güzel şeylerin üzerine düşürmüş, hepsini öldürmüş olmalı." Şimdi fısıltıyla konuşuyorlar, arada bir, yarı bilinçsizce arkaya, gökyüzüne doğru uzanan, ay ışığında belirginleşen kasvetli bacalara göz atıyorlardı. İkisi de aynı şeyi düşünüyordu, ama dile getirecek cesaretleri yoktu; uşak inceliğinden ve düşüncelilığinden, Mary ise salt korkudan. Sonunda konuştuğunda, kızın sesi kısık, çatallıydı.

"Teyzemin başına da bir şey gelmiş, biliyorum; o da öldü, eminim. Bu yüzden üst kata çıkamadım; korktum. Orada, ka-

ranlık sahanlıkta yatıyor. Enişteni kim öldürdüyse, teyzeni de öldürdü."

Uşak genzini temizledi. "Kaçmış, bozkıra saklanmış olabilir. Ya da yardım çağırmak için kendini şoseye atmıştır..."

"Hayır," diye fısıldadı Mary, "bunu asla yapmaz. Sağ olsaydı, şu an kocasının yanında olurdu; holde onun yanma çömelmiş olurdu. Öldü o. Öldüğünü biliyorum. Onu tek başına bırakmasaydım, başına bunlar gelmezdi."

Adam suskundu. Kıza yardım edemezdi. Sonuçta, bir yabancıydı o; Mary'nin bu handa neler yaşadığını, bu çatının altında neler geçtiğini bilemezdi, bunlar onun meselesi de değildi. Bu gece omuzlarına yüklenen sorumluluk zaten yeterince ağırdı; tek derdi, efendisinin bir an önce çıkıp gelmesiydi. Kavga dövüşü anlayabiliyordu, onun bir mantığı vardı, ama kızın dediği gibi, gerçekten bir cinayet işlenmişse, hancı içeride sere serpe yatıyorsa, dahası karısı da öldürülmüşse – eh, o zaman burada iki kaçak gibi, hendeğe sinmiş bir halde beklemeleri de yararsızdı; en iyisi hemen yola düşmek, kapağı bir yerleşim yerine atmaktı.

"Buraya hanımımın talimatıyla geldim," diye başladı güvensizce, "ama silahtarı burada bulacağımızı söylemişti. Eh, mademki burada değil..."

Mary onu susturmak için elini kaldırdı. "Dinle," dedi sertçe. "Bir şey duyuyor musun?"

Başlarını kuzeye çevirdiler, kulaklarını diktiler. Boğuk da olsa nal sesleri gayet açıktı; vadinin arkasından, ilerideki tepenin yamacından geliyordu.

"Bunlar onlar," dedi Richards coşkuyla. "Silahtar bu; nihayet geliyor. Bak şimdi, anayoldan aşağıya, vadiye indiklerini az sonra görürüz."

Beklediler; bir dakika sonra ilk atlı belirdi; sert, beyaz yolda kara bir leke; onu bir başkası, sonra bir başkası izledi. Tek sıra halinde dizildiler, sonra birbirlerine yaklaştılar; dört nala ilerliyorlardı; hendeğin yanında sabırla bekleyen at kulaklarını dikti, başını bir o yana bir bu yana çevirdi. Nal şakırtıları yaklaştı,

rahat bir soluk alan Richards onları karşılamak üzere yola fırladı, kollarını sallamaya başladı.

Liderleri dizginleri çekti, atını durdurdu, "Ne işin var senin burada?" diye hayretle bağırdı. Silahtardı; arkadan gelenleri uyarmak için elini kaldırdı.

"Hancı ölmüş, öldürülmüş!" diye çığırdı uşak. "Yeğeni yanımda, faytonda. Beni buraya Bayan Bassat yolladı, efendim. En iyisi, bu genç hanım olup biteni size kendisi anlatsın."

Efendisinin inmesi için atı tutarken, silahtarın peş peşe sıraladığı soruları elinden geldiğince yanıtladı; çevrelerini saran küçük grup da haberleri öğrenmek için bastırıyordu; atlarından inmiş, ısınmak için ayaklarını yere vuruyor, ellerine hohluyorlardı.

"Dediğin gibi, adam gerçekten öldüyse, Tanrı şahit, layığını bulmuş demektir," dedi Bay Bassat, "ama kelepçeyi bileğine bizzat geçirmeyi yeğlerdim. Ölmüş biriyle hesaplaşamazsın ki. Hadi, siz avluya girin, ben de şu kızdan biraz bilgi almaya çalışayım."

Sorumluluktan kurtulduğuna sevinen Richards'ın etrafı bir anda sarılmıştı; salt cinayeti ortaya çıkarmakla kalmayıp suçluyu da bizzat yakalamış gibi, neredeyse bir kahraman muamelesi görmekteydi; ta ki, bu maceradaki rolünün küçük olduğunu duraksayarak da olsa açıklayıncaya kadar. Kafası zaten yavaş çalışan silahtar, Mary'nin faytonda ne işi olduğunu kavrayamamış, uşağının onu kıskıvrak yakaladığını sanmıştı.

Kızın onu bulma umuduyla, North Hill'e kadar onca yolu yürüdüğünü, sonra dayanamayıp buraya döndüğünü, inanmazlıkla dinledi. "Bütün bunlar beni aşıyor," dedi huysuzca. "Enişten le işbirliği yaptığından, kanunlara karşı geldiğinden emindim. Ayın başlarında buraya geldiğimde neden yalan söyledin bana? Hiçbir şey bilmediğini söylemiştin."

"Teyzemi düşündüğüm için yalan söyledim," dedi Mary bıkkınlıkla. "O gün size söylediğim her şey, sırf onun iyiliği içindi; hem zaten, bugünkü kadar çok şey bilmiyordum. Gerekirse bildiklerimi mahkemede anlatmaya hazırım; ancak şu an açıklamaya çalışsam bile, anlayamazsınız."

"Dinleyecek vaktim de yok zaten," dedi adam. "Bizi uyarmak için ta Altarnun'a gitmen cesurca bir davranıştı, bunu senin hanene olumlu bir puan olarak ekliyorum, fakat bana karşı en başta dürüst olsaydın, bunca sıkıntıya gerek kalmazdı, Noel arifesindeki o korkunç suç da önlenebilirdi.

"Her neyse, zararın neresinden dönülse kârdır. Uşağım, eniştenin ölüsünü bulduğunu, bunun dışında, cinayet hakkında bir şey bilmediğini söyledi. Erkek olsaydın, benimle birlikte hana girmen gerekirdi, ama seni buna zorlamayacağım. Yeterince dert çektiğini görebiliyorum." Sesini yükseltti, uşağına seslendi. "Faytonu avluya sok, biz içeriye girerken, bu genç hanımla birlikte bekleyin." Sonra, kıza döndü: "Eğer buna dayanabileceksen, avluda beklemeni istiyorum; aramızda konuya ilişkin bir şeyler bilen tek sen varsın, ayrıca Joss Merlyn'i sağken gören son kişisin." Mary başıyla onayladı. Artık adaletin güdümünde, edilgin bir araçtı; emredileni yapmak zorundaydı. Silahtar en azından onu boş hana girmekten ve eniştesinin cesedine bakmaktan kurtarmıştı. Geldiğinde boş, karanlık olan avlu, şimdi yerdeki kaldırım taşlarını ezen atların takırtısı, gemlerin, dizginlerin çın çın öten şıngırtısı, ayak sesleri, koşuşturmalar, erkek sesleri ve silahtarın hepsini bastıran sert buyruklarıyla epeyce hareketlenmişti.

Silahtar öne düştü, Mary'nin talimatına uyup evin arka tarafına dolandı, aynı anda da ıssız ve sessiz ev, o kepenkleri indirilmiş, yalıtılmış havasından kurtuluverdi. Barın penceresi, salonun camları ardına kadar açıldı; adamların birkaçı üst kata çıkıp boş konuk odalarına daldı; bunların kepenkleri de kaldırıldı, camları açıldı. Bir tek, ağır ana kapı hâlâ kapalıydı; Mary cesedin eşiği çaprazlamasına kapattığını biliyordu.

Evde biri tiz bir sesle bağırdı, onu aynı anda konuşan birkaç kişinin gürültüsü yanıtladı, silahtarın bir soru sorduğu duyuldu. Sesler, salonun açık camından doğruca avluya boşalıyordu. Richards karşıdan kıza baktı, yüzünün solduğunu görünce, kızın da duyduğunu anladı.

Atların yanında kalan, diğerleriyle birlikte gitmeyen bir

adam, uşağa seslendi: "Ne dediklerini duydun mu?" Sesi heyecanlıydı. "Bir ceset daha varmış; üst katta."

Richards bir şey demedi. Mary pelerinini çekiştirdi, kukuletasını yüzüne doğru indirdi. Sessizce beklediler. Az sonra silahtar göründü, avluyu geçip faytonun yanına geldi.

"Üzgünüm," dedi; "sana kötü haberlerim var. Ama belki de bekliyordun."

"Evet," dedi Mary.

"Acı çektiğini sanmıyorum. Çok çabuk olup bitmiş. Onu koridorun sonundaki odada bulduk. Bıçaklanmış, tıpkı enişten gibi. Gafil avlandığı belli. Çok üzüldüm, inan. Keşke bunları yaşamanı engelleyebilseydim." Kızın yanında duruyordu, üzgün, ne yapacağını bilemez gibiydi; kadının acı çekmeden, hiçbir şey anlamadan, bir anda öldürüldüğünü yineledi; sonra, Mary'yi yalnız bırakmanın daha iyi olacağını, ona faydası dokunmayacağını anladı, yeniden avluyu geçip hana girdi.

Mary pelerinine sımsıkı sarınmış, öylece oturuyordu; Patience Teyze'nin onu bağışlaması, her neredeyse, orada, nihayet huzura ermesi için kendince dua etmeye başladı; yaşamın çeken, sürükleyen zincirlerinden kurtulması, özgür kalması için. Ayrıca, teyzesinin onu, ne yapmaya çalıştığını anlayacağını da umuyordu; hem annesi de orada olacak, Patience Teyze yalnız kalmayacaktı. Bu düşünceler, azıcık da olsa bir teselli kaynağıydı; son birkaç saati zihninden bir kez daha geçirmeye kalkışırsa, sadece tek bir sonuca, o malum suçlamaya ulaşacağının farkındaydı: Kendisi Jamaika Hanı'ndan ayrılmasaydı, belki de Patience Teyze hâlâ hayatta olurdu.

Evden yine telaşlı bir uğultu yükseldi, bunu bağrışmalar, koşuşmalar ve bir ağızdan yükselen sesler izledi; bunun üzerine, anın heyecanına kapılıp kendisine emanet edilen kızı unutan Richards salonun açık camına koştu, bacağını pervazdan aşırdı. Parçalanan tahtanın çatırtısı geldi, sonra, kilitli odanın penceresindeki kepenk koparılıp atıldı; anlaşılan sıra oraya yeni gelmişti. Adamlar tahta barikatı yarıp geçtiler, biri elindeki meşaleyi kaldırıp odayı aydınlattı; Mary hava akımında çırpınan alevi görebiliyordu.

Sonra ışık kayboldu, sesler kesildi; evin arka tarafına yönelen ayak sesleri duyuldu, adamlar köşeyi dönüp avluya çıktılar, altı-yedi kişiydiler, başlarında silahtar vardı; kıvranan, debelenen, boğuk, şaşkın çığlıklarla kurtulmaya çalışan birini tutuyorlardı. "Yakalamışlar! Katili yakalamışlar!" diye haykırdı Richards; kız döndü, yüzüne düşen kukuletayı geriye itti, aşağıya eğilip faytona doğru yaklaşan gruba baktı. Tutsak da başını kaldırıp ona baktı, yüzüne tutulan ışıkta gözlerini kırpıştırdı; üstü başı örümcek ağıyla kaplı, yüzü tıraşsız, kapkaraydı. Seyyar satıcı Harry'ydi bu.

"Kim bu?" diye bağırdılar. "Tanıyor musun?" Silahtar faytonun ön tarafına geldi, kızın daha iyi görebilmesi için adamı yaklaştırmalarını söyledi. "Bu adamı tanıyor musun?" diye sordu Mary'ye. "Onu geçidin sonundaki kilitli odada bulduk, çuvalların üzerinde yatıyordu; işlenen suçtan haberi olmadığını iddia ediyor."

"O da aynı ekipten," dedi Mary tane tane, "dün gece hana geldi, eniştemle kavgaya tutuştu. Eniştem üstün geldi, onu o kilitli odaya kapattı, ölümle tehdit etti. Eniştemi öldürmek için her türlü nedeni vardı; bunu ondan başkası yapmış olamaz. Size yalan söylüyor."

"Ama kapı üstünden kilitliydi; kapıyı dışarıdan üç kişi zor kırdık," dedi Bassat. "Bu adam o odadan hiç çıkmamış. Giysilerine baksana; gözlerine bak, ışıktan nasıl kamaşıyor. Hayır, katil o değil."

Satıcı sinsice nöbetçilerini gözlüyor, o küçük, rezil gözleri fıldır fıldır, bir sağı bir solu tarıyordu; aynı anda Mary silahtarın doğru söylediğini kavradı; cinayeti satıcı Harry işlemiş olamazdı. Hancı tarafından tıkıldığından beri o kapalı odadaydı; yirmi dört saatten de uzun bir süredir. Karanlıkta yatmış, kurtarılmayı beklemişti, bu arada da biri Jamaika Hanı'na gelmiş, görevini tamamladıktan sonra da ayrılmış, gecenin sessizliğine karışmıştı.

"Suçu kim işlediyse, bu rezilin o dipteki odada olduğundan habersizmiş," diye sürdürdü silahtar sözünü. "İşin kötüsü, bi-

ze tanıklık edemez; anladığım kadarıyla hiçbir şey görmemiş, duymamış. Ama onu yine de hapse atacağız tabii; hak ediyorsa, ki bence ediyor, bir güzel de asacağız. Ama önce kralın mahkemesinde ifade verecek ve bize arkadaşlarının adlarını tek tek sayacak. İçlerinden biri intikam almak için hancıyı öldürdü, bu kesin; gerekirse Cornwall'daki bütün av köpeklerini peşine salacak, onu mutlaka yakalayacağız. Birkaçınız şu herifi ahıra götürsün, göz kulak olsun; diğerleri benimle birlikte yeniden hana giriyor."

Satıcıyı yaka paça sürüklediler; ortada ciddi bir suç olduğunu, şüphelerin üzerinde toplanacağını anlayan adamın sonunda dili çözülmüştü; masum olduğunu ileri sürüyor, ağlayıp sızlanarak merhamet dileniyor, yeminler ediyordu; sonunda biri, bir tokat atıp onu susturdu, sesini kesmediği takdirde hemen oracıkta, ahırın kapısında ipe çekmekle tehdit etti. Bu satıcıyı susturmaya yetti; soluğunun altından mırıldanmaya, sövüp saymaya başladı; o sıçan gözlerini arada bir, birkaç metre ilerisinde, faytonun sürücü yerinde oturan Mary'ye çeviriyordu.

Mary kukuletası geriye kaymış, eli çenesinde, öylece oturuyordu; adamın sövgülerini duymuyor, kısık, sinsi gözlerini görmüyordu; onun aklı, bu sabah kendi gözlerine dikilen başka gözlerde, sakin, buz gibi bir tınıyla, "Bu yüzden ölmeyi hak etti," diyen başka bir sesteydi.

Bir de, Launceston panayırına giderken öylesine, gelişigüzel söylenmiş bir cümle vardı: "Hayatımda hiç kimseyi öldürmedim; henüz!" Sonra, pazaryerindeki Çingene kadının sözleri: "Ellerine kan bulaşmış; bir gün birini öldüreceksin." Mary'nin normalde unutup gideceği bütün o küçük, önemsiz ayrıntılar şimdi ayaklanmış, Jem'in aleyhinde bağırıyorlardı: Ağabeyine duyduğu nefret, iliklerine işlemiş, nasır tutmuş gaddarlığı, şefkat nedir bilmemesi, damarlarındaki o kirli Merlyn kanı.

İşte, onu yanlış yola saptıran da buydu. Aynı yolun yolcularıydılar. Al birini vur öbürüne. Söz verdiği gibi Jamaika Hanı'na gelmişti; öldürmek için ant içtiği ağabeyiyse ölmüştü. Bütün gerçek, olanca çirkinliği ve dehşetiyle Mary'nin karşısındaydı; şimdi, keşke buradan ayrılmasaydım da, beni de öldür-

seydi, diye düşünüyordu. Jem bir hırsızdı; gece yarısı hana gelmiş, sonra da çekip gitmişti. Kendisinin de tanıklığıyla, onun aleyhindeki kanıtların birer birer, ilmek ilmek birleştirileceğini biliyordu; sonunda Jem'in çevresinde, hiçbir kaçışı olmayan, tel bir örgü yükselecekti. Şimdi tek yapacağı, silahtara gidip, "Bunu yapanı biliyorum," demekti; ona kulak verirlerdi, hem de hepsi; takibin, kovalamacanın sabırsızlığıyla kesik kesik soluyan av köpekleri gibi kızın etrafına toplanır, dikkatle dinlerlerdi; bunun ardından başlayan iz sürüş de onları Jem'e götürürdü; Rushyford'a, sonra Trewartha Bataklığı'na, oradan da On İki Adam Bozkırı'na. Belki de şu anda orada, yatağındaydı; ağabeyinin ve kendisinin doğduğu o boş, kimsesiz evde, işlediği suçu unutmuş, horul horul uyuyordu. Sabah olunca alıp başını gidecekti; belki ıslık çalarak atına atlayacak, Cornwall'ı ebediyen terk edecekti; tıpkı babası gibi bir katil olarak.

Mary hayalinde, toynakların şosedeki takırtısını bile duyabiliyordu; durgun gecede uzaktan uzağa duyulan, ritmik bir veda temposu; ama hayal mantığa, mantık kesinliğe dönüştü; duyduğu ses hayal gücünün bir ürünü değil, kanlı canlı bir atın anayolu döven nallarının şakırtısıydı.

Başını çevirip dinledi, sinirleri kopacakmışçasına gerilmişti; pelerine yapışmış olan elleri terden yapış yapış, buz gibiydi.

Nal sesleri yaklaştı. Sabit bir hızda, hatta rahvan ilerliyordu, ne acele ne de yavaş; onun yolda çaldığı ritmik, ahenkli ezgiyi kızın yüreğinin gümbürtüsü yankılıyordu.

Şimdi tek kulak kabartan o değildi. Satıcıya göz kulak olan adamlar alçak sesle bir şeyler mırıldanıyor, yola bakıyorlardı; yanlarında duran uşak Richards bir an tereddüt etti, sonra silahtara haber vermek üzere hızla hana seğirtti. Şimdi tepeyi çıkmakta olan atın toynakları daha yüksek sesle çınlıyor, alabildiğine sessiz ve dingin olan geceye sanki meydan okuyordu; yokuşun başına varıp duvarı kıvrıldığı, ortaya çıktığı sırada, silahtar da peşindeki adamlarıyla birlikte handan fırladı.

"Dur!" diye haykırdı. "Kral adına emrediyorum. Bu gece bu yolda ne işin olduğunu sormak zorundayım."

Atlı dizginleri çekti, avluya girdi. Siyah binici kasketi kimliğini gizliyordu, ama eğilip kasketini de çıkarınca, başını bir hale gibi çevreleyen, gür saçları ay ışığında beyaz beyaz parladı; silahtarı yanıtlayan ses yumuşak, tatlıydı.

"North Hill'den Bay Bassat, sanırım?" dedi; eyerinde öne doğru uzandı, elindeki notu gösterdi. "Bu mesajı, Jamaika Hanı'ndan Mary Yellan bırakmış; bir sorun nedeniyle yardımımı istiyor. Ama buradaki kalabalığa bakılırsa, çok geç kaldım. Beni anımsıyorsunuzdur; daha önce de karşılaştık. Ben Altarnun papazıyım."

16

Mary papaz evinin oturma odasında tek başınaydı; için için yanan turba ateşine bakıyordu. Uykusunu almıştı, kendisini dinlenmiş, tazelenmiş hissediyordu, ama özlemini çektiği iç huzuruna henüz kavuşamamıştı.

Ona karşı nazik, sabırlı davranmışlardı; belki de fazla nazik; uzun bir gerginliğin ardından gelen bu şefkat öyle ani, öyle umulmadıktı ki. Bay Bassat bile sakar, iyi niyetli elleriyle, incinmiş bir çocuğu avuturcasına kızın omzunu sıvazlamış, o aksi ama babacan tarzıyla, "Şimdi güzel bir uyku çek ve yaşadıklarını sil at kafandan," demişti; "hepsi geride kaldı, bitti artık. Sana söz veriyorum, teyzenin katilini en kısa zamanda bulacağız, ilk celsede de asacağız. Şu son ayların şokunu atlatınca, ne yapmak istediğini, nereye gitmek istediğini bildirirsin."

Mary'de iradenin zerresi kalmamış gibiydi; kararları başkalarına bırakmıştı. Francis Davey evine davet edince, uysallıkla, duygusuzca kabul etti; kayıtsız, neşesiz teşekkürünün nankörlük koktuğunun farkındaydı. Kadın olmanın çaresizliğini bir kez daha tadıyordu; böyle çökmesi, gücünü, moralini yitirmesi gayet doğal karşılanmaktaydı; sorgusuz sualsiz.

Oysa erkek olsaydı hoyrat, en iyi ihtimalle soğuk bir muamele görür, belki de tanıklık etmesi için derhal Bodmin ya da Launceston'a gitmesi istenir, kalacağı yeri kendisinin ayarlaması, sorgulama bittikten sonra da başının çaresine bakması beklenirdi; dünyanın öteki ucuna gitse, aldıran olmazdı. Mary de onlarla işi bittikten sonra çekip giderdi zaten; belki bir gemiye tayfa yazılır, belki de cebinde tek bir gümüş peniyle kendini yollara vururdu; yüreği de, ruhu da kuşlar kadar özgür. Ama buradaydı işte; boşalmaya hazır gözyaşları, zonklayan başıyla; tatlı, yumuşak sözler ve jestlerle, bir baş belası, bir ayak bağıy-

mışçasına olay yerinden çabucak uzaklaştırılmıştı; bir trajediden sonra bütün kadınlarla çocuklara yapıldığı gibi.

Papaz onu evine kendi kullandığı arabayla götürmüş (silahtarın uşağı da atıyla onları izlemişti), en azından susma akıllılığını göstermişti; belki her ikisinin de abes ve anlamsız kaçacağını bildiğinden, ne bir şey sormuş, ne de üzüntüsünü belirten sözcükler mırıldanmıştı; onun yerine atları kırbaçlamış, kilisenin çanı biri vurmadan Altarnun'a varmıştı.

Yakındaki kulübede yaşayan kâhyasını, Mary'nin akşamüstü konuştuğu kadını uyandırdı, papaz evine gelip konuğu için bir oda hazırlamasını tembihledi; kadın da boş gevezeliklerle ya da hayret nidalarıyla zaman yitirmeksizin işe koyuldu, kendi evinden getirdiği temiz çarşaflarla yatağı hazırlayıverdi. Izgaradaki ateşi yaktı, kız soyunurken de kaba yünden yapılma bir geceliği ateşin önünde ısıttı. Yumuşacık çarşaflar serilip yatak hazır olunca, Mary beşiğe yatırılan bir bebeğin uysallığıyla, kadının onu yatırıp üzerini örtmesine izin verdi.

Tam dalıp gitmek üzereydi ki, bir kol omzuna dolandı, ikna edici, soğukkanlı bir ses kulağına fısıldadı: "İç şunu." Francis Davey elinde bir bardak, yatağın yanında duruyordu; o garip, soluk renkli, ifadesiz gözlerini kızın gözlerine dikmişti.

"Şimdi mışıl mışıl uyuyacaksın," dedi; içtiği sıvının acı tadına bakılırsa, rahip onun zihninin nasıl durmaksızın çalıştığını, eziyet çektiğini tahmin etmiş, kaynattığı şeyin içine bir toz eklemişti.

Mary'nin anımsadığı son şey, alnına konan elle ona unutmasını söyleyen, dingin, beyaz gözler oldu; sonra adamın emrettiği gibi uyudu.

Uyandığında ikindiydi, saat dörde gelmek üzereydi; on dört saatlik uyku tam da rahibin amaçladığı gibi kızın endişelerini, ıstırabını hafifletmişti. Patience Teyze için hissettiği keskin acı az da olsa törpülenmişti, yüreğini buran acılık da öyle. Mantığı, bütün suçu kendine yükleyemeyeceğini söylüyordu: O yalnızca vicdanının buyruğuna uymuş, önce adalet demişti. Donuklaşan zihni, trajediyi öngörememişti; işte hata da bura-

daydı. Geriye pişmanlık kalıyordu, pişmanlıksa Patience Teyze'yi geri getiremezdi.

Uyandığında aklımdan geçenler bunlardı, fakat giyinip aşağıya, oturma odasına inip de, ateşin yandığını, perdelerin çekili olduğunu, papazın da bir iş için dışarıda olduğunu görünce, o bildik şüphe, güvensizlik duygusu yeniden içini kemirmeye başladı; ona bu felaketin bütün sorumluluğu ona, bir tek kendisine aitmiş gibi geliyordu. Jem'in yüzü, son gördüğü haliyle sürekli gözlerinin önündeydi; loş, gri ışıkta bitkin ve yabanıl; gözlerinde ve ağzının biçiminde, kızın özellikle görmezden geldiği bir kararlılık, bir amaç. O bu öyküdeki bilinmeyen, çözülemeyen etken olmuştu, en baştan, Jamaika Hanı'nın barına girdiği o ilk sabahtan başlayarak; Mary de gözlerini gerçeğe bile isteye kapamıştı. O bir kadındı ve dünyada da, ahirette de tek bir geçerli nedeni olmaksızın kalkıp bu erkeğe âşık olmuştu. Jem onu öpmüş, o da erkeğe sonsuzcasına bağlanmıştı. Kendini alçalmış, rezil olmuş hissediyordu; güçlü bir kadınken şimdi bedenen ve ruhen zayıf düşmüş, acizleşmişti; bağımsızlığıyla birlikte gururunu da yitirmişti.

Döndüğü zaman papaza söyleyeceği tek bir sözcük, silahtara göndereceği bir pusula, Patience Teyze'nin öcünü almaya yeterdi. Jem tıpkı babası gibi darağacında can verir, kendisi de Helford'a döner, eski yaşamının birbirine dolaşan, toprağa gömülen köklerini bulmaya çalışırdı.

Ateşin yanındaki koltuğundan kalktı, odada gezinmeye başladı; şu an nihai, kaçınılmaz sorunuyla boğuştuğunun farkında olsa da, yaptığı eylem planının baştan ayağa düzmece, vicdanını rahatlatmaya yönelik, zavallı bir kandırmaca olduğunu biliyordu: O sözcük ağzından asla çıkmayacaktı.

Jem kızın onu ele vermeyeceğinden emin, dudaklarında bir şarkı, alaycı bir kahkahayla atını sürüp gidebilir, kızı, ağabeyini, Tanrı'yı aklından silip atardı; kendisiyse susmanın bedelini mutsuzlukla ödeyen, hayatında tek bir kez öpülmüş ve bunu bir türlü unutamamış, somurtkan, ekşi bir kız kurusu olarak ömrünü doldurmaya çalışırdı.

Herkesten, her şeyden şüphelenmenin de, abartılı duygu-

sallığın da kaçınılması gereken iki aşırılık olduğunu biliyordu; tıpkı bedeni gibi yerinde duramayan zihniyle salonda volta atarken, Francis Davey'nin durmuş onu izlediği duygusuna kapıldı; o soğuk gözleri dikkatle kızın ruhunu araştırıyordu. Burada olmadığı zaman bile, bu odada ondan bir şeyler vardı; onu resim sehpasının karşısında, ayakta dikilirken görebiliyordu sanki; elinde fırça, camdan dışarıya, çoktan ölmüş, yok olmuş bir şeylere bakıyor.

Şövalenin az ilerisinde, yüzü duvara dönük tuvaller duruyordu; Mary merakını yenemedi, tek tek tutup kaldırmaya, ışığa doğru çevirmeye başladı. Bir tanesinde, bir kilisenin –muhtemelen kendi kilisesinin– içi betimlenmişti; yaz ortasında, alacakaranlıkta resmedilmişe benziyordu, ortadaki dar, uzun geçit gölgeliydi. Tonozlara, güneşin batışından sonra beliren tuhaf, yeşil, çatıya kadar da uzanan bir parıltı vurmuştu; bu ışığın, resmi elinden bıraktıktan sonra da belleğinde salınması garip, şaşırtıcıydı; bunun üzerine yeniden resme döndü, bir kez daha inceledi.

Bu yeşil parıltı, Altarnun'daki kiliseye özgü bir niteliğin aslına sadık, bire bir dışavurumu olabilirdi, ama resme insanın aklına takılan, esrarengiz bir ışık düşürüyordu; bir evim olsaydı, bu tabloyu duvarıma asmak istemezdim, diye düşündü Mary.

Hissettiği rahatsızlığı kelimelere dökemiyordu, ama sanki bir ruh, hiç bilmediği, tanımadığı kiliseye körlemesine dalmış ve gölgeli geçide uyumsuz, yabancı bir hava üflemişti. Tuvalleri teker teker çevirince, hepsinin de aynı tarzda ve aynı oranda renklendirilmiş olduğunu gördü; Brown Willy'nin eteğindeki avlakların bir bahar günü, sarp kayanın gerisine toplaşmış yüksek bulutlarla birlikte, çarpıcı bir yorumu olabilecekken, koyu, karanlık renkler eseri sakatlıyor, bulutların keskin dış çizgileri resmi cüceleştirip manzarayı boğuyordu; aynı yeşil ışık her şeye baskın çıkmaktaydı.

İlk kez merak etti; acaba albino olarak, tabiatın bir ucubesi olarak doğmak, adamın renk algısını köreltmiş olabilir miydi? Belki görme duyusunun normal, gerçekçi olmamasının nedeni

de buydu? Evet, açıklaması bu olmalıydı, ama içindeki huzursuzluk tuvalleri eski yerine, duvara dayadıktan sonra da devam etti. Salonu incelemeyi sürdürdü, ancak pek bir bilgi derleyemedi; zaten çok az eşya vardı, biblolardan, kitaplardan yoksun bir odaydı. Adamın yazı masasında bile ne bir mektup vardı, ne de herhangi bir yazışma; masa nadiren kullanılır gibiydi. Parmaklarını cilalı yüzeyde gezdirdi, vaazlarını bu masada yazıp yazmadığını merak etti, sonra birden, bağışlanamaz bir şey yapıp masanın altındaki dar çekmeceyi açtı. Boştu; aynı anda, kendinden utandı. Tam çekmeceyi kapamak üzereyken, dibine serilmiş kâğıdın bir köşesinin kıvrılmış, kalkmış olduğunu ayrımsadı; kâğıdın öteki yüzüne bir resim çizilmişti. Kâğıdı çekip kaldırdı, resme baktı. Yine bir kilisenin içi betimlenmişti, ama bu kez, cemaat tahta sıraları doldurmuştu, papazın kendisiyse kürsüdeydi. Mary önce, resimde sıra dışı bir şey fark edemedi; kalemi, fırçası güçlü bir rahip için son derece doğal bir konuydu; ama biraz daha yakından bakınca, Davey'nin ne yaptığını gördü.

Bu bir çizim değil, bir karikatürdü; korkunç olduğu kadar da grotesk. Cemaat üyeleri boneli, şallıydı, en iyi pazar giysilerine bürünmüşlerdi, ama omuzlarının üzerinde insan yüzleri değil koyun kafaları vardı. Hayvanların papaza dönük ağızları budalaca, bön bir ciddiyetle açılmış, toynakları dua edercesine birleşmişti. Her koyunun suratı, yüz hatları özenle, canlı, yaşayan varlıklar olarak betimlenmişti, ancak bütün yüzlerdeki anlam aynıydı: Hiçbir şey bilmeyen, anlamayan budalalar. Papaz, siyah cüppesi ve gür, ak saçlarıyla Francis Davey'ydi, ama yüzü bir kurdun yüzüydü; aşağıdaki sürüye kahkahalarla gülen bir kurt.

Aşağılayıcı, alaycı; kâfirce ve korkunçtu. Mary kâğıdı çabucak yerine, çekmecenin dibine soktu, beyaz tarafı üste gelecek biçimde yerleştirdi, sonra çekmeceyi kapayıp, masadan uzaklaştı, yeniden ateşin yanındaki koltuğuna çöktü. Bir sırra vakıf olmuştu, oysa sır olarak kalmasını yeğlerdi. Bu onu hiç mi hiç ilgilendirmezdi; ressamla Tanrısı arasındaki bir şeydi.

Rahibin dışarıdaki patikadan gelen ayak seslerini duyunca,

çabucak doğruldu, lambayı oturduğu koltuktan biraz uzaklaştırdı, böylece karanlıkta kalacak, rahip odaya girdiğinde onun yüzündeki ifadeyi göremeyecekti.

Sırtı kapıya dönük olan koltuğuna oturdu, bekledi; gelen giden olmayınca, ayak seslerini duyabilmek için başını çevirdi ve adamın koltuğun arkasında durduğunu gördü; holden odaya sessizce girmişti. Afallayan kız irkildi; adamsa öne, ışığa doğru ilerledi ve böyle ansızın ortaya çıkıverdiği için özür diledi.

"Bağışla," dedi. "Beni bu kadar erken beklemiyordun tabii; dalıp gitmişsin, seni korkuttum."

Mary başını salladı, açıklama niyetine bir şeyler mırıldandı; rahip sağlığını, rahat uyuyup uyuyamadığını sordu, bu arada paltosunu çıkarmış, siyah cüppesiyle ateşin karşısına geçmişti.

"Bir şeyler yedin mi?" diye sordu, olumsuz yanıt alınca, cep saatini çıkarıp baktı –altıya birkaç dakika vardı–, masasının üzerindeki saatle karşılaştırdı. "Daha önce de yaptığımız gibi, birlikte akşam yemeği yiyelim, Mary Yellan," dedi, "ama bu sefer, senin için sakıncası yoksa ve yeterince dinlendiysen, sofrayı kurup mutfaktan tepsiyi getirir misin? Hannah gitmeden hazırlamıştı, onu bir kez daha rahatsız etmeyelim. Bu arada, izin verirsen, benim de yazmam gereken bazı şeyler var."

Mary güzelce dinlendiğini, evde bir işe yaramaktan mutluluk duyacağını belirtince, rahip başını salladı, "Öyleyse, yediye çeyrek kala," dedi, sonra arkasını döndü, kız da çıkma vaktinin geldiğini anladı.

Mutfağa doğru giderken, rahibi öyle ansızın karşısında buluvermenin sarsıntısını hâlâ üzerinden tam atamamıştı; bu yarım saatlik yalnız kalma fırsatına memnundu, şu an sohbete hiç hazır değildi. Belki yemeği kısa keserler, rahip de yine masasına döner, onu düşünceleriyle baş başa bırakırdı. O çekmeceyi açtığına pişmandı. Karikatürün ikide bir gözünün önüne gelmesi, tatsız bir duyguydu. Kendini, ana-babasının yasakladığı bir bilgiye ulaşan, suçluluk ve utanç duyan, dilini tutamama korkusuyla kıvranan bir çocuk gibi hissediyordu. Karnını mutfakta, tek başına doyurabilseydi çok daha rahat ederdi; keşke rahip ona bir konuk gibi değil de bir hizmetçiymiş gibi

davransaydı. İşin aslı, bu evdeki konumu da belirsizdi, çünkü rahibin tavrı nezaketle buyurganlığın tuhaf bir karışımıydı. Yemeği hiç acele etmeden, oyalanarak hazırladı; mutfakta, tanıdık kokular arasında olmaktan hoşnut, saatin yapacağı çağrıya karşı gönülsüzdü. Kilisenin çanı da üç çeyreği vurunca, artık kaçarı kalmadı; tepsiyi aldı, duygularını belli etmediğini umarak oturma odasına yollandı.

Rahip sırtını ateşe dönmüş, ayakta duruyordu; masayı şöminenin önüne çekmişti. Mary onun yüzüne doğrudan bakmasa da, kendisini incelediğini biliyor, eli ayağına dolaşıyordu. Odada bazı değişiklikler yaptığını da ayrımsamıştı; gözünün ucuyla resim sehpasının yerinde olmadığını gördü, duvara dayalı duran tuvaller de kaldırılmıştı. Yazı masası ilk kez dağınıktı, üzerine kâğıtlar, yazışmalar yığılmıştı; dahası, şöminede bazı mektuplar yakmış olmalıydı, çünkü küllerin arasına sararmış, kararmış kâğıt parçaları saçılmıştı.

Masaya oturdular, rahip onun tabağına soğuk börekten koydu.

"Mary Yellan merak duygusunu büsbütün yitirdi mi ki, bugün ne yaptığımı sormuyor?" dedi sonunda, tatlı tatlı dalga geçerek; aynı anda kızın yüzünü bir suçluluk kızartısı kaplayıverdi.

"Nerede olduğunuz benim üzerime vazife değil ki."

"İşte bunda yanılıyorsun," dedi rahip, "doğrudan seni ilgilendiriyor. Baksana, ben bütün günümü senin meselelerine burnumu sokarak geçirdim. Yardım etmemi istemiştin, öyle değil mi?"

Mary utanmıştı, ne cevap vereceğini bilemedi. "Jamaika Hanı'na hiç vakit yitirmeden geldiğiniz için size doğru dürüst teşekkür edemedim," dedi. "Dün gece beni evinize aldığınız, bugün uyumama izin verdiğiniz için de. Nankör olduğumu düşünüyorsunuzdur."

"Asla. Ben yalnızca sabrına hayret ediyorum. Sana uyumanı emrettiğimde saat sabahın ikisiydi, şimdiyse akşamın yedisi. Uzun bir süre; olaylar öylece durup beklemez."

"Siz hiç yatmadınız mı yani? Yanımdan ayrıldıktan sonra?"

"Sekize kadar uyudum. Sonra kahvaltımı edip yola düştüm. Benim kır at topallıyordu, onun yerine şu öteki güdüğü aldım ve bir sürü vakit kaybettim. Jamaika Hanı'na, oradan North Hill'e bir sümüklüböcek gibi süründü durdu."

"North Hill'e mi gittiniz?"

"Bay Bassat öğle yemeğine davet etmişti. Sekiz-on kişiydik; sofradaki herkes, bir ağızdan, fikrini sağır masa komşusuna avaz avaz beyan etmekle meşguldü. Çok çok uzun bir yemek oldu, bittiğinde bayram ettim. Her neyse, sonuçta hemfikir olduğumuz tek şey, enişte nin katilinin özgürlüğünü fazla sürdüremeyeceği."

"Bay Bassat'ın şüphelendiği biri var mı?" Mary'nin ses tonu ikircikli, gözleri önündeki tabaktaydı. Çiğnediği lokmanın tadı talaş tozundan farksızdı.

"Bay Bassat kendisinden bile kuşkulanacak halde. On beş kilometre karelik bir bölgede yaşayan herkesi tek tek sorguluyor; dün geceyi buralarda geçiren yabancı şahısların sayısıysa bir tümeni buluyor. Doğruyu söyleyip söylemediklerinden emin olmak en az bir hafta alır; ama önemli değil, Bay Bassat'ın pes etmeye hiç niyeti yok."

"Peki, şey... teyzemi ne yaptılar?"

"Bu sabah ikisi de North Hill'e götürüldü; oraya gömülecekler. Her şey ayarlandı, sen dert etme. Ötekilere gelince – eh, göreceğiz."

"Peki ya satıcı? Serbest mi bıraktılar onu?"

"Yo, hayır, kilit altında; küfürler, lanetler savurup duruyor. Doğrusunu istersen, satıcı benim umurumda değil. Bana kalırsa, senin de değil."

Mary ağzına doğru götürdüğü çatalı indirdi, eti yine tatmadan tabağa bıraktı.

"Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu, savunmaya geçerek.

"Tekrarlıyorum, satıcı senin umurunda bile değil. Çok da haklısın, hayatımda onun kadar tatsız, itici birini görmedim. Richards'tan, Bay Bassat'ın kâhyasından öğrendiğime göre, cinayetleri satıcının işlediğinden kuşkulanmışsın, bunu Bay Bassat'a da belirtmişsin. Dolayısıyla, adamdan hiç hazzetmediğin

sonucuna vardım. Kilitli, demirli odanın onu temize çıkarması hepimiz için çok kötü. Harika bir günah keçisi olurdu ve hepimizi bir sürü dertten kurtarırdı."

Papaz karnını mükemmel bir biçimde doyururken Mary sadece yemeğiyle oynadı; bir kez daha uzatılan börek tabağını geri çevirdi.

Az sonra, rahip sordu: "Satıcı sende böylesine nefret uyandıracak ne yaptı?" Konunun peşini bırakmaya pek niyeti yoktu.

"Bana saldırdı."

"Tahmin etmiştim. Tam bunu yapacak bir tip. Ona karşı koydun, elbette?"

"Canını epeyce yakmış olmalıyım ki, bir daha dokunmadı bana."

"Eminim. Ne zaman oldu bu?"

"Noel'den bir gün önce."

"Beş Yol'da ayrılmamızdan sonra mı?"

"Evet."

"Anlamaya başladım. O gece hana dönmedin, öyleyse? Hancı ve arkadaşlarıyla yolda mı karşılaştın?"

"Evet."

"Onlar da seni yanlarına aldılar ve sahildeki eğlencelerine ortak ettiler?"

"Lütfen, Bay Davey, daha fazla sormaym. O geceden söz etmek istemiyorum, ne şimdi ne de gelecekte; bir daha asla. Bazı şeyleri eşelememek, gömüldüğü yerde bırakmak çok daha iyi."

"Seni zorlamayacağım, Mary Yellan. Kendimi çok suçluyorum; o gece yola tek başına devam etmene izin vermemeliydim. Şimdi sana bakıyorum da, pırıl pırıl gözlerin, dupduru tenin, başını, daha da önemlisi çeneni böyle havaya dikişin... Çektiklerini hiç belli etmiyorsun. Bir köy papazının sözünün belki bir değeri yoktur ama söyleyeceğim: Olağanüstü bir metanet gösterdin. Sana hayranlık duyuyorum."

Kız başını kaldırıp ona baktı, sonra bakışlarını kaçırdı, elindeki ekmek parçasını ufalamaya başladı.

Kısa bir suskunluktan sonra, haşlanmış mürdümeriğinden

tabağına bolca alan rahip sözünü sürdürdü: "Satıcıyı düşündüğümde, katilin o kilitli odaya bakmamış olmasını yadırgıyorum; büyük gaflet. Zamanı olmadığı, acele ettiği söylenebilir, ama bir, bilemedin iki dakika ne fark ederdi ki; bunu yapsaydı, meseleyi kökünden halletmiş olurdu."

"Ne açıdan, Bay Davey?"

"Neden olacak, suçun faturasını satıcıya kesmiş olurdu."

"Yani, onu da öldürmeliydi, demek istiyorsunuz?"

"Aynen. Satıcı sağken dünyaya hiçbir katkısı yok, ölüyken hiç olmazsa solucanları besler. Benim düşüncem bu. Dahası, katil satıcının sana saldırdığını bilseydi, onu öldürmek için ikinci ve güçlü bir nedeni daha olurdu."

Mary canı hiç istemese de kendine bir dilim kek kesti, zorla ağzına sokuşturdu. Yiyormuş gibi yaparak utancını örtbas etmeye çalışıyordu. Fakat bıçağı tutan eli titremiş, keki doğru dürüst kesememişti.

"Bu konunun benimle ne ilgisi olabilir, anlayamıyorum," dedi.

"Kendini biraz fazla küçümsemiyor musun?" diye karşılık verdi rahip.

Bir süre, sessizce yemeyi sürdürdüler; Mary başını eğmiş, gözlerini tabağına mıhlamıştı. İçgüdüleri, adamın onunla oynadığını söylüyordu; oltanın ucundaki balıkla oynayan bir balıkçı gibi; Sonunda, daha fazla dayanamadı: "Kısacası, Bay Bassat da, sizler de sonuçta pek yol alamadınız ve katil hâlâ serbest?"

"Ah, o kadar da yaya kalmadık canım. Belli bir ilerleme kaydedildi. Satıcı, örneğin, kendi paçasını kurtarma gayretiyle epeyce bilgi verdi; gerçi bize fazla yararı olmadı ya, neyse. Noel arifesinde, sahilde olanları bütün ayrıntılarıyla anlattı – kendisinin hiç bulaşmadığını söylüyor, tabii. Daha önceki aylarda olup bitenleri de kaba hatlarıyla aktardı. Bazı şeylerin yanı sıra, geceleri Jamaika Hanı'na gelen at arabalarını dinledik, suç ortaklarının adlarını aldık. Onun tanıdığı adamların, elbette. Anlaşılan, tahminimizden çok daha büyük bir örgütlenme söz konusuymuş."

Mary bir şey demedi. Rahip mürdümeriği tabağını uzatınca, başını istemem anlamında salladı.

"İşin aslı," diye sürdürdü Davey sözünü, "çenesi öyle bir açıldı ki, hancının sadece sözde lider olduğunu bile ileri sürdü; enişten emirleri daha yukarıdaki birinden alıyormuş. Bu da meseleye yeni bir boyut kazandırıyor. Bunu duyan beyefendiler epeyce heyecanlandılar, biraz da tedirgin oldular. Satıcının ortaya attığı teoriye ne diyorsun?"

"Mümkün tabii."

"Yanılmıyorsam, sen de bir keresinde aynı fikri öne sürmüştün?"

"Sürmüş olabilirim. Unutmuşum."

"Eğer doğruysa, meçhul liderle katilin aynı kişi olduğunu söyleyebiliriz. Buna katılıyor musun?"

"Şey, evet, sanırım."

"Bu durumda, av sahamız oldukça daralıyor. Ayaktakımını eleyebilir, beyni ve kişiliği olan birini ararız. Handa böyle birine rastladın mı hiç?"

"Yo, hayır."

"Gizlice uğramış olmalı; muhtemelen geceleri, teyzenle sen uykudayken. Anayoldan gelmiş olamaz, aksi halde nal seslerini duyardın. Öte yandan, yürüyerek gelip gitmesi de mümkün elbette."

"Evet, dediğiniz gibi, mümkün tabii."

"Bu durumda, avlakları çok iyi biliyor demektir ya da en azından, yöreyi tanıyor. Beyefendilerden biri, yakınlarda oturduğunu ileri sürdü – yürüyerek ya da at sırtında alınabilecek bir mesafede. İşte, Bay Bassat'ın, daha önce bahsettiğim gibi, on beş kilometrekarelik bir alanda yaşayan herkesi sorgulamasının nedeni de bu. Böylece, ağ katilin etrafını güzelce saracak ve buralarda biraz daha oyalanırsa, kıskıvrak yakalanacak. Bundan hiçbirimizin kuşkusu yok. Ne o, bitirdin mi? Ama çok az yedin."

"Aç değilim."

"Buna üzüldüm. Hannah soğuk böreğini beğenmediğimizi sanacak. Bugün bir arkadaşını gördüm, söylemiş miydim?"

"Hayır, söylemediniz. Sizden başka dostum yok ki."

"Sağ ol, Mary Yellan. Bu çok güzel bir iltifat, ben de değerini bileceğim, inan. Ama bu söylediğin tam anlamıyla doğru sayılmaz. Bir arkadaşın var; bunu bana kendin söyledin."

"Kimi kastettiğinizi anlamıyorum, Bay Davey."

"Hadi ama. Seni Launceston panayırına götüren, hancının erkek kardeşi değil miydi?"

Mary masanın altından ellerini kavuşturdu, öyle bir sıktı ki, tırnakları etine gömüldü.

"Hancının kardeşi mi?" diye yineledi, zaman kazanmak için. "O günden beri görmedim onu. Uzaklara gittiğini sanıyordum."

"Hayır, Noel'den beri buralardaymış. Kendisi söyledi. Seni evime aldığımı duymuş, yanıma geldi, sana bir mesaj iletmemi istedi: 'Ona çok üzgün olduğumu söyleyin.' İşte, aynen böyle dedi. Galiba teyzeni kastediyordu."

"Hepsi bu kadar mıydı?"

"Bana kalırsa, daha fazlasını da söyleyecekti, ama Bay Bassat araya girdi."

"Bay Bassat mı? Siz konuşurken, o da mı yanınızdaydı?"

"Elbette. Beylerin çoğu odadaydı. Bu akşam, ben North Hill'den ayrılmadan hemen önceydi, toplantı sona erdiği sırada."

"Toplantıya Jem Merlyn de mi katılmıştı? Neden?"

"Merhumun kardeşi olarak buna hakkı vardı sanırım. Ağabeyinin kaybından fazlaca etkilenmiş görünmüyordu, ama belki de anlaşamıyorlardı."

"Bay Bassat ve diğerleri... beyefendiler onu sorguya çekti mi?"

"Bütün gün aralarında konuşup durdular. Göründüğü kadarıyla, genç Merlyn bayağı zeki biri. Yanıtları son derece kurnazcaydı. Ağabeyinden kat kat sağlam bir beyni olduğu ortada. Yanlış hatırlamıyorsam, tehlikeli, güvenilmez bir yaşam sürdüğünü söylemiştin. At hırsızıydı galiba."

Mary başıyla doğruladı. Parmakları masa örtüsündeki deseni izliyordu.

"Daha iyi bir iş bulamadığı için hırsızlık yapıyordu kanımca," dedi rahip, "ama karşısına zekâsını kullanabileceği bir fırsat çıkınca, kaçırmadı elbette. Eh, bunun için suçlanamaz herhalde. İyi para kazandığı kesin."

Bu sevecen ses kızın sinirlerini aşındırıyor, her sözcük iğne ucu gibi batıyordu; rahibin onu alt ettiğinin farkındaydı, kayıtsızlık numarasını daha fazla sürdüremezdi. Yüzünü ona doğru kaldırdı, kendini tutmaktan, gerilimden acılaşmış gözlerini adama dikti, ellerini yalvarırcasına öne uzattı.

"Ona ne yapacaklar, Bay Davey?" diye sordu. "Ne yapacaklar ona?"

Uçuk renkli, ifadesiz gözler öylece bakıyordu, ama Mary bu gözlerden ilk kez bir gölgenin geçtiğini gördü; bir hayret ışıltısının.

"Ne mi yapacaklar?" dedi adam, afallayarak. "Ne diye bir şey yapsınlar ki? Benim gördüğüm kadarıyla, Bay Bassat'la anlaştılar, uzlaştılar; artık korkacak bir şeyi kalmadı. Onlara verdiği hizmetten sonra, eski defterleri karıştıracaklarını hiç sanmıyorum."

"Sizi anlayamıyorum. Ne hizmeti bu?"

"Zihnin bu gece yavaş çalışıyor, Mary Yellan. Yoksa ben mi bilmece gibi konuşuyorum? Hancıyı ihbar edenin Jem Merlyn olduğunu bilmiyor musun?"

Kız ona anlamadan, boş boş baktı; beyni durmuş, çalışmayı reddediyordu sanki. Adamın sözlerini, dersini ezberleyen bir çocuk gibi yineledi. "Jem Merlyn ağabeyini ihbar mı etti?"

Rahip tabağını itti, masadakileri tepsiye yerleştirmeye başladı. "Kesinlikle," dedi. "Bay Bassat bana her şeyi anlattı. Noel arifesinde, Launceston'da arkadaşına rastlamış ve hancıya karşı kullanmak üzere alıp North Hill'e getirmiş. 'Atımı çaldın,' demiş. 'Senin de eşkıyalıkta ağabeyinden kalır yerin yok. Elimde yetki var, istersem seni yarın hapse atarım; bir atın yüzünü en az on yıl sonra görürsün. Ama bana ağabeyinin aleyhine kanıt getirir, hakkındaki kuşkularımı doğrularsan, özgür kalırsın.'

"Genç arkadaşın biraz zaman istemiş, zaman dolunca da

başını sallamış. 'Olmaz,' demiş, 'onu istiyorsan, kendin yakalamalısın. Kanunla pazarlık, takas filan yapmaya hiç niyetim yok.' Fakat silahtar tutanağı onun burnuna dayamış. 'Şuna bak, Jem,' demiş, 'bir oku bakalım, buna ne diyeceksin? Noel'den bir gün önce, öylesine korkunç bir gemi kazası oldu ki, geçen kış Padstow'da kayalara bindiren *Lady of Gloucester*'dan sonra bu kadar kötüsü görülmemişti. Evet, bu fikrini değiştirmeni sağlar mı?' Silahtar bundan sonrası hakkında çok az şey anlattı –ha bire birileri gelip gidiyordu– ama anladığım kadarıyla, arkadaşın gece zincirden kurtulup sıvışmış, fakat ertesi gün, yani dün sabah, kimsenin beklemediği bir şey yapıp geri dönmüş, kiliseden çıkmakta olan Bassat'ın karşısına dikilmiş ve gayet soğukkanlı bir biçimde, 'Pekâlâ, Bay Bassat,' demiş, 'istediğiniz kanıtı vereceğim size.' İşte, Jem Merlyn'in kafası ağabeyinden daha iyi çalışıyor, derken bunu kastetmiştim."

Rahip masayı toplamış, tepsiyi bir kenara koymuştu, ama oturduğu yerden kalkmadı, bacaklarını ateşe doğru uzattı, dar, yüksek sırtlı iskemlesinde geriye yaslandı. Mary onun yapıp ettiklerine aldırmıyordu. Gözlerini boşluğa dikmiş, öylece bakıyordu; adamın verdiği bilgi zihnini karmakarışık etmişti; sevdiği adam için büyük bir acıyla, içi titreyerek yaptığı yorum, vardığı sonuç, iskambil kâğıtlarından yapılma bir kuleymişçesine bir anda yerle bir oluvermişti.

"Bay Davey," dedi tane tane, "ben Cornwall'ın bugüne kadar gördüğü en büyük budalayım."

"Bence de öyle, Mary Yellan."

Alışık olduğu o müşfik sesten sonra bu kupkuru, haşin ses tonu başlı başına bir azardı; uysalca sineye çekti. "Bundan sonra ne olursa olsun," diye ekledi, "geleceği karşılamaya hazırım artık; cesurca ve başım dik olarak."

"Bunu duyduğuma sevindim," dedi rahip.

Mary başının bir hareketiyle yüzüne düşen saçı geriye attı, adamla tanıştığından beri ilk kez gülümsedi. Tasalarından, korkusundan nihayet kurtulmuştu.

"Jem Merlyn başka ne dedi, ne yaptı?" diye sordu.

Rahip cebindeki saati çıkarıp baktı, içini çekerek yerine soktu.

"Keşke vaktim olsaydı da anlatsaydım. Ama saat neredeyse sekiz. İkimiz için de çok geç oldu. Bence bugünlük Jem Merlyn'den yeterince konuştuk."

"Bir tek şeyi söyleyin – siz ayrıldığınızda o North Hill'de miydi?"

"Evet. İşin aslı, bir an önce eve dönmeme de onun son sözleri neden oldu."

"Ne dedi size?"

"Doğrudan bana hitap etmedi. Ortaya, bu gece atına atlayıp Warleggan'daki nalbandı görmeye gideceğini söyledi."

"Bay Davey, benimle dalga geçiyorsunuz."

"Kesinlikle hayır. Warleggan'la North Hill'in arası epeyce var, ama karanlıkta bile yolunu bulabileceğinden eminim."

"Nalbandı görmeye gitmesinin sizinle ne ilgisi var, peki?"

"Jamaika Hanı'nın alt tarafındaki tarlada, çalılıklarda bulduğu çiviyi gösterecekmiş. Çivi bir atın nalından düşmüş; iyi bir ustanın elinden çıkmamış anlaşılan. Jem Merlyn de at hırsızı olduğu için, avlaklardaki bütün nalbantların işçiliğini tanıyor tabii. 'Şuna bakın,' dedi silahtara, 'bunu bu sabah hanın arka tarafındaki arazide buldum. Görüşmemiz tamamlandığına göre, izin verirseniz Warleggan'a gidip bunu Tom Jory'nin suratına fırlatmak istiyorum; böyle berbat işçilik görmedim,' diye de ekledi."

"Yani?"

"Dün pazardı, öyle değil mi? Pazar günü hiçbir nalbant çalışmaz, tabii karşısındaki çok hatırlı bir müşteri değilse. Tom Jory'nin dükkânına dün yalnızca tek bir yolcu uğradı ve aksayan atına yeni bir çivi çakması için yalvardı; saatse galiba akşamın yedisi filandı. Yolcu daha sonra yoluna devam etti; Jamaika Hanı'na doğru."

"Bunları nereden biliyorsunuz?"

"Çünkü o yolcu, Altarnun papazıydı," dedi adam.

17

Salona derin bir sessizlik çöktü. Ateşin hâlâ harlı olmasına karşın, oda birden serinlemişti sanki. İkisi de diğerinin konuşmasını bekliyordu; Mary onun yutkunduğunu duydu. Sonunda başını kaldırıp baktı ve beklediği sahneyle karşılaştı: O soluk, sabit gözler masanın karşısından kendisini süzüyordu, ama artık soğuk değillerdi; beyaz bir maskeye benzeyen yüzde parlayan, nihayet canlanmış bir çift kor. Rahip onun anladığının farkındaydı; Mary'nin bundan hiç kuşkusu yoktu, yine de sesini çıkarmadı; cahilliğe bir can simidi gibi yapışmıştı, vakit kazanmaya çalışıyordu; zaman, tek müttefikiydi.

Adamın gözleri onu konuşmaya zorluyordu; ısınmak için ellerini ateşe uzattı, zoraki gülümsedi. "Bu gece ne kadar da gizemli davranıyorsunuz, Bay Davey."

Beriki hemen yanıt vermedi; kız onun bir kez daha yutkunduğunu duydu, sonra iskemlesinde öne doğru eğildi, konuyu ansızın değiştirdi. "Bugün, ben gelmeden önce, bana olan güvenini kaybettin," dedi. "Masamı karıştırdın, çizimi buldun ve rahatsız oldun. Yo, seni görmedim, insanları anahtar deliğinden gözleyen biri değilimdir, ama kâğıdın yerinden oynadığını fark ettim. Kendine sordun, daha önce de sorduğun gibi: 'Bu Altarnun papazı nasıl bir adam böyle?' Geldiğimi duyunca hemen koltuğuna, ateşin karşısına geçtin, yüzüme bakmak istemedin. Benden çekinmene gerek yok, Mary Yellan; ikimizin arasında rollere, numaralara yer yok artık; birbirimize karşı açık, dürüst olabiliriz."

Mary ona baktı, sonra yeniden başını çevirdi; adamın gözlerinde, okumaktan korktuğu bir ileti vardı. "Masanızı karıştırdığım için çok özür dilerim," dedi, "bağışlanamaz bir hareketti; nasıl yaptığımı aklım almıyor. Çizime gelince, bu tür konu-

larda çok bilgisizimdir, iyi mi kötü mü olduğunu bilemeyeceğim."

"İyi ya da kötü olmasını boş ver, önemli olan, seni korkuttu mu?"

"Evet, Bay Davey, korkuttu."

"Sen de içinden tekrarladın: 'Bu adam bir hilkat garibesi; onunla farklı dünyalardanız.' Bak bu konuda haklısın, Mary Yellan. Ben geçmişte yaşıyorum, insanların bugünkü kadar aciz olmadığı dönemlerde. Ah, hayır, şu dar ve kısa pantolonlu, yelekli, sivri uçlu ayakkabılı tarihi kahramanları kastetmiyorum – onlarla aram hiçbir zaman iyi olmadı. Ben çok daha öncesinden, nehirlerle denizin tek parça olduğu, kadim tanrıların dağlarda gezindiği günlerden söz ediyorum."

İskemlesinden kalktı, ateşin karşısında durdu; beyaz saçlı ve gözlü, ince uzun bir karaltı; sesi Mary'nin onu ilk tanıdığı zamanki gibi yine tatlı, sevecendi.

"Bir öğrenci olsaydın, beni anlardın," dedi, "ama sen bir kadınsın; üstelik, çoktan on dokuzuncu yüzyılda yaşamaya başlamış bir kadın. İşte, benim dilim bu yüzden yabancı geliyor sana. Evet, ben hem doğanın hem de zamanın ucubesiyim. Buraya ait değilim ve daha doğuştan, çağımıza karşı hınç doluyum; insanlığa karşı da öyle. Yüzyılımızda barış en zor bulunan şey. Huzur yok oldu; dağlarda bile. Onu Hıristiyan Kilise'de bulacağımı sandım ama bu dogma, bu kaskatı öğreti midemi bulandırdı; bütün kurum bir masalın üzerine inşa edilmiş. İsa'nın kendisiyse bir heykelcik, insanın kendi eliyle yarattığı bir kukla.

"Her neyse, bunları daha sonra da konuşabiliriz; bu sürek avının ateşinden, dağdağasından kurtulduğumuzda. Önümüzde koskoca bir ömür var. Ayrıca, arabaya da, eşyaya da ihtiyacımız yok; rahat, hafif yolculuk edebiliriz, tıpkı eski günlerde yaptıkları gibi."

Mary onun yüzüne baktı; elleri iskemlesinin kenarlarına yapışmıştı.

"Sizi anlayamıyorum, Bay Davey."

"Yo, gayet iyi anlıyorsun. Hancıyla karısını benim öldürdü-

ğümü artık biliyorsun... Varlığından haberdar olsaydım, şu satıcıyı sağ bırakmayacağımı da. Az önce ben konuşurken, sen öykünün parçalarını kafanda birleştirdin. Eniştenin attığı her adımı benim yönlendirdiğimi, onun sadece görünürdeki lider olduğunu anladın. Geceleri burada, karşılıklı oturduk; o senin oturduğun iskemlede, önümüzde, masanın üzerinde Cornwall haritası. Taşranın korkulu rüyası Joss Merlyn, şapkasını elinde çevirerek, perçeminle oynayarak beni dinledi. Oyuna kabul edilmiş bir çocuktu yalnızca; talimatlarım, emirlerim olmasa beceriksizin tekiydi; sağ elini solundan ayıramayan, sadece atıp tutmasını bilen bir kabadayı. Kibri, o kof cakası bir bakıma işime yarıyordu; namı adamlarının arasında ne kadar çok yayılırsa, o kadar tatmin oluyordu çünkü. Başarılı olduk, bana çok iyi hizmet etti; gizli ortaklığımızdan hiç kimsenin haberi olmadı.

"Sen karşımıza çıkan engeldin, Mary Yellan, ayağımıza takılan taş. O iri, sorgulayan gözlerin ve cesur, meraklı kafanla aramıza katıldığında, sonun yaklaştığını anladım. Her neyse, zaten oyunu son sınırına kadar zorlamıştık ve bitirme vakti gelmişti. Gözü pekliğinle ve vicdanınla tepemi nasıl attırdın, beni kendine nasıl da hayran bıraktın! Handaki o boş konuk odasında gürültümü duydun, elbette; usulca mutfağa indin ve kirişten sarkan ipi gördün: Bize attığın ilk çelme buydu.

"Sonra, eniştenin peşine düştün, bozkırda çaktırmadan onu izledin; Roughtor'da benimle randevusu vardı; karanlıkta onu kaybedince benimle karşılaştın ve bana güvenip içini açtın. Böylece senin dostun oldum, sana yararlı öğütler verdim, öyle değil mi? Bizzat sulh yargıcı bile daha iyisini veremezdi, inan. Aramızdaki tuhaf ittifaktan eniştenin haberi olmadı, olsaydı da anlayamazdı zaten. İtaatsizliği, tedbirsizliği, sonunu getirdi; ölümü kendisi arandı. Senin kararlılığını anlamıştım, ilk fırsatta onu ele vereceğini biliyordum. Sana bu fırsatı vermemesi gerekirdi; kuşkuların zamanla azalabilirdi. Ama enişten kalkıp Noel arifesinde deliler gibi içti, vahşice ve ahmakça davranarak bütün ülkeyi ayağa kaldırdı. O zaman, kendi kendisine ihanet ettiğini, urgan boynuna geçtiği an da son kozunu oynayıp efen-

disinin, yani benim adımı vereceğini anladım. Dolayısıyla, ölmesi gerekiyordu, Mary Yellan; kocasını gölge gibi izleyen teyzenin de tabii. O gece uğradığımda Jamaika Hanı'nda seni de bulsaydım – sen... Hayır, sen ölmezdin."

Öne, kıza doğru eğildi, iki elinden tutup ayağa kaldırdı; aynı hizaya gelmişlerdi; gözlerinin içine baktı.

"Hayır," diye yineledi, "sen ölmezdin. Birlikte giderdik; tıpkı bu gece yapacağımız gibi."

Mary gözlerini kaçırmadı, adamın gözlerini okumaya çalıştı. Bu gözler hiçbir şey söylemiyordu –her zamanki gibi duru ve soğuktu– ama bileklerini tutan eller mengene gibiydi, gevşemeye hiç niyetleri yoktu.

"Yanılıyorsunuz," dedi, "beni bulsaydınız öldürürdünüz; tıpkı bugün yapacağınız gibi. Sizinle gelmiyorum, Bay Davey."

"Namusunun kirlenmesindense ölmeyi yeğliyorsun, demek?" Gülümsedi, ağzının ince çizgisi yüzündeki maskeyi ikiye böldü. "Seni böyle bir ikilemle karşı karşıya bırakmıyorum ki. Dünyaya dair bütün bilgini eski kitaplardan edinmişsin, Mary; hani kötü adamların kuyruklarını pelerinlerinin altına sakladığı, burun deliklerinden ateş püskürttüğü kitaplardan. Tehlikeli bir hasım olduğunu kanıtladın, dolayısıyla seni yanımda, gözümün önünde isterim; işte, hakkını teslim ediyorum. Gençsin ve yok etmek istemediğim, belli bir zarafetin var. Hem belki zamanla, eski dostluğumuzun bu akşam sökülen ilmeklerini yeniden toparlar, birleştiririz, ha?"

"Bana çocukmuşum, hatta geri zekâlıymışım gibi davranmakta haklısınız, Bay Davey," dedi Mary. "O kasım akşamı atınıza tosladığımdan bu yana aynen böyle davranıyorum. Sizinle paylaştığımı sandığım dostluk kötü bir şaka, bir hakaretmiş; daha elinizdeki kan kurumadan bana akıllar, nasihatler verdiniz... Bir masumun kanı. Eniştem en azından dürüsttü; sarhoş ya da ayık, suçunu itiraf etmeden duramıyor, suçu geceleri rüyalarına giriyordu – dehşet içindeydi. Oysa siz... siz kuşku çekmemek için bir rahibin, bir Tanrı hizmetkârının kisvesine bürünmekten bile çekinmiyorsunuz; Haç'ın arkasına saklanıyorsunuz. Bir de kalkmış dostluktan söz ediyor..."

"Nefretin, tiksintin daha da hoşuma gidiyor, Mary Yellan," diye atıldı adam. "Sende o eski kadınların sahip olduğu bir ateş, bir canlılık var. Yoldaşlığın, fırlatılıp atılamayacak kadar değerli. Hadi, din meselelerine hiç girmeyelim. Beni daha iyi tanıdığın zaman döneriz o konuya, ben de sana nasıl kendimden kaçmak için Hıristiyanlığa sığındığımı, ama karşımda nasıl nefret, kıskançlık ve açgözlülük üzerine kurulmuş bir şey bulduğumu anlatırım – insanoğlunun uygarlığa katkıları. Oysa eski, putperest barbarlık ne kadar yalın ve arıydı.

"Kilise, bırak midemi, ruhumu bile bulandırdı. Zavallı Mary, çoktan on dokuzuncu yüzyıla dalmış ayaklarınla, bana bakan şu şaşkın, meleksi yüzünle, beni bir hilkat garibesi, o küçük dünyan için bir utanç kaynağı saydığın nasıl da ortada. Evet, hazır mısın? Palton holde asılı; hadi, bekliyorum."

Kız geri geri duvara doğru çekildi, gözleri saatteydi; ama adam onun bileklerini bırakmadı, hatta daha da sıkı kavradı.

"Anlayışlı ol," dedi tatlılıkla, "ev boş, biliyorsun; acınası, cırtlak çığlıkları kimse duyamaz. Sevgili Hannah kendi kulübesinde, kendi ateşinin karşısında; yani kilisenin öteki tarafında. Tahmininden çok daha güçlüyüm. Bu sıradan, beyaz rahip sana pek zayıf, nahif görünüyor, değil mi? Ama bu seni aldatmasın – enişten gücümü iyi bilirdi. Canını yakmak ya da sırf sesini kesmek için, sahip olduğun şu az buçuk güzelliği de yok etmek istemiyorum, Mary Yellan; fakat bana direnirsen, buna mecbur kalırım. Hadi ama, sana pek yaraşan o maceracı ruhuna ne oldu? Cesaretin, yiğitliğin nerede?"

Mary saate bakınca, adamın kendisine tanıdığı süreyi çoktan aştığını, zamanının daraldığını gördü. Sabırsızlığını çok iyi gizliyordu, ama yine de oradaydı: Çakmak çakmak gözlerinde, gerilen dudaklarında. Sekiz buçuk olmuştu bile; Jem şimdiye kadar Warleggan'daki nalbantla konuşmuş olmalıydı. Aralarında, taş çatlasın on sekiz kilometre vardı. Ve Jem, Mary gibi aptalın teki değildi. Kız hızla düşünüyor, başarı ve başarısızlık ihtimallerini tartıyordu. Şimdi Francis Davey'yle birlikte giderse, adama ayak bağı olacağı, onu yavaşlatacağı kesindi; anlaşılan adam bu kumarı göze almıştı. Çok yakın bir takip olacak,

kızın varlığı ona yarışı er geç kaybettirecekti. Öte yandan, adamla gitmeyi reddederse, en iyi olasılıkla, bıçağı kalbine yiyecekti, çünkü bütün o iltifatlara karşın, yaralı bir yol arkadaşını başına bela etmezdi.

Yüreklisin, demişti kıza; serüvenci bir ruhun var. Eh, öyleyse cesaretinin nerelere vardığını, kendisinin de –tıpkı onun gibi– hayatıyla kumar oynayabileceğini görsündü bakalım. Eğer delinin tekiyse, ki Mary artık bundan emindi, deliliği sonunu getirecekti; deli değilse, Mary, adamın işlek beynine karşılık bir genç kızın kıvrak zekâsıyla, onun sözünü ettiği şu engelin, kösteğin âlâsı olacaktı. Adalet ondan yanaydı, hem imanı da onu güçlendiriyordu; adamsa bir kaçak, kendi yarattığı cehennemde bir sürgündü.

Bunun üzerine gülümsedi, erkeğin gözlerinin içine baktı; kararını vermişti.

"Sizinle geleceğim, Bay Davey," dedi, "ama etinize batan bir diken, yolunuza yuvarlanmış bir kaya olacağım. Beni yanınıza aldığınıza çok pişman olacaksınız."

"İster dost olarak gel, isterse düşman, benim için fark etmez," dedi rahip. "Her halükârda başıma bela olacaksın, ama seni yola getireceğim. Bu şekilcilikten yakında kurtulacaksın; uygarlığın, daha çocukluktan kanına işleyen bütün o sefil süslemelerinden de. Sana yaşamayı öğreteceğim, Mary Yellan; kadınla erkeğin dört küsur bin yıldır yaşamayı beceremediği biçimde."

"Hiç de iyi bir yol arkadaşı olmadığımı göreceksiniz, Bay Davey."

"Yol mu? Yoldan söz eden kim? Biz bozkırlardan, tepelerden gidecek, bizden önceki Druidler'in* yaptığı gibi kayalıklardan, çalılıklardan geçeceğiz."

Mary buna kahkahalarla gülecekti, ama adam dönüp kapıya gitti, geçmesi için kapıyı açtı; önünden geçip koridora çıkan kıza alayla reverans yaptı. Mary'nin içi delice bir serüven heye-

---

* Britanya ve İrlanda'da, Keltler döneminde rahiplerin, papazların oluşturduğu bir din; bu dinin müritleri. (ç.n.)

canıyla dolmuştu; ne adamdan korkuyordu ne de geceden. Artık hiçbir şey umurunda değildi, çünkü sevdiği erkek özgürdü, dahası, üzerine kanın zerresi bulaşmamıştı. Onu utanmadan sevebilir, isterse aşkını avaz avaz haykırabilirdi; Jem'in onun için ne yaptığını biliyordu, onu kurtarmak için çıkıp geleceğini de. Hayalinde onu at sırtında kendisini ararken canlandırdı; meydan okuyan narasını, ardından da zafer çığlığını duydu.

Francis Davey'nin peşinden ahıra girince, adamın atları eyerlediğini gördü; hiç beklemediği bir görüntüydü.

"Faytonu almıyor musunuz?" diye sordu.

"Yeterince dert olacaksın zaten, bir de yükümüzü mü ağırlaştıralım? Hayır, Mary, yolculuk ederken hafif ve özgür olmalıyız. At binebiliyorsun; bir çiftlikte doğan her kadın at binebilir; dizginlerini de ben tutacağım. Hız yapamayacağımız kesin; bodur hayvan bugün epey yoruldu, bizi zora sokacaktır; kır ata gelince, bildiğin gibi topallıyor, ondan da sürat bekleyemeyiz. Ah, Huzursuz, böyle apar topar yola düşmemizin bir nedeni de sensin; nalının mıhını çalılıkta düşürüp efendine ihanet ettin. Ceza olarak sırtında bir kadını taşıyacaksın."

Gece zifiri karanlıktı; havada taze bir nem, serin bir rüzgâr. Alçaktan kayan bulutlar gökyüzünü kaplamıştı, ay görünmüyordu. Yolda hiç ışık olmayacak, iki atlı görünmeksizin ilerleyecekti. İlk atılan zarlar Mary'nin aleyhine gibiydi; gece Altarnun papazından yanaydı. Eyere tırmandı; haykırsa, yardım istese uyuyan köyü harekete geçirebilir miydi acaba? Ama daha fikir aklından geçerken, adamın ayağını tuttuğunu, üzengiye yerleştirdiğini hissetti; aşağıya doğru bakınca, pelerinin altındaki çeliğin parıltısını gördü, sonra Davey yüzünü ona kaldırdı, gülümsedi.

"Buna ancak bir ahmak yeltenir, Mary," dedi. "Altarnun'da çok erken yatılır; onlar ayılıp gözlerini ovuşturuncaya kadar ben tepelerin ardındaki bozkırı bulurum; sense... şu uzun otların üzerinde yüzüstü yatıyor olursun; gençliğin, güzelliğin elden gitmiş bir halde. Hadi bakalım; ellerin, ayakların üşüdüyse, yola çıkınca ısınır; Huzursuz seni rahat ettirecektir."

Kız bir şey demedi, dizginleri eline aldı. Bu şans oyununda

çok ileri gitmişti ve bu eli artık sonuna kadar oynamak zorundaydı.

Rahip kısa bacaklı, doru ata bindi; Mary'nin kır atını da yedek bir yularla kendininkine bağladı; hac yolundaki iki seyyah gibi, fantastik yolculuklarına başladılar.

Sessiz, karanlık kilisenin önünden geçerlerken, rahip geniş siperli, siyah şapkasını çıkardı, selamlarcasına salladı.

"Beni vaaz verirken bir dinlemeliydin," dedi. "Tahta sıralara koyunlar gibi dizilirler; ben onların resmini yaparken bile, ağızları açık, ruhları uykudadır. Kilise dört taş duvarıyla, onları koruyan bir çatıdır; inşası dualarla kutsandığı için de kutsal sayarlar. Temelin altında, putperest atalarının kemiklerinin yattığından haberleri yok... ya da eski, granit mihrapların, İsa'nın haçta can vermesinden çok önceleri, kurbanların kesildiği sunaklar olduğundan. Gece yarısı kilisede durdum ve sessizliği dinledim, Mary; havada bir mırıltı, huzursuz bir fısıltı olur; toprağın derinliklerinden gelen, kiliseyi de Altarnun'ı da dışlayan bir tedirginlik."

Adamın sözcükleri kızın beyninde yankılandı, onu alıp geriye, Jamaika Hanı'nın karanlık holüne götürdü. Enişteşinin cesedi yerde yatarken, orada nasıl dikilip kaldığını, duvarların nasıl eski, kapanmamış bir davadan kaynaklanan bir dehşet ve korku buğusu yaydığını anımsadı. Hancının ölümü önemsiz, anlamsızdı, yalnızca geçmişin yinelenmesi, çok çok uzun zaman öncesinin, Jamaika'nın yükseldiği tepenin fundalıklarla kayalar dışında çıplak, bomboş olduğu günlerin bir tekrarıydı. Nasıl ürperdiğini hatırladı, sanki insana ait olmayan, buz gibi bir el tarafından dokunulmuşçasına; şimdi de bu ak saçlı, beyaz gözlü adama, onun geçmişe dikili gözlerine bakarken ürperiyordu..

Bozkırın eteğine, ırmağın sığlaştığı noktaya ulaşan, taşlık patikaya vardılar; patikanın ilerisinde, ırmağın karşı kıyısında bozkırın engin, karanlık yüreği uzanıyordu: Yoldan, izden yoksun, salt adi, yabani ot öbeklerinin ve ölü çalıların yurdu. Atlar ikide bir ya taşlara takılıp tökezliyor ya da bataklıkları çeviren yumuşak toprağa gömülüyorlardı, ama Francis Davey havada

dolanan, bir an pike yapıp aşağıdaki otları tarayan, sonra yeniden yön değiştirip sağlam toprağa doğru dalan bir şahin gibi yolunu kusursuzca bulmaktaydı.

Sarp kayalıklar çevrelerinde yükseliyor, gerideki dünyayı gözden gizliyordu; iki at, birbirini izleyen tepelerin arasında yok olmuştu. Cansız eğreltiotlarını kısa, ritmik adımlarla aralayarak, yan yana, kararlı, esrarengiz bir isabetle ilerliyorlardı.

Mary'nin umutları fena halde sarsılmıştı; omzunun üzerinden geriye, onu cüceleştiren kara tepelere baktı. Warleggan'la arasındaki mesafe giderek açılıyordu; North Hill daha şimdiden bir başka dünyaya aitti. Bu bozkırlarda, onları ulaşılmaz yapan, dünyayla aralarına sonsuzluk sokan bir büyü vardı. Francis Davey bozkırların gizine vakıftı ve karanlığı, kendi evindeki kör bir adamın rahatlığıyla deliyordu.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu kız sonunda; erkek ona döndü, şapkasının altından gülümseyerek kuzeyi gösterdi.

"Kanun adamlarının Cornwall sahillerinde devriye gezeceği günler yakın," dedi. "Bunu sana son yolculuğumuzda da söylemiştim – birlikte Launceston'dan dönerken. Ama bu gece ve yarın, bu türden müdahalelerle karşılaşmayacağız; Boscastle'dan Hartland'e kadar olan kayalıkları bir tek martılarla yaban kuşları kolaçan ediyor. Atlantik benden daha önce de dostluğunu esirgemedi; belki umduğumdan biraz daha vahşi, biraz daha gaddar, ama olsun, yine de dostum. Gemileri duymuşsundur, Mary Yellan; her ne kadar son zamanlarda onları ağzına almasan da duyduğundan eminim; işte, bir gemi bizi alıp Cornwall'dan uzaklaştıracak."

"Demek İngiltere'den ayrılıyoruz, Bay Davey?"

"Başka ne önerirdin, peki? Altarnun papazı bugün olanlardan sonra Kutsal Kilise'den kopmak ve yine bir kaçak olmak zorunda. İspanya'yı, Afrika'yı görecek, güneş nedir tadacaksın, Mary; canın isterse, ayaklarının altında çöl kumunu hissedersin. Nereye gittiğimiz hiç umurumda değil; seçimi sen yapacaksın. Neden öyle gülümseyip başını sallıyorsun?"

"Gülümsüyorum, çünkü ağzınızdan çıkanların tamamı hayal; gerçekleşmesi imkânsız. İlk fırsatta, belki de ilk vardığımız

köyde sizden kaçacağımı bal gibi biliyorsunuz. Bu gece sizinle geldim, aksi halde beni öldürecektiniz, fakat gün ışığında, insanların ortasında, siz de benim kadar güçsüz olacaksınız."

"Nasıl istersen, Mary Yellan. Bu tehlikeyi göze aldım; hazırlıklıyım. Kendinden öyle eminsin ki, Cornwall'ın kuzey kıyısının güneyle hiçbir benzerlik taşımadığını unutuyorsun. Helford'dan geldiğini söylemiştin; güzelim, kıvrımlı yolların ırmağı izlediğini, köylerin peş peşe, yan yana sıralandığını, yol boyunca evlerin bulunduğunu anlattın. Oysa kuzey sahili, senin de göreceğin gibi, hiç de konuksever değildir. Şu bozkırlar kadar ıssız, tenhadır; aklımdaki cennete ulaşıncaya kadar, benimkinden başka insan yüzü görmeyi bekleme."

"Diyelim ki bunu başardın," diye haykırdı Mary, korkudan epeyce yükselen bir sesle, "diyelim ki denize ulaştık, bekleyen gemine bindik, karayı arkamızda bıraktık. Ve canının çektiği ülkeye, İspanya ya da Afrika'ya gittik; orada peşinden uslu uslu geleceğimi, seni, bir sürü insanı öldürmüş bir katili ele vermeyeceğimi mi sanıyorsun?"

"O zamana kadar unutur gidersin, Mary Yellan."

"Öz teyzemi öldürdüğünü mü unutacağım?"

"Evet, hatta başka şeyleri de. Bozkırları, Jamaika Hanı'nı, o minik, sakar ayaklarının seni nasıl tıpış tıpış bana getirdiğini. Launceston dönüşü anayolda döktüğün gözyaşlarını, onlara neden olan genç adamı."

"İnsanları yerden yere vurmak ne kadar da hoşunuza gidiyor, Bay Davey."

"Bam teline basmak hoşuma gidiyor. Hey, dudağını ısırıp suratını asmasana. Aklımdan geçenleri kestirebiliyorum. Daha önce de söyledim, ömrüm günah çıkartmakla geçti; hem kadınların kurduğu hayalleri senden çok daha iyi bilirim. Bak bu konuda, hancının kardeşi elime su dökemez."

Yeniden gülümsedi, yüzünde o ince yarık belirdi; kız onun küçümseyen gözlerini görmemek için başını çevirdi.

Yollarına hiç konuşmadan devam ettiler, bir süre sonra Mary karanlığın daha da yoğunlaştığı, havanın ağırlaştığı duygusuna kapıldı; çevresindeki tepeleri göremez olmuştu. Atlar

yollarını zarifçe, kusursuzca buluyorlar, fakat arada bir durup korkuya kapılmış, adımlarından tereddüde düşmüş gibi bir horultu salıyorlardı. Zemin şimdi ıslak, tehlikeliydi; Mary araziyi iki yanda da görememesine karşın, toynakların ezdiği yumuşak, dirençsiz otlardan, bataklıklarla kuşatıldıklarını anlamıştı.

Bu durum atların ürküntüsünü artırmıştı; ruh halini anlamak için refakatçisine bir göz attı. Rahip eyerinde öne eğilmiş, gözlerini her dakika kalınlaşan, nüfuz edilmesi güçleşen karanlığa dikmişti; gergin profili, bir kapan gibi sımsıkı kapanmış, ince dudakları, bütün duyularını yola, ansızın yeni bir tehlikeyle dolan yolculuğa odakladığını gösteriyordu. Atının asabiliği Mary'yi de etkilemekteydi; aynı bataklıkların gün ışığındaki halini düşündü; rüzgârda salınan, kahverengi püsküllü otlar, ileride, en küçük esintide ürperen, birbirine sokulmuş, tek güç halinde devinen, ince, uzun kamışlar ve onların altında, sessizce bekleyen, siyah su. Bozkır insanlarının nasıl yolu şaşırdıklarını, nasıl tökezlediklerini biliyordu; bir an büyük bir güvenle ilerleyen birinin, bir an sonra ayağı sürçebilir, daha ne olduğunu anlayamadan balçığa gömülebilirdi. Francis Davey bozkırları çok iyi biliyordu, ama onun bile hata yapması, yolunu yitirmesi olasıydı.

Bir dere şırıldar, bir şarkı mırıldanır; taşlardan seken bir derenin sesi, iki kilometre öteden duyulabilir, ama bataklıklardaki su hiç ses çıkarmaz. Buradaki ilk hata, sonuncusu olabilir. Mary'nin sinirleri beklentiyle gerilmişti; yarı bilinçsiz de olsa, kendini hazırlamıştı; atı aniden tökezlediği ve sarılgan yosunlar tarafından mide bulandırıcı bir çağıltıyla, hızla dibe çekildiği takdirde, hemen eyerinden atlayıverecekti. Yol arkadaşının yutkunduğunu duydu; bu küçük tik, korkusunu daha da biledi. Adam bir sağma, bir soluna baktı, daha iyi görebilmek için şapkasını çıkarıp eline almıştı; rutubet daha şimdiden saçlarını parlatmış, giysisine yapışmıştı bile. Mary nemli pusun alçak araziden yükselişine baktı. Çürümeye yüz tutmuş su yosunların ekşi, keskin kokusunu aldı. Sonra, önlerinde, geceden fırlayıp gelen ve ilerlemelerini engelleyen, kesif bir sis tabakası belirdi; bütün kokuları ve sesleri boğan, beyaz bir duvar.

Francis Davey dizginlere asıldı; anında itaat eden atlar durdular, seğirerek ve horuldayarak beklediler; sağrılarından kalkan buhar pusa karışıyordu.

Bir süre beklediler, çünkü bozkırların sisi geldiği gibi, ansızın kalkardı da, ama bu kez havada inceden de olsa bir açılma, herhangi bir dağılma belirtisi yoktu.

Sonra rahip Mary'ye döndü; kirpiklerine ve saçlarına konmuş pusla bir hayalete benziyordu; zaten beyaz bir maske olan yüzü, şimdi daha da esrarlı, anlaşılmazdı.

"Tanrılar yine aleyhime döndü galiba," dedi. "Bu sisleri çok eskiden beri bilirim; bu seferki saatlerce kalkmayacak. Şu an bataklıkların arasından ilerlemek, geriye dönmekten de büyük bir delilik olur. Burada durup gündoğumunu beklemeliyiz."

Kız sesini çıkarmadı; içine inceden bir umut dolmuştu, ama aynı anda, sisin takibi önleyeceğini kavradı; kaçanın da, kovalayanın da düşmanıydı o.

"Neredeyiz?" diye sordu; o konuşurken, erkek dizginleri tuttu, atları sola, alçak araziden uzağa çekti, ta ki yumuşak otlar yerini daha sert çalılara ve gevşek taşlara bırakana kadar; beyaz pus perdesi de onlarla birlikte, adım adım ilerledi.

"Nihayet dinlenebileceksin, Mary Yellan. Mağaralar sığınağın, granitler yatağın olacak. Yarın dünyaya yeniden kavuşabilirsin, fakat bu gece Roughtor'da uyuyacaksın."

Atlar zorlanmaktan başlarını eğmişlerdi; yavaşça, isteksizce pustan çıkıp gerideki kara tepeye tırmandılar.

Daha sonra, Mary sıkı sıkı sarındığı siyah peleriniyle hayaletimsi bir karaltı gibi oturdu, başını içi oyuk bir taşa yasladı. Dizlerini çenesine çekmiş, kollarıyla sarmıştı, ama serin hava yine de, pelerinin kıvrımlarının arasına sızıp tenini yalamanm bir yolunu buluyordu. Kayanın devasa, çentikli zirvesi bir taç gibi pusu yarmış, yüzünü gökyüzüne uzatmıştı; altlarında asılı duran bulutlarsa katı ve hareketsizdi; delinip geçilmesi olanaksız, kalın, yekpare bir duvar.

Hava burada arı, kristal duruluğundaydı; aşağıdaki dünyayı, siste el yordamıyla, sendeleyerek yürümek zorunda olan canlıları hor görüyor, yok sayıyordu. Burada, taşlarla fısıldaşan,

çalıları karıştıran bir esinti vardı; kalın kurban taşlarının yüzeyini yalayan, mağaralarda yankılanan, bir bıçak kadar keskin ve soğuk bir soluk. Bu sesler birbirine karışıyor, havada ufak çaplı bir yaygara yaratıyordu.

Sonra gürültüler yeniden azalıyor, sonunda da bütünüyle kesiliyordu; o zaman kayalığa o eski ölüm sessizliği çöküyordu. Atlar yerinden kopmuş, iri bir kaya parçasının dibine sığınmış, birbirine sokulmuştu; onlar bile huzursuz, tedirgindi, ikide bir dönüp efendilerine bakıyorlardı. Adamsa ötede, yol arkadaşının birkaç metre uzağında oturmaktaydı; kız zaman zaman onun düşünceli, başarı şansını tartan bakışlarını üzerinde hissediyordu. Kendisiyse her an tetikte, her an saldırmaya hazırdı; adam ani bir hareket yaptığında ya da oturduğu kaya parçasının üzerinde öteki yana döndüğünde, Mary kollarını hemen dizlerinden çözüyor, sıkılı yumruklarıyla beklemeye başlıyordu.

Kıza uyumasını emretmişti, fakat Mary bu gece gözüne uyku girmeyeceğini biliyordu.

Uyku sinsice sokulmaya kalkışırsa, Mary direnecek, onunla mücadele edecek, hakkından gelene kadar da pes etmeyecekti; tıpkı bir düşmanı alt eder gibi. Uyku onu ansızın, daha ne olup bittiğini anlayamadan ele geçirebilirdi; sonra bir de bakardı ki, adamın o solgun yüzü tepesinde, o soğuk elleriyse boğazını sıkıyor. Karşısında, yüzünü bir hale gibi çevreleyen, kısa, ak saçlarını, daha önce hiç görmediği bir ışıkla parlayan, ölgün, ifadesiz gözlerini bulurdu. Burası onun krallığıydı; çevresinde ona siper olan, devasa, büklümlü, granit zirveler, altında da onu bir örtü gibi gizleyen, beyaz pus. Bir kere, adamın konuşmaya hazırlanır gibi genzini temizlediğini duydu ve herhangi bir yaşam alanından ne kadar uzakta olduklarını düşündü; sonsuzluğun ortasına fırlatılmış iki canlı; bu bir kâbus, yarını olmayan bir karabasandı; yakında kendisini, benliğini yitirmek, adamın gölgesine karışmak zorunda kalacaktı.

Adam bir şey söylemedi; az sonra da rüzgârın fısıltısı bir kez daha sessizliği deldi. Yükseldi, sonra alçaldı, taşlara çarpınca inildedi. Bu farklı bir rüzgârdı, gerisinde bir hıçkırık, bir

ağıt vardı; hiçlikten gelen, hiçbir kıyıya ait olmayan. Doğruca taşlardan yükseliyordu, onların altındaki topraktan; boş inlerde, kovuklarda uğulduyordu; önce bir iç çekiş, ardından bir feryat. İniltilerini boşluğa savuruyordu; bir ölüler korosu gibi.

Mary pelerininin yakasını kaldırdı, sesi bastırması için kukuletasını başına çekti, ama rüzgâr şiddetlenmiş, saçlarını çekiştirmeye başlamıştı; küçük bir hava dalgacığı çığlık çığlığa, arkasındaki kovuğa daldı.

Yelin işine karışacak hiçbir şey yoktu, çünkü kayalığın aşağısında, toprağa sımsıkı yapışan, alabildiğine inatçı, kalın sis, bulutları kovalayacak en küçük bir esintiye bile izin vermiyordu. Rüzgâr burada, dorukta dertleniyor, ağlıyor, korkusunu fısıldıyor, eski kıyımların, kederlerin anısıyla hıçkırıyordu; Mary'nin tepesinde yükselen granitte, bizzat Roughtor'ın zirvesinde yankılanan acılı, yitik bir tını vardı; sanki tanrılar orada, o muazzam başlarını gökyüzüne kaldırmış, öylece duruyorlardı. Mary hayalinde binlerce sesin fısıltısını, yeri çiğneyen binlerce ayağın sesini duydu, yanındaki taşların insana dönüştüğünü gördü. Yüzleri insan yüzü değildi, zamandan da eski, granitten oyulmuşçasına pürtüklü ve haşin; anlayamadığı bir dil konuşuyorlardı, elleriyle ayakları kuş pençeleri gibi kıvrıktı.

Taş gözlerini ona diktiler, onu hiç önemsemeden, onun içine ve arkasına baktılar; Mary rüzgârın önündeki yapraktan farksız olduğunu anladı; antikçağların canavarları yaşarken ve her şeye dayanırken, kendisi amaçsızca oradan oraya savrulan, çırpınan bir yapraktı.

Omuz omuza, ona doğru geldiler, onu görmüyor, duymuyorlardı; onu yok etmek için körlemesine ilerliyorlardı; Mary bir çığlık atıp ayağa fırladı; bedenindeki her bir sinir ucu gerilmiş, zonkluyordu.

Rüzgâr dinmişti, saçına üfleyen bir soluktu yalnızca; arkasında yükselen granit kütleler, eskisi gibi karanlık ve hareketsizdi, Francis Davey ise çenesini ellerine dayamış, onu izliyordu.

"Uyuyakaldın," dedi; kız hayır, dedi, çok da emin olmayan bir sesle; zihni hâlâ, rüya olmayan rüyayla boğuşmaktaydı.

"Çok yorgunsun, ama yine de gündoğumunu seyredeceğim diye tutturuyorsun," dedi adam. "Henüz gece yarısı, önümüzde daha çok uzun saatler var. Doğanın sözünü dinle, Mary Yellan ve gevşe. Sana zarar vereceğimi mi sanıyorsun?"

"Hiçbir şey sanmıyorum, ama uyuyamıyorum işte."

"Üşümüşsündür, üzerinde yalnızca pelerinin var, arkandaysa bir kaya. Benim yerim biraz daha iyi, burada cereyan yapacak bir kovuk yok. Birbirimizi ısıtsaydık çok daha akıllılık ederdik."

"Yo, üşümüyorum."

"Bu öneriyi, buranın gecelerini bildiğim için yaptım," dedi rahip, "en soğuk saatler, şafağın hemen öncesidir. Tek başına oturmakla akılsızlık ediyorsun. Gel, bana yaslan, sırt sırta verelim; istersen uyursun. Sana dokunmak gibi bir düşüncem de, arzum da yok."

Kız başını olumsuz anlamda salladı, ellerini pelerinin altında kavuşturdu. Adamın yüzünü göremiyordu, çünkü karanlıkta oturuyordu, kıza yan dönmüştü, ama Mary onun gülümsediğini, kızın korkusuyla dalga geçtiğini biliyordu. Adamın dediği gibi, üşümüştü, bedeni ısınmak için kıvranıyordu, fakat ona sığınmayacaktı. Elleri uyuşmuş, ayaklarında his kalmamıştı; granit sanki vücudunun bir uzantısı olmuştu da, kıza sokuldukça sokuluyordu. Beyni rüyaya bir dalıp bir çıkıyor, rahip de aynı rüyaya, beyaz saçları ve gözleriyle, devasa, gerçekdışı bir figür olarak giriyor, kızın boynuna dokunuyor, kulağına fısıldıyordu. Sonra, başka bir dünyaya adım attı; Francis Davey gibilerle doluydu, ileriye uzanmış kollarıyla kızın önünü kesiyor, ilerlemesini engelliyorlardı; sonra uyandı, yüzünü ısıran serin rüzgârla ayıldı; hiçbir şey değişmemişti, ne karanlıkta, ne siste ne de gecede; aradan yalnızca altmış saniye geçmişti.

Bazen, birlikte İspanya'da yürüyorlardı, adam mor başlı, canavarsı çiçekler koparıyor, gülümseyerek kıza veriyordu; Mary onları fırlatıp atmak isteyince, sarmaşıklar gibi eteğine sarıldılar, boynuna tırmandılar, o zehirli, ölümcül pençeleriyle boğazını sıktılar.

Ya da giden bir at arabasında, onun yanındaydı; siyah, bodur araba bir karafatmaya benziyordu; duvarlar üzerlerine kapandı, ikisini de sıkıştırmaya, soluksuz bırakıncaya kadar ezmeye başladı, sonunda dümdüz oldular, ortadan ikiye kırılıp can verdiler; sonsuza kadar ayrılmamak üzere birbirlerine yaslandılar; iki granit levha gibi.

Bu son rüyadan uyanıp gerçeğe dönünce, adamın elini ağzında hissetti; bu seferki, gezgin zihninin yarattığı bir sanrı değil, çirkin gerçeklikti. Direnmeye, mücadele etmeye yeltendiyse de, adam onu sımsıkı tutuyordu, sert, haşin bir fısıltıyla rahat durmasını emretti.

Kızın ellerini zorla sırtında kavuşturdu, belinden çıkardığı kemerle bağladı; telaşlı ya da hoyrat değil, sakin, soğukkanlı bir kararlılıkla hareket ediyordu. Düğüm iş görüyor, ama kızın canını acıtmıyordu; adam parmağını kemerin altından geçirdi, tenini kesip kesmediğini yokladı.

Mary onu çaresizce izliyor, bu yolla onun beyninden bir ileti almayı başarabilirmiş gibi, gözlerini adamın gözlerinden ayırmıyordu.

Sonra adam paltosunun cebinden bir mendil çıkardı, katlayıp kızın ağzına bağladı, uçlarını ensesinde düğümledi; böylece konuşma ya da bağırma olanağı ortadan kalkmış oldu; orada öylece yatmak, oyunun bir sonraki hamlesini beklemekten başka çaresi kalmamıştı. Sonra kızı tutup ayağa kaldırdı –ayakları serbestti, yürüyebilirdi–, granit kütlelerin az ilerisine, tepenin yamacına götürdü. "Bunu yapmak zorundaydım, Mary; ikimizin de iyiliği için," dedi. "Dün gece yola çıktığımızda, sisi hesaba katmamıştım. Şimdi sis yüzünden bu yarışı kaybedemem. Bak, dinle şunu; seni neden bağladığımı anlayacaksın... ve kurtuluşumuzun çıt çıkarmamana bağlı olduğunu..."

Kolundan tuttuğu kızla birlikte, yamacın kenarında durdu, aşağıdaki beyaz pusu gösterdi. "Dinle," diye yineledi. "Senin kulakların benimkilerden daha keskindir belki."

Mary tahmininden de uzun süre uyuduğunu şimdi anlıyordu, çünkü karanlık tam tepelerinde kırılmış, gün aydınlanmaya başlamıştı. Bulutlar alçalmış, pusla iç içe geçmişçesine, sağa

sola dağılmışlardı; doğudaysa belli belirsiz bir kızartı, soluk, nazlı güneşi haberliyordu.

Sis hâlâ onlarlaydı, aşağıdaki avlakları beyaz bir battaniye gibi gizlemekteydi. Erkeğin eliyle gösterdiği yöne baktı, ama pustan ve süpürge otlarının ıslak saplarından başka bir şey göremedi. Sonra kulak kabarttı, adamın buyurduğu gibi, dinledi; ve uzaklardan, sisin alt tarafından gelen, haykırışla bağırtı arası bir ses duydu; boşluğa yapılan bir çağrıya benziyordu. Başta, bir anlam çıkarılamayacak kadar uzaklardan geliyordu; tonuysa alışılmadık bir tizlikteydi; insan sesine, erkek haykırışına benzemiyordu. Sonra yaklaştı, havayı belirgin bir heyecanla yırttı; kirpiklerine ve saçlarına sis yağmış Francis Davey kıza döndü.

"Ne sesi olduğunu biliyor musun?"

Kız onun suratına dik dik baktı, başını salladı; konuşabilseydi bile, ne olduğunu yine de söyleyemezdi. Bu sesi daha önce hiç duymamıştı. O zaman adam yüzünü bir yara izi gibi ikiye bölen, donuk, zalim bir tebessümle gülümsedi.

"Bir kere duymuştum, ama aklımdan çıkıp gitmiş... North Hill Silahtarı'nın çiftliğinde av köpekleri, tazılar beslediğini yani. Bunu unutmam ikimiz için de büyük talihsizlik, Mary."

Mary anladı; aşağıdan gelen bu coşkulu, sabırsız şamatanın anlamını ansızın kavrayınca, dehşet dolu gözlerle refakatçisine baktı, ardından da kayaların yanında sabırla bekleyen iki ata.

"Evet," dedi adam, onun bakışlarını izleyerek. "Onları serbest bırakmak ve aşağıdaki avlaklara salmak zorundayız. Artık bize faydaları dokunmaz, tam tersine, sürüyü üzerimize çekerler. Zavallı Huzursuz, beni bir kez daha yarı yolda bırakacaksın."

Mary atların ipini çözen, dik bayırın başına götüren rahibi yüreği sıkışarak seyretti. Sonra adam yere eğildi, avcunu taşla doldurdu, taşları peş peşe atların baldırlarına doğru fırlatmaya başladı, bunun üzerine, ıslak eğreltiotlarınm üzerinde kayarak, tökezleyerek yokuşu inmeye koyuldular; sonra, rahibin saldırısı devam edince, içgüdüleri de hızlanmalarını emredince, horultular salarak bir koşu tutturdular; yerden taş, toprak par-

çaları kaldırarak sarp bayırı bir solukta indiler ve beyaz pusa karışıp gözden kayboldular. Köpeklerin havlaması şimdi daha yakından geliyordu; boğuk, pes perdeden ve ısrarcı; Francis Davey Mary'nin yanına koştu, dizlerine gelen, uzun, siyah paltosunu çıkardı, şapkasını çalıların üzerine fırlattı.

"Hadi," dedi, "dost da olsak düşman da, şu an ortak bir tehlikeyle karşı karşıyayız."

Hemen yokuş yukarı seğirttiler, kaya kütlelerinin ve granit tabakaların arasından tırmanmaya koyuldular, adam kolunu onun beline dolamıştı, çünkü bağlı elleri tırmanışı güçleştiriyordu; kaya kovuklarına, yarıklarına girip çıkarak, eğreltiotlarına ve kara çalılara dizlerine kadar gömülerek, Roughtor'ın yüce zirvesine doğru tırmandılar. Burada, tam zirvede taşlar canavarsı biçimler almış, bir çatıya benzeyecek biçimde çarpılıp bükülmüştü; Mary dev granit levhanın altına yığıldı; soluk soluğaydı, şurasındaki burasındaki çiziklerden, yaralardan kan sızıyordu; adamsa taştaki oyuklara basarak, biraz daha tırmandı. Eğildi, elini kıza uzattı; onun başını hayır anlamında sallamasına, işaretlerle bir adım daha atamayacağını anlatmasına aldırmadı, tutup ayağa kaldırdı, ellerini bağlayan kemeri kesti, ağzındaki mendili çıkardı.

"Becerebiliyorsan, kurtar kendini o zaman!" diye haykırdı; gözleri soluk yüzünde alev alev yanıyor, saçlarının ak halesi rüzgârda uçuşuyordu. Mary boyu üç metreye varan, düz bir taşa tutundu; kesik kesik soluyordu, bitkindi; adamsa onun tepesindeki kayaya tırmanmayı sürdürdü; ince, uzun karaltısı, kayanın pürüzsüz yüzeyinde kayan bir sülük gibiydi. Köpeklerin, aşağıdaki beyaz battaniyeyi delip geçen havlamaları, dünyaya da, insana da ait olmayan, tüyler ürpertici bir sesti; koroya şimdi erkek haykırışları ve seslenmeleri de eklenmişti; ortalığı gürültüye boğan, görülemediği için daha da ürkütücü olan bir patırtı. Bulutlar gökyüzünde hızla kaydı, pusta açılan bir gedikte güneşin sarı, donuk parıltısı belirdi. Sis parçalandı, sonra dağıldı. Yerden kıvrımlı bir duman sütunu gibi kalkmış ve oradan geçen bulutlara yakalanmıştı sanki; çok uzun zamandır örttüğü topraksa şimdi soluk renkli, yeni doğmuş bir

göğe bakıyordu. Mary aşağıya, dik bir meyille alçalan bayıra baktı; adamlar, çalılara dizlerine kadar gömülmüş, küçük, kara beneklerdi, güneş ışığı üzerlerine vuruyor, deli gibi havlayarak onların önü sıra koşan köpeklerse, gri taşa karşı daha da belirginleşen, kızılımsı-kahverengi tüyleriyle kayaların arasında koşuşan, iri sıçanları andırıyordu.

Patikayı büyük bir hızla çıkmaktaydılar, elli küsur erkek; bağrışıyor, elleriyle muazzam taş levhaları gösteriyorlardı; onlar yaklaştıkça tazıların yaygarası da girintilerde yankılanmaya, kovuklarda sızlanmaya başlamıştı.

Az sonra sis gibi bulutlar da dağıldı, tepelerinde gökyüzünden bir parça, insan elinden biraz büyük bir mavilik belirdi.

Biri bir şey haykırdı; Mary'den taş çatlasın elli metre uzakta, çalılıklara diz çökmüş bir adam tüfeğini omzuna dayadı ve ateş etti.

Kurşun kızın yanından geçip granit kütleye saplandı; sonra Mary doğruldu ve tüfekli adamın Jem olduğunu gördü; erkek onu görmemişti.

Yeniden ateş etti, bu kez kurşun kızın kulağının hemen yanından geçti, soluğu adeta yüzünü yaladı.

Köpekler devrilmiş kayaların, eğreltiotu öbeklerinin arasında dolanıp duruyorlardı; bir tanesi Mary'nin altındaki çıkıntılı kayaya sıçradı, iri burnuyla taşı kokladı. Sonra Jem tüfeğini bir kez daha ateşledi; Mary dönüp arkasına bakınca, Francis Davey'nin ufku kesen uzun, siyah karaltısını gördü; epeyce yukarıdaki, bir mihraba benzeyen düz, geniş kayanın üzerinde duruyordu. Orada bir an, bir heykel gibi, saçları rüzgârda, kıpırdamadan durdu; sonra uçmaya hazırlanan ve kanatlarını açan bir kuş gibi kollarını iki yana açtı ve kendini boşluğa bırakıverdi; granit zirveden aşağıya, ıslak otların, küçük, ufalanmış taşların üzerine.

18

Ocak ayının başında, pırıl pırıl bir gündü; hava ayaza çekmişti. Anayoldaki, genellikle çamur ya da suyla dolu olan çukurlar, oyuklar ince bir buz tabakasıyla kaplıydı; kırağı, tekerlek izlerinin üzerine ak düşürmüştü.

Aynı kırağı bozkırlara da beyaz bir el gibi kapanmıştı; arazi ufka doğru soluk, rengi belirsiz bir düzlük halinde uzanıyor, duru, masmavi gökle tam bir karşıtlık oluşturuyordu. Toprağın dokusu gevrekti; kısa otlar ayakların altında çakıl taşlarıymışçasına, çatırtıyla eziliyordu. Bir patikalar ve çalı çitler diyarında güneşin tatlılıkla, yalancı bahar ılıklığıyla parlayacağı sanılır, oysa burada hava keskindi, yanağı ısırıyordu; kışın o kaba, buzsu dokunuşu arazinin her yerine sinmişti. Mary, On İki Adam Bozkırı'nda tek başına, yüzünü tokatlayan şiddetli rüzgâra karşı yürüyordu; sol yanma düşen Kilmar'ın tehditkâr edasını nasıl olup da yitirdiğini, gökyüzünün altında siyah, çıplak bir kayaya dönüştüğünü merak etti. Belki de korku, endişe gözlerini kör etmiş, güzellikleri görememişti; akıl karışıklığı, insanla doğayı birbirine karıştırmasına neden olmuş, bozkırların haşinliği, eniştesinin ve Jamaika Hanı'nın yarattığı korkuyla, nefretle tuhaf bir biçimde iç içe geçmişti. Bozkırlar yine çorak, yine kasvetliydi, tepeler de sevimsiz, fakat eski kötücüllüklerinden eser kalmamıştı; Mary onları kayıtsızca aşabiliyordu artık.

Şimdi canının istediği yere gitmekte özgürdü ve aklı fikri Helford'da, güneyin yemyeşil vadilerindeydi. Yüreğinde tarifi olanaksız, korkunç bir sıla özlemi vardı; candan, tanıdık çehrelerin hasretini çekiyordu.

Geniş nehir denize akar, dalgaları kumsalları yalardı. Ona çok uzun zaman eşlik etmiş olan kokuları, sesleri tek tek, acıyla anımsıyordu; derelerin, çayların ana ırmaktan isyankâr ço-

cuklar gibi ayrılışını, alıp başlarını ağaçların, dar, fısıltılı akarsuların arasına dalışlarını.

Ormanlar yorgunlara kucak açardı; yazları yaprakların serin hışırtısı ninni söyler, kışlarıysa çıplak dallar bile korur, kollardı. Kuşlar, ağaçların arasındaki uçuşları burnunda tütüyordu. Bir çiftliğe özgü, basit, gündelik gürültüleri özlüyordu; tavukların gıdaklaması, bir horozun duru, çın çın ötüşü, kazların telaşlı gıcırtıları. Kulübelerdeki tezeğin yoğun, dolgun kokusunu içine çekmek, ineklerin ılık soluğunu ellerinde hissetmek, avluyu çiğneyen ayak seslerini, kuyunun başındaki kovaların şıngırtısını duymak istiyordu. Sırtını bahçe kapısına yaslayıp köy yolunu seyretmek, yoldan geçen bir arkadaşa iyi akşamlar dilemek, bacalardan kıvrılarak çıkan mavi dumanı görmek. Kulağına tanıdık sesler çalınırdı, hırçın ya da sevecen; sonra, bir mutfak penceresinden fırlayan bir kahkaha. Tek derdi, kendi çiftliğinin işleri olurdu; erkenden kalkıp kuyudan su çeker, kendi hayvanlarının, küçük sürüsünün arasında güvenle, tasasızca dolanır, beli bükülene kadar çalışır, uğraşıp didinmeyi bir zevke, bir ağrı kesiciye dönüştürürdü. Bütün mevsimler, getirdikleri ürünlerle baş tacı edilir, Mary'nin içi rahat, kafası huzurlu olurdu. O toprağa aitti ve yine ona dönecekti; tıpkı ataları gibi, onun da kökleri topraktaydı. Onu dünyaya Helford getirmişti, öldüğünde de yine onun bir parçası olacaktı.

Yalnızlık çok küçük bir bedeldi, Mary onu hiç hesaba katmıyordu. Bir emekçi yalnızlığı önemsemez, akşam işi bitince yatıp uyurdu. Kendisi de bu rotayı izlemeye kararlıydı, yol da zaten oldukça uyguna, düzgüne benziyordu. Buralarda daha fazla oyalanmayacak, bir haftadır yaptığı gibi uyuşuk, kararsız salınmayacaktı; öğle yemeği için eve döndüğünde tasarısını Bassatlar'a açacaktı. Çok nazik davranmış, büyük bir konukseverlik göstermişlerdi – hiç olmazsa kışı burada geçirmesi için yalvarıp yakarmalarında aşırıya kaçtıkları bile söylenebilirdi. Onlara yük olduğu duygusuna kapılmaması için, incelikli bir taktikle, evde ona bir iş vermeyi bile önerdiler – çocuklarla ilgilenebilir ya da Bayan Bassat'a refakat edebilirdi.

Bu tür konuşmaları uysal ama yarım kulakla dinledi, hiçbir

söz vermedi, kibarlıkta kusur etmedi, kendisi için yaptıklarına sürekli, defalarca teşekkür etti.

Silahtar akşam yemeklerinde olanca dobralığıyla ama güler yüzle, suskunluğu yüzünden kızı azarladı. "Hadi, Mary, tebessümler, teşekkürler iyi güzel de, kararını ver artık. Sen de biliyorsun ki, tek başına yaşayamayacak kadar gençsin, dahası, işte yüzüne karşı söylüyorum: Fazla güzelsin. Burada, North Hill'de bir yuvan olduğunu biliyorsun, kalman için karım da yalvarıyor. İş çok; yapacak iş çok. Kesilip vazolara konulacak çiçekler, yazılacak mektuplar, paylanacak çocuklar var. Ellerin hiç boş kalmayacak, inan." Sonra, kütüphanede, Bayan Bassat da aşağı yukarı aynı şeyleri yineledi, elini dostça kızın dizine dayadı. "Seni evimizde görmek bizi çok mutlu ediyor, neden hep burada kalmayasın ki? Çocuklar sana tapıyor; Henry daha dün, istediğin an midillisini alabileceğini söyledi! Emin ol, onun için müthiş bir özveridir bu. Burada keyifli, huzurlu bir hayatın olur, tasasız, kaygısız; Bay Bassat yokken de bana yoldaşlık edersin. Hâlâ Helford'daki evini mi arıyorsun?"

Bunun üzerine Mary gülümsedi, bir kez daha teşekkür etti; Helford'ın anısının onun için ne ifade ettiğini isteseydi de sözcüklere dökemezdi.

Son ayların gerginliğini üstünden hâlâ atamadığını düşünüyor, şefkatleri, kibarlıklarıyla kızın yaralarını sarmaya çalışıyorlardı, ama Bassatlar'ın North Hill'deki evi açık bir evdi ve kilometrelerce öteden gelen ziyaretçilerle dolup taşıyordu; hepsinin ağzında da, doğaldır ki, tek bir konu. Silahtar öyküyü belki beş yüz kez anlattı; Altarnun ve Jamaika adları, onları sonsuzcasına unutmaya çalışan Mary'nin kulaklarında çınlıyor, içini tiksintiyle dolduruyordu.

Çekip gitmek istemesinin bir nedeni de buydu: Meraklı bakışların, sohbetlerin odağı olmuştu; Bassatlar ise azıcık da gururlanarak, onu bir kahraman olarak sunuyorlardı dostlarına.

Minnetini göstermek için elinden geleni yapıyordu, ama onların arasındayken hep diken üstündeydi. Bunlar, onun insanları değildi. Bir başka ırktan, bir başka sınıftandılar. Onlara

saygı duyuyor, onlardan hoşlanıyor, iyiliklerini istiyor, fakat onları sevemiyordu.

Konukları geldiğinde, gayet iyi niyetle, onu da sohbete katmaya çalışıyor, bir kenarda kalmaması için çaba harcıyorlardı, oysa böyle anlarda, yatak odasının sessizliğine ya da uşak Richards'la elma yanaklı karısının yanına, basit, samimi mutfağa sığınmaya can atıyordu.

İyice neşelenen silahtar, söylediği her sözcükten sonra şen kahkahalar atarak, ona dönerdi: "Altarnun'daki papaz evi boşalmış oldu. Vaizliğe ne dersin, Mary? Sonuncudan çok daha iyi bir vaiz olacağına kalıbımı basarım." Mary de onu kırmamak için gülümser, içinden merak ederdi: Sözlerinin kızı ne kadar yaraladığını, ne acı anıları canlandırdığını anlayamayacak kadar ahmak mıydı?

"Eh, Jamaika Hanı'nda bundan böyle kaçakçılık yapılmayacak," diye sürdürdü adam sözünü; "işler benim istediğim gibi giderse, artık içki de içilmeyecek. Orayı köşe bucak temizleyecek, pırıl pırıl edeceğim; işim bittiğinde tek bir yasak avcı ya da Çingene içeriye adım atmaya cesaret edemeyecek. Başına, konyağın kokusunu bile bilmeyen, dürüst birini koyacağım, beline de bir önlük bağlayacağım. Kapının üstüne 'Hoş geldiniz' yazacağız. Peki, ilk müşteriler kim olacak dersiniz? Tabii ki, seninle ben, Mary." Sonra kahkahayı patlattı, baldırlarını döve döve gülmeye başladı; Mary de ayıp olmasın diye, zorla gülümsedi.

On İki Adam Bozkırı'nda yürürken işte bunları düşünüyordu; North Hill'den bir an önce çekip gitmek zorundaydı, çünkü bunlar onun insanları değildi; huzuru, doygunluğu bir tek kendi vadisinde, Helford'ın ormanlarıyla derelerinde yeniden tadabilirdi.

Kilmar tarafından bir arabanın geldiğini gördü; beyaz kırağının üzerinde bir yaban tavşanı gibi izler bırakıyordu. Suskun düzlükte hareket eden tek şeydi. Arabayı kuşkuyla süzdü, çünkü bu yörede, ta ileriki vadiye, Withy Deresi'nin kıyısındaki Trewartha'ya kadar hiç ev yoktu, Trewartha'nın da artık boş olduğunu biliyordu. Evin sahibini, Roughtor'da kendisine ateş

ettiğinden beri görmemişti. "Nankör rezilin teki," demişti Bassat; "diğer soydaşlarından hiç farkı yok. Bana kalsaydı, şu an hapiste olurdu; hem de burnunu güzelce sürtecek, okkalı bir cezayla. Kararını derhal vermeye zorladım, o da boyun eğdi. Bunun üzerine, kılına zarar gelmemesini sağladım; ama adını bu pis işe bulaştırmadığım için bana doğru dürüst teşekkür bile etmedi, dönüp gitti; şimdiye dünyanın öteki ucunu bulmuştur bile. Bugüne kadar tek bir Merlyn'den hayır gelmemiştir; o da aynı yolun yolcusu işte." Dolayısıyla, Trewartha boştu; atlar vahşi hemcinslerine katılmış, bozkırlarda özgürce, doludizgin dolaşıyorlardı; sahipleriyse dudaklarında bir ıslık, eyerine atlamış, çekip gitmişti.

At arabası, döne kıvrıla yükselen bayırı tırmanmaktaydı; Mary daha iyi görebilmek için güneşe karşı eliyle gözlerini perdeledi. At zorlanmaktan boynunu eğmişti; tencereler, tavalar, şilte ve sırıklardan oluşan, garip, ağır bir yük çekiyordu. Biri evini arabaya yüklemiş, ülkenin iç tarafına göçüyordu anlaşılan. Mary gerçeği, ancak araba alttaki yokuşa varınca anlayabildi; atın yanı sıra yürüyen sürücü başını kaldırıp ona baktı, elini salladı. Mary harika bir kayıtsızlıkla arabaya doğru ilerledi, hemen ata döndü, başını okşayıp bir şeyler söyledi, bu arada Jem ayağıyla ittiği bir taşı tekerleğin altına sokmuş, kaymaması için sağlama almıştı.

"Daha iyisin, ya?" diye seslendi arabanın arkasından. "Hastalandığını, yattığını duydum."

"Yanlış duymuşsun," dedi kız. "North Hill'de, hem evde hem de civarda dolaşıp duruyordum; yaşadığım mahalleye duyduğum nefret dışında hiçbir sorunum yoktu ki zaten."

"Oraya yerleşeceğin ve Bayan Bassat'a refakat edeceğin söyleniyor. Bu söylenti gerçeğe daha yakın, sanırım. Eh, onlarla sessiz sakin bir yaşam süreceğini söyleyebilirim. Yakından tanıyınca kibar insanlar olduklarından eminim."

"Annem öldüğünden bu yana, bütün Cornwall'da bana en nazik davranan insanlar oldular; benim için önemli olan tek şey de bu. Ama yine de, North Hill'de kalmayacağım."

"Ya, kalmayacaksın demek?"

"Evet; memleketime, Helford'a dönüyorum."

"Ne yapacaksın orada?"

"Çiftliği yeniden canlandırmaya, işletmeye çalışacağım... ya da en azından bunun için kolları sıvayacağım, parayı henüz denkleştiremedim çünkü. Orada dostlarım var, Helston'da da; başta bana yardım edeceklerdir."

"Nerede oturacaksın?"

"Köyde istersem kalamayacağım tek bir ev bile yok. Güneyde komşuluk ilişkilerimiz çok sıcaktır."

"Benim hiç komşularım olmadı, onun için aksini iddia edemeyeceğim, fakat bir köyde yaşamak bana hep bir kutuda yaşamak gibi gelmiştir. Burnunu uzatsan yan komşunun bahçesine girer; patatesleri seninkilerden büyükse, al sana bir sürü laf, bir dolu tartışma; akşama tavşan pişirsen, kokusunu kendi mutfağından alır. Aman Tanrı korusun; çekilecek bir hayat değil, Mary."

Jem'in hoşnutsuzlukla kırışmış burnunu görünce, kahkahalarla güldü, sonra bakışlarını arabaya tepeleme, karman çorman yüklenmiş yükte gezdirdi.

"Bunlarla ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Tıpkı senin gibi, bana da mahallemden nefret geldi," dedi Jem. "Turba ve bataklık kokusundan, Kilmar'ın görüntüsünden, günbatımından şafağa kadar bana kaş çatan o çirkin suratından kurtulmak istedim. İşte evim burada, Mary, sahip olduğum her şey arabada; topladım götürüyorum, artık gönlüm beni nereye götürürse. Çocukluğumdan beri serserinin tekiyim; öyle uzun zamandır bağsız, köksüz ve hayalsizim ki... Yine bir serseri olarak öleceğim kesin. Benim için dünyadaki tek yaşam biçimi bu."

"Dolanıp durarak asla huzur bulamazsın, Jem; dinginlik de. Varoluşun kendisi uzun bir yolculuk zaten, buna bir de ilave dertler katmanın anlamı yok. Bir an gelecek, kendi toprağına sahip olmak isteyeceksin; kendine ait dört duvarın, kendi çatın, yaşlı, yorgun kemiklerini dinlendireceğin bir yerin olsun isteyeceksin."

"İş oraya vardığında, ülkenin tamamı bana ait, Mary; gök-

yüzü çatım, toprak da yatağım. Anlamıyorsun. Sen bir kadınsın; evin, bütün o küçük, bildik eşyalar, gündelik şeyler senin ait olduğun, hüküm sürdüğün yerler. Benim böyle bir yaşamım hiç olmadı, hiçbir zaman da olmayacak. Bir gece dağlarda yatarım, ertesi gece bir kentte. Şansımı şurada, burada, her yerde denemekten, yabancılarla ya da yolda karşılaştığım insanlarla, geçici dostluklar kurmaktan hoşlanırım. Bir gün yolda bir adama rastlarım ve onunla bir saat ya da bir yıl yolculuk ederim; sonra, bir sabah ayrılırız. Biz farklı diller konuşuyoruz; seninle ben."

Mary atı okşamayı sürdürüyordu, elinin altındaki et ılık, terliydi; Jem dudaklarında hafif bir tebessümle onu seyretti.

"Hangi yöne gideceksin?" diye sordu kız.

"Tamar'ın doğusuna doğru; neresi olursa. Batıya bir daha asla dönmeyeceğim, elden ayaktan düşünceye ve pek çok şeyi unutuncaya kadar. Gunnislake'ten sonra kuzeye dönmeyi, oradan da iç kısımlara geçmeyi düşünüyorum. Oradakiler zengin, ülkenin kalanından çok ileride; bulmasını bilen için bir servet yatıyor orada. Belki bir gün ceplerim dolar da, atları çalmak yerine satın alırım... Sırf kendi zevkim için."

"İç eyaletler çok çirkin, kapkara," dedi Mary.

"Toprağın rengini dert etmiyorum," diye karşılık verdi erkek. "Bozkırlar da kara çalılarla kaplı, öyle değil mi? Helford'daki domuz ağıllarınıza yağan yağmur da öyle. Ne fark var arada?"

"Sırf karşı çıkmış olmak için konuşuyorsun, Jem; söylediklerinde bir mantık yok."

"Sen atıma yaslanmuş dururken, o kabarık, deli saçların onun yelesine karışmışken, nasıl mantıklı konuşabilirim ki? Beş, bilemedin on dakika sonra senden ayrılıp şu karşıdaki tepeyi aşacağımı, ben Tamar'a yollanırken senin North Hill'e dönüp Silahtar Bassat'la çay içeceğini bile bile, nasıl mantıklı olayım?"

"O zaman yolculuğunu ertele, sen de North Hill'e gel."

"Saçma sapan konuşmasana, Mary. Beni silahtarla çay içerken, çocuklarını dizimde zıplatırken düşünebiliyor musun? Onun sınıfına ait değilim; sen de değilsin."

"Biliyorum. İşte bu yüzden Helford'a dönüyorum ya. Mem-

leketimi özledim, Jem; yeniden ırmağı koklamak, kendi topraklarımda yürümek istiyorum."

"Hadi o zaman; şimdi dön arkanı ve yürümeye başla. On beş kilometre kadar sonra karşına bir şose çıkacak, seni Bodmin'e kadar götürür; oradan Truro'ya, Truro'dan da Helston'a. Helston'a vardın mı, dostlarını bulursun, çiftliğin hazır olana kadar onlarla birlikte yaşarsın."

"Bugün çok haşinsin; haşin ve acımasız."

"Ben atlarıma karşı haşinimdir; dik kafalılık ettikleri, gemi azıya aldıkları zaman. Ama bu onları sevmediğim anlamına gelmez."

"Sen hayatında hiçbir şeyi sevmemişsin," dedi Mary.

"O sözcüğü kullanma şansım olmadı da ondan," diye karşılık verdi Jem.

Arabanın arka tarafına gitti, tekerleğin altındaki taşı bir tekmede uzaklaştırdı.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu Mary.

"Öğleyi çoktan geçti, yola çıkmalıyım. Burada yeterince oyalandım. Erkek olsaydın, benimle gel, derdim; yanıma oturur, ellerini cebine sokar, benimle omuz omuza yol alırdın... Hoşuna gittiği sürece."

"Beni güneye götürseydin, hemen şu an yapardım bunu."

"Ama benim istikametim kuzey," dedi Jem, "ayrıca sen bir erkek değilsin; sadece bir kadınsın ve benimle gelmenin bedelini gayet iyi biliyorsun. Yoldan çekil, Mary, dizginleri de burup durma. Artık gidiyorum. Hoşça kal."

İki eliyle kızın yüzünü tuttu, öptü; gülüyordu. "Helford'da, eldivenli, şallı bir kız kurusu olduğunda, bunu anımsarsın," dedi. "Seni ömrünün sonuna kadar idare edecek, artık. Kendi kendine, 'At çalardı,' dersin, 'kadınları da önemsemezdi, ama gururum olmasaydı, şu an yanımda olurdu.' "

Arabaya tırmandı, aşağıya, kıza baktı; kırbacını salladı, esnedi. "Gece olmadan, doksan kilometre yapacağım," dedi, "sonra da, yolun kenarına kurduğum çadırda bir bebek gibi uyuyacağım. Bir ateş yakar, domuz pastırması pişiririm. Beni düşünecek misin?"

Mary dinlemiyordu; yüzünü güneye çevirmişti, duraksıyor, ellerini ovuşturuyordu. Şu tepelerin ardında çıplak bozkırlar yerini otlaklara, otlaklar vadilere ve akarsulara bırakıyordu.

"Mesele gurur değil," dedi, "gurur olmadığını biliyorsun; yüreğim sıla özlemiyle ve kaybettiğim onca şeyin acısıyla dolu."

Jem bir şey demedi, dizginleri avcunda topladı, ata bir ıslık öttürdü.

"Dur," diye atıldı Mary, "bekle; dizginleri çek, bana elini uzat."

Erkek kırbacı bıraktı, kıza doğru eğildi, tuttuğu gibi yanına, tahta sıraya çekti.

"Peki ya şimdi?" dedi. "Seni nereye götürmemi istersin? Helford'a sırtın dönük, farkındasın değil mi?"

"Evet, farkındayım."

"Benimle gelirsen, çetin bir yaşamın olacak, Mary; bazen savruk, bazen fırtınalı... Yerleşmek yok, doğru dürüst dinlenmek, rahat etmek yok. Erkekler kötü yol arkadaşıdır; ruh halleri değişkendir, aksidirler; bense, Tanrı biliyor ya, en berbatlarından biriyim. Çiftliğini zararına takas ediyorsun; hasretini çektiğin huzura kavuşma olasılığın çok zayıf."

"Bu tehlikeyi göze alıyorum, Jem; ruh hallerinle cebelleşme riskini de."

"Beni seviyor musun, Mary?"

"Galiba seviyorum, Jem."

"Helford'dan daha mı çok?"

"Bu soruyu kesinlikle yanıtlayamam."

"Neden yanımda oturuyorsun, öyleyse?"

"Çünkü istiyorum; çünkü mecburum; çünkü şu an ve bundan sonra benim yerim burası," dedi Mary.

Bunun üzerine Jem güldü, uzanıp kızın elini tuttu, dizginleri ona verdi; Mary bir kez olsun dönüp arkaya bakmadı, gözlerini doğruca Tamar'a dikti.

Du Maurier'nin *eserleri günümüz kadınının duygularını yansıtan bir aynaya benzer.*
Stephen King

Jamaika Hanı *belki de bugüne kadar yazılmış tarihi romansların en başarılısı.*
Good Book Guide

Jamaika Hanı *son derece sürükleyici, harika bir roman.*
The Times

Annesi ölünce kimsesiz kalan Mary Yellan, kocasıyla birlikte Jamaika Hanı'nı işleten teyzesinin yanına yerleşmek zorunda kalır. Çevre halkı tarafından şeytani işlerin döndüğü, uğursuz bir yer olduğuna inanılan Jamaika Hanı, sert iklim şartlarının hüküm sürdüğü vahşi bozkırların ortasındadır. Mary, yeni yaşamına uyum sağlamaya çalışırken, karanlık ve gizemli bir adam olan enişteşinin ve Jamaika Hanı'nın sırrını çözmeye karar verir.

1939'da Alfred Hitchcock tarafından filme alınan *Jamaika Hanı*, modern gerilim türüyle gotik romanı harmanlayan sürükleyici anlatımı, gizemli olay örgüsüyle *Jane Eyre* ve *Uğultulu Tepeler* gibi klasikleşmiş romanlarla karşılaştırılmış ve kendisi de bir klasik olarak kabul edilmiştir.

KİTAP 2008

ISBN 978-9944-86-048-2

16 YTL